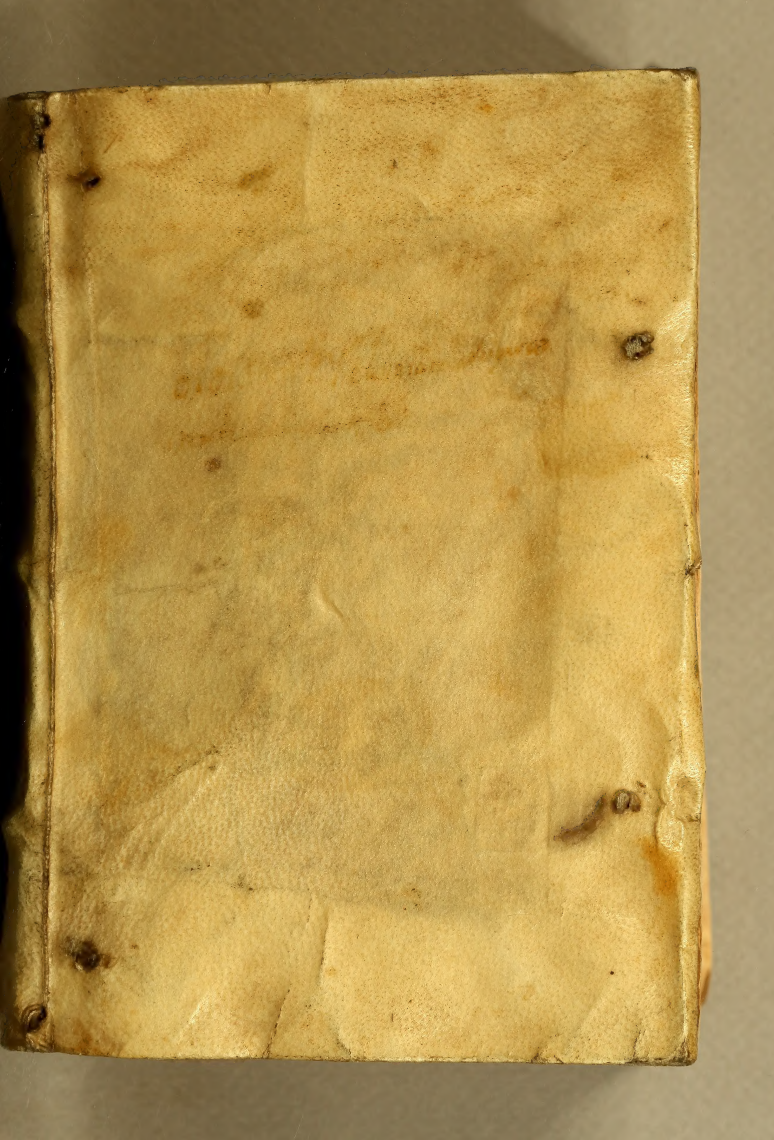
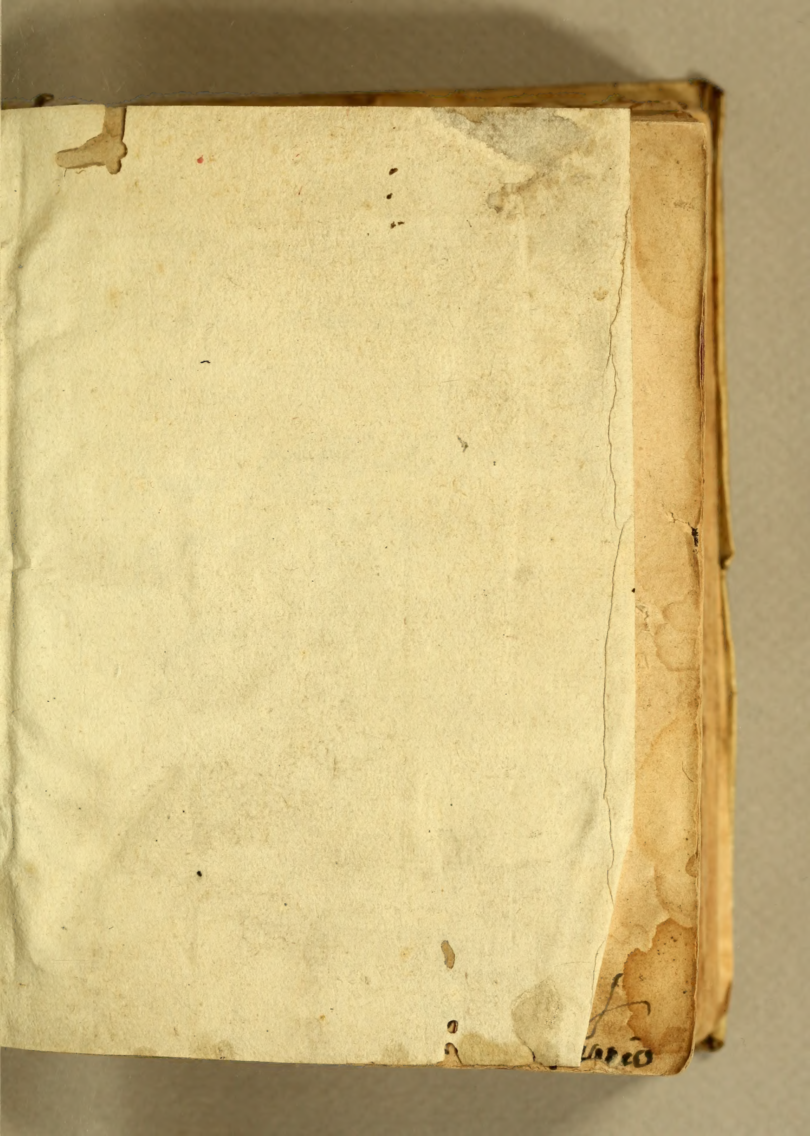
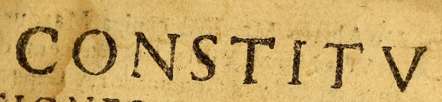

GAUDEO
John Carter Brown
Library
Brown University

CONSTITV TIONES ORDINIS FRA RTVM EREMITRAVM SANCTI AVGVSTINI.

Nuper recognitæ, & in ampliorem formam ac ordinem redactæ.

MEXICI.
Excudebat Petrus Ocharte Cum Licencia.
Anno. 1587.

DOn Aluaro Manriq̃ de çuniga, Marques de Villa Manriq̃, Virrey, Lugarteniente de su Mageſtad, y ſu Gouernador, y Capitan general dela nueua Eſpaña, y Preſidente del Audiencia y chancilleria Real, que enella reſide. &c. Porquanto el Padre Maeſtro Fray Pedro de Agurto, Prouincial dela orden de S. Auguſtin deſta nueua Eſpaña, me à hecho relaciõ, q̃ por auctoridad Apoſtolica, el Padre Prior general dela dicha orden, ordeno en latin las cõſtitutiones, con q̃ la dicha orden ſe à de regir: las quales con licẽcia delos Inquiſidores, dela ciudad de Lisboa ſe imprimierõ enella, por Antonio Ribero Impſſor, el año paſſado de quinientos y ochenta y dos, como pareſcia por vn Volumen: de que hizo demoſtracion, y paraq̃ aya copia dellas eneſta nueua Eſpaña, me pidio licencia, paraque eneſta ciudad, ſe puedan imprimir. Atẽto àlo qual, doy licẽcia y facultad, à qualquier Impreſſor deſta ciudad de Mexico, q̃ el dicho Padre Prouincial ſeñalare, y no à otro, paraq̃ por el dicho Volumen, pueda imprimir otros del miſmo tenor y forma, en la cãtidad q̃ ſele pidiere, ſin q̃ por ello icurra ẽ pena alguna. Fecho ẽ Mexico, à. 26. dias. de Nouiẽ. de. 1586.

B. El Marques. B.

Por mandado de ſu Excellencia.
Iuan Vaquez.

¶INDEX EORVM QVÆ IN hoc opere continentur.

LIteræ Illustrissimi ac Reueren D. Iacobi Sabelli Protectoris totius ordinis, quibus testatur S. D. N. Greg. 13. benedixisse eiusdē sacri ordinis cōstitutiones nup editas, & ipressas.

Epistola Reuerendiss. Patris Gnālis Magistri Thaddæi Perusini ad vniuersū ordinē, q̃ assignat rationē huius nouæ correctionis, & impressionis.

Regula sancti Patris nostri Augustini.

Constitutiones ordinis prædicti, nunc denuo recognitæ, & ad meliorē & ampliorem formam ac ordinem redactæ.

Cœteraquæ in alijs voluminibus continebantur, seorsum imprimi, Deo duce, curabimus.

Porrò in ijs constitutionibus nuper impressis nemo offendatur varietate quorundam nominū, quibus aliquando vtimur, vt cum de Patribus vocum habentibus in capitulis quibuscunq; fit mentio, aliquando Patres concilij, aliquando Patres vocales, aliquando Patres capituli nūcupantur: id enim factum est, vt consuetudini aliarum Prouinciarum, quo ad fieri potuit, conformari videremur: sic etiam ob eandem causam adiecimus quoddam caput, de officio Deputatorum & quædā alia quæ ī alijs cōstitutionibus nō habebantur. Prudēs lector omnia & singula bene consideret, & boni consulat.

¶IACOBVS CARD. SABELLVS miseratione diuina Episcopus Tusculanus.

Vniuerso ordini Fratrum Eremitarum Sancti Auguini. S.

Euerendi Parres, summæ mihi semper curæ fuit, ex quo tẽpore amplissimi vestri ordinis patrociniũ sum amplexus, vt quoad per me fieri posset, eiusdem ordinis res omnes Bene, ac fœliciter in Domino progrederentur. Videns enim, q̃; insignẽ locũ, atq; præclarũ hęc eximij Doctoris D Augustini institutio in Ecclesia Dei obtineat, quàm multis doctrina, & sanctitate præcellentibus viris floreat, q̃; lõgè, ac latè per omnẽ terrarũ orbẽ salutariũ operum fructus dispertiat: profectò ita semper persuasum habui, quibuscunq; in rebus vtilitati, dignitati, saluti vestræ studerẽ, in ijsdem me vno tempore, de nõ minima parte Christianæ Religionis bene mereri, pro qua, si opus sit, sanguinẽ ipsum profundere paratiesse debemus. Quamobrem, cùm quinto ab hinc anno sacratissima Iubilei celebritate cõsacrato, Generale per vos Romæ capitulũ ageretur cum in cœteris eius consultationibus studiosum, me vobis, ac beneuolum Protectorẽ præbere co

natus sum, tum verò in primis deliberationẽ susceptam de edendis iterum antiquis ordinis constitutionibus summopere probaui, mihiq; pergratum fuit totius eius negotij onus in Patris vestri Prioris Generalis humeros potissimum ex Capituli decreto reiectum fuisse, quem quidem constat, opus id omni studio, fide, diligentia ad exitũ adduxisse. Etenĩ, cùm legum obseruantia, ordo vniuersus, tanquàm domus fundamento nitatur, obseruari autem nequeant leges, nisi cognoscantur, vt autem cognoscantur, eas præ manibus, ac præ oculis dies, noctesquè, si fieri possit, habere oporteat: quis tam esset rerum ignarus, qui nõ videret, antiquis exemplaribus vestrarum legũ, partim diuturno vsu contritis, partim vetutaste consumptis, omnino necessarium fuisse de noua editione cogitare, vt haberetis omnes libros, qua si specula ante oculos, ad quæ vitam, moresquè vestros, vt par est, conformare, atquè expolire possetis? Ac veteres quidẽ codices, licet olim cũ fœlicis recordationis Marcello Cardinali Ceruino Protectore vtebamini, qui deinde ad summi Pontificatus sedem euectus est, accuratè discussi ac laudabiliter purgati fuissent, in eaquè re omnem suam operam, ac diligentiam piæ memoriæ Hieronymus Seripandus, Generalis tunc ordinis Magister, ac postmodũ in nostrũ Collegiũ ascitus posuisset, illi tamen ad rationẽ, & statũ eorũ temporum

poru[illegible]pti forsitan, his autem nostris neutiquam sim[illegible]er, accōmodati reperiūtur. Tridentino eni œcumenico Concilio nō celabrato tantū atq; perfecto, sed executioni mandato optimorū Pontificū Zelo, ac pietate, subortis itē nouis eorundem Pontificū sanctionibus, nō pauca inter vestras veteres constitutiones animaduersa sunt, quæ neq; cum nouis legibus Pontificijs cohærerent, & Decretis Concilij, quę sunt de reformatione in nōnullis aduersarentur. Hæc igitur vel sola causa, prætera etiam vt totus Augustinianus ordo, qui per omnes orbis terræ partes satis est, Deo fauēte, numerosus, per easdē iustitiæ semitas graderetur, nō ad impresśionē solūmodo recentē veterū constitutionū ordinis, verū etiam ad emendationē earundē, & correctionē considentes in publico Capitulo Patres incitauit. Huic sane correctioni incubuit toto pectore Reueren. P. vester frater Thaddæus Perusinus, vniuersi Eremitarū ordinis Generalis Magister, vir nō minus scientia, quam v[illegible]u rerū & vitæ integritate insignis, propter quas eximias animi dotes, ante omnes alios idoneus est à Capitulo iudicatus, qui hoc onus corrigendi digne subire, ac sustinere posset. Et ille quidē ascitis vna ad eam curam nonnullis alijs familiæ suæ probis hominibus, & eruditis, perfecit opus tandem, Deo iuuante, quod susceperat, & summa cum laude absolui. Cæterum, quia humanum

 iudi-

iudicium,si sibi ipsi plus nimio confidat, falli sæpe numero solet, modestè simul, ac prudēter mecū idē Reuerēdus Pater Generalis egit, vti de eiusmo di emendatione ad Sanctissimū D. N. Gregoriū. XIII. referrem, quē ego libenti animo, vti Protector vester adiens, impetraui, vt volumen harū constitutionū duobus Ampsimis Cardinalibus Alciato, & Iustiniano, alteri iuris prudentiæ, alteri Theologiæ laude præstantissimo, denuò considerandum, atq; extrema manu emendandū traderet. Ergo cū tandē post tot, ac taliū virorū discussiones opus ipsum magis, magisq; limatū, ac perpurgatū accepissem, ne eius Protectionis, qua fungor officio vlla ex parte deessem, iterū has examinatas, correctas, reformatas constitutiones eidē Sanctissimo Domino nostro Gregorio obtuli, eisq; vt benedicere dignaretur rogaui, sicuti benignè Apostolica auctoritate benedixit: cuius benedictionis ea vis est, vt vniuersus Augustinianæ Religionis ordo, omnesq; illius seu reformatæ, seu non reformatæ Prouinciæ quas vocant, omnesq; congregationes, etiam de obseruantia nuncupatæ, siue intra Italiam, siue extra Italiam, toto deniq; in orbe terrarū, superioribus quibuscunq; repudiatis, has solas, quæ nunc in lucē eduntur, pro veris, & cōmunibus cōstitutionibus habere teneantur. Accipe igitur Ordo amplissime hilari, ac læto animo leges sanctissimas, quarū tibi Do-

ctor

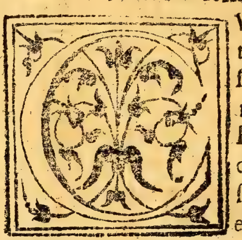
ctor optimus D. Augustinus Dux, Pater, ac Pastor tuus, diuino spiritu afflatus prima fundamenta posuit, incremēta autē nō per alios diuersis tēporibus facta sunt, q̄; per viros ex tuo gremio, doctrina, innocētia, dignitate præstantissimos. Hæc sunt instituta, Patres amantissimi, quibus status omniū vestrū, quibus regimē, pax, quies, vtilitas, existimatio, salus, & vita vestra continetur. Hæ sunt leges, quibus vos fœlicissimo illo die, quo sacrū Religionis habitū induistis, inuiolabili obediētiæ voto, & iurisiurādi vinculo obligastis. Hoc volumē in sinu ferre, in manibus, in ore, in oculis laudabile fuerit: legere sæpius, & relegere, iucundū: seruare, & meditari perutile. Porrò vnū est necessariū, quæ hic scripta sunt, opere, & actione implere: nimirū hæc vobis est iustitiæ semita, in qua Sapiēs dicit, esse vitam. Per hanc si gradiemini nō declinantes neq; ad dexteram, neq; ad sinistram, proculdubio ad summæ illius beatitudinis fastigium peruenietis, de qua idē Salomō ait, Qui custodit legem, beatus est. Beatos vos faciat Deus, sine quo non modo pficere, sed cogitare quidē, vt ait Apostolus, possumus aliquid ex nobis, tanq̄; ex nobis. Valete. Dat Romæ. IX. Kalē. Septēbris. Anno Christianæ Sal. M. D. LXXX.

Iac. Card. Sabellus Protector.

[Locus Sigilli.]

Ioan. Baptista Truncius Secret.

¶FRATER THADÆVS PERVsinus, ordinis Eremitarū sancti Augustini Prior Generalis indignus, Venerabilibus, & in Christo dilectis, quarumcunq; Prouinciarum & Congregationum eiusdem Augustinianæ familiæ, Patribus, ac Fratribus, Salutem in Domino sempiternam .:.

Vm in proximè præteritis vniuersi ordinis nostri comitijs sacratissimo Iubilei, anno. 1575. Romæ celebratis, de edēdis iterum antiquis constitutionibus ordinis, ob exemplarium inopiam, quam totus fermè ordo patiebatur, ad Patres in diffinitorio congregatos retulissemus, visum est grauissimæ ipsorum prudentiæ, constitutiones ipsas non prius imprimendas esse, q̄; iterum, atq; iterū examinarentur, & si quid corrigendū esset, corrigeretur: placuitq; eisdē Patribus huiusmodi onus imprimendarū, corrigendarūq; constitutionū tali decreto, quod vigesimū nonū est inter Romana decreta, in humeros nostros reijcere, his scilicet verbis. * Et quoniā i cōstitutionibus iam olī impssis multa sunt, q̄ aliqua correctione indigēt reiectū est onus hoc in humeros Reuerendiss. Patris, vt ipse accersitis duobus aut tribus grauioribus

bus Patribus, addat, minuat, corrigat, emendet: prout ipse expedire iudicabit, ita tamē, vt quò ad ordinis essentialia oībus æquè quid agendū sit ꝑponatur, & præcipiatur. Si qua vero Prouincia, præter eas, quæ in cōstitutionibus reformatis explicabūtur, alias velit sanctiones habere, quæ magis ad regularis vitæ obseruantiā, & carnis mortificationē facere videantur, modo prædictis cōstitutionibus nō aduersentur, & à Reuerendissimo Patre Generali approbatæ sint, nō prohibemus, imo admittimus, & magis ac magis probamus. Ad primam itaq; huius operis aggressionē, nonnullos diuersarū Prouinciarū ordinis nostri Patres adhibuimus, videlicet Reueren. Patrē Magistrū Alexiū Genuē. totius ordinis Procuratorē, Magistrū Aureliū Rocchen. ætate, prudentia, & Reuerendiss Patris Hieronymi Seripandi intima quodā familiaritate insignē, Magistrū Gentilem Perusinū cōuentus nostri Romani Priorē, Magistrū Spiritū Vicentiū peregrinationis nostræ in visitandis vltramōtanis Prouincijs perpetuum comitē, Magistrū Augustinū Cornetanū gymnasij nostri Romani moderatorē, Magistrū Petrū Royas Prouinciæ Hispaniæ, Magistrū Michaelē Saloniū Valētinū Prouīciç Aragoniç, Mag. Augustinū de Iesu Prouīciæ Portugalliæ, Mag. Petrū de Aragō Prouīciç Mexicanç, F. Rodericū Chiaues Prouīciæ Perūtis apud Indos diffinitores: quorū simul

simul opera & labore, prædictas ordinis nostri alias impressas constitutiones primũ euoluimus. Plurimis vero ex supra scriptis Patribus in Prouincias suas reuersis, & Reuerẽ. ordinis Procuratore ad Sutrinum, Nepesinumquè Episcopatum euecto, duo præsertim nobiscũ in hoc opere perficiendo insudarũt, videlicet Reuerẽdus Pater Magister Sipiritus Vicentinus, qui Reuerendissimo Nepesino Episcopo in gñalem ordinis procurationẽ suffectus fuerat, & Magister Augustinus de Iesu Lusitanus, tũc Portugalliæ diffinitor, nũc vero Prouinciæ Germaniæ Præfectus, & Vicarius noster Gñalis: his namq; laborũ nostrorũ socijs, atq; administris in examinandis, corrigendisq; huiusmodi constitutionibus, totũ, atquè integrũ lustrũ insumpsimus. Verũ suscepti laboris causas, ne qs frustra aut temerè nos laborasse existimet, quoad fieri potest breuibus explicemus. Primum quidẽ, vt initio dicebamus, in toto ferme ordine deerant exemplaria, & pauca admodùm constitutionũ volumina, quibusdam in locis supererant. Conquerebantur Prouinciarum cœnobiorumq; Rectores, & legum nostrarum codices à nobis, vt pote qui vniuerso ordini præeramus, veluti iure merito exigebant. Negabant Patres diffinitorij rursus imprimendas, nisi prius corrigerentur. Itaquè, vt omnibus hac in parte satis fieret, subeundus hic nobis labor fuit. Et equidem in ipsis con-

sti-

stitutionibus non pauca erant, quæ correctione, aut moderatione aliqua indigerent, tum propter successiuam temporum varietatem, tum propter œcumenicorum conciliorũ decreta, nec non summorum Pontificum sanctiones, quibus multa nedum in Augustinien. ordine, verũ etiam in vniuersa Christiana Republica, quoad morũ reformationem, immutata, atquè innouata sunt. Adde, quòd cum nos primis fermè nostri Magistratus initijs, plerasq; omnes ordinis nostri Prouincias, ex officio inuiserimus, quoad externos ordinis ritus & cæremonias, ingentẽ ac penè incredibilẽ diuersitatẽ reperimus, quæ res magnam nobis cũ admirationẽ tũ molestiam attulit. Vt quid enim vna sub regula & viuendi normam cõgregati, sub vno item Augustino parente, atq; institutore, sicut sub vno Generali ordinis Præside militamus, eisdẽ & firmis similiter legibus vitæ morũq; nostrorũ arbitris, ac moderatricibus obstrigimus si vnusquisq; suũ sibi viuendi modũ, suos ritus, suas cæremonias, suo arbritratu confingit aut delegit? Turpe profecto, & indecorum maximè est, vnũ atq; idẽ Augustinianæ Reipu. corpus, in tam varias morũ, atq; rituũ, rationes discendi. Huic igitur malo, reformatis his legibus mederi, & sociorum mores, ad laudabilẽ quandam vniformitatẽ adducere, Deo adiuuante, speramus. Quamuis enim in hac vitæ & morũ diuersitate ex trudẽ dda, præde

prædeceſſores noſtri plurimũ laborauerit, præſertim vero recolẽdæ memoriæ Illuſtriſsimus ac Reuerendiſsimus Pater Hieronymus Cardinalis Seripandus, dum Generalis Magiſterij officio fungeretur, id tamen vel temporum iniuria, vel incuria miniſtrorum haud plenè conſecutus eſſe videtur: ſed & nos cum huic eidem operi perficiendo manum admouiſsimus, offendimus in his constitutionibus multa confuſe & inordinate poſita, quædam inaniter repetita, pleraquè etiam ſuperflua, vt potè parum huic tempeſtati congrua, cum interim multa deeſſent, quæ & temporibus noſtris accommoda, & ad rectam ordinis gubernationem maximè neceſſaria viderentur, nõ pauca deniquè quæ moderatione aliqua indigebant. Quare in his conſtitutionibus de integro imprimendis, præter ordinem quem diligenter vbiquè obſeruari curauimus, multa adiecimus quæ deerant, quædam ſubſtulimus quæ ſupererant, non nulla correximus & moderati ſumus quæ correctionem & moderationem exigebant. Verùm ne noſtro ſenſu & arbitratu id egiſſe iudicaremur, Apoſtolicam etiam ſedem ſuper hoc conſulendam eſſe duximus, & S. D. N. Gregorij XIII. iuſſu, duobus ſapientiſsimis ac prudentiſsimis viris eiſdem què Illuſtriſsimis atquè Reuerẽdiſsimis Sãctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus D. Franciſco Alciato vtriuſq; iuris conſultiſsimo, & D. Vicentio

cētio Iustiniano Theologo peritissimo, qui etiam, antequam sublimi hac cardinalitia dignitate ornatus esset, Amplissimum Prædicatorum Ordinem summa virtute, ac prudentia pluribus annis, rexerat, id negotij demandatum fuit, vt scilicet has à nobis prius examinatas reformatasquè constitutiones, ipsi rursus inspicerent, examinarent, & grauissima ipsorum censura castigarent. Qui quidem Principes Viri, omnia & singula diligentissime considerantes, & minutissima quæq; semel atquè iterum perpendentes, quas hoc volumine nuper impressas videtis nostri ordinis constitutiones, nobis hunc in modum correctas, atq. emendatas reddiderūt. Quibus etiam ab Illustrissimo & Reuerendissimo D. totius ordinis Protectore beneficentissimo, D. Iacobo Cardinale Sabello summo Pontifici oblatis, sua Sanctitas benedixit. Cum autem nos id operis & laboris susceperimus, vt huiusmodi leges & Sanctiones in vniuerso Augustinen. ordine obseruentur, atq; executioni mādentur, & quemadmodum nobis omnibus vna atq; eadem viuendi ratio est, vnum atq; idem institutū, eadē viuēdi regula, idē Pater, & Pastor, ijsdē etiā legibus vtamur. ijsdē cōstitutionibus pareamus, ijsdē moribus, atq; ritibus viuamus, & altissimo famulemur: rogamus & obsecramus oēs in Dño Iesu, & persanctissimi Patris Aug. merita obtestamur, vt has instauratas, ac reformatas cōstitutiōes, libēti animo hilariq; vultu suscipiant, &

quod

quod in ipsis ꝑcipitur, sollicitè pręstare procurēt. Ditet vos Dominus largissmo suæ gratiæ dono, quo & vocationi vestræ respondere, & paratam seruis suis mercedem, æternam scilicet beatissimam quę in cœlis vitam, promereri possitis. Valete in Domino.

APPROBATIO.

¶ Ego Frater Bartholomeus Ferreira de mandato Illustrissimi ac Reuerendissimi Domini Archiepiscopi Olysipponensis, Lusitaniæ Inquisitoris Generalis dignissimi, perlegi has Constitutiones Ordinis Fratrum Eremitarum sancti Augustini, in quibus nihil quod pietate Christianæ repugnet, aut quod pias aures offendat cõtinetur, quarum & lectio, & obseruatio, magnos pariet fructus.

Frater Bartholomeus Ferreira.

¶ Podese imprimi, vista a informação do Padre Reuedor, & depois de impresso tornaraa a esta mesa pera se conferir com o original. En Lisboa a. xxvj de Iunho, de. M. D. L X X X I I.

Manoel de Coadros. Paulo Affonso.

Iorge Sarrão. Antonio de Mendoça.

✻

REGVLA BEATISSIMI PATRIS NOSTRI AVrelij Augustini, Hipponensis Episcopi,& Ecclesiæ Doctoris eximij.

NTE OMNIA, Fratres charissimi, diligatur Deus, deinde proximus: quia ista præcepta sunt principaliter nobis data. Hæc igitur sunt quæ vt obseruetis præcipimus in Monasterio constituti. 1.

Primùm, propter quod in vnum estis congregati, vt vnanimes habitetis in domo, & sit vobis anima vna,& cor vnum in Deo. Et non dicatis aliquid proprium, sed sint vobis omnia communia; & distribuatur vnicuiq; vestrum à proposito vestro victus & tegumentum, non æqualiter omnibus, quia non æqualiter valetis omnes, sed potiùs vnicuiq;, sicut cuiq; opus fuerit. Sic enim legitis in Actibus Apostolorum, quia erant illis omnia cõmunia; & distribuebatur vnicuiq;, sicut cuiquè opus erat. Qui aliquid habebat in sęculo, quando ingressi sunt Monasterium, libenter velint illud esse commune. Qui autem non habebant, non ea

quærant in Monaſterio, quæ nec foris habere potuerunt. Sed tamen eorum infirmitati quod opus eſt: tribuatur etiam ſi paupertas eorum, quando foris erant, nec ipſa neceſſaria poterat inuenire, tamen non ideò putent ſe eſſe fœlices, quia inuenerunt victum & tegumentum, quale foris inuenire non potuerunt. Nec erigant ceruicem, quia ſociantur eis, ad quos foris accedere non audebant, ſed ſurſum cor habeant, & terrena vana non quærant, ne incipiant Monaſteria diuitibus eſſe vtilia, non pauperibus, ſi diuites illic humiliãtur, & pauperes illic inflantur. Rurſus etiam, illi qui aliquid videbantur eſſe in ſæculo, non habeant faſtidio fratres ſuos, qui ad illam ſanctam ſocietatem ex paupertate venerunt. Magis autem ſtudeant non de parentum diuitum dignitate, ſed de pauperum fratrum ſocietate gloriari. Nec extollantur, ſi communi vitæ aliquid de ſuis facultatibus contulerint; nec de ſuis diuitijs magis ſuperbiant, quia eas ipſi Monaſterio partiuntur, quàm ſi eis in ſæculo fruerentur. Alia quippe quæcunquè iniquitas in malis operibus exercetur, vt fiant; ſuperbia verò, etiam bonis operibus inſidiatur, vt pereant. Et quid prodeſt diſpergendo dare pauperibus, & pauperem fieri, cùm anima miſera ſuperbior efficitur diuitias contemnendo, quàm fuerat poſsidendo? Omnes

nes ergo vnanimiter, & concorditer viuite, &
honorate in vobis Deum inuicem, cuius templa
facti eſtis.

¶ Orationibus inſtate, horis & temporibus
conſtitutis. In Oratorio nemo aliquid agat, 2.
niſi ad quod factum eſt, vnde & nomen acce-
pit; vt ſi fortè aliqui, etiam præter horas con-
ſtitutas [ſi eis vacat] orare voluerint, non eis
ſint impedimento, qui ibi aliquid agendum pu-
tauerint. Pſalmis & hymnis, cùm oratis Deum,
hoc verſetur in corde, quod profertur in ore.
Et nolite cantare, niſi quod legitis eſſe cantan-
dum. Quod autem non ita ſcriptum eſt, vt
cantetur, nõ cantetur. Carnem veſtram doma-
te ieiunijs, & abſtinentia eſcæ & potus, quantùm
valetudo permittit. Quando autem aliquis non
poteſt ieiunare, non tamen extra horam pran-
dij aliquid alimentorum ſumat; niſi cùm ægro-
tat. Cùm acceditis ad menſam, donec inde
ſurgatis, quod vobis ſecundùm conſuetudinem
legitur ſine tumultu & contentionibus audite,
ne ſolæ vobis fauces ſumant cibum, ſed & au-
res eſuriant verbum Dei. Qui infirmi ſunt ex
priſtina conſuetudine, ſi aliter tractantur in victu,
non debet alijs moleſtum eſſe, nec iniuſtum vide-
ri eis, quos fecit aliqua conſuetudo fortiores.
Nec illos fœliciores putent, quia ſumunt quod nõ

ſumunt ipſi:ſed ſibi potiùs gratulentur, quia valent quod non valent illi. Et ſi eis qui venerunt ex moribus delicatioribus ad Monaſterium, aliquid alimentorum, veſtimentorum, operimẽtorumvè datur, quod alijs fortioribus, & ideò fœliciori-bus, non datur cogitare debent quibus nõ datur, quantum de ſua ſeculari vita illi ad iſtam deſcenderint, quamuis vſq; ad aliorum, qui ſunt corpore firmiores, frugalitatem peruenire non potuerint. Nec debent velle omnes quod paucos vidẽt ampliùs, non quia honorantur, ſed quia tollerantur accipere: ne contingat deteſtanda peruerſitas, vt in Monaſterio, vbi quantum poſſunt fiunt diuites laborioſi, fiant pauperes delicati. Sanè, quemadmodum ægrotantes neceſſe habent minus accipere, ne grauentur, ita & poſt ægritudinem ſic tractandi ſunt, vt citiùs recreentur, etiam ſi de humillima ſeculi paupertate venerint, tanquàm hoc illis contulerit recentior ægritudo, quod diuitibus anterior conſuetudo. Sed cùm vires priſtinas reparauerint, redeant ad fœliciorem cõſuetudinem ſuam, quæ famulos Dei tanto ampliùs decet, quãto miꝰ indigent, ne cibi eos voluptas iam teneat vegetatos, quos neceſsitas leuarat infirmos. Illos exiſtiment ditiores, qui in ſuſtinenda parcitate fuerint fortiores. Meliùs eſt enim minùs egere, quàm plus habere.

¶Non

¶ Non ſit notabilis habitus veſter, nec affectetis veſtibus placere, ſed moribus. Quando proceditis, ſimul ambulate. Cùm veneritis quò itis, ſimul ſtate. In inceſſu, ſtatu, habitu, & in omnibus motibus veſtris, nihil fiat quod cuiuſquàm offendat aſpectum: ſed quod veſtram deceat ſanctitatem. Oculi veſtri etſi iaciantur in aliquam fœminarum: in nullam figantur. Nequè enim quando proceditis, fœminas videre prohibemini: ſed appetere, vel ab ipſis appeti velle, criminoſum eſt. Nec ſolo tacito affectu, ſe affectu, & aſpectu quoquè appetitur, & appetit concupiſcentia fœminarum. Nec dicatis vos habere animos pudicos ſi habeatis oculos impudicos: quia impudicus oculus, impudici cordis eſt nuntius. Et cùm ſe inuicem ſibimet, etiam tacente lingua, conſpectu mutuò corda nuntiant impudica, & ſecundùm concupiſcentiam carnis alterutro delectantur ardore, etiam in tactis ab immunda violatione corporibus, fugit caſtitas ipſa de moribus. Nec putare debet, qui in fœminam figit oculum, & illius in ſeipſum diligit fixum, ab alijs ſe non videri cùm hoc facit, videtur omnino, & à quibus ſe videri non arbitratur. Sed etſi lateat, & à nemine hominum videatur, quid faciet de illo deſuper inſpectore, quem latere nihil poteſt? An ideò putandus eſt non videre, quia tanto videt patien-

 tiùs,

tiùs, quantò ſapientiùs? Illi ergo vir ſanctus timeat diſplicere: ne vellit fœminæ male placere. Illum cogitet omnia videre, ne vellit fœminã malè videre. Illius namque in hac cauſa commendatus eſt timor: vbi ſcriptum eſt. Abominatio eſt domino defigens oculum. Quando ergo ſimul eſtis in eccleſia, vel vbicunque fœminæ ſunt, inuicem veſtram pudicitiã cuſtodite. Deus enim qui habitat in vobis: etiam iſto modo cuſtodiet vos ex vobis. Et ſi hanc, de qua loquor oculi petulantiam, in aliquo veſtrum aduerteritis, ſtatim admonete, ne cœpta progrediantur, ſed de proximo corrigantur. Si autem & poſt admonitionem, iterum, vel alio quocũque die idipſum facere eum videritis, iam velut vulneratum ſanandum prodat, quicunque hoc potuerit inuenire. Priùs tamen eſt alteri, vel tertio demonſtrandũ: vt duorum, vel trium poſsit ore conuinci: & cõpetenti ſeueritate coerceri. Nec vos iudicetis eſſe maleuolos: quando hoc indicatis. Magis quippe nocentes eſtis, ſi fratres veſtros, quos indicando corrigere poteſtis: tacendo perire permittitis. Si enim frater tuus vulnus habet in corpore, quod vellit occultari, dum timet ſecari: nonne crudeliter à te ſileretur, & miſericorditer indicaretur? Quanto ergo eum potiùs debes manifeſtare, ne deteriùs putreſcat in corde? Sed antequàm

quàm alijs demonſtretur, per quos conuincendus eſt, ſi negauerit, priùs præpoſito debet oſtendi, ſi admonitus neglexerit corrigi, ne fortè ſecretiùs correctus poſsit non innoteſcere cæteris. Si autem negauerit, tunc neganti adhibendi ſunt alij, etiam coram omnibus, vt poſsint non ab vno teſte argui, ſed à duobus vel tribus conuinci. Conuictus verò ſecundum præpoſiti, vel etiam præsbyteri, ad cuius diſpenſationem pertinet arbitrium, debet emendatoriam ſubire vindictam. Quam ſi ferre recuſauerit, etiam ſi ipſe non abſceſſerit, de veſtra ſocietate proijciatur. Non enim & hoc fit crudeliter, ſed miſericorditer, ne contagione peſtifera plurimos perdat. Et hoc quod dixi de oculo non figendo, etiam in cæteris inueniendis, prohibendis, indicandis, conuincendis, iudicandiſque peccatis, diligenter & fideliter obſeruetur, cum dilectione hominum, & odio vitiorum. Quicunque autem in tantum progreſſus fuerit malum, vt occultê ab aliquo literas, vel quodlibet munus acceperit: ſi hoc vltrò confitetur, parcatur illi, & oretur pro eo. Si autem deprehenditur & conuincitur, ſecundum arbitrium presbyteri, vel præpoſiti, grauius emendetur.

¶ Veſtes veſtras in vnũ habeatis, ſub vno cuſtode, vel duobus, vel quot ſufficere poſsint ad eas 4.

excutiendas,ne a tinea lædantur. Et ſicut paſcimini ex vno cellario,ſic induamini ex vno veſtiario. Si fieri poteſt,ad vos non pertineat, quod vobis indumentum pro temporum congruentia profetatur,vtrùm hoc recipiat vnuſquiſq; quod depoſuerat,an aliud quod alter habuerat, dum tamen vnicuiq;,prout cuiq; opus eſt,non negetur. Si autem hinc inter vos contentiones, & murmura oriuntur:cùm conqueritur aliquis ſe deterius accepiſſe,quàm priùs habuerat, & indignum ſe eſſe quòd non ita veſtiatur,ſicut alius frater veſtitur; hinc vos probate,quantum vobis deſit in illo interiori ſancto habitu cordis,qui pro habitu corporis litigatis. Tamen,ſi veſtra toleratur infirmitas, vt hoc recipiatis quod poſueratis,in vno tamen loco ſub communibus cuſtodibus habete quod ponitis;ita ſanè, vt nullus ſibi aliquid operetur,ſed omnia opera veſtra in vnum fiant, maiori ſtudio & frequētiori alacritate,quàm ſi vobis ſinguli propria faceretis. Charitas enim,de qua ſcriptum eſt, quòd non quęrit quę ſua ſunt,ſic intelligitur,quia communia proprijs,nō propria communibus anteponit. Et ideò,quantò ampliùs rem communē, quàm propriam curaueritis, tantò vos ampliùs proficere noueritis;vt in omnibus quibus vtitur, tranſitoria neceſsitas,ſuperemineat,quæ permanet charitas. Conſequens ergo eſt,vt etiam cùm

quis suis filijs, aut aliqua necessitudine ad se pertinentibus, in Monasterio constitutis, aliquam contulerit vestem, siue quodlibet aliud inter necessaria deputandum, non occultè accipiatur, sed sit in potestate præpositi: vt in rem communem redactum, cui necesse fuerit prębeatur. Quòd si aliquis rem sibi collatam celauerit, furti iudicio condemnetur. Indumenta vestra secundùm arbitriũ præpositi lauentur, siue à vobis, siue à fullonibus; ne interiores animi sordes contrahat mundæ vestis nimius appetitus. Lauacrum etiam corporis, cùm infirmitatis necessitas cogit, minimè denegetur. Fiat tamen sine murmure de consilio medicinæ, ita vt etiam si nolit, iubente præposito, faciat quod faciendum est pro salute. Si autem velit, et fortè non expedit, suæ cupiditati non obediatur. Aliquando enim etiam si noceat, prodesse creditur quod delectat. Deniq; si latens est dolor in corpore, famulo Dei dicenti quid sibi doleat, sine dubitatione credatur. Sed tamen vtrùm sanando illi dolori, quod delectat expediat, si non est certum Medicus consulatur. Nec eant ad balnea, siue quocunq; ire necesse fuerit, minus quàm duo, vel tres. Et ille qui habet aliquò eundi necessitatem, cum quibus prępositus iusserit, ire debet. Ægrotantiũ cura, siue post ęgritudinem reficiendorum, siue aliqua imbecillitate, etiam sine febribus laborantiũ,

vni alicui debet iniungi: vt ipse de cellario petat quod cuique opus esse prospexerit. Siue autem qui cellario, siue qui vestibus, siue qui codicibus præponuntur: sine murmure seruiant fratribus suis. Codices certa hora singulis diebus petantur. Extra horam qui petierit, non accipiat. Vestimenta verò, & calciamenta, quando fuerint indigentibus necessaria, dare non differant, sub quorum custodia sunt quæ poscuntur.

5. ¶ Lites, aut nullas habeatis, aut quam celerrimè finiatis: ne ira crescat in odium, & trabem faciat de festuca, & animam faciat homicidam. Sic enim legitis. Qui odit fratrem suum homicida est. Quicunque ergo conuitio, vel maledicto, vel etiam criminis obiectu aliquem læserit, meminerit satisfactione quàm citiùs curare quod fecit: & ille qui læsus est sine disceptatione dimittere. Si autem inuicem se læserint, inuicem sibi debita relaxare debebunt: propter orationes vestras, quas vtique, quantò crebriores habetis, tantò sanctiores habere debetis. Melior est autem qui quamuis ira sæpe tentatur, tamen impetrare festinat, vt sibi dimittat cui se fecisse agnoscit iniuriam, quàm qui tardiùs irascitur, & ad veniam petendam tardiùs inclinatur. Qui autem nũquam vult petere veniam, aut non ex animo petit, sine causa est in monasterio: etiã si inde non proijciatur. Proinde

inde vobis à verbis durioribus parcite. Quæ si emissa fuerint ex ore vestro, non pigeat ex ipso ore proferre medicamenta, vnde facta sunt vulnera. Quando autem necessitas disciplinæ in moribus coercendis dicere vos dura verba cõpellit: etiam si ipsi modũ vos excessisse sentitis: nõ à vobis exigitur vt à vobis subditis veniã postuletis: ne apud eos, quos oportet esse subiectos, dũ nimium seruatur humilitas, regendi frãgatur autoritas. Sed tamen petenda est venia ab omniũ domino: qui nouit eos, quos plùs iusto fortè corripitis, quãta beneuolentia diligatis. Non autẽ carnalis, sed spiritualis debet esse inter vos dilectio.

¶ Præposito tanquã patri obediatur: multò magis præsbytero, qui omniũ vestrũ curam gerit. 6.

¶ Vt ergo cũcta ista seruẽtur: & si quid seruatũ minùs fuerit, nõ negligẽter prætereatur, sed vt emẽdandũ corrigẽdũq; curetur: ad præpositũ præcipuè pertinebit, vt ad presbyterũ [cuius est apud vos maior autoritas] referat: quod modũ, vel vires eius excedit. Ipse verò qui vobis præest, nõ se existimet potestate dñante, sed charitate seruiẽte fœlicẽ. Honore corã vobis prælatus sit vobis timore corã deo substractus sit pedibus vestris. Circa oẽs seipsum bonorũ operũ præbeat exẽplum. Corripiat inquietos Consoletur pusillanimes, suscipiat infirmos. Patiens sit ad omnes. Disciplinã 7.

libens

libẽs habeat; metuendus imponat. Et quàmuis vtrumq; sit necessarium: plùs tamen à vobis amari appetat: quàm timeri; semper cogitãs Deo se pro vobis redditurum esse rationem. Vnde vos magis obediendo, non solùm vestri, se etiam ipsius misceremini, qui inter vos quantò in loco superiori, tantò in periculo maiori versatur. Donet dominus vt obseruetis hęc omnia, tanquàm spiritualis pulchritudinis amatores: & bono Christi odore de bona conuersatione fragrantes: non sicut serui sub lege, sed sicut liberi sub gratia constituti. Vt autem vos in libello hoc, tanquàm in speculo possitis inspicere: ne per obliuionem aliquid negligatur, semel in septimata vobis legatur. Et vbi vos inueneritis ea quæ scripta sunt facientes, agite gratias Domino bonorum omnium largitori. Vbi autẽ sibi quicunq; vestrum viderit aliquid deesse: doleat de præterito, caueat de futuro, orans vt sibi debitum dimittatur, & in tentationem non inducatur.

¶ EXPLICITA EST REGVLA Beatissimi Patris nostri Aurelij Augustini, Hipponensis Episcopi & Doctoris Ecclesiæ eximij.

[*]

IN NOMINE DOMI NI NOSTRI IESV CHRI sti Benedicti. Amen.

¶ INCIPIT PROLOGVS CONstitutionum totius ordinis Fratrum Eremitarum sancti Augustini.

VONIAM EX PRÆCEpto Regulę sancti patris nostri Augustini, huius Eremitanæ religionis institutoris ac fundatoris, iubemur habere cor vnum, & animam vnam in Domino, rationi consentaneum est, vt qui sub vna regula, sub vno & eodem Priore Generali, & sub vnius professionis iugo viuimus, vniformes etiam in obseruantijs & institutionibus nostræ sacræ religionis inueniamur; quatenus vnitatem interiùs seruandam in cordibus, foueat & repręsentet vniformitas exteriùs seruata in moribus. Quod profectò eo competentius poterit obseruari, et facilius memoria retineri, si ea quę agenda sunt, scripto fuerint commendata, vt omnibus qualiter viuendum sit, scriptura teste innotescat.

¶ Hunc ergo librum constitutionum conscripsimus, in quo quid agere, & qualiter vbiq; quisq;

no-

noſtrum ſe habere debeat, continetur: in eo aliquid mutare, addere, vel minuere, nulli propria authoritate licebit: diffinire tamen aliqua pro maiori vitæ regularis obſeruantia, poterit Capitulum generale: quæ poſtquàm fuerint per tria Capitula generalia confirmata, vim habeant conſtitutionum, eiſquè poſsint & debeant adiungi.

¶ Nulla verò conſuetudo quàntumuis inueterata, contra has noſtras conſtitutiones valeat, aut toleretur, ſed corruptela & abuſus potius exiſtimetur. Super hæc autem in conuentu ſuo Prior diſpenſandi cum fratribus habeat facultatem, cùm ſibi aliquando videbitur expedire, præterquàm in his caſibus, in quibus diſpenſari aliqua conſtitutio expreſſè prohibet. Aduertendum tamen eſt, quòd quando neceſsitas vrget, excuſabilis diſpenſatio eſt, quando verò vtilitas communis prouocat, diſpenſatio laudabilis, cùm verò vtrumquè deeſt, non plane diſpenſatio, ſed potius diſsipatio vocari debet. Priores etiam vtantur diſpenſationibus pro loco & tempore, cùm neceſſe fuerit, ſicut alij fratres. Nolumus tamen, quòd huiuſmodi diſpenſatio ſit crebra, ne legum vis & robur paulatim labefactetur, ac demùm corruat: ſi quis tamen diutiùs, vel continuè neceſſe habeat communis conſtitutionis rigorem ſibi relaxari, neceſsitas huiuſmodi in

Ca-

Capitulo conuentus notificetur, ne fratribus eam nescientibus scãdali materia præbeatur. Quando verò Prior domi non fuerit, vicem eius gerens, maiori difficultate dispenset, aut concedat alicui quicquàm, quod communis constitutionis modum excedit. ¶ Vt autem fratrum quieti, & animorum tranquillitati prouideamus, declaramus, quod regula & constitutiones nostræ non obligant nos ad culpam, sed ad pœnam, nisi propter præceptum, vel contemptum: præceptũ autem in regula nostra nullum contineri declaramus, nisi ratione diuinæ, aut ecclesiasticæ legis, vel ratione trium votorum: idem de constitutionibus dictum esse volumus, excepto vbi ponitur sentẽtia excommunicationis, aut præceptum exprimitur, per ista verba vel alia eis æquiualentia [præcipimus in virtute sanctæ obediẽtiæ] & hoc idẽ in ordinationibus, & literis, vel verbis superiorũ intelligi volumus. ¶ Porro caueãt prælati oẽs, ne aliquid vnquã præcipiant irati; & à multitudine præceptorũ abstineãt, ne laqueũ animabus subditorũ inijciant; nec propter defectũ vnius quẽ forte non audent corrigere, cõmunitatem inuoluant: si quæ tamen ab eis imposita fuerint, vim habere volumus, etiã quo ad ecclesiasticas sensuras, atq; durare, donec fuerint reuocata p aliquẽ habentẽ vel superiorem, vel æqualẽ potestatem,

quod etiam de omnibus alijs ordinationibus intelligi volumus. ¶ Item declaramus, quod nullus sit subiectus pœnis absolutionis ab officio, priuationis vocis actiuæ vel pasiuæ, & alijs huiusmodi ipso facto incurrendis, tam in constitutionibus quàm extra impositis væl imponendis, [excepta tamen pœna excommunicationis latæ sententię] nisi superueniat in particulari sententia vel declatio Prælati, quantumcũq; etiam notorium facti, vel iuris, aut vtriusq; interueniat. Si autẽ aliquando in constitutionibus nostris aliquod dubiũ oriatur, stabitur interpretationi & declarationi Reuerendissimi Patris Generalis, nam obedientia excusat in dubijs: timoratis verò conscientijs salubriter consulentes declaramus, quod in omnibus cõstitutionibus & diffinitionibus nostris, licet nonnunquàm simpliciter & absolutè aliquid præcipiant, mandent, sanciant, vel prohibeant, exceptiones tamen legitimæ & rationabiles excusationes exceptæ intelligantur, dummodò à superiori pro talibus habeantur. Vt autem omnia in isto constitutionum libro faciliùs inueniri possint, diuisus fuit in sex partes.

In prima, ponuntur ea quæ ad diuinum cultum spectant.

In secunda, ea quæ pertinent ad ordinis obseruantias.

Item

In tertia, agitur de electionibus, & de ijs omnibus quæ concernunt vniuersi ordinis gubernationem.

In quarta, de cura & regimine monialiũ ac Mantellatarum nostri ordinis.

In quinta, de studijs, gradibus, & officio prædicationis.

In sexta, & vltima de culpis, pœnisq; eis debitis

PRIMA PARS.

DE DIVINO CVLTV, & de his quæ ad eum .:. spectant .:.

¶ DE OFFICIO DIVINO A Fratribus & monialibus nostri sacri ordinis persoluendo, & de oratione serotina Ca. I.

RIMVM cum diuinus cultus, & ea quæ ad Dei venerationem spectant, in primis & ante omnia præ oculis nobis perpetuo habenda sint, quoniam hinc actiones omnes, & reliquę vitæ nostrę rationes sunt
Ca. Quã. dirigendæ: propterea præcipimus & manda-
de conse mus, vt vbique in ordine nostro, diuinus
cra. d. 1. cultus & officium tam diurnum quam notur-
ca Dolẽ. num, tam cum nota quam sine ea, summa cum
&cel. mi. veneratione, distincte, attentè, deuoteq; ab om
In cõ. tri. nibus fratribus & monialibus in Ecclesia quo-
Seß. 24. tidiè celebretur, & vt decet excolatur sanctissi

mè

me iuxta ritum Romanæ Curiæ, secundum quem totum officium per anni circulum à fratribus & monialibus nostris volumus recitari, seruata forma Breuiarij & missalis Romani Pij. V. Pontificis Maximi iussu nuper editi, vel quæ pro tempore à sancta Romana Ecclesia seruata fuerit. In ceremonijs vero tam in choro quàm in Ecclesia seruentur per omnia, quæ in ordinario nostri ordinis continẽtur. Ex motu Pij. V.

¶ Si quis verò Prior in prædictis negligens inuentus fuerit, à Prouinciali, vel Visitatoribus grauiter puniatur, si autem frater aliquis [quod absit] tam immemor diuini cultus, ac propriæ salutis fuerit, vt diuinum non persoluat officiũ, si sufficienter fuerit conuictus, pro prima vice pœnam grauioris culpæ, per mẽsem subeat, pro secunda verò vice, eandem pænam per duos menses sustineat: quòd si deinceps se emendare neglexerit, tanquàm infamis habeatur, & publicetur, & à quacunq; dignitate & officio deponatur, atq; voce actiua & passiua perpetuò priuetur: prout diffinitum fuit in Capitulo generali Neapoli celebrato, Anno Domini. 1539. Vt autem in horis canonicis persoluendis ab omnibus fratribus vniformitas obseruetur, volumus vt in quolibet conuentu nostri ordinis Prior in tabula vna quæ in choro affixa In c.gña. Neapolī.

maneat, describi faciat Calendarium secundum ordinem Romanæ Curiæ, in quo notentur festa Sanctorum ordinis nostri, atq; etiam ea quæ apud nos solemniter consueuerunt celebrari, quem ordinem in quotidiano officio omnes sequi debeant, quibus omnibus obseruandis Priores attentissimè inuigilent: annotetur etiã in predicto Calendario, vt quolibet mense, in primo die qui vacuus occurrerit, fiat vbiq; officium commemorationis sancti Patris nostri Augustini, sub ritu festi semiduplicis.

¶ Præcipimus præterea, vt in vesperis & matutinis fiat commemoratio sancti Patris nostri Augustini, Sanctæ matris Monicæ, Sancti Nicolai de Tolentino, ac Sancti Guilhelmi, si fieri debeant commemorationes Sanctæ Mariæ virginis & Apostolorum, prout in officijs nostri ordinis continetur. Nullus verò cuiuscunq; gradus aut conditionis existat, præsumat corrigere, vel imprimere, seu corrigi, vel imprimi facere, officia ordinis nostri, absq; speciali licentia Reuerendissimi Patris Generalis petita, & obtéta, sub pœna depositionis ab omni officio gradu & dignitate, vel alia Reuerendissmi Patris Generalis arbitrio limitanda. ¶ Mandamus etiam, vt quotiescunq; officium paruum Beatæ Virginis dicendum fuerit in choro, peracto

of

officio vtriusq; completorij incipiatur, & dicatur in laudem eiusdem Virginis Mariæ de gratia, Benedicta cum tribus Psalmis, tribus lectionibus, & duobus responsorijs, vt in officijs prædictis nostri ordinis continetur: singulis autem sextis ferijs, nisi completorium sit festi duplicis prædicta deuotè cantentur: vbi fuerint duodecim fratres de familia ad minus. Quotidie etiã post missam conuentualem, nisi aliqua hora subsequatur, deuotè cantetur genibus flexis Antipho. Aue Regina cœlorum, mater Regis Angelorum &c. cum vers. & orat. prout in ordinario continetur. ¶ Decernimus quoq;, vt quotidie fratres, antequàm ad quiescendum post cœnam vel collationem vadant, hora quæ Priori competens videbitur, secundùm temporum varietatem, pulsata campanella, pro signo silentij, nemine excepto, cuiuscunq; gradus vel conditionis existat, etiam si hospes fuerit, modò non sit infirmus, in choro seu capitulo cum silentio cõueniant, ibiq; genuflexi deuotè in spiritu aliquandiu orent: postea Prior vel qui maior ibi fuerit, si necessitas exposcat, pro infirmis seu alio modo afflictis & indigentibus particulares orationes iniũgat, & si quid in cõmuni vel annunciare vel monere oportet, breuiter annũciet, vel moneat, ac in fine dicat. Cõfiteor Deo &c facta vero

confesſione in communi,in mediocri tono mo
roſe ac diſtinctè,ſurgat Prior, & dicto Miſe-
reatur veſtri. &c. Indulgentiam. &c. adiungat
ſurgentibus omnibus. Oremus pro benefacto-
ribus noſtris viuis atq; defunctis. Retribuere.
&c.cum Pſalmo,quem incipiat primus cantor.
Ad te leuaui.&c. Kyrieleiſon.&c Pater noſter.
&c. Prior. Et ne nos.&c.Sed libera. &c. Saluos
fac.&c Dñe exaudi.&c. Dominus vobiſcum.
&c. Oremus.Deus omnium fidelium paſtor &
rector,famulum tuum. N .quem paſtorem Ec
cleſiæ tuæ præeſſe voluiſti, propitius reſpice,
da ei quæſumus,verbo & exẽplo,quibus præeſt
proficere,vt ad vitam vnà cum grege ſibi credi
to perueniat ſempiternam:& famulos tuos Car
dinalem protectorem, Priorem Generalem cũ
tota Auguſtiniana familia ab omni aduerſitate
cuſtodi,ſalutem & pacem tuam noſtris conce
de temporibus,& ab Eccleſia tua cunctam re-
pelle nequitiam,& gentes paganorum & hære
ticorum,quæ in ſua feritate ac peruerſitate con
fidunt,dexteræ tuæ potentia conterantur. Præ
tende Domine famulis & famulabus tuis dex
teram cœleſtis auxilij,vt te toto corde perqui-
rant,& quæ dignè poſtulant,conſequi merean-
tur Per Chriſtum.&c. Amen.Deinde alius can
tor. Pſal De profundis clamaui. &c. cum Re-

quiem

quiem.&c. Kyrieleison. Prior. Pater noster. &c Et ne nos.&c. A porta inferi. &c. Requiescant. &c. Domine exaudi. &c. Dominus vobiscum. &c. Oremus. Deus veniæ largitor, & humanæ salutis amator, quæsumus clementiam tuam, vt nostræ congregationis fratres, sorores. &c. Fidelium Deus omnium.&c qui viuis, & regnas &c. Requiem æternam.&c. Requiescant. &c. Deinde genu flectant fratres & Prior aspergat omnes aqua benedicta, dicendo. Asperges.&c. postea genuflectēs dicat. Salue regina. &c. Qui de asperforio ministrauit, dicat in medio chori genibus flexis. Ora pro nobis sancta Dei &c. deinde Prior surgat, & dicat. Oremus. B.& gloriosæ, &c. Concede nobis quæsumus omnipotens Deus, sancti patris nostri. &c. Et in fine omnes benedicat dicēdo. Noctem quietam.&c. Et omnes responso. Amen. Ad signū eius cū silentio egrediantur ad cellas suas euntes, nisi aliquis orandi causa ibidē aliquantulū manere voluerit: aliæ vero peculiares orationes cōmemorationes, processiones per Ecclesiam vel claustrum, altarium visitationes cum antiphonis & orationibus, vel sine illis Psal. item Miserere cum disciplina in memoriam Passionis Domini nostri Iesu Christi, & ob carnis mortificationem, vbi sunt in consuetudine, nul-

ſo modo prætermittantur.

¶DE MISSA AC PROCESSIO ne defunctorum ſingulis ſecundis ferijs celebranda, ac de alijs ſuffragijs benefactorum viuorum & mortuorum, & aliorum defunctorum noſtrorum. Cap. II.

STatuimus & ordinamus, vt ſingulis ſecundis ferijs feſto nouē lectionū nō impeditis miſſa pro omnibus defunctis celebretur, qua finita, fiat proceſsio per clauſtrum, vel per Eccleſiam, ſicut in ordinario continetur: præterea volumus & mandamus, vt quilibet Sacerdos, pro fratribus & familiaribus, propinquis & benefactoribus ordinis noſtri defunctis, omni anno poſt feſtū ſancti Michaelis dicat vnam miſſam: frater vero clericus ter officium defunctorum, & frater laicus ſeu conuerſus, centum quinquaginta Pater noſter cum Requiem æternam in fine cuiuſlibet: pro fratribus quoq; familiaribus, propinquis & benefactoribus viuis, ſimiliter quilibet ſacerdos eodem tempore, quo ſuprà, dicat vnam miſſam de Spiritu ſancto, clericus ter Pſalmos pœnitentiales cum Litanijs & orationibus, frater laicus ſeu conuerſus centum quinquaginta Pater noſter, cum Gloria patri

tri, in fine cuiuslibet. Decedente Sanctiss. D. N. Papa infra decem dies, postquàm de obitu suo constabit, in quolibet conuentu nostri ordinis, vigiliæ cum Laudibus & Missa defunctorum solemniter decantentur: idem fiat pro Illustrissimo Cardinale nostri ordinis protectore, & pro Reuerendissimo Priore Generali in vniuerso ordine, & pro quolibet Prouinciali in sua Prouincia. In obitu autem Sacristæ D. Papæ, qui semper assumitur ex ordine nostro, & Procuratoris generalis totius ordinis, in quolibet cõuentu cantetur nocturnus cum solemni missa. Aduertendum tamen est, quòd pro Reuerendissimo Priore Generali, & pro Reueren. ordinis procuratore, & pro quolibet Prouinciali, præter prædicta suffragia, in suis Prouincijs, ea agenda sunt, quæ pro fratribus eiusdem prouinciæ constitutionis nostræ fieri mandant.

¶ Decernimus igitur, quòd decedente de fratribus nostris aliquo: tam nouitio quàm professo: tam laico quàm conuerso, quilibet Sacerdos eiusdem prouinciæ dicat vnam missam: Clerici & laici, ac conuersi vt suprà, & in quolibet eiusdem prouinciæ conuentu, cantetur pro eo nocturnus cum missa: in conuentu autem, in quo conuentualis erat tempore mortis, officium sepulturæ solemniter celebretur, cum inuitatorio

tribus

tribus nocturnis, & laudibus, prout est in ordinario: cantetur etiam pro eo ibidem nocturnus cum missa in die trigesimo, & in fine anni, adijcientes, vt defuncto Priore Generali, in vnoquoq; ordinis nostri conuentus, singulo quoq; anno in die obitus sui, cantetur missa solemnis pro anima illius, quousq; alius Generalis decesserit, pro quo similiter fieri volumus, & sic deinceps. ¶ Vt autem, quæ interdum ex infirmitate, vel aliquorum negligentia omittuntur, possint ex plurimorum suffragijs restaurari, volumus, vt in quolibet conuentu ordinis nostri, anniuersarium fratrum nostrorum defunctorum annuatim in prima feria post octauam Apostolorum Petri & Pauli debeat celebrari: patrum vero & matrum, familiarium, propinquorum, & benefactorum nostrorũ in prima feria post festum Sanctæ Agathæ, simili modo celebretur, & quilibet Sacerdos debeat ipsa die de eodẽ anniuersario celebrare, prætermissis his qui alijs obligationibus conuentus detinentur. Et ne prædicti termini tradantur obliuioni, in Martyrologio & Calendario conscribantur, & in choro suo tempore ad modum festiuitatum recitentur.:.

Quan

¶QVANDO MISSA CONVENtualis,& officium in choro debeat cantari,& de his, qui canonicis horis persoluendis,& missæ conuentualis interesse debent. Cap. III.

VOlumus,& omnino obseruari præcipimus, vt in quouis Monasterio, vbi ad minus fuerint quinquè fratres de familia, missa conuentualis saltem cantetur singulis diebus festiuis, si fuerint plures, cantentur etiam vesperæ, si fieri posſit: officium vero dicatur distinctè ac deuotè: siue autem missa conuentualis cantetur, siue nõ, quotidie tamen missa vna conuentualis hora debita celebretur, cuius seruitor se cum superpellicio seu cotta præparet, & duo cerei in eleuatione Corporis Christi accendantur: at vbi fuerint duodecim vel saltem decem fratres de familia, surgere teneantur ad dicendum matutinum de nocte per totum annum, excepto à festo sanctiſsimæ Trinitatis inclusiuè, vsq; ad festũ S. P. N. Augustini exclusiuè: quo tempore in omnibus conuentibus, post completorium dicetur matutinum, propter noctium breuitatem: cantent etiam singulis diebus missam conuentualem,& Antipho. Beatæ Virginis post completorium, diebus vero festis etiam & vesperas. In solemnitatibus autem, in quibus

ca. Dolẽ. d̃ cel. mis.

quibus parari solent cantores, cantent etiam tertiam vel aliam horam cum missa, & completorium. Vbi autem fuerint ad minus viginti fratres, quotidie cantentur missa & vesperæ, in festis vero, tertia etiam & completorium, & in solenitatibus, in quibus cantores parantur, cantetur etiam prima. In monastarijs autem nobilioribus, quotidie cantetur tertia, vel alia hora cum missa, vespe. & completorium, in festis cantetur etiam prima, in solemnitatibus cantentur omnes horæ diurnæ, excepta nona, quando post prandium dicitur, in matutinis cantabitur iuxta Prouinciarum consuetudinem, & quandocunq; cantari debet Te Deum laudamus, vltima lectio cantetur, quæ omnia suis horis debitis, iuxta temporis varietatem à fratribus in choro dicantur, vel cantentur. ¶ Præcipimus autem, vt omnia quæ cantanda fuerint, mediocri & graui tono cantentur cum debitis pausis, & quantitate accentus, quoad fieri poterit seruata. Quapropter curandum est, vt hebdomadarij incipientes officium, & sacerdotes, ac Diaconi, in missis conforment se in tono fratribus responsuris. Prohibemus etiam, in Ecclesijs nostris musicas eas, vbi siue organo, siue cantu lasciuū, aut impurū aliquid misceatur, iuxta decretum Sacrosanctæ Trid. Synodi, & iux

Sess. 22 c. Quāta. cura §. ab Ecclesijs

ta præceptum regulæ nostræ dicētis Nolite cantare, nisi quod legitis esse cantandum: quod autem non ita scriptum est vt cantetur, non cantetur. ¶ Missæ conuentus, ac horis canonicis, tam diurnis quàm nocturnis omnes fratres simul intersint in choro, nec foris quisquàm remaneat, nisi sit infirmus, aut impotens, aut cōmuni negotio occupatus, quod commodè dimitti non posit, aut etiam de Prioris licentia: & si aliqui communibus negotijs occupati missæ conuentus interesse non posint, etiam infirmi quibus ex motu non surgit probabilis de recidiuatione timor, horas obseruent, in quibus priuatas missas omnino audiant, nisi eadem die celebrauerint. Excipimus tamen sacræ Theologiæ magistros, & graduatos, ac Prædicatores officiū prædicationis exercentes, qui solùmmodo teneantur singulis diebus missæ conuentuali & horis canonicis, quæ vnà cum missa prædicta recitantur, atq; etiam vesperis interesse diebus verò festis etiam completorio intersint: in solemnioribus autem festiuitatibus, in quibus parari solent cantores, ad matutinum surgere cū alijs debeant: illa tamen hebdomada, qua prædicauerint, solùm missæ conuentuali quotidie [die ipsa prædicationis excepta] interesse teneaantur.

In cō. mile. vita. c. 12. Placuit.

In cō. p. Medio. p. 2. ti. coia. de ratione. &. ca. ex motu ꝓprio Pij V. Anno. 1573.

¶ De

¶ DE HIS, QVI MISSÆ, VEL horis canonicis non intersunt, vel tarde ad huiusmodi missam vel horas veniunt, aut in choro cantando vel legendo deficiunt. Cap. IIII.

SI quis frater ad matutinum non surrexerit, vel ab eo absfuerit, comedat in terra in medio refectorij: qui autem ab alia hora ex diuinis absfuerit, ad prandiũ, vel cœnam genibus flexis coram Priore dicat culpam suam, & ab eo pro arbitrio corrigatur: prætereà quisquis ad matutinum, vel ad alias horas, seu ad missam conuentualem tarde, venerint, intrans ecclesiam more solito ante maius altare primo genuflectat, postmodùm erectus stet immobilis, nec ad locum suum vadat, donec signum factum fuerit ei à Priore, Suppriore, vel Vicario, quo audito ante altare reuerenter inclinet, & sic ad locum suum accedat. Excipimus tamen ab hac lege magistros, & graduatos, Prioresq; aliorũ conuẽtuũ, vel quoscunq; maiori aliqua dignitate insignitos. Dicimus autem illum tardè venire ad horas vel missam, qui ad inchoationem earum prę sens non fuerit, cũ aliâs interesse teneretur & idcirco strictè inhibemus, ne aliquis eorũ, qui officio interesse debẽt, pulsato vltimo signo ad horas vel missam extra chorũ cum aliquo audeat remanere sine speciali licentia Superio-

ris,

ris, nisi forsitan cũ venerabilibus personis, quas decenter dimittere non posset: nullus etiam in choro existens sine licẽtia superioris ab officio recedat qui vero ad horas vel ad missam maiorem tarde venire in vsum duxerit, diutuis stare erectus, [vt erubescat] cogendus est, & pœna alia sicut censuerit prouida Prioris discretio puniendus, & si forsitan quisquã superbia ductus quàmuis tarde venerit in locis prędictis eo modo se habere cõtempserit, si monitus semel atq; iterum non se correxerit, tanquam pertinax & inobediens grauius puniatur. Volumus prætterea, vt qui in diuino officio cantando, vel legendo, aut ceremonias faciendo in aliquo errauerit, statim inclinatus manu terram tangens, & pectus percutiens, culpam suam recognoscat. Nouitij verò genu flectant, & similiter faciant.

¶ DE OFFICIO DIVINO SEV precibus, quæ singulis quibusq; horis persolui debent à fratribus laicis & conuersis. Cap. V.

FRatres laici & conuersi, præmisso Pater noster, quod dicere debent sicut clerici ante singulas horas reuerenter incipiant matutinum de beata Virgine hoc modo. Domine labia. &c. Deus in adiutorium. &c. cum gloria

Patri,&c. & dicant Alleluya, siue Laus tibi Domine. &c. iuxta temporum varietatem: dicant autem pro matutinis beatæ Virginis. xxv. Pater noster, & pro Laudibus decem, & in fine cuiuslibet, [excepto vltimo] dicant Aue Maria, &c. in fine autem vltimi Pater noster cùm dixerint, Sed libera nos à malo, subiungant. Per Dominum nostrum. &c. Amen Domine exaudi. Et clamor. &c. Benedicamus Domino Deo gratias. Fidelium animæ. &c. Hoc quoq; modo singulas horas tam de die quàm de Beata Virgine debeant terminare: deinde signent se signo crucis, & incipiant matutinum de die eo modo, quo matutinum de Beata Virgine inceperunt. Omni autem tempore dicant pro matutino diei viginti quinq; Pater noster, & pro Laudibus decem, & in fine cuiuslibet, excepto vltimo, dicãt Gloria Patri. &c. Sicut. &c. alias horas omnes tam de die quàm de Beata Virgine, excepto cõpletorio, sic incipiat Deus in adiutorium. &c. Gloria Patri. &c. Sicut erat. &c. Completorium autem sic incipiat. Conuerte nos Deus salutaris noster. &c Deus in adiutorium. &c pro qualibet hora de die dicant septem Pater noster, sed pro vesperis decem, & in fine cuiuslibet dicant Gloria Patri. &c. excepto vltimo: por qualibet hora de Beata Virgine dicant septem Pater noster

ſter,& pro veſperis decem,& in fine cuiuſlibet, dicant Aue Maria,excepto vltimo, & ſemper dicant officium beatæ Virginis, pro matutinis fidelium defunctorum in die cõmemorationis eorum,& in anniuerſarijs ordinis noſtri dicant viginti quinq; Pater noſter,& pro laudibus decem,& pro veſperis decem,& in fine cuiuſlibet dicant, Requiem ęternã dona eis Domine. &c. & cùm orant pro ſingulari defuncto dicant Ei, & in fine cuiuſlibet horę adiungant, Requieſcant in pace. Amen. Totum autem ſuum officium fratres laici & conuerſi ſub ſilẽtio dicant, & quando fuerint in choro, niſi genu flectant, conforment ſe in inclinationibus & alijs ceremonijs conuentui. ¶ Inhibemus autem fratribus laicis & conuerſis,ne addiſcant,ſi legere ne ſciuerint,quòd ſi contrafecerint,pro prima vice in terra comedant, pro ſecunda imponatur eis diſciplina,pro tertia pœnam grauioris culpę ſubeant,& ſic deinceps augeatur pœna:&qui eos docuerit:eadem pœna puniatur: ſi verò ſciuerint legere competenter, poterunt legere officium Beatę Virginis,& aliquem alium libellũ deuotionis,de licentia tamen Prioris,& non aliter.

¶ DE LIBRIS HABENDIS AD vſum chori. Cap. VI.

VNiuersis Prioribus nostræ sacræ religionis strictè præcipimus & mandamus, vt quilibet ex eis propossesollicitè studeat ac procuret, vt in loco sui prioratus ad minus sit vnum bonum missale pro missa conuentuali, & pro missis priuatis quot fuerint necessaria & duo bona Antiphonaria, scilicet vnum diurnum & aliud nocturnum, & hymnarium notatum saltem in primo versu, & ad minus vnum bonum Psalterium, & vnum manuale, seu collectarium competẽtis voluminis, in quo hebdomadarius capitulum, & debitas orationes dicat, item breuiarium in quo legantur de nocte lectiones debitæ: habeat præterea librum martyrologij ad legendum post primam: sint etiã in sacristia manualia ad processiones faciendas & mortuos sepeliendos: ordinarium etiam ordinis nostri catenula ligatũ sit in choro, & hæc faciant, Prior Prouincialis & Visitatores inuiolabiliter cum debitis pœnitentijs à singulis Prioribus adimpleri, quòd si ipsi hæc obseruari non fecerint, per Prouincialem in officio succedentem, vel per Visitatores acriter puniantur.

¶DE FORMA CIRCA PROMOuendos ad Sacerdotium, & ad alios sacros ordines, atq; ad audiendũ confessiones. Ca. VII.

Ne

NEmo ad sacros ordines promoueatur, nisi eius & sufficientiæ & ætatis fuerit, quam sibi sacrosancta Tridentina Synodus præscribit, vt videlicet nullus ad subdiaconatus ordinem ante vigesimum secundum, nec ad Diaconatus ante vigesimum tertium, nec ad presbyteratus ante vigesimum quintum ętatis suæ annum promoueatur. Sciant autem superiores ordinis nostri non singulos in ea ætate constitutos debere ad hos sacros ordines assumi, sed dignos dumtaxat, & quorum probata vita senectus sit: ad sacerdotium & ad alios inferiores sacros ordines recipiendos Prior Prouincialis, de consensu tamen patrum capituli illius conuentus, vbi est frater ordinandus, licentiam dare possit, prout diffinitum fuit in capitulo generali Romæ celebrato, anno Domini. 1497. dummodò prius emiserit professionē solemnem, & non aliter. Quàmuis autem fratres nostri nullatenus ordinari queant sine diligenti Episcopi examine, iuxta decretum sacrosanctæ Tridentinæ Synodi, sess. 23. ca. 12. nō tamen ex eo existiment se posse subterfugere ordinis examē rigurosum, quin potius strictè prohibemus, ne aliquis frater ordinādus Episcopo p̄sentetur, nisi priùs diligēter examinatus & debitè approbatus ī ordine fuerit, ne vituperetur

Cō. Trid. sess. 23. c. 12. &. ca. gene. de ætate & quali. in clem.

In ca. gn̄ali Romæ.

Trid. vbi supra cap. Nullus.

ministeriũ nrũm si indocti & ignorantes à nobis fuerint pręsentati, ꝙvt cõmodiùs fieri posſit, Prior Prouincialis cuiuslibet prouincię in suis visitationibus diligenter inquirat de fratribus ad sacros ordines promouendis: quod etiam facere debet de promouendis ad confeſsiones de quibus inferiùs dicetur, eosq; diligenter examinet aſſumptis secum duobus fratribus eruditis de conuentu, in quo id facere contigerit, cum quibus illos tantùm per fabas vel ballottulas approbabit ad ordines subdiaconatus & diaconatus suscipiendos de consensu conuentus posteà eodem modo petendo, qui distinctè legere, & cantum firmum cantare sciuerint, ac linguã latinam mediocriter calluerint, & ijs quę ad or-

Cõ.trid.sesſ.23.c.11.& c.In singulis.77.dist. dinem exercendum pertinent instructi fuerint: ad suscipiendum verò ordinem pręsbyteratus de consensu Capituli conuentus posteà supra dicto modo requirẽdo, illos approbabit, quos ad docendum populum, ea quę scire omnibus necessarium est ad salutem, ac ad sacramenta administranda idoneos inuenerit: aliter, quàm [vt supra dictum est,] promotus, à suorum ordinum executione suspendatur vsq; ad dispensationem Capituli prouincialis, & licentiam concedens ab officio deponatur, & per sexennium inhabilis ad omnia officia ordinis habea-

tur

tur. Nullus item quantumcunq; doctus & pro uectæ ætatis ordinetur sacerdos ante biennium completum post professionem. ¶ Statuimus etiam, vt nullus frater nostri ordinis confessiones personarum, quæ non sunt de ordine nostro & præsertim mulierũ, audire præsumat, nisi sit professus, & triginta annorum ætatem habuerit, & promotus fuerit modo supradicto à Prouinciali & Diffinitoribus simul congregatis, & non aliter, & licentiam audiendi confessiones ab ordinario obtinuerit, ad quẽ ne aliquis pro obtinenda licentia vllo modo accedat, nec mittatur strictè mandamus, nisi prius fuerit diligẽter examinatus à Priore Prouinciali & duobus alijs fratribns in casibus conscientiæ sufficienter instructis, & per ballotulas approbatus modo quo suprà dictum est, post quorum approbationem, si à Priore Prouinciali & Diffinitoribus inuentus fuerit vitæ laudabilis, in ea quæ longo tempore perseuerasse, huiusmodi pro confessore Episcopo præsentari possit, aliter autem ad confessiones assumens, ab omni officio & gradu quo in ordine potitur, sit priuatus vsq; ad dispensationem Capituli generalis. Irritam nihilominùs assumptionem huiusmodi decernentes quàm statim præcipimus reuocari, fratrem verò subditum contra præsentem

Tri. ses. 23 ca. 15. Clemẽ. Dudũ §. ac deinde d̃ sepul tu. Et imotu proprio Pij. V.

ordinationem ad audientiam confessionum huiusmodi, temerè se ingerentem, etiam si à Priore proprio cum authoritate ordinarij Episcopi de facto ad huiusmodi officium promoueretur, ac etiam si seculares vel religiosæ extraneæ tamen personæ eligendi sibi confessorem facultatem haberent, vsquè ad tres annos tunc futuros, & deinde donec cum eo fuerit per Capitulum prouinciale dispensatum, ad huiusmodi officium exercendum inhabilē esse decernimus voceque actiua & passiua per biēnium priuamus.

In motu pprij Pij V. Anno. 1571.

¶ A QVIBVS SECRETÆ CONfessiones fratrum ordinis audiantur, & de casibus reseruatis. Cap. VIII.

AD audiendum confessiones quorum cunq; sacerdotum nostri ordinis, & fratrum clericorum, fratrum laicorum, conuersorum, ac nouitiorum, patres ætate, doctrina, & vita grauiores quilibet Prior in cōuentu suo deligat, præter quos si quis alicuius fratris confessionem audiri præsumpserit, per triennium confessiones non audiat, & sacerdos, aut clericus, laicus, conuersus, vel nouitius qui tali confessus fuerit, secundum Prioris discretionem, grauiter ta-

tamen, puniatur: admitimus nihilominus quod necessitatis causa ad confessiones fratrum audiẽdas Priores possint deligere fratrem ætatis viginti septem annorum si sibi videbitur expedire, non probamus autem vt nouitij cogi debeant magistris suis tantummodo confiteri, sed Prior prouidere debet de alio vel alijs confessoribus, qui simul cum magistro confessiones nouitiorum audiant. Inhibemus autem ne aliquis frater alicui extraneo sacerdoti, siue sit religiosus siue secularis, confiteatur, si copiam sacerdotis nostri ordinis habere potuerit. Declaramus etiam quod quando fratres iter agunt, vel extra cõuẽtũ suum, si adsit confessor ordinis non possunt alicui sacerdoti eiusdẽ ordinis aliàs nõ cõfessori cõfiteri, nec in cõuẽtu poterũt cõfiteri cõfessori alterius conuentus etiã si Prior fuerit, fratres tamen venientes ad conuentum non suum, poterunt confiteri fratribus licenciatis ad audiẽdum confessiones fratrum ibidem commorantium, etiam si adfuissent confessores, vel etiam Prior sui proprij conuentus, quibus tamen poterunt, si voluerint, liberè confiteri, quemadmodum fecissent si in proprio suo conuẽtu fuissent. nota

¶ Casus vero, à quibus nullus confessor aliquem fratrem ordinis nostri absoluere potest, sine speciali Prioris licentia, hi sunt,

videlicet. Furtum de re notabili, siue res ablata communnis sit, siue alicuius vsui deputata, voluntarius omnis lapsus carnis, coniuratio omnis & conspiratio, simonia tam in dante quàm in accipiente, percussio ex animo deliberato facta, incendium, & si quem contingerit sine licentia extra loci septam de nocte exire, apostasiam committere, vel alicui persuadere, & quęcunque alia vel Prior generalis, vel Prouincialis aut etiam localis [de consensu tamen patrum consilij sui conuentus] sibi reseruanda duxerit, à quibus si quis alium absoluerit absquè licentia reseruantis, prætérquàm quod absolutio nulla erit, absoluens ipse ac si crimen illud commisisset, puniatur, si fuerit suomet ore de eo conuictus, quando autem alicui peccato reseruato annexa fuerit aliqua censura, non sufficit petere licentiam absoluendi à peccato, sed oportet vt fiat mentio annexæ censuræ, aliàs non valebit absolutio licet detur. ¶ Prætereà declaramus quòd Prior localis absolui potest à suo confessore ab omnibus casibus sibi reseruatis, non tamen ab illis quos Prouincialis, vel Visitatores, seu pater Reuerendiss. sibi reseruauerint. Prouincialis verò, absolui poterit ab omnibus casibus præterquàm ab illis quos sibi Prior generalis reseruauerit, vel eius Visitatores.

¶ Vo

¶ Volumus etiam firmiter obseruari, vt semel ad minus in septimana quilibet frater cuiuscunq; gradus vel conditionis sit, teneatur debitè confiteri, in capitulo, in choro, vel in sacristia, vel deniq; in aliquo publico & decēti loco, qui autem hoc facere neglexerit, per superiorem suum publicè puniatur. Sacerdotes vero celebraturi toties confiteantur, quoties conscientias suas aggrauatas cognouerint. ¶ In confessionibus autem hic modus seruetur. Confessor semper sedeat cuiuscunq; dignitatis sit pœnitens, hic vero vtroq; genuflexo iunctisq; manibus, capite discooperto incipiat Confiteor Deo vsquè ad mea maxima culpa, deinde simpliciter & humiliter non per clausulas vniuersales solùm, sed in particulari de omnibus peccatis suis ac circustātijs necessario explicandis se accuset, & in fine subiungat, Et quia peccaui in his & in alijs, de istis & de omnibus peccatis meis mortalibus & venialibus, confessis & oblitis, quibus offendi Dominum Deum meum, dico meam culpam, meam culpam, meā maximam culpā, ideo preco r.&c. Dicat ei confessor, Misereatur tui. &c. Indulgentiā. &c. tunc absoluat eum dicens, Dominus noster Iesus Christus .&c. vt in officijs ordinis continetur, & postea imponat ei salutarem pœnitentiā, quæ etiam absolutionis forma ser

Ex motu ꝓprio Pij V. Anno. 1571.

seruari poterit, quando secularium confessiones audiri contigerit.

¶ QVOTIES ET QVANDO fratres nostri ordinis cõmunicare debent quolibet anno. Cap. IX.

FRatres nostri ordinis tam nouitij quàm professi, laici, conuersi, vel commissi, sequentibus diebus in anno sacratissimam communionem suscipere debẽt, nisi de licentia Prioris propter aliquam rationabilem causam quempiã abstinere contingat, videliter. In Prima Dominica Aduentus, in die Natiuitatis D. N. Iesu Christi, in dię Epiphaniæ; in Purificatione Beatæ Mariæ semper Virginis, in prima & quarta Dominica Quadragesimæ, in Annunciatione B. Virginis, feria quinta in cœna Domini: in dominica Resurrectionis Domini, in Ascensione eiusdem, in die Sancto Pentecostes in festo Corporis Christi, in Natiuitate Sancti Ioannis Baptistæ, in festo Apostolorum Petri & Pauli, in Assumptione Beatæ Mariæ Virginis: in festo Sancti patris nostri Augustini, in Natiuitate Beatæ Mariæ Virginis: in festo Sancti Michaelis Archangeli, in solemnitate omnium Sanctorum. Volumus autem, vt in illis

mensibus in quibus non occurrerit dies cõmunionis, fratres nostri communicare teneantur, vel prima Dominica mensis, vel ea in qua consuetum fuerit in loco illo processionem facere Sanctissimi Sacramenti. Hortamur verò omnes fratres nostros, vt in omnibus Dominicis, tam Quadragesimæ, quàm Aduentus Domini deuotè & conuentualiter ad excitandos fideles communicare studeant. Insuper iubemus, vt in Dominicis ac solemnibus diebus diaconus ac subdiaconus, qui altari ministrauerint, vel alter eorum qui non fuerit Sacerdos, sacram communionem percipiant, illis autem diebus quibus solent fratres ex ordine instituto communicare, Superior post matutinum, faciat absolutionem generalem, prout in officijs ordinis cõtinetur, & concedat semper delectis confessoribus à casibus reseruatis absoluendi facultatem nisi sibi necessarium videretur ob aliquam rationabilem causam aliquem casum retinere.

¶ Si quis autem in aliquo prædictorum dierum à communione abstinere petierit sine manifesta & rationabili causa, quam probet Prior, ei non concedatur, quam causam Priori dicere teneatur, quòd si facere renuerit, comedat in terra corã conuentu, secunda quarta & sexta feria ĩ pane & aqua solũ ieiunãdo, donec de prædicta

culpa

culpa satisfecerit sicut decet, Sacerdotes etiam cęcitate, vel aliqua alia infirmitate vel impedimento pręped iti, diebus pręd ictis communicare teneantur. ¶ In omnibus diebus communionis generalis omnes fratres vel celebrent vel communicent, & post celebrationem vel communionem, genibus flexis dicant orationem. Deus omniũ fi. &c aut orationem Dominicam si pręd ictam nescierint, pro conseruatione status sanctę matris Ecclesię, ac Romani Pontificis pro tempore existentis, & tunc ex gratia & concessione Sedis Apostolicę plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam singulis diebus pręd ictis consequentur.

¶DE CONFESSIONIBVS SÆlarium mulierum audiendis. Cap. X.

CVm ad audiendum in Ecclesia confessiones qualiumcumq; mulierum confessor aliquis requisitus fuerit, id facere non valeat, nisi de licentia vel saltem consensu Prioris sui, & in confessionarijs ad id deputatis, in quibus nemini loqui liceat, nisi gratia confitendi, aut ea quę confessioni confinia sunt tractandi: qui contrà fecerit, à Priore suo debitè puniatur. Cùm autem ad audiendum confessiones

qua-

qualiumcunq; mulierum confessor aliquis extra Ecclesiam & monasterium vadit, semper ei prouideatur de fratre socio, qui sit prouectę ętatis, vel quem opinio bona commẽdet, & vbiq; & semper sic se habeat, vt socius suus patenter videat eum, quòd si locus sit ita arctus, quòd socius in eo, vt ipsum videat manere non possit, iuxta ostium manebit, dum modò verba non possit intelligere confitentis.

*

¶In

¶INCIPIT SECVNDA PARS NOSTRARVM CONstitutionum, in qua tractatur de obseruantijs nostræ sacræ Religionis .:.

¶DE ÆTATE ET QVALITATE eorum, qui ad ordinem recipiendi sunt. Ca.I.

QVONIAM refert plurimū ad diuinum seruitiū, & ordinis profectum, quòd cōueniens habeatur delectus eorum qui ad ordinem admittuntur, diligentia non modica adhibenda erit, vt intelligantur ea quæ ad eorum personas & vocationem attinent. Quāuis autem charitas & zelus animarū omnia hominum genera complectatur. ':Nam idem Dominus omnium ,': & ideò teneamur cunctos ad beatitudinem consequandam in Domino iuuare, non tamen ad ordinem recipiēdi sunt, nisi qui vtiles fuerint, & ordinem in aliquo iuuare potuerint, quò meliùs communi vtilitati nostra sacra religio inseruire possit, nam qui vult vineam bonam habere, palmites ex qui-

quibus plantanda est cum discretione debet eligere. Ij ergo qui recipiendi fuerint non sint minores quatuordecim annis, & quoad fieri possit sint bonæ conscientiæ, quieti, amatores virtutum ac perfectionis, propensi ad deuotionem, & qui habeant vires, quibus ferre possint ordinis nostri labores, recipiantur autem de licentia Prioris Prouincialis, & de consensu primo patrum Consilij, deinde maioris partis Capituli.

¶ Nullus verò recipiatur, qui fuerit de apostasia á fide vel de hæresi aliquando accusatus, neq; qui sit natus ex parentibus, aut auis per sanctum inquisionis officium de apostasia à fide, vel de hæresi, seu vehemẽti eius suspicione punitus, seu dãnatus: neq; seruus, neq; matrimonio cõsummato ligatus, nisi à cõiuge facultas ei cõcederetur, obseruatis alijs circunstantijs, quæ iuxta sacros canones obseruari necesse est, nec qui comitiali morbo, vel aliquo iudicij defectu laborauerit: nullus præterea, qui aliquo notabili defectu, vel deformitate corporis signatus fuerit: qui verò post receptionẽ aliquo supradictorum impedimentorum detineri deprehensus fuerit, statim ab ordine expellatur, tanquàm ad profitendum inhabilis: imo si professus iam fuerit, ab ordine poterit, & debet ex-

16. q Qui verè. & 54. d. generalis.

expelli, si eius professio fuerit sub tali fraude & dolo acceptata, si autem de aliquo impedimentorum dubium oriatur, ad Prouincialem & diffinitores recurri debet, & Prior, vel quicunq; Prelatus, qui vel aliquem scienter contra prædictam formam receperit, vel ignoranter receptum cognito impediment non eiecerit, ab officio deponatur, & per triennium maneat inhabilis ad omnia officia cum cura animarum: animaduertendum etiam est, ne aliquis ad ordinem recipiatur ęre alieno in notabili quantitate oppressus, seu aliqua infirmitate contagiosa detentus, ne si professionem emittere contingat ordini detrimentum subsequatur: pro clerico autē nullus recipiatur, nisi legere ad minus sciuerit cōpetēter, atq; aptus videatur ad alia necessaria discenda: poterit tamen aliquis de nobili genere, & si minus nouerit, recipi de gratia speciali modo signa docilitatis ostendat.

¶ Cùm verò lepra simoniacę prauitatis infectus, sit quasi membrum putridum, & à corpore sanctę matris Ecclesię alienum, omnibus & singulis Prioribus & quibuscunq; superioribus ac alijs fratribus nostrę religionis strictè pręcipimus & mandamus, vt nullus ex eis fratrem aliquem ad ordinem recipiat, vel recipi faciat, vel vt recipiatur consentiat, vel permittat re aliqua

accep

accepta vel detenta, vel pactione aliqua interue niente, tacita vel expressa: quòd si quis immemor suæ salutis contrafecerit, si officium habuerit cum cura animarum, ipso facto, sit tali officio priuatus, & ad aliquod officium cũ prædicta cura in nostro ordine nullatenus assumatur, nisi super hoc secum per capitulum generale fuerit dispensatum: & per quinquennium voce actiua & passiua careat. Quicunq; verò frater subditus inueniatur simoniam in eodem casu commisisse, eidem pœnæ subiaceat, & pœnam grauioris culpę per mensem sustinere cogatur. ¶ De ordinibus fratrum mendicantium nullus ad nostrum recipiatur, quantumcunq; extiterit importunus, alterius verò professionis ordinum videlicet non mendicantium, & nostro laxiorum nullus recipiatur, nisi sit talis, de quo constet, quod in ordine suo inquietus non fuerit, & quòd honestè & cum bono exemplo semper ibidem vixerit: si quis autem huiusmodi receptus fuerit sicut liber à sæculo fugiens in probatione per annum & diem maneat, & expressam posteà in ordine nostro, sicut alij fratres, professionem emittat.

Extrauag. Martini. 4. Sanène vinea. Tit. de simonia. Huic extrauag. cõcordat decretum. Cõc. Tri. sess. 24. ca. 14.

¶ DE RECEPTIONE NOuitiorum. Cap. II.

SI quis in ordine nostro recipi petierit, non statim annuatur ei quicunq; sit ille, sed probetur spiritus eius si ex Deo est, quia desideria dilatione crescunt, & in priuatis colloquijs voluntas mens & intentio ipsius à Priore conuentus, vel à magistro nouitiorum, seu ab alio, perfectè exploretur, quòd si perseuerauerit in proposito, Prior eum faciat diligēter examinari à duobus examinatoribus, ad hoc munus deputatis, & si fuerit inuentus idoneus, legantur ei impedimenta in capitulo præcedenti notata inde scilicet. Nullus verò recipiatur qui fuerit de apostasia. &c. & si responderit se nullo illorum impedimentorum teneri, admonendus erit de iuramento sibi præstando coram omnibus, faciēdaq; est ei protestatio, quòd si aliquem horum defectuum patiatur, habita certa cognitione, quocunq; tempore expelletur, etiam si tunc temporis iam fuerit professus, quia talis professio erit nulla, quòd si se iurare velle responderit, post oblatam ei spem à Priore, proponatur primò patribus Consilij, quòd si ab eis approbatus fuerit, proponatur fratribus in capitulo: & si à maiori parte eorum recipiatur, die & hora, qua Prior prouidebit in choro seu in Ecclesia fratribus in vnum cōgregatis, ab vno fratre, qui eum de modo miseri-

cor

cordiæ petendæ diligenter instruet, ducatur ibi-
dem, vbi coram Priore prosternat se, & inter-
rogatus ab illo, * Quid petis? Respondeat. Mi
sericordiam Dei, & vestram societatem. Dein-
de Prior iubeat eum surgere super genua, & di
cat ei. Fili charissime, misericordiam Dei tibi
dare non valemus, sed bene credimus tecum fa
ctam fuisse, quando Dominus Deus te inspira
uit ad ingressum huius sacræ Augustinianæ re
ligionis: ad nostram verò societatem te admit-
tere contenti sumus, si ex parte tui non obstet a
liquod ex impedimentis in nostris constitutio-
niqus notatis. Tunc legat ei impedimēta supra
dicta ab eo distinctè inquirens sub præstito iu-
ramēto, an aliquo illorum teneatur, qui si respō
derit, aliquo illorum se teneri, repellatur tanq;
subiectus iuri alieno, vel tanquàm ad ferendū
pondus religionis ineptus, & à sacris altaribus
proiectus, sed si ab omnibus his se liberum esse
dixerit, fiat ei supradicta protestatio: deinde ne a
liquando dicere possit se fuisse deceptum, vel
non credidisse tot ardua esse in Religione, ex po
nat ei Prior asperitatem Ordinis, videlicet, ab-
dicationem propriæ voluntatis, vigilias no-
cturnas, labores diurnos, longa ieiunia, mace-
rationem carnis, asperitatem vestium, tædium
claustri, contemptum paupertatis, ruborem
 men

mendicitatis, vilitatem ciborum, & citra hæc omnia reprehensiones, vilificationes, seu mortificationes, continuas pœnitentias, firmiter promittens ei ex parte Dei vitam æternam, si prædicta obseruauerit, & de his omnibus voluntatem eius exquirat. Quòd si responderit se velle, cum Dei adiutorio, cuncta sufferre & seruare, in quantùm humana fragilitas seruare sinit, dicat ei Prior. ✱. Accipiemus te ad probationē, sicut mos est fieri, & post hęc dicat. Dominus qui incipit in te bonum opus, ipse perficiat. Et conuentus respondeat. Amē. Deinde tonsis crinibus, si debet esse clericus, vestibus secularibus exuatur à Priore dicente. Exuat te Dominus veterem hominem cum actibus suis. Et respōdeatur. Amen. Tunc Prior surgens dicat. Domine exaudi. &c. Dominus vobiscum. &c. Oremus. ✱. Domine Deus virtutū, supplices depręcamur clementiam tuam, vt hunc famulū tuum miserationis tuę abundantia, ab omni vetustatis contagione expurges, & capacem sanctę nouitatis efficias. Per Christum Dominum nostrum. Amen. Qua oratione dicta habitu albo quē in honorem purissimę Virginis Marię vniuersus ordo noster gestat, initio induatur, ipōnēdo tunicā albā dicat. Induat te Dñs nouū hominē, q secūdū Deū creatus est ī iustitia & sācti-

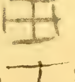
tate veritatis: In noïe Patris &c. faciatq; signũ super eum cnm tunica imponendo scapulare si ue patientiam dicat. Accipe iugum Domini, iu gum enim eius suaue est, & onus eius leue: in nomine Patris &c. deinde superinduatur cappa nigra & cingatur corrigia: Vestes enim ipsius in hoc solum differentà vestibus professorum, quod ante professionem cucullа non benedice tur ipsius: declaramus vero professionem taci tam in suo robore manere etiamsi contigerit cu cullam post annum non esse benedictam, & tunc Prior in loco suo dicat, nouitio genibus flexis manente coram eo *. Dominus vobiscum, &c. Oremus. Adesto domine supplicationibus no stris, & hunc famulum tuum benedicere digna re, cui in sancto nomine tuo sacræ Eremitanæ religionis habitum dedimns, vt te largiente deuo tus in ea persistere, & vitam percipere mereatur æternam: per Christum. &c. Amen. Postea can tores incipiant hymnũ. Veni Creator: interim nouitius prostratus iaceat super tapetum admo dum crucis ante altare, vel in medio chori, & finito hymno dicãt cãtores. V. Emitte spũm tuũ &c. Ora pro eo sancta Dei genitrix, ora pro eo beate pater Augustine. Prior in medio chori dicat Dominus vobiscum. &c. Oremus. Deus qui corda fidelium Sancti spiritus illustratione

docuisti, da nobis in eodē spū recta sapere, & de eius semper consolatione gaudere. Cōcede nos famulos tuos &c. Adesto supplicationibus nostris. &c. Posteà nouitium aspergat aqua benedicta, & tunc ab instructore erigatur, & ducatur ad pedes Prioris, qui ei mutet nomen si videbitur expedire: presertim si habuerit nomen ethnicum, & imponat ei nomen alicuius sancti, maximè ordinis nostri, vt nostrorum priscorum patrum memoria in dies renouetur, & in signum spiritualis dilectionis atq; socialis charitatis, eum amplectatur, & post eum idem faciant successiuè cæteri fratres: nouitius verò genibus flexis manum Prioris deosculetur, aliorum verò sacerdotum manus etiam deosculari debet, non tamen genu flectere, & pace expleta tradatur nouitius à Priore, magistro nouitiorum, de regula & constitutionibus, & alijs obseruantijs ordinis instruendus, vestes autem eius seculares, à magistro reseruentur vsq; ad professionem: Laici & conuersi in capitulo & non in Ecclesia recipientur, & nihil in eorum receptione cantabitur, sed omnia supradicta sine nota dicentur. ¶ Toto illo tempore, quo in probatione nouitius manebit: excepto victu & vestitu, à parentibus vel propinquis aut curatoribus eius, ex bonis eiusdem, monasteriū nihi

ac

accipiat, nec hac occasione nouitius discedere nequeat, quod totam vel maiorē partem substātiæ suæ, monasteriū possideat, nec facilè si discesserit id recuperare possit, quin potius declaramus præcipi à sancta Sinodo Tridentina sub anathematis pœna, ne hoc vllo modo fiat, & vt abeuntibus ante professionē omnia restituantur quæ sua erant. Nulla autē renunciatio, aut obligatio ante professionē, facta etiam cū iuramento, vel in fauorē cuiuscunq; causæ piæ valeat, nisi cum licentia Episcopi, siue eius Vicarij fiat intra duos mēses proximos ante professionē, & nō aliàs intelligatur effectū suū sortiri, nisi secuta professione: aliter verò facta etiam cū huius fauoris expressa renunciatione sit irrita & nullius effectus, put decreto sacrosancti Cōc. Trid. sancitū est. ¶ Nouitius à die ingressionis ad nos vsq; ad annū & diē ad minus, in probatione manebit, vt ipse experiatur asperitatē ordinis, & fratres experiantur mores illius, quo tēpore nulli ei ordines conferantur. ¶ A die autem receptionis suę siue à sęculo, siue ab alia religione veniat, vsq; ad triēniū, q̄;uis sit doctus & grandęuus, ad omnia officia q̄ per electionē dari consueuerūt, sit ineligibilis, ad officia verò cū cura animarū, per quinquēniū à die receptionis suæ nullo pacto eligi possit, prout

Sess. 25. cap. 16.

Sess. 25. cap 16.

Ca. Cum causam, in fin. de electi. Et. c. 18. q. 2. c. Peruenit. 2. de regula, vt cleri cī c. Ex paric. de electi.

diffinitum fuit in capitulo generali Ratiſponæ celebrato ãno Domini.1 2 9 0 hoc autem præcipimus vt prius noſtri ordinis fratres ſubeſſe diſcant, quam præeſſe, poſtea vero eligi poſsint, dummodò tamen toto iſto tempore, ſub regulari laudabiliter vixerint diſciplina,& nõ aliter.

¶ DE EDVCATIONE NOVItiorum , & qualis eſſe debeat magiſter eorũ. Ca. III.

QVoniam proba iuuenum educatio, inſtituendæ religioni permaximè noſcitur neceſſaria, ſtatuimus & ordinamus, vt in vnaquaq; prouincia noſtri ſacri ordinis, vnum monaſterium, vel etiam plura iuxta prouinciarum indigentiam ſeu capacitatem, per Prouincialem & Diffinitores capituli Prouincialis eligantur, in quibus nouitij illius prouinciæ, vt aptius inſtrui poſsint collocentur, nec in aliquo loco nouitij teneantur, in quo ad minus non ſit numerus ſex nouitiorum, in nouitiatu clauſo, atquè à conſortio aliorum fratrum ſegregato, à quo nullus nouitius exire poſsit ſine magiſtri licentia,& cum ſocio ſibi aſignato, extra conuẽtum vero abſquè neceſsitate ineuitabili nõ mittantur, nec cum extraneis loquantur præterea nouitij inter ſe ſilentium obſeruent, niſi quando

ma

magifter cum eis difpenfauerit, & tunc fine cla more loquātur, & fubmiffè loqui affuefcāt, quā do oportuerit loqui. Prouincialis autem & diffinitores, fiue folus Prouincialis extra tempus capituli, præponant eis magiftrum morum me diocriter faltem doctum, in rebus fpiritualibus fufficienter verfatum ne cibi fpiritualis defectū patiantur, & de eis pofsit verificari paruuli petierūt panem, & non erat qui frangeret eis. Honeftum item ac approbatum & noftri ordinis præcipuum zelatorem prouectæq; ætatis quantū fieri poterit, cui in omnibus humiliter ac prōpte nouitij obedire teneantur, faluo femper & vbiquè mandato Prioris, & à quo ad Dei laudem & noftri ordinis decorem, cum omni fanctimonia & bona doctrina diligenter erudiantur, & inftruantur, & ad quem in fuis tentationibus confugiant, cuiquè confidenter fecreta fua detegant, & à quo confolationem & auxilium in omnibus fperent in Domino. Legat hic magifter quæ infra dicentur, de officio Prioris, & quæ fibi refpectiue cōuenerint, notet & obferuet. Ante omnia doceat eos legē Dei, eiufq; amorem ac timorem, & quod in omnibus quærant Deum, exuentes fe amore fui atq; omnium creaturarum, vt affectum totum in ipfum creatorem conferant, eum in omnibus amando, &

In motu ꝓprio Pij. V. Anno. 1573.

Thren. 4.

om

omnes in eo iuxta sanctissimam eius voluntatẽ dirigat etiã eos in exercitijs spiritualibus, quæ vnicuiq; tradenda erunt, prout ei conuenire iudicabitur, doceatq; quomodo ab illusionibus dæmonis in prædictis exercitijs cauere debeãt, & quomodo se contra omnes tentationes tueantur, moneat eos vt libros spirituales & deuotos auide legant, curetq; non solum vt addiscãt quæ conueniunt, sed etiam vt exerceant quæ didicerint pro mensura gratiæ ipsis à Deo communicatæ, doceat item ipsos purè ac discretè & frequenter ac statim in principio generaliter cõ
Hiere.4. fiteri, dicit enim scriptura, Nolite serere super spinas, nullamq; celare tentationem, quam confessori, magistro, vel superiori non aperiant, quibus totam animam suam patere pergratum habeant, nec solum defectus aperiant, sed etiam pœnitẽtias, mortificationes, & deuotiones, optantes in omnibus ab illis dirigi, nolentes suo proprio sensu duci, nisi cum iudicio illorum cõueniat, quos Domini Nostri Iesu Christi loco habent, doceat etiam eos quotidie insero diligẽter ac breuiter conscientias suas examinare, & postea confessionem generalem deuotè dicere antequàm ad dormiendum vadant, non enim debet religiosus quietem somni corpori dare, donec locũ quietum præparauerit in se, Spiritui

Spiritui Sancto, iuxta illud Psalmū. Si dedero Psal.131.
somnū oculis meis, & palpebris meis dormitationem, & requiem temporibus meis, donec inueniam locum Domino.

¶ Aduertat etiam, vt statim in principio à Priore inquirat, quam potestatem velit eum habeat super nouitios in confessione, insuper eos doceat, castè & sine proprio viuere, & nō dicere, meum, sed nostrum: iuxta præceptum Patris Augustini, in regula dicentis. Non dicatis aliquid proprium. Summa diligentia, & custodia, cor suum seruare, & portas sensuum suorum ab omni intemperantia, & vitio custodire, ac se in vera pace interna conseruare, linguam refrenare, licèt inuitam: ne vana sit eorum religio, & libentius audire quàm loqui cum vero loquendum fuerit, quod paucis verbis loquantur, quæ præcedat mentis deliberatio, quoniam dicit scriptura. In ore fatuo- Eccle. 21.
rum cor illorum, & in corde sapientium os illorum, specialiter autem quod euitent relationes rumorum de negotijs secularibus, nam periculum fratrum videntur amare qui in nauim religionis vndas maris volunt immittere, non multum ridere, in omnibus potiores partes alijs deferre, omnes in animo suo tanquàm superiores ducendo, & singulis hono-

rem

rem ac reuerentiam,quam exigit cuiuſcunquè ſtatus cum ſimplicitate & religioſa moderatione exhibendo,ſit autem reuerentia hęc multis modis,videlicet cum tranſeunti aſſurgitur,cum ante alium non nimis prope tranſitur, cum ante alium inclinatur,aut genu flectitur,cum ſedẽti decenter aſsiſtitur,cum iuxta ſedentem ſedere volens ,aliquantulum à longe ſe collocat, vel ſedere volenti ſedens aſſurgit,vel cedit, vel loqui volens ante alium ,extrahit caputium, vel alium aſſociendo à ſiniſtris quis vadit,vel deniq; alio comparem ſe à deambulatione deſiſtit. Doceat etiam de lapſu aliorum non indignari,ſed ſibi potius de ſimilibus timere,negotia domus nolle ſcire,virtutes aliorum notare, & pro poſſe imitari,bona in ſe cum viderit Deo attribuere,mala verò a ſe facta ſibi reputare,nemini inuidere,bonum exemplum ſingulis prębere, cum nemine contendere,neminem iudicare,ſed omnia licet mala videantur , in bonam partem interpręta ri:ſępe enim humanum fallitur iudicium:nulli iniuriam facere, ſed illatam ſibi, patienter tolerare,non reddendo malum pro malo:neq; maledictum pro maledicto:de abſente non loqui niſi bona:neminem in faciem laudare:nõ iurare omnino:veritatem ex corde & ore proferre:non eſſe ſuperbos,non edaces,non vi-

nolentos, non somnolentos, non pigros, nō otio
sos, delitias fugere: quia castitas periclitatur in
illis, paupertatem, vilitatem asperitatem nostri
sacri ordinis amare, & alia quę ad perfectionē
ad quam tendimus, concernunt. Exponat eis catechismum, & instruat eos de regula & constitutionibus atq; ordinationibus nostrę sacrę religionis, de officio diuino: & quòd semel in hebdomada singuli dicant septem Psalmos pœnitentiales cum litanijs. &c. & totum officium defunctorū, ꝓ benefactoribus nr̄is viuis atq; defunctis, & pro supplemento cuiusuis defectus, ex ignorantia vel obliuione prouenięti circa antiquas ordinis obligationes: erudiat quoq; eos de cantu, nisi alius sit ad hoc munus à Priore designatus: de moribus & signis & alijs obseruantijs ordinis: moneat sępe, vt nō ambulet extēto collo: sed fixis oculis in terrā: manibus sub scapulari, vel intra manicas cappę inclusis, vt cum processionaliter vadunt, socium suum collateralem semper attendant: vt cum aliquid sibi datur vt pote vestes, calcei, & similia, siue aliquid officiū eis iniūgitur, genibus flexis dicant: Benedictus Deus in donis suis, & sanctus in omnibus operibus suis: qui viuit. &c. Quanta diligentia libros, & vestes, & alias res domus, vel sui vsui concessas custodire: & quomodo cellam mundam

Ex motu ꝓprio Pij. V. Anno. 1573.

dam & ordinatam, licet pauperem seruare debeant, vt non coniungant se conuentui, nisi fuerint signo vel verbo vocati, vt sine licentia munera vel literas aliquas nulli mittant, nec dent, nec ab aliquo recipiant, quomodo cum corporaliter reficiuntur, temperantiam, modestiam, & munditiam obseruent, quòd mensæ cubitis non incumbant, & in comedendo singularitates non quærant: imo si aliquod genus ciborũ non consueuerunt comedere, assuescant, vt possint vitam communem seruare: & legat eis aliquem tractatum de doctrina mensæ, docendi sunt etiam, vt libentius morentur in claustro cũ fratribus, quàm extra cum secularibus: item, quòd libentius intersint cum conuentu, quàm in locis priuatis: item quòd libentius declinent ad loca, vbi sunt maturi & religiosi congregati, quàm vbi sunt dissoluti & leues, vt gradus parentelæ suæ non recitent: de generis nobilitate non se iactent: de honore sęculi aut parentum diuitijs non extollantur, sed de pauperum fratrum societate glorientur, vt honorem & augmentũ ordinis ardenter diligant, & indefessè procurent, in quo zelo educandi sunt, vt posteà temporis discursu opere adimplere satagant, quod à principio animo conceperint: informet etiam eos de exordio, & progressu nostræ sa-

cræ

cræ religionis, ita vt de hoc distinctè sciant red dere rationem quibuscunq; inquirentibus seu hæsitantibus, quatenus hæc & his similia cum Dei adiutorio facientes, in vinea Domini spiritualiter se ipsos exerceãt, & se totos Deo Optimo Maximo dedicare continuè non desinant. ¶ Deputentur autem nouitij ad ea studia, quibus eorum ingenia magis apta Priori & magistro videbuntur, nec enim sacræ religionis nostræ familia, doctoribus & concionatoribus solùm indiget, sed & cãtoribus, pulsatoribus, scriptoribus, & alijs diuersis virtutibus insignitis. Prætereà, vbicunq; se negligenter habuerint, eos quantum poterit, signis vel verbis, obsecrando seu increpando, studeat emendare, quia eorum cura ei specialiter in eiusmodi est commissa, capitulum semel saltem in hebdomada eis teneat, vbi de apertis culpis & negligentijs, de quibus proclamati fuerint, vel coram eo veniam petierint, eos puniat, nisi in aliquo casu grauiori, in capitulo conuentus aliquem proclamare conuenientius duceret, si viderit aliquẽ eorum ad superbiam esse propensum, exercere talem debet in obedientijs abiectioribus, quæ ad humiliandum ipsum vtiles futuræ videantur, eorum etiam erit probanda patientia, discretè tamen, & sic de alijs animi propensionibus fieri

fieri debet, nouitijs verò ea prõptius & alacrius agere cõuenit, à quibus sẽsus magis abhorrebit, si iniunctum eis fuerit vt in illis se exerceant sicut etiam spiritualia eis ministrat, ita & necessaria apud Priorem vel Procuratorẽ procuret temporalia, matremq; se illis exhibeat benignitatem ostendendo, vt eum nõ refugiant, imo tã quàm ad sinum matris ad eum recurrant. ¶ Si autem nouitius quicunq; sit, dum in probatione fuerit, inhonestè se habeat, seu in superbiam erectus aliquid attentet, per quod possit in domo materia alicuius perturbationis suscitari, si de eius emendatione non sit spes probabilis: differri eius eiectio non debebit, sed statim de ordine expellatur: & nouitius qui pro culpa expelletur, vlterius non recipiatur. Si verò aliquis nouitius infra assignatum sibi tempus probationis aspexerit retro, si postmodùm transacta die eadem suæ egressionis, redire voluerit, non recipiatur, nisi ea conditione & modo, vt iterum per annum & diẽ debeat in probatione manere, nisi eius vita & conuersatio talis fuerit, quòd videatur discretioni Prioris Prouincialis, misericorditer esse dispensandum, non tamen cum eo qui vltra mensem extra ordinem permanserit, vllo modo dispensari debet.

¶ Volumus etiam, quòd præter magistrũ mo-

rum

rum, Prior Prouincialis prouideat nouiciatui de alio magistro, si fieri possit ordinis nostri, qui sit latina lingua, & si possibile fuerit, etiã græca sufficienter eruditus, quatenus ipsos iuuenes vtramq; linguam rectè doceat, non tamen volumus, quod in nouiciatu maneat, nec alio quam tempore lectionis, & circa pertinentia ad lectionem ibidem conuersetur. ¶ Declaramus etiam, quòd professi, quandiu in nouitiatu manserint, legibus nouitiorum teneantur, præterquàm quod extra monasteriũ mitti poterunt, & cum secularibus loqui de licẽcia Prioris: quando verò à consortio nouitiorum segregati fuerint, & à nouitiatu recesserint, quandiu nõ fuerint sacerdotes, sub speciali cura sup prioris maneant, & ei tanquàm magistro obedire in omnibus teneãtur ĩ quocũq; sint cõuẽtu.

¶ DE MODO PROFESSIONIS faciendæ. Cap. IIII.

STrictè præcipimus, & sub pœna priuationis officij omnibus Prioribus nostri ordinis mãdamus, quatenus suos nouitios, post expletum decimum sextum annum suæ ætatis & suæ probationis annum, expressam professionẽ omnino emittere faciant. Cõpleto igitur Cõ. Trid. Sess. 25. c. 15 c. Gonsaldus. 17

q.2.ca. ad Apostoli-cā, & reg. Et ca. Nō solū.eodē titu. in. 6. ca. ad no-strā. c Cū virū. &ca. postulasti. eo.ti.&.c. 1.eo.ti.i. 6

termino probationis nouitij, Prior de vita & moribus eius, diligenti examine, ab illis inquirat, cum quibus fuerit conuersatus, præsertim à magistris suis, qui siue pro eo, siue contra eum postposito odio vel amore, fidele testimonium reddere teneantur. Cuius conuersatio, si adeò honesta extiterit, vt de sua perseuerantia in virtute, spes probabilis habeatur, Prior eū proponat patribus in capitulo, vbi ijdem magistri su pradictum testimonium coram omnibus reddent, & si maior pars vocalium de eo recipiendo cōsenserit, tempore, die, & hora, qua Priori videbitur, fratribus omnibus congregatis in choro vel in Ecclesia, vel alibi, nouitius à magistro suo in albis tantum ducatur ad pedes Prioris, quem post misericordiam petitam, vt in ca. 2. huius secundæ partis dictum fuit, ante se genuflexum Prior sic coram omnibus alloquatur.* Dilecte fili in Christo, ecce tempus tuæ probationis completum est, in quo expertus es omnem ordinis nostri asperitatem, nunc ergo de duobus oportet te vnum eligere, siue à nobis discedere & abire in viam tuam, siue renuntiare huic seculo, & dedicare atq; offerre te ipsū totum Deo & ordini nostro, sciens q; postq̄; te sic obtuleris, de subiugo obedientiæ eiusdē ordinis collū tuū quacunq; ex causa nō licebit ex

cutere, quod sub tam morosa deliberatione cũ„ recusare libere posses sponte suscipere voluisti. „ Quòd si ipse responderit velle sic Deo & ordini nostro se offerre, Prior legat impedimenta, inquirat nouitium, præstet ei iuramentum, faciatque protestationem, vt dictum est in supradicto cap. de receptione nouitiorũ, deinde distinctè proponat ei tria religionis essentialia vota, obedientiam videlicet, castitatem, & paupertatem, & vt decet, breuiter tamen, explanet qualiter intelligenda & seruanda sint, vt ipse nouitius antequàm voueat, ne dũ declaratione prius sibi facta sępe sępius à magistro suo, verumetiam & dum profiteri debet à suo Priore clarè sciat quę voueat, & quid postquàm vouerit agendum sibi sit: prohibuit namque Dominus: ne animal Leui. 22 cæcum offerretur ei, poterit autẽ proponere„ in hac forma * Quantùm ad obedientiã scias, „ ꝙ teneberis obedire tuis supioribus, ita ꝙ nul- „ lam te extimes habere libertatem, sed totaliter „ esse priuatum propria voluntate, nec enim tibi „ placita facere valebis, licet bona videãtur absq; „ voluntate tui superioris, & si volueris manere „ in Italia, & tui superiores iusserint quod vadas „ in Franciam vel Germaniam, vel si volueris ma „ nere in Hispania vel Portugallia, ipsi autem vo- „ luerint quòd proficiscaris in Indias vel partes, „

„ vltra marinas, teneberis obedire eis, & non ti„ bi complacere, quantùm ad paupertatem non „ poteris habere aliquid, licèt modicum quod „ posſis dicere, hoc meum eſt, ſed ea quæ tibi e„ runt conceſſa, voluntati tui ſuperioris ſubie„ cta erunt, qui eis poterit te priuare quotieſcun„ q; voluerit, circa caſtitatem teneberis non ſo„ lùm ſeruare mũditiam corporis, ſed etiam cordis, vt viuas in terra ſicut Angelus Dei. Quòd ſi propoſitis & ſibi declaratis huiuſmodi votis iterum ipſe nouitius reſponderit, ſe velle ſic vouere, & eiſdem votis Deo & ordini noſtro vſq; ad mortem ſe offerre, inquirat ab eo Prior vtrùm vi vel metu faciat profeſsionem: qui ſi reſponderit, ſe ſponte & liberè & non vi vel metu vouere velle: deferatur à magiſtro nouitiorum Priori cappa cum corrigia: præcedentibus vno accolito cum aqua benedicta, & alio cum thuribulo & incenſo, qui imponens ſibi ſtolam benedicat eam in manibus eiuſdem magiſtri genu flexi dicens. Domine exaudi. &c. Dominus „ vobiſcum. &c. Oremus. Domine Ieſu Chriſte „ qui tegumentum mortalitatis noſtrę induere „ dignatus es: obſecramus immenſam tuæ largi„ tatis abundantiam, vt hoc genus indumenti, „ quod ſancti patres noſtri ad humilitatis indi„ cium abrenunciantes ſeculo ferre ſanxerunt:

ta ita benedicere tua benedictione digneris vt hic famulus tuus, qui eos vsus fuerit, te induere mereatur: qui viuis & regnas. &c. Oremus. Deus æternorum bonorum fidelissime promissor, & certissime persolutor, qui vestimentum salutis & indumentum iucunditatis tuis fidelibus promisisti: clementiam tuam humiliter exposcimus, vt hoc indumentum humilitatem cordis & contemptum mundi significans quo hic famulus tuus visibili est informandus proposito: propitius bene✱dicas: vt beatæ abnegationis habitum, quem te inspirante suscepit, te protegente custodiat, & quem vestibus venerandæ religionis sancti patris Augustini induere volumus, beata facias immortalitate vestiri. Per Christũ. &c. Oremus. Domine Deus bonarum virtutum dator, & omnium benedictionum largus infusor: te obnixius deprecamur, vt hanc vestẽ benedicere✱, & sanctificare ✱ digneris, quã famulus tuus pro indicio agnoscendæ Eremitanæ religionis induere desiderat, vt inter reliquos Augustinianos fratres ibi agnoscatur dicatus. Per Christum dominũ nostrum &c. Amen. Deinde cappa & corrigia aspergantur aqua benedicta, & adoleantur incenso. Posteà Prior induat nouitium cappa benedicta dicens Accipe iugum Domini, iugum

,, enim eius suaue est, & onus eius leue. In nomi-
,, ne Patris.&c. Deinde cingat ipsum corrigia
benedicta, dicens. Accipe corrigiam super lum
bos tuos in signum castitatis & continentiæ,
In nomine Patris &c. Tunc nouitius genu fle
,, ctat coram Priore, & Prior dicat. * Dominus
,, vobiscum.&c. Oremus. Omnipotens sempi-
,, terne Deus, qui sub magno patre Augustino
,, in Ecclesia tua sancta grandem filiorum exerci
,, tum contra hostes inuisibiles adunasti, fratrem
,, nostrum nouiter sub tanti patris militia, collũ
,, iugo supponere volentem, amore sancti Spiri-
,, tus accende, vt per obedientiam, castitatem, &
,, paupertatem, quas modo te inspirante profite-
,, ri vuit, ita militando tibi regi regum præsentis
,, vitæ stadium percurrere valeat, vt fœlitatis æ-
,, ternæ coronam deuicto triumphatoq; mundo
,, cum pompis suis, te donante percipere merea-
tur. Per Christum.&c. Sedeat deinde Prior, &
cœteri post eum, & nouitius accipiat regulam
sancti patris nostri Augustini, & deponat eam
apertam in manibus Prioris, & ponens manus
suas super eam in manibus Prioris profiteatur
,, hoc modo. * In nōie Domini nostri Iesu Chri-
,, sti benedicti. Amē. Anno natiuitatis eiusdē mil
,, lesimo.&c. die tali, mense tali. Ego frater. N. de
,, N. filius. N. &. N. talis loci, & talis Parochiæ fa-

cio

cio professionem, & promitto obedientā Deo „
omnipotenti, & beatæ Mariæ simper virgini, „
& beato patri Augustino, & tibi Reuer. patri „
Fratri N de N. Priori. &c. nomine & vice Re- „
uerendissimi Patris Magistri. N. de. N. Prioris „
generalis ordinis fratrum Eremitarum sancti „
gustini, & successorum eius canonicè intrantiū „
& viuere sine proprio. & in castitate, secundum „
hanc regulam eiusdem Patris nostri Augu- „
stini vsq; ad mortem. Si verò nouitius profi
teretur in manibus Reuerendissimi Prioris ge
neralis, supprimat particulam illam [nomine &
vice] & omnia verba ad ipsum dirigat, lecta
professione à nouo professo, Prior dicat. Et e-
go noīe & vice Reuerendissimi Patris nostri „
Generalis N. & authoritate qua fungor, acce- „
pto professionem tuam, & vnio te corpori my „
stico nostræ sacræ religionis, & filium facio hu „
ius conuentus. N. vel conuentus nostri talis lo- „
ci. In nomine patris. &c. Quo dicto, professus
prosternat se ad pedes Prioris, ad modum cru-
cis super tapetum, & Prior aspergendo eum
aqua benedicta, dicat. Pater noster. Et ne nos in „
ducas. &c. Versus. Immola Deo sacrificium „
laudis. Respon Et redde altissimo. &c. Domi- „
ne exaudi orationem. &c. Dominus vobiscum. „
Et cum spiritu tuo. Oremus. Omnipotens „

» ſempiterne Deus, qui humanæ fragilitatis a-
» gnoſcis; reſpice quæſumus ſuper hunc famulũ
» tuum, & larga tuæ benedictionis abundantia
» imbecillitatem eius corrobora, vt promiſſa
» nunc vota quæ preueniendo aſpiraſti, per auxi
» lium gratiæ tuæ, ſanctę piè ac religiosè viuen-
» do, valeat vigilanter obſeruare, & obſeruando
» vitam promereri ſempiternam. Per Christum
» Dominum &c. Tunc detur nouo profeſſo cã
» dela accenſa in manibus, & cantores incipiant.
» Te Deum laudamus. Ipſe verò ſtet in medio
» chori genu flexus: finito cantico dicantur. Ver.
» Emitte ſpiritum. &c. Ora pro eo ſancta Dei.
» Ora pro eo beate pater Auguſtine. &c. Ore-
» mus. Deus qui corda fidelium ſancti Spiritus
» illuſtratione docuiſti: da nobis in eodem ſpiri-
» tu recta ſapere, de eius ſemper conſolatione
» gaudere. Concede hunc famulum tuum quæ-
» ſumus Domine Deus, perpetua mentis & cor
» poris ſanitate gaudere, & glorioſæ beatæ Ma
» riæ ſemper virginis interceſsione à pręſenti li
» berari triſtitia, & ęterna perfrui lętitia. Adeſto
» ſupplicationibus noſtris omnipotens Deus: &
» quibus fiduciam ſperandę pietatis indulges:
» intercedente B. Auguſtino confeſſore tuo atq;
» Pontfice conſuetę miſericordię tribue beni-
» gnus effectum. Per Christum. &c. Et deinde
du-

ducatur ad osculum pacis, sicut dictum est in cap. de recptione nouiriorum Si verò maiorẽ solemnitatem voluerit Prior facere: finito Te Deum laudamus, & dimissis prædictis orationibus, dicat nouus professus genibus flexis in tono responsoriorum breuium. Suscipe me, Domine secũdum eloquium tuum & viuam. Et chorus repetat idem. Posteà professus. Et non confundas me ab expectatione mea. Chorus. Secundum eloquium tuum, & viuam. Professus. Gloria patri. &c. Chorus. Suscipe me, Domine. &c. Professus dicat versum. Adiuua me & saluus ero Domine. Res. Et meditabor in iustificationibus tuis semper. Prior in medio chori Dominus vobiscum. &c. Oremus. Omnipotens sempiterne Deus, cuius charitatis ardore succensus, hic famulus tuus stabilitatẽ suam tibi in hac sacra Augustiniana religione promittendo, tuo iugo collum submisit: concede propitius, vt in vltimo tuo examinis die, in dextera tua collocatus, cuncta suæ deuotionis promissa se adimplesse letetur. Per Christũ. &c. Oremus. Agnosce Domine Iesu Christe hunc famulum tuum inter oues tuas, vt ipse te agnoscat, & alienum pastorem non sequatur, nec audiat vocem alienorum, sed tuam qui dicis: qui mihi ministrat, me sequatur. Qui vi-
uis

„ uis.&c.Oremus. Sancte ſpiritus, qui te Deum
„ ac Dominum reuelare dignatus es, poſtula-
„ mus immenſam tuæ maieſtatis abundantiam,
„ vt ſicut vbi vis ſpiras, ſic & huic famulo tuo
„ affectum deuotionis indulgeas,& quoniam tua
„ ſapientia conditus eſt,tua quoq; prouidentia
„ gubernetur,quem iuxta conſuetam tibi gratiã
„ vnctio tua de omnibus doceat,& p interceſsio
„ nem beatiſsimæ & glorioſiſsimæ ſemperq; vir
„ ginis Mariæ , & ſanctiſsimi Doctoris patris
„ noſtri Auguſtini, quem huius ſanctæ religio-
„ nis inſtitutorem ac fundatorem dediſti, & om-
„ nium ſanctorum ad obſeruantiam ſancti pro-
„ poſiti,fac eum ita feruere,vt in tribulationibus
„ & anguſtijs tua indeficienti cõſolatione valeat
„ reſpirare,& iuſtè ac piè per veram humilitatẽ
„ in fraterna charitate fundatus,tria vota, quæ
te donante pmiſit,fælici perſeuerãtia te adiuuã
te adiplere mereatur. Per Chriſtũ. &c. Poſteà a
blata candela de manu profeſsi ducatur ipſe à
magiſtro ſuo ad dandam pacem ſingulis fratri
bus modo quo ſupra,interim ſi Priori videbi-
tur vel organa pulſentur,vel cantetur hym. Ma
gne pater.&c. Quo finito,&profeſſo ad pedes
Prioris reuerſo dicant cantores.Ora pro eo.B.
„ pater Auguſtine.&c.Et Prior: Oremus.Deus
„ qui beatiſsimum Eccleſiæ doctorem magnum
pa-

patrem Augustinum de tenebris gentium reuo
casti, mundoq; spreto tibi soli militare fecisti: „
tribue quæsumus huic famulo tuo sub eius ma „
gisterio ad tuum sanctum seruitium festinanti, „
& perseuerandi constantiam, & perfectam vsq; „
ad finē victoriam. Per Christū. &c. Tunc Prior „
hortabitur eum, vt mores quos in probatione
didicit, quando erat nouitius, non negligat ser
uare iam professus, quia quod in probatione
impendebat pro libito, nunc reddere tenetur ex
voto, & dicto. Adiutoriū nostrum. &c. omnes
discedāt. Professio laicorū & conuersorum fiat
in capitulo sine cantu, vestes eorum benedican
tur illa solum oratione. Domine Iesu Christe.
&c. Posteà vestiantur, vota emittant sicut cle-
rici, dicatur Te Deum. &c. cum ver. & oratio
nibus, & recipiantur ad osculum pacis, atq; pro
professis exinde habeantur. Pro fratre laico be
nedicatur cappa cum corrigia, pro conuerso
corrigia & mantellum, commissi verò profes-
sionem facere nec tenentur nec debent. Volu-
mus autem, vt quandocunquè fit aliqua pro-
fessio, præsens semper sit publicus notarius,
qui eadem die de omnibus quæ viderit, & audie
rit, publicum conficiat instrumentum, in quo di
stinctè notetur professum liberè, & spōte, & nō
vi, vel metu spopōdisse, idq; verbo ꝑtulisse, oēs
enim

enim fere qui habitum ordinis exuũt, hanc cau ſam in medium adducere ſolent, quod quidem diffinitum fuit in capitulo generali, Arimini ce-
In c. gñali A riminẽ. lebrato: anno Domini. 1555. Notetur etiam, cuius conuentus factus ſit filius, ad ipſum namq; volumus omnia bona hęreditaria ad dictũ profeſſum quocunq; tempore peruenientia omnino pertinere, omniaq; huiuſmodi inſtrumenta in vnum librum ad hoc deputatum cõijciantur.

¶ Si verò nouitius taliter profiteri noluerit, aut de recipiendo eò maior pars capituli nõ cõcordauerit, dicat ei Prior. Frater mi, mores tui non concordant cum noſtris: tolle quod tuum eſt, & egredere liber à nobis: & omnia quę ſua ſunt, ei dẽtur: excepto habitu religionis, vel quibuſcunq; veſtimẽtis ad modum ordinis factis à quocunq; ea ſuſceperit: licèt etiam ſua propria pecunia ipſe emerit, de quo antequàm habitum ſuſcipiat, à ductore moneatur, & tã modeſtè, cautè, & occultè expellatur: quod nec alijs ſit ſcandalum, nec ipſe ſcandalizatus, ſed potius quoad fieri poterit ędificatus, & cum amore ordinis & fratrum recedat.

¶ Volumus autem ad omnem iniuſtitię ratiotionem tollendam, vt nunquàm nouitius inuitus expellatur pro illiteratura, vel impotentia aliqua, vel quibuſcunq; defectibus, qui ab initio

no-

noti fuerunt fratribus, quare nouitius ſemel re ceptus non poterit expelli à Priore infra proba tionis annum, niſi prius declaratis iuſtis ac legi timis cauſis patribus Conſilij, ob quas non de- cet eum in in ordine permitti, quas etiam cauſas explicare tenebuntur Priori, ſuffragium feren tes, ſi quando contra bonam de nouitio à ſuis magiſtris datam informationem, nihilominùs non fuerit per dictos ſuffragantes ad profeſsio nem admiſſus: quòd ſi requiſita à Priore de hu iuſmodi cauſis, eas aſsignare renuerit: tũc Prior per literas rem omnẽ Prouinciali ſignificabit, cui liberam elargimur poteſtatem eiuſmodi no uitium ad profeſsionem admittendi, niſi ſibi conſtiterit de prędictis cauſis, eaſq; rationabi- les iudicauerit.

¶DE FORMA, ET QVALITA- te veſtium fratrum, & quando debeant cappam iuxta temporis varieta- tem deferre. Cap. V.

FRatres, exceptis Femoralibus ſeu ſarabo Extra. de
lis, iuxta carnem veſtibus lineis non vtan ſtatu mo-
tur, ſed laneis, niſi in caſu neceſsitatis, & nach. cap.
de ſui ſuperioris licẽtia ſpeciali, in quo tamẽ ca Cũ ad mo
ſu eas ita coopertas deferant, vt neq; quoad naſteriũ.

col

Et ex motu proprio Pij.V. Anno. 1573.

collarium, nequè quoad manicas foris quouis modo appareant. Similiter si alicui fratri concessum fuerit portare almillam, siue thoracem lineum, super manicas nihilominùs ex panno, vel staminea alba portare teneatur, sic quod nullo pacto aliquid lineum in vestibus compareat, blancheta, siue tunichinum seu saggium albi sit coloris, vsquè ad mediam tibiam, ad portandum sub tunica vel cappa, & non aliter, habeant etiam fratres scapulare breue cum capucio censuto, albi coloris, ad dormiendum de nocte, tunica sit alba ea longitudine, quòd si terram tangat, non tamen verrat, quod etiam seruari volumus in cappa, scapulere siue patientia eiusdem sit coloris, eiusdemquè possit esse longitudinis cum tunica: scapulas tamen quoad latitudinem non excedat, capucium similiter album scapulari non sit latius, ante pectus sit palmo longum, cuspis verò cingulum non excedat, cuculla seu cappa nigri tantum coloris, manicas habebit largas & protensas, cappuciũ cappæ eiusdem erit formæ cum cappucio tunicæ, super cappas cingantur fratres zonis seu corrigijs de corio nigro peramplis, latitudinis videlicet ad minus duorum digitorum, & ad plus duorum cum dimidio, quæ si ab extra neruum corij habuerint non rasum, honestio-

res

tres erunt, à quibus nihil dependeat, vel suspensum deferatur, fibula sit de osse nigro, & non alterius coloris, supertunicas verò angustioribus corrigijs cingi posśint, poterunt etiam habere chlamydem siue pallium nigrum quod ad pectus ligatum deferant, sine serici vel alicuius prætiosi metalli ligatura: caueat autem vnusquisquè, ne pallia breuiora [quæ vulgo hac nostra ætate dicuntur ferrarola,] portare audeat, nisi contigerit extra vrbem equitare, quod intelligi volumus, vbi hoc fuerit in consuetudine, & non alibi, nec aliter quàm vt dictum est. Deferant etiam caligas dumtaxat albas, non integras, sed ad genua ligatas, supradicta autem omnia nullo modo sint ex panno prætioso aut sargia, vel staminea nobili, sed potius vili, sicut paupertati & honestati nostræ religionis congruit: qui enim mollibus vestiuntur, non in monasterijs pauperum, sed in domibus Regum sunt, præciosum verò pannum & nobilem illũ reputamus, qui nimis est carus secundùm consuetudinem patriæ, & nostræ quotidianæ mendicitati non respondet. ¶ Inhibemus igitur omnem alium colorem in vestibus fratrum, tam internis quàm externis, & quamcumquè curiositatem, tam in materia quàm in forma, quæ habitum secularium imitetur, vel nostram non

In motu p prio. Pij. V. Anno. 1573.

non deceat paupertatem & honestatem, prę-
cipimusquè, vt infra nigrum habitum, nullus
omnino sit color nisi albus, prout diffinitū fuit
in capitulo generali, Venetijs celebrato, anno
Domini.1519 itemquè, quòd vestes sint vnius
atquè eiusdem modi. Quapropter strictè man
damus Prouinciali & Visitatoribus, vt quos-
cunquè inuenerint contrarium facientes, siue
Priores sint, siue subditi puniant, & huiusmodi
vestes ab eis auferant, vendiquè faciant cū ho-
nestate ordinis, & de pretio inde accepto, eis e-
mantur vestes honestæ & humiles: etiam si ta-
les vestes prohibitæ datę illis essent a parenti
bus & consanguineis, aut aliis personis seculari
bus, quod etiam fieri volumus, si aliquid aliud
prohibitum in toto hoc capite, aliquis habere,
vel deferre pręsumpserit.

In ca. gen. Venetiis. Et in motu proprio Pij. V.

¶ Nulli cōcedatur portare vestē aliquā de pel
libus siluestribus: de domesticis verò, si quis ta
li necessitate laboret, quod de consilio medico
rum ea indigeat, in eo casu Prior licentiam non
denegabit, dummodò sic cautè deferatur, quod
pelles nullo modo compareant, calceis de corio
nigro, anterius non nimis acutis, vtantur om-
nes fratres, altitudinis super clauiculam, & ligē
tur ligaturis dumtaxat nigris, sine aliqua vani-
tate seu curiositate, nullusq; possit vti ocreis,
præ

præterquàm in itinere, per ciuitates verò vel oppida, nec etiam Procuratoribus concedantur, sub pœna superiùs taxata, crepidæ siue planellæ, quibus vtimur domi, ex corio sint nigro, ac totum pedem tegentes, cum quibus extra septam monasterij ire non licebit alicui: vbi verò talis consuetudo non est portandi scilicet planellas domi, nullo modo volumus quod intro ducatur. ¶ Nullus vtatur galero nisi de feltro nigro, qui differat forma ab his, quibus seculares in illa regione vtuntur, & qui nihil sericum habeat, birretum more secularium vel clericorum nullus portabit. ¶ Inhibemus etiam & bursas, cultellos deauratos vel deargentatos, vaginas alterius quàm nigri coloris, seu laminas siue cordulas, nisi nigras habentes, & alia notabilia, sudariola autem, quæ pro sudore tergendo, seu pro quauis alia causa deferunt fratres, linea simpliciter esse mandamus, & in eis nihil albo colori misceatur, nec aliquo modo elaborentur. ¶ Nullo armorum genere vti possint, & in sigillis, signis, & figuris religiosè vtantur, vt nulli scandali materia tribuatur: præcipuè verò, ne quis armis seu familię more laicorum vtatur, vniuersaliter prohibemus, nisi pater Reuerendissimus super hoc specialiter dispensaret. ¶ Habitus fratrum laicorum in nullo

penitus differat ab habitu fratrum clericorum. ¶ Conuersi verò ordinis nostri vti possint tunica alba vel nigra, & birretto albo vel nigro intra monasterium, quando verò extra conuentum ire contigerit, deferant tunicam nigram cum manicis, ad modum cappæ ordinis, corrigiam ex corio amplam cum ossea fibula, & mãtellum nigrum ante pectus ligatum, ad collum non compareat camisia linea seu lanea, in capite deferant galerum siue pileum nigrum & honestum. ¶ Donati, qui alio nomine dicũtur oblati seu commissi, qui quidem ordini perpetuò se donant, offerunt, seu committunt, non tamen sicut fratres professionem faciũt, vestibus honestis in forma, materia, & colore, ad libitum induantur. ¶ Cappam nigram semper cùm extra monasterium vadunt fratres, deferre teneantur, etiam cum sunt in itinere, nisi quãdo ad agros vel vineas, gratia recreandi animũ, aut alicuius alterius operis exercendi, eos ire contigerit, dummodò tamen tunc temporis necesse non sit, per medium ciuitatis vel oppidi, vel principalem aliquam eius partem transire, tunc enim sine cappis nullo modo vadant, qui contra fecerit, tribus diebus in terra comedat in medio refectorij. Item ad omnes processiones quæ fiunt per Ecclesiam vel claustrũ apertis ia

nuis

nuis, in omnibus publicis actionibus, vt sunt cõ clusiones publicæ ac solẽnes, vbicũq; defendan tur, in sepultura quorumcũq; mortuorũ, etiam fratrum nostrorum, quacũq; hora sepeliantur, in Capitulo generali & prouinciali, in omnibus electionibus, & congregationibus totius corporis capituli: item Diffinitores in Diffinitorio & quicunq; vocatus vel non vocatus diffinitoriũ ingredi contigerit, vel ibidẽ ministrauerit, & toto tẽpore capituli generalis vel prouincialis, ad horas, missam, & vesperas, vbicunq; sit chorus, deferant etiam cappas ad capitulum, quod fieri solet post primã, in vigilia Natiuitatis Domini nostri Iesu Christi: item quando cõfessiones audiunt in Ecclesia, vel prædicant, vel in ecclesia, aut in Academijs publicè legunt, chlamydesq; tunc deponant, vt cuius sint ordinis distinctus cognoscatur: item ad horas canonicas de mane, & ad missam conuentualem quotidie vbi chorus fuerit in loco inferiori, & populus officio adesse solet, vbi verò chorus in loco fuerit superiori, diebus festis ad horas, & missam, & vesperas, diebus autem quibus cantores parantur, ad omnes horas, vbicunquè chorus fuerit, præterquàm ad primam, nonam, & completorium, super hoc autem Prior non dispenset, aliàs à Prouinciali, vel Visitatoribus arguatur,

&si eis visum fuerit,puniatur, quibus etiam diebus & horis,Sacrista in Ecclesia sine cappa comparare non audeat, imo choro se conformet.

¶ Inhibemus quoquè,ac strictè mandamus,ne quis audeat quocunquè prætextu chorum ingredi,ibiquè manere sine cappa,prædictis diebus & horis,nec alio tempore,aliquis qui tunicam habuerit,indutus cappa chorum similiter ingrediatur,si fratres in albis fuerint,ne difformitas habitus cuiuscunq; offendat aspectum, sed potius vniformitas & vnanimitas interior appareat in vestibus exterius.

In motu,proprio. Pij. V. Anno. 1573. 20 q 1 ca. vl.Et.c. clerici.de vita & honesta. Et,c.Deus Extra.d Iudęis.Et. c. In nõnullis &.c.Necle ri.vel mona.vt pericu.li. 6 .& 23.d c. Sãctimo. Cõci.Tol 10.

¶ Vbicunq; vero,vel quandocunq; fratres sine cappa fuerint,scapulari & capucio albo longo vel breui sint induti,ita scilicet, vt nunquàm nec in cella nec extra sine habitu religionis sint, & ille qui sine habitu inuentus fuerit intra cellam:pro qualibet vice semel in terra comedat, in medio refectorij,qui autem extra cellam fuerit inuentus sine habitu,pro qualibet vice vnã subeat disciplinam. Quòd si aliqua prouincia, vel congregatio cappa nigra vti tantum voluerit & elegerit,nullus in ea albis vestibus vti possit,quatenus vniformitas ibidem obseruetur.

¶ Quo

¶ QVOMODO, ET QVANDO fratribus de veſtibus debeat prouideri. Cap. VI.

OMnibus fratribus ſui conuentus Prior charitatiuè, prout cuiq; opus fuerit, de veſtibus & calciamentis vnius atq; eiuſdem pretij, iuxta cõuentus poſsibilitatem prouideat, nec alicui dentur pecuniæ vel pannus, ſed veſtes factæ, vt iuxta regulam noſtram, ſicut paſcimur ex vno cellario, ſic induamur ex vno veſtiario. Quapropter nolumus, vt aliquis frater cuiuſcunq; gradus, dignitatis, vel conditionis exiſtat, quouis modo poſsit ſibi abſq; licentia ſuperioris emere, vel facere, vel alicui vẽdere, aut quouis modo diſtrahere, aut ſibi ab alia perſona quàm à ſuo Priore, vel de eius licẽtia datum portare, vel retinere aliquod veſtimẽtum, ſed omnes omnium & ſingulorum fratrũ veſtes, ſint in mera & libera poteſtate Prioris, ita vt in rem communem [ſi Prior velit] redigantur, & cui neceſſe fuerit præbeantur, contra facientes veſte vel veſtibus, ſeu calceamentis, priuentur, & grauiter à Priore puniantur.

Ex regula S.p.n Au. 21.q 1.ca. Non dicatis. & ca. Nolo vos & Extra. d ſtatu mona.c. 2. & ca. Cũ ad monaſte. 12.q.1.ca. Quia de tua. §. de rebus vero eccle.

¶ Quia verò congruum tempus ad prouidendum fratribus de veſtimentis eſt à feſto ſancti Michaelis vſq; ad feſtũ omniũ ſanctorũ, volu-

mus quod quilibet Prior infra prænotatũ tempus, iuxta singulorum necessitatem, fratribus faciat diligenter prouideri, prouideant autem Priores locales ne fratres qui à suis conuentibus ad alios transferuntur, nudi discedant, sed ijs de necessarijs prouideant, habita ratione temporis quo in illo monasterio fuere conuentuales si vero tunc vestes commode fieri non possunt, ea pecuniæ portio quæ pro emẽdis vestibus discedenti fratri prouideri debet, nequaquàm fratri huiusmodi tradatur, sed à Priore cõuentus vnde discedit, ad Priorem alterius conuentus ad quem vadit, transmittatur, cum hac declaratione videlicet, cui, quid, qnantum per quem, & pro quibus vestibus mittat, qui frater si rursus ad alium conuentum mutetur, antequàm ei de vestibus prouideatur, similiter portio pro rata illi debita, atquè illa ab alio Priore iam recepta, mittatur ad illum Priorem ad cuius conuentum vadit, prout supra dictum est, & sic fiat si pluries in eodem biennio talem fratrum mutari contigerit, quod si Priores facere renuerint, per Prouincialem compelantur, interim tamen frater huiusmodi, à Priore illius conuentus in quò tempore prouisionis ordinariæ fuerit, de necessarijs prouideatur, Prohibemus etiam ne fratres propter quasuis culpas vestiario priuentur, sed

Ca. Dilectissi. 12. q. 1. &. ca. Nolo. &c. Non dicatis. & ext. de pigno. ca vlti. & Glosa. & 27. q. 1. de viduis.

ſed volumus quod alijs pœnitentijs ordinis puniantur. ¶ Fratres autem recipientes quæuis noua indumenta vel calciamenta reddant vetera, hæc vero indumenta ſi adhuc refici potuerint, foris nulli dentur, nec etiam ſeruitoribus domus, ſed reficiantur, & inveſtiario reponãtur *Sub vno cuſtode vel duobus, vel quot ſufficere poſsint ad ea s excutiendas, ne à tinea lædantur, vt poſtea fratribus vel tempore hyemali dentur, reddẽda poſtea æſtiuo tempore, vel etiã quandocunq; lauare vel reficere ſuas veſtes voluerint. ¶ Præcipimus deinde quod nullus frater cuiuſcunq; ſtatus vel conditionis exiſtat, pãnos ſuos lineos ſiue camiſias tam lineas quã laneas, alicui particulari perſonæ lauandas mittat, ſed veſtes noſtræ ſecũdum regulã *lauẽtur ſiue à nobis ſiue à fullonibus à Priore pro hoc ſeruitio deputatis, ſiue domi, ſiue foris, qui cõtrafecerit, pro prima vice à Priore publice arguatur, pro ſecũda ſemel in terra comedat in medio refectorij, pro tertia imponatur ei Pſalmus cum diſciplina. ¶ Nolumus autẽ quod fratres noſtri laceratas vel ſordidas deferant veſtes, ſed potius volumus quod in ipſis ſemper appareat munda paupertas, & in habitu B. Virginis candor & puritas.

Ex regul. P. n. Aug.

¶DE CELLIS FRATRVM, & earum supellectili, ingressu, ac visitatione. Cap. VII.

In cõ. mediola. p.3. tit. de coi vitæ vsu.

Et ex motu proprio Pij.V. Anno. 1573.

FRatres omnes nostri ordinis habitent in cellis sibi concessis, & non alibi, quæ ita claudantur vt cum claui communi omnibus seris aperiendis coaptata, aperiri possint: quarum supellex statui paupertatis quam professi sumus, conueniat, nihilquè superflui in eis sit, nihil etiam quod sit necessarium desit, sint præterea parietes cellæ nudi, nec liceat in eis quicquã suspendere, nisi forte storam aliquam ratione sanitatis tuendæ, non ibi sint historiæ vel imagines prophanæ. Prouideatur vero vnicuiq; de mensa, de sede, de candelabro siue lucernam, de lecto decenti & religioso in quo sit fischo vnus plenus paleis, mataratium laneum, & vnũ puluinar siue capezale ad tenendum ad caput, duo linteamina lanea, & coopertorium humile & honestum: nulli autem permittantur linteamina linea, nisi valde senibus vel ægrotis, alij vero fratres cum in conuentu sibi asignato fuerint, illis non vtantur, & alibi quantum potuerint honeste vitent, coopertorium ex serico, aut alias delicatum seu curiosum nullus frater etiã infirmus in conuentu teneat. ¶ Quicunque

tra

frater cellam alterius intrauerit sine licētia Prioris expressa [quam non nisi pro rationabili causa dabit] si de die intrauerit, ter in terra sedens in medio refectorij pane & aqua reficiatur, de nocte vero intrās prædictam pœnam sustineat duplicatam, & si quis sæpius de hoc notatus atque conuictus fuerit, tanquam inobediens à conuentu illo remoueatur, eodem modo puniatur ille cuius est cella, nisi immediate de illa exijsset, quàm pœnam non extendimus ad cellam Prioris, & Suppriorìs in absentia Prioris, nec magistri nouitiorum pro fratribus sibi subiectis, nec Regentis extra tempus silentij. ¶ Volumus autem quod quilibet Prior ad minus bis in anno, cellas omnes sui conuentus visitet, assumptis secum vno vel duobus de grauioribus patribus conuentus, fratres vero teneantur Priori per se vel per alium petenti, dare claues quarumcunq; arcarum si eas in cellis habuerint, vel cuiuscunq; repositorij loci, & diligenter videat Prior an sint aliqui qui camisijs vel sindonibus lineis absq; licencia seu dispensatione vtantur, vel aliquid habeant in cellis suis magis delicatum, pretiosum, vel curiosum, quàm quod statui paupertatis nostræ congruat, & ab illis huiusmodi auferat, puniatq; eos animaduersione condigna: idem faciat si inuenerit libros profanos & in ho-

nesto

nestos, epistolas, vel aliquid aliud quod nostræ ꝓfessioni ac honestati apertè repugnet. De istis autem rebus quas Prior à fratribus abstulerit, disponere debebit sicut inferius in capitulo nono tertiæ partis dicetur.

¶ QVOMODO ET QVOTIES rasura fiat. Cap. VIII.

RAsura superior siue [vt dicitur] corona sit ampla, vt religiosos decet, ita scilicet vt inter ipsam & tonsuram quæ desuper aures tam clericis quàm laicis vel conuersis fratribus omnibus æqualiter fieri debet, reseruentur fratribus clericis, non minus quàm duo digiti capillorum, laicis vero atquè conuersis nullo modo concedatur deferre coronam, rasura vero fiat de quindecim in quindecim dies in æstate, in hyeme vero singulo mense, nulli autẽ fratri cuiuscunq; condicionis existat, nisi infirmitatis causa, liceat differre vel præuenire tempus rasuræ, absque superioris licentia, concedimus tamen quod Predicatores qui hebdomada immediate antecedenti quinquagesimã rasi fuerint, si sequenti quadragesima quotidie prædicauerint, vsque ad octauam Pasquæ radi non teneantur, alijs vero totius anni temporibus hoc nostrum decretũ penitus seruare cogãtur.

Tonſuram autem tam barbæ quàm coronę ita fieri volumus, ſi quando fieri oporteat, vt tantum de barba & capillis incidatur, quantũ forpicibus mediante pectine incidi poteſt.

¶QVALITER AD REFECTIOnem intrent, & ſedeant Fratres. Cap. IX.

HOra competenti ante prandium vel cœnam, refectorarius vel alius, cui fuerit iniunctum, campanellam aliquibus ex eadem parte ictibus pro primo ſigno pulſet, quo audito fratres matura feſtinatione ad refectionem conueniant, & abluentes ſibi manus ſi opus fuerit, locum ſilentij intrent, inclinanteſquè reuerenter ad imaginem, quæ ibi ſemper ſit, & ad ſuperiorem, ſedeant ordinatè, & honeſtè in locis ſuis cum ſilentio, quod ſeruare tenentur, donec poſt prandium exoluerint gratias, vel poſt cœnam de refectorio egreſsi fuerint. Prior, pulſato primo ſigno, longam moram non faciat, ſed per ſe, vel per alium fratres in refectorium introducat, & ſi prius alicuius culpam audire, vel aliquem corripere vel punire voluerit, cito faciat, facto ſigno à maiori, lector menſę ſurgat, & in loco ſuo legat de conſtitutionibus, vel de ordinario ordinis

noſtri, quouſq; qui maior fuerit, ſignum fini endi lectionem faciat, quo facto ſurgant fratres & pro ſecundo ſigno pulſetur campanella more ſolito donec benedictio mẽſæ incipiatur, tũc proceſsionaliter ingrediantur refectorium, & ad loca ſua peruenientes imagini inclinent, verſiſq; vultibus ex vtroq; choro ſtantibus ante mẽſas, procedatur ad benedictionem prout in breuiario Romano in rubrica de menſa per omnia continentur. ¶ Frater qui non adfuerit antequàm conuentus ſedeat, ſi fuerit ſacerdos ante Superiorem inclinet in medio refectorij, & ſtet erectus quouſq; ad locum ſuum ſuperior eum ire innuerit, ſi vero non fuerit ſacerdos, prius genu flectat, & poſtea ſtet erectus & faciat ſimiliter: Prior autem cuiuſcuuq; meriti, ſeu gradus ſit ille, qui coram ſe inclinat, detegere caput non teneatur, nec debeat. ¶ Fratres panẽ non deſcooperiant donec Prior ſigno licentiam comedendi dederit, quò audito comedere incipiant ea cum modeſtia ac totius corporis compoſitione, quæ religioſos decet. Debet autem vnuſquiſq; in menſa in his conſeruare diſciplinam in ſemetipſo, videlicet vt ſe totum cum modeſtia & quiete contineat, & in ſumptione cibi quid, quantum, & quo modo bene perpendat, ita vt ipſa neceſsitas nõ carnaliter expleatur, ſed

ſi

ſicut conuenit ſeruo Dei, patres verò ſeniores & grauiores taliter ſe gerant, vt alij in eos con ijcientes oculos, eorum modeſtiam imitentur. ¶ Quia verò in regula dicitur, * Cum accedi- tis ad menſam, donec inde ſurgatis, quod vo- bis ſecundum conſuetudinem legitur, ſine tu- multu & contentionibus audite. Talem à ſan- ctiſsimo patre noſtro Auguſtino inſtitutam conſuetudinem commendantes, præcipimus, vt vbi fuerint ad minus duodecim fratres de fa milia, per totum prandium & cœnam, donec inde ſurgatur, ſemper legatur, cui lectioni om- nes cum ſummo ſilentio intendant. Ne ſolæ no bis fauces ſumant cibum, ſed & aures eſuriant Dei verbũ, * nam iuſtus comedit, & replet ani mam ſuam. At vbi non fuerint huiuſmodi duo decim fratres de familia, ſufficiat legere parum in principio, & parum in fine, ſicut diſcretioni Prioris videbitur expedire, ſemper tamen etiam ſi non legatur, ſilentium in refectorium à fratri bus ſeruetur. Ad menſam ſemper legant noui- tij, ſeu profeſsi, aut iuniores vt addiſcant, & inſtruantur, & fratres prouectioris ætatis ab hoc onere ſint immunes, niſi aliter fieri aliquando oporteret, præuideant vero ſemper latinã lectio nem cum correctore, ne in publico ignorantia eorum ſcandalum generet, & ſi in aliquo inter le

Ex regul. P.n.Aug. ›› ››

In cõc. to letano. 3. d. 44. ca. Pro reue- rentia. In Sino. ꝓui. Hydui ti. de monaſ. cap. 4. In cõc. ꝓui. Camę. ti. đ monaſ. c 3. & 4. Ca. Cũ ad monaſ. de ſtatu mo.

Pro. 13. *

legendum ad mensam errauerint, admoniti verbo vel signo à correctore, repetere lectionem de proximo pronuntiatam, & sicut corrector emendauerit, legere teneantur, ille verò quem errare contigerit inter legendum, ad mensam, dicto à fratribus Deo gratias, ante Priorem genuflexus, dicat culpam suam, & nullus ad mensam præter correctorem emendare præsumat: excepto Ven. Priore. Ad prandium & cœnam, semper legatur in tono lectionum, nisi lectio sit vulgaris, & antequàm lector lectionem incipiat, dicat stans in eodem tono. In nomine Domini nostri Iesu Christi benedicti. Amen. Posteà sedeat, & dicat. Incipit, vel prosequitur tale caput, talis libri, & semper legat capite discooperto, quando verò finem fecerit lectioni sacræ scripturæ, adiungat, explicit caput tale, vel manet lectio in capite tali, talis libri, semperquè lectio inde prosequatur, vbi prius finierit. Ad prandium, semper legatur vsquè ad finem de Biblia sacra in principalioribus conuentibus, vt fratres nostri familiares fiant sacræ scripturæ, nisi in aliquo festo, aliter Prior ordinauerit, in alijs verò conuentibus, legatur caput vnicum in principio, vel pars tantum, si caput longum fuerit. Ad cœnam etiam legatur in principio parum de Biblia sacra

tra, deinde de homilia Euangelij Dominicæ, vel feriæ, seu de historia festi, seu sancti occurrentis: postquàm vero homilia, vel historia finita fuerit, legatur de sermonibus sancti patris nostri Augustini, ad Eremitas: legātur etiam chronichæ nostri sacri ordinis, & vitæ vel collationes patrum, ac liber fratris Iordanis de Saxonia ordinis nostri, qui vitas fratrum dicitur, sextis ferijs, * ne per obliuionem aliquid negligatur, regula sancti patris nostri Augustini, ad prandiū legatur, * vt in eo tanquàm in speculo possimus inspicere, quò si tunc finiri non posset, finiatur ad collationē, si vero feria sexta occurrerit aliq̄ ex præcipuis solēnitatibus, in qua debeat in refectorio prædicari, vel aliquid aliud legi differatur lectio regulæ nostræ in Sabbatū; ita scilicet, vt tota * Semel in septimana nobis legatur. ¶ Fratrum domi existentium, nullus remaneat à prima mensa, exceptis ministris, & quotquot remanserint, in secunda mensa comedant, in qua sicut in prima silentiū seruetur, & si possibile fuerit, legatur. & in principalioribus conuentibus prouideat Prior de fratre aliquo graui, qui secundæ mensæ præsit, nec tertia mēsa omnino fiat: intelligimus autem, per secundam mensam, quandiu lector, cum seruitoribus mensæ comederint, propter quod Prior

Ex regu. S. p. Aug.

In motu p prio. Pij. V. Anno. 1573. Ca. Cū ad monast. đ statu mo. §. in oratorio. In cōc. Oxionē. Angli ca. nu. 41. In clemē. ne in agro đ sta. mo.

in

iniungat eis, quibus licentiam eundi foras concesserit, vt sic ad conuentum festinent reuerti, quòd saltem secundæ mensæ valeant interesse. Nulla pitantia fiat in secunda mensa, quæ in prima non sit facta, nisi forsitan interdum hospites adfuerint: frater comedens in refectorio ad primam mēsam non mittat alteri fratri aliquid absq; licentia Prioris, sed de eo quod sibi datū à Priore, vel ab alio ex permissione ipsius fuerit, poterit dare iuxta se sedentibus à dextris & â sinistris. Si quis iuxta se sedēti viderit aliquid deesse, de eo quod communiter omnibus apponitur, signo, si signa scit: sin autem submissa voce requirat à ministro: si quis, præter id quod communiter apponitur omnibus aliud petierit, non dabitur ei quicquid illud sit absq; licentia Prioris, rara autem & insolita, qui est in religione non debet quærere, & labori ministrantium debet parcere: si quis ad refectorium manifestè vel latenter aliquid sine licencia acceptū, afferre præsumpserit, ipso statim priuetur, & Prior talem iuxta discretionem suam corripiat, & puniat. Sollicitè & attentè Prior respiciat discumbentes, & si quos incompositè, vel indecēter se habere deprehenderit, aut mox signo vel per seruitorem coerceat, aut posteà in capitulo durè arguat, vt cæteri terreantur, atquè si non
fu-

ſufficiat,pœna eis quæ eos inſtruat,imponatur. Nulli fratri extra refectorium ſine ſpeciali licẽtia Prioris,quæ non niſi rationabili ex cauſa dari debet,liceat refici,& eiuſmodi licentia non ſit crebra. In cellis nullo modo ad comedendum ſeculares admittantur,nec etiam ſine ſecularibus ibidem contubernia fiant.

¶ Ad prandium vel cœnam,vel etiam collationem,in refectorio dum conuentus reficitur,ſeculares nõ comedant,niſi rarò,& ſi fuerint perſonæ admodùm graues,aut parentes, vel conſanguinei alicuius fratris, in die profeſsionis, vel celebrationis nouæ miſſæ eiuſdem,cũ iſtis autem omni cum modeſtia & religione agatur in menſa,nec coram eis aliquis publicè reprehendatur,niſi de culpa tunc temporis ipſis vidẽtibus commiſſa, nec aliqua pœnitentia ab aliquo exerceatur.

¶ Quincunq; in refectorio aliquid commiſerit negligenter,vt pote, quia vas confregit, vel aliquid ſua incuria in terram cecidit, vel vinũ ſeu aquam,aut aliquid aliud per menſam diffudit,ſi fuerit de conſedentibus ſtatim ſurgens in loco ſuo,capite diſcooperto,pectus ſuum percutiat, & capite inclinato,dicat Pater noſter ſe creto,poſteà ſedeat:ſi autem fuerit de miniſtrantibus,ante menſam Prioris veniens genua fle-

ctat, manuquè terram tangens pectus suũ per cutiat, nec surgat, quousquè Prior vel pœnitentiam ei imponat, vel surgendi signum faciat.

¶ Prælatus sic mensam protrahere debet, vt senes, qui morosius comedunt, comestionem interrumpere non cogantur, quare signum non faciat, quousquè conspexerit fratres ab esu desistere: quo facto, seruitores mẽsæ reliquias colligant, & omnia de mensis eleuent, quæ tunc eleuanda erunt: aduertant autem seruitores huiusmodi, quòd in omnibus disciplinatè se habeant, & maturè incedant, & quod in frangendo silentium, vel clamando, seu tumultuando, neminem scandalizent: præcipuè vero cum extraneos interesse contigerit, circa quos magis sollicitiesse debent, tantoquè plus quanto fuerint personæ digniores: cum autem tales apud nos comedunt, vel magna multitudo extraneorum, si seruitores non fuerint idonei, alij ponantur: cauendumquè est seruitoribus, ne quouis modo occasionem dent comedentibus frangẽdi silentium, & inter comedendum frequenter circunspiciant, ne forte quid alicui desit, quod ipsi possint supplere, peractis omnibus, signo imperet Prior lectori, finem legendi facere, qui statim surgens dicat. Tu autem Domine. &c. Et responso Deo gratias, omnes fratres egrediantur

diantur de mensis, imagini inclinantes, & illis stantibus ad gratias procedatur, prout in Breuiario Romano continetur: post prandium, cũ Psalmo vadant ad Ecclesiam seu capitulum, vbi gratias finiant: post cænam autem, finitis gratijs à refectorio procesſionaliter cum silentio egrediantur.

¶DE VSV CIBORVM, ET Ieiunio Fratrum. Cap. X.

FRatribus nostris liceat per totum annum his diebus, quibus ab Ecclesia non prohibetur, nec instituto ordinis ieiunare tenentur, oĩbus indifferẽter cibis vti, exceptis quartis ferijs totius anni, nisi occurrant inter Pascha & Penthecostem, vel in eis contingat aliquod ex solẽnioribus festis celebrari, prout diffinitum fuit in capitulo generali Romæ celebrato, Anno Domini. 1 4 9 1. Poterunt autem sabbathis, & quartis ferijs, nisi tunc sit solẽne ieiuniũ, oua & lacticinia comedere. ¶Quia vero in regula nostra dicitur, Carnẽ vestram dõmate ieiuniis & abstinentia escæ & potus, quãtùm valetudo permittit, [quod quidem ita conscientias quorũdã scrupulosè ꝑturbat, vt sibi propterea videatur ad extremũ abstinentiæ posſibilis obligari,

Ca. Sabbato. dcõ se. d. 5. & c. Quia dies. de con se. d. 3.
In ca. gña li Romæ.
Ex regu. S. p. Aug.

cùm tamẽ doctor prudẽtissimus hoc verbo virtutem discretionis potius commendauerit,] ne cuiq; licitum sit pro suo arbitrio virtutis huius medium siue terminos transgredi, statuimus & ordinamus, quòd præter illa ieiunia, quæ ab Ecclesia generaliter, vel in particularibus prouincijs ab Episcopis præcipiuntur fidelibus, fratres nostri teneantur ieiunare, & verũ ieiuniũ obseruare, & cibis tantùm Quadragesimalibus semel in die refici, feria secunda & tertia post Dominicam qninquasimæ, & à festo omnium Sanctorum vsq; ad Natiuitatem Dominia, ac in vigilia sancti patris nostri Augustini, [prout diffinitum fuit in capitulo generali Bononiæ, celebrato Anno Domini. 1306.] & in omnibus vigilijs cuiuslibet diei ad communionem generalem deputati, atq; in omnibus sextis ferijs totius anni, exceptis his quæ occurrunt à Pascha vsq; ad Pentecostẽ, vt sacrosanctæ Ecclesiæ cõsuetudini conformemur: quod si etiã die Veneris occurrerit festum Natiuitatis Domini, ad ieiunium non cogantur fratres, in festo quoq; B. patris nostri Augustini, si in die Veneris occurrerit, quia veluti dies Paschalis nobis est, fratres ad ieiunium non teneantur. In parasceue pane tantùm & aqua, super nudam tabulam ad prandium reficiatur conuentus, & nullatenus nisi

16 q. 1. c. Qui verè. & ca. Cõsiliũ. de cõse. d. 3.

In c. gñali Bono.

De cõsec. d. 3.

nisi cum infirmis, vel valde senibus dispensetur non tamen in refectorio, in quo præter panem & aquam nihil ministrari omnino tunc volumus. ¶ Qui verò ieiunia à sacrosancta Ecclesia instituta fregerit aut violare præsumpserit, præterquàm in articulo infirmitatis, seu in casibus in quibus Ecclesia ad ieiunium non obligat, atquè de licentia superioris, pro qualibet vice infra octo dies à fractione ieiunij, vel postquàm Priori constiterit, tribus diebus in pane & aqua super nudam terram sedens, absquè vlla dispẽsatione verè ieiunare cogatur, & tres disciplinæ ei imponantur: qui autem ieiunium à festo omnium Sanctorum vsquè ad Natiuitatem Domini præsumpserit violare, sine licentia Prioris expressa, quam non nisi in casibus magnæ necessitatis concedere debet, quia tam sanctum & religiosum nostræ sacræ religionis mandatum infringere non est veritus, infra duas hebdomadas à fractione ipsius ieiunij, vel postquàm Priori constiterit, tribus diebus sedẽs in terra in medio refectorij pane & aqua reficiatur. Prior verò, qui prædictas pœnitentias non fecerit obseruare, à Prouinciali vel Visitatoribus grauiter arguatur, atq; etiam si eis videbitur, puniatur: qui verò alia ordinis ieiunia violauerit, pro qualibet vice in terra comedat.

¶ Volumus etiam & mandamus vt Priores iuxta locorum possibilitatem, aliquid plus solito in diebus ieiuniorum fratribus in refectorio ministrari procurent, ne ob assiduitatem ieiunij & labores alios solitos, illi qui debiliores fuerint, deficiant. Declaramus quoq; quod exercitijs corporalibus ex obedientia multum laborãtes, & alis casibus, in quibus ad ieiunia Ecclesia non obligat excusatos, nec nos etiam ad ieiunia nostra obligare intendimus, ea tamen sine licentia Superioris, nemo [etiam cum causa] violare præsumat. ¶ Prior Prouincialis vel localis in ieiunijs ordinis cum toto conuentu dispensare non valebit, sed cum illis tantum fratribus qui legitimam causam non ieiunandi habuerint, ita tamen quod nunquàm permittat quod refectorium à medietate fratrum relinquatur.

¶ Nec volumus, quod illi qui diebus ieiuniorum carnes comedere debent, eas in refectorio quando conuentus reficitur, vllo modo comedant, quod tam in maioribus quàm in minoribus conuentibus, volumus obseruari.

¶ Poterit etiam Prior localis rationabiliter licentiare fratres ad comedendum extra conuentum cum honestis & grauibus personis, vel parentibus, quod non faciat faciliter, nec frequenter, sed discretè se habeat in eiusmodi licentia

cõ

concedenda, & in socijs assignandis, ne ex hoc occasio scandali subsequatur.

¶QVALITER FRATRES AD collationem conueniant in diebus ieiuniorum. Cap. XI.

IN diebus ieiuniorum fratres post completorium hora competenti, ad sonum campanellæ à refectorario semel tantum paucis ictibus pulsatæ, ad locum silentij conueniant, sedentes ibi in silentio ordinatè & honestè, & facto signo à Priore refectorium processionaliter ingrediantur, vt supra dictum est, & in locis suis inclinantes dicant Pater noster secreto, & postea intrent ad mensam, & lector præmisso In nomine Domini nostri &c. legat sine nota de aliquo libro spirituali & deuoto quousq; Prior signum faciat, quo audito erectus dicat Benedicite, & Prior intono subiungat. Largitor omnium bonorum benedicat collationem seruorum suorum, & respõdeatur ab omnibus. Amẽ Tunc fratres si voluerint bibant, ne vero noceat potus, poterit eis aliquid fructus vel etiam frustum panis in parua quantitate ministrari, & in fine ad signũ Prioris colligãtur si quæ superauerint reliquiæ. Deinde dicat Prior Adiutoriũ

nostrum.&c. Conuentus respondeat Qui fecit. &c Et sic surgant omnes, & stantibus hinc inde dicat hebdomadarius in tono sine nota, Sit nomen Domini benedictum. Res. Ex hoc nunc. &c. prosequendo vsquè in finem, vt in rubrica de prandio, ad collationem secundæ mensa nullo modo fiat, sed omnes cum conuentu egrediantur. & sic prouideat Prior, quod lector & seruitor, antequàm conuentus egrediatur, collationem sumant, & egresso conuentu, refectorium omnino claudatur, nec alicui aperiatur, absquè licentia Prioris.

¶QVIBVS LOCIS, ET TEMporibus silentium à Fratribus obseruetur. Cap. XII.

Esa.30. Extra. de statu mo. ca. Cũ ad monast. § ioratorio. In cõc. Oxionẽ. Anglica. nu. 41.&.45

QVoniam Spiritus sanctus per Prophetam docendo dicit In silẽtio & in spe erit fortitudo vr̃a. Idcirco statuimus & mandamus, vt in choro, in dormitorio, in claustro primo, vbi mortui sepeliuntur, & in cameris secretis, summum silentium die noctuq; , in nostro ordine, semper & vbiq; seruetur: in Sacristia verò, tempore missarum seruetur silentiũ, ne deuotio celebrantium impediatur, alio tempore ita ibidem fratres moderatè loquantur, ne

ne in Ecclesia, si fuerit aperta à secularibus audiantur: item in Capitulo, quando de culpis agitur, vel Adiutorinm nostrum dicitur, & in refectorio tẽpore refectionis, tam in prima quàm in secunda mensa, & in capitulo refectorij, quã do ante refectionẽ fratres ibidem congregantur, vel in prima seu secunda mensa comeditur, silentium similiter seruetur.

¶ Declaramus autem, quòd etiam si in Ecclesia, vel choro, vel in cellis de licentia Prioris confessiones fratrum vel secularium audiantur, nõ propter hoc ibi silentium frangi dicitur.

¶ In Ecclesia verò vel choro, nihil manibus operari licebit, nisi quod ad decorem & ornatũ spectet illorum, nec etiam in dormitorio licebit aliquid operari, qnod sine inquietudine aliorũ fieri nequit, in quo per totam noctem lampas ardeat & luceat, in capitulo primi claustri, lectiones & disputationes fieri non prohibemus, poterunt etiam fratres ibidem cum secularibus modestè & religiosè loqui.

¶ In conuentu, vbi est vnnm solum claustrum & locus ipse ita nimis est arctus, & angustus, quod nec domus, nec locus aliquis, vbi fratres interdum, [sicut mos est ordinis] loquantur, conuenienter inueniri potest, Prior cum fratribus, vt in aliqua certa & determinata hora, in

clau-

Ca. Cũ ad monaſ. de ſtatu mo. §. in oratorio.

clauſtro loqui valeant, diſpenſari poterit, at vbi duo ſunt clauſtra, in primo ſeruetur ſilentium, in ſecundo verò poterunt fratres cum benedictione Domini honeſtos & vtiles ſermones adinuicem conferre, & animum parumper à laboribus continuis relaxare, moderatè tamen, ſine tumultu, vociferationibus, aut contentionibus, ſeu quouis alio exceſſu. ¶ Prioribus tamen inter alia hoc ſumopore cõmendamus, vt ſollicitè curent otioſos per domum vagantes, inanes miſcentes ſermones, & tempore abutentes cohibere, eiſquè præcipere, vt tempus rebus vtilibus impendant, iuxta illud Sapientis.

Eccle. 4. Fili conſerua tempus, & diſcede à malo.

¶ Prior in refectorio ad menſam, & in alijs locis ſilentij, & magiſter nouitiorum cum ſuis nouitijs ibidem, & cantor in choro, in diſtributione officij, de his quæ expedierint, ſummiſſa voce loqui valeant, tanquàm ſi loquerentur ad aurem, quod & omnes alij fratres obſeruare teneantur, quando ob aliquam ineuitabilem neceſsitatem, ſilentium locale, vel temporale violare coguntur, ex eo quia ſignis conceptus ſuos exprimere non valent, breuiter tamen tunc temporis loquantur, de illis tantum quæ ſola neceſſitas poſtulabit ¶ Innouantes diffinitionem à Reuerẽdiſsi. Magiſtro Alexãdro de. S. Elpidio

fa-

factam in capitulo generali Viterbij, celebrato Anno Domini 1312. præcipimus, vt post cœnam vel collationem, facto debito interuallo, secundum discretionem Prioris, quotidie pulsetur campanella, pro signo silentij, à quo signo, vsquè ad primam sequentis diei, silentium vbique infra septam locorum nostri ordinis, strictè seruetur per totum annum: similiter à festo Inuentionis sanctæ Crucis, vsque ad festũ Exaltationis eiusdem, diebus quibus non ieiunamus, pulsato signo post prandium, vsquè ad nonam, diebus verò, quibus ieiunamus, pulsato etiam signo post prandium, donec à Sacrista, vel alio surgendi signum fiat. ¶ Tempore autem silentij, si fratres dormire noluerint, aut orent, aut legant, aut scribant, vel aliquid vtile operentur, sine inquietudine tamen aliorum.

In ca. gene. Viterbij.

¶ Priori super silentio causa rationabili subsistente, cum aliquibus fratribus, vel cum toto conuentu, aliquando dispensare licebit, non tamen huiusmodi dispensatio sit crebra, & illi, qui fuerint ad loquendum, tunc dispensati ita deprimant voces, ne alios qui in silentio sunt, inquietent. ¶ Reuerendissimus Prior Generalis ordinis nostri in tota religione ad silentium nõ cogatur, similiter nec Prouincialis in sua prouincia, liberamquè habeant facultatem cũ alijs

res

respectiuè dispensandi, quando & vbi eis videbitur expedire.

¶DE CLAVSVRA NOSTRORUM conuentuum, & quòd mulieribus ad eos ingressus non permittatur, atq; de collocutione Fratrũ; cum eis. Capi. XIII.

CVstodia conuentus debet iniungi tali fratri clerico, laico, vel conuerso, qui quoad fieri posit, sit maturæ ætatis, exemplaris de nullo vitio suspectus, prudens ac mitis in responsis, qui neminem multiplicibus interrogationibus fastidiat, nec indiscreta collocutione commoueat, qui scandalizatos sciat placare, & omnes cum eo moram aliquam trahentes, vel eidem se applicantes, verbis & factis ædificare valeat, portam semper teneat clausam, ne cuicũquè volenti pro arbitrio ingressus ad primum claustrum pateat, sed eis tantum quos ipsius discretio ingressuros iudicauerit. Quapropter non debet vagari per domum, sed ibi continuè residere, nisi fortè ex rationabili causa alio declinare oporteret: si vero non habuerit socium sui loco relinquendum, sic ostium claudat, quòd nullus intrare aut exire posit, priusquàm ipse reuer

uertatur, cum pulsant ad portam cito debet ad esse, & per fenestrellam paruam, antequàm ape riat, respiciat personam pulsantis, & si fuerint tales qui non debeant introduci, satisfaciat eis sine introductione, cùm autē introducendi sunt si fuerint personæ mediocris authoritatis, re- maneant prope portam, & ibi vocentur diligen ter qui fuerint vocandi, caueat autem ostiarius, ne fratres in silentio hora debita manentes, vel existentes in choro ad diuina, seu in scholis ad lectiones vel disputationes, aut in refectorio, hora comedendi, vel in capitulo, sollicitet ad ex eundum, nec licentiam à Priore petat, nisi neces sitas fuerit magna, si verò fuerint personæ no- biles, Prælati, Clerici, aut religiosi, in primum claustrum introducantur, & ad capitulum du- cantur vel dirigantur, ibiquè aduocentur sine mora, qui fuerint aduocādi, nec enim volumus sine expressa licentia Prioris alicui extraneo ad interiora monasterij introitum posse dari, pau- cis vero de clero & de laicis dabitur ad secun- dū claustrū vel viridarium ingressus, fratribus tamē nostris nullo modo ꝓhibeatur huiusmo di ingressus, cuiuscunq; prouinciæ vel cōgrega tionis sint, postquàm de licentia sui Superioris constiterit. Neminem autem volumus, absquè responso longa mora detineri, ne fastidio per- tur

turbetur, portam conuentus aperiat oſtiarius de die, ſero autem parum poſt ſignũ Aue Maria, omnino claudat, neq; enim tranſacta luce diei ſeculares in Monaſterio, nec fratres extra reperiri volumus, niſi forte de mandato Prioris in domo alicuius in extremo laborantis, vel iam defuncti, pernoctare contigerit, claues Monaſterij ſingulis noctibus Priori traddantur, & Prior, qui monaſterij clauſuram neglexerit, vel portam de ſufficienti oſtiario non prouiderit, in prima viſitatione arguatur, & ſi neceſſe fuerit, debitè puniatur, & ſi ſe emendare noluerit, in ſecunda omnino ab officio deponatur.

¶ Ad oſtiarium pertinet eleæmoſinas communes, ſecundum poſsibilitatem domus pauperibus elargiri, niſi alius quiſquè ſit huic muneri deſignatus: debet igitur eſſe pius in compatiendo, manſuetus in tolerando importunitates & moleſtias petentium, diſcretus in diſtribuẽdo, & ſollicitus in cõgregãdo quę fuerint largiẽda.

¶ Mulieribus tantum Eccleſia exterior pateat, quæ etiam non ſemper de die ſit aperta, ſed à prima miſſa vſquè ad vltimam, & à primo ſigno ad veſperas vſquè ad occaſum ſolis: ſi verò conſuetudo in aliquo loco inoleuit, vt in aliqua magna ſolemnitate, vel propter maximum concurſum populorum, vel aliam ratio

na-

nabilem & honestam causam Ecclesia de die, ac etiam de nocte sit aperta, vsus [dummodò non sit potius abusus] seruetur: nō tamen proinde dum conuentus est in refectorio, aut de nocte dormit, vel de die manet in silentio, etiam si Ecclesia sit aperta, alicui fratri licebit ibidē cū muliere loqui etiā in foro pœnitentiali, nec etiā ad portam conuentus, nisi ex vrgenti aliqua necessitate Prior licentiam concedat, dum verò canonicæ horæ in choro dicuntur, si Priori videbitur, fratres confessiones mulierum audire possint, non tamen cum eis extra cōfessionē loqui valeant in Ecclesia cuiuscūq; gradus vel conditionis illæ sint. ¶ Strictè prohibemus, ne aliquis frater Prælatus vel subditus mulierem cuiuscunq; status, gradus, ordinis, conditionis uè sit, quacunq; etiam dignitate ac præeminentia præditam, etiam Comitissam, Marchionissam, aut Ducissam, in monasteria fratrū ordinis nostri introducere, vel admittere presumat, sub priuationis officiorū, quæ in præsentia obtinuerint, & inhabilitatis in posterū ad illa & alia omnia, ac suspēsionis à diuinis, ipso facto, sine alia declaratione pœnis incurrendis, præterquàm in casibus sequentibus, videlicet, quando fiūt processiones, vel mortui sepeliuntur, ac etiam pro eis suffragia fiunt, tunc namquè ad illa loca, in qui-

Et ex motu proprio Pij. V. Anno. 1566. Inc. Peruenit. 18. q. 2. In cō. proui. Antisiodo. ca. 26. Et in cōc. proui. Tunc. An. 1549 ti. de relig. In q̄dā limit. pprij mot. Pij. V. Anno 1569. ab eodē Pontifice maximo Pio V.

quibus dicta pia opera exercētur, accedere mulieribus licitum est, ita tamen, quòd porta qua intratur ab Ecclesia in claustrum non claudadatur vllo modo, quandiu mulieres intra steterint, quæ eo finito, propter quod intrauerunt, exire compellantur.

¶ In Ecclesia, seu ad ostiū cōuētus, nullus frater cū mulieribus loquatur sine licētia Prioris, & socio à Priore assignato, qui audiat, & videat, nisi talis cum matre vel sorore carnali, seu alia muliere maximè sibi consanguinitate vel affinitate coniuncta loqueretur, in quo casu sufficit, quòd socius videat, licet non audiat; excipimus tamen viros grauiores, & ætate maturiores, omnia tamen supradicta, quoad omnes fratres seruentur, quoties contigerit aliquē extra monasterium egredi, vt cum mulieribus loquatur.

Incō. ꝓui. camera. ti. de mona. ca. 8.

¶ Caueat autem Prior, ne nimis frequenter eidem fratri licentiam concedat cum eadem vel eisdem mulieribus colloquendi, vel eas ad proprias domos visitandi, nisi forte talis esset persona, tantæ scilicet authoritatis & tam claræ famæ; quod ex eius collocutione potius religione nostræ honor q̄; dedecus accederet.

¶ Fratres vero foras missi pro necessarijs domui petendis, loqui poterunt cum mulieribus, etiam alter sine altero, si tunc necessitas sic loqui

qui exigit, intrare tamen domum ad sedendum vel confabulandum non licebit: Procurator & fratres alij, cùm ad procurãdum necessaria fratribus vadunt, poterunt præsente socio suo, & vidente, de huiusmodi cum muliere sola loqui, ita tamen quod cum vna eademquè muliere frequens non sit talis collocutio:

¶QVANTA, ET QVALIS CVra & sollicitudo haberi debeat circa infirmos. Cap. XIIII.

CIrca fratres infirmos, tã professos quàm nouitios, laicos, conuersos, aut commissos nostros, caueat Prior, ne sit negligẽs, quandoquidem cura de eis cum maxima sollicitudine habenda semper est, cùm soli Christo Domino seruiatur in illis, dicẽti in Euangelio.* Quod vni ex minimis meis fecistis, mihi fecistis. Si quis autem talem habeat infirmitatem, quæ nec eum debilitet, nec illi turbet appetitum edendi, vt sunt infirmitates ex leui causa prouenientes, talis nec consueta ieiunia frangat, nec cibos refectorij vitet, nisi aliter medicus præciperet, eorum verò, qui grauiter infirmantur, vt pote febribus tertianis vel quartanis, duplicibus vel simplicibus, cõtinuis vel quotidianis,

Inno. 3. in ca. Cũ ad monast. de statu mo.

Matt. 25.

Inmotu p prio Pij. 5 An. 1573.

seu alio graui languore temporario, vel perpetuo, curã Prior iniungat vni ex fratribus sui cõuentus, cuius cor possideat timor Dei, qui sciat esse patiens ad molestias infirmorum, & cõpatiens infirmitatibus & necessitatibus eorũ, qui sit dulcis eloquio, & si fieri possit verbis consolatorijs afflues, & prouidus ac discretus in procurandis, seruandis, & ministrandis necessarijs, nec tenax in dispẽsando, nec prodigus in largiẽdo aliqua sine causa. ¶ Ad huius officiũ pertinet habere curam de omnibus, quæ ad infirmariam vel infirmos pertinent, & tam in casibus ordinarijs, q̃; extraordinarijs, sine defectu, opportuno tẽpore prouidere, quòd si propter multitudinem infirmorum, vel infirmitatum diuersitatem, seu aliquam aliam causam, solus non sufficeret, dabitur ei coadiutor vnus, vel etiam plures, si opus fuerit: prouideat etiam Prior de consensu patrum consilij de sufficienti medico, ac etiãsi necesse fuerit de chirurgico. ¶ De arte vero medicinæ seu chirurgiæ, nullus frater nostri ordinis se penitus ĩtromittat, nisi in ipsa arte fuerit ita sufficienter edoctus, quod Prior Prouincialis, & Diffinitores licentiam ei concedant in facultate huiusmodi consulendi, ad incisionẽ tamen, seu ad exustionem membri, si morbus hoc requirere videretur, talis licẽtia fratri cleri-

Ca. Ne cleri. vel monachi. de homi. ca. Tua nos.

co

co nullatenus cõcedatur. Prior, quoad fieri potest infirmariam sanam & bonam, & officinis cõmode aptatam, cum omnibus suppellectilibus & vtensilibus, iuxta conuentus possibilitatẽ, pro infirmis deputet, sępe visitet eos, maximè si graui morbo laborauerint, ac de cõfessione & sanctissimæ Eucharistiæ Sacramento sumendo moneat, horteturq; ad patientiã, & quantùm in se fuerit, cõsoletur. Si aliqui ex infirmis ob frenesim in quam inciderit, vsu rationis priuati sint, vel si cõtingeret, esse aliquos, qui minus ædificationis in sua ægritudine, quam par est, præberent, vtrisq; paucos assistere ex ijs quibus magis confideretur oportet. Curent autem infirmi, ex infirmitatibus corporis fructum aliquem capere spiritualem, non impatiẽtes se exhibendo, sed potius patientiam interiùs habẽdo & exteriùs præseferẽdo, & verbis pijs & ædificatorijs vtendo, quæ ostendant ægritudinem, vt donum de manu Domini ab eis sumi, iuxta illud Ecclesiast. * In tempore infirmitatis ostẽde conuersationẽ tuam. Præsint etiam obediẽtiã medico, & infirmario, in ijs quæ pro sua salute fieri oportuerit. Sollicitè intẽdat Prior, ne aliquid desit infirmario, quod necessitati expediat infirmorũ, etiam si ob remediũ eorũ opus esset apud creditores magna debita contrahere, vel Eccle. 18.

etiam bona conuentus distrahere & vendere, quando aliter medicari non possent: licet autem infirmis nostris omne velimus obsequium necessarium impertiri, debent tamen ipsi inter dere parcitati, & cauere, ne sibi seruiētes propter Deum, sua superfluitate contristent, nec cibos illos exquirāt, qui recidiuationem potius quàm salutem inducere consueuerunt.

¶ Infirmi atq; etiam infirmarij, quādiu sunt in infirmorum ministerio occupati, ad silentium non teneantur intra infirmariam, debeant tamē suos moderare sermones, quia infirmis consueuit multiloquium nō prodesse, infirmos inquietos, qui molesti fuerint infirmario, vel alijs infirmis Prior corripiat, & si quos aliquid animaduersione dignum fecisse sciuerit, postq; conualuerint in capitulo puniat, interim tamen [si casus exegerit] reprehendat, cùm autē dicat scri-
Eccle. 7. ptura. *Nō te pigeat visitare infirmos, ex hoc enim in dilectione firmaberis: Hortamur omnes in Domino, vt infirmos assiduè visitent horis & temporibus non prohibitis, nec in hoc misericordiæ opere deficiant, quantum enim cō solationis ex fratrum visitatione infirmi percipiant, vnusquisq; iudicet ¶ Infirmarius, quæ in infirmaria necessaria sunt, & quæ aguntur in illa, & quomodo se habeant infirmi, qui plus minus

ritisuè grauentur, debet sæpe intimare Priori, vt ipse tam in necessarijs prouidendis, quàm in mo ribus corrigendis, possit semper vigilantior in ueniri. ¶ Post consecutam de infirmitate sani tatem redeant ad fœliciorem consuetudinē suam, conualuisse autem perfectè ille credendus est, qui consueto colori suo, aut pristinæ corpu lentiæ restitutus est, qui paratus est discursibus, qui placitos labores non abhorret, & qui cibos sumit in pristina quantitate, & ideo si quis post huiusmodi conualescentiæ signa, redire ad com munitatem distulerit vt redeat compellatur, & de facto subtrahantur ei cibaria infirmorum. Si quis frater nostri ordinis extra conuentum, de cuius est familia, in conuentu aliquo nostri ordinis vel eius districtu fuerit infirmatus, Prior illius conuentus teneatur ei in omnibus necessa rijs subuenire, ac si esset de sua familia. Conuē tus autem de cuius familia fuerit, prędicto loco de expensis, quas pro tali infirmo fecerit, tenea tur plenariè respondere, si ad hoc fuerit requisi tus. ¶ Cum ex frequentatione balneorū mul ta proueniant pericula animarum, strictè præci pimus, ne quis vadat ad balnea siue struphas si ne magna & euidenti necessitate, de consilio me dicorum & expressa licentia Prioris, qui con trafecerit, à Priore suo grauiter puniatur. Qua

propter præcipimus, vt quamdo aliquis balneo ob aliquam infirmitatem indiguerit, Prior in conuentu balneum fieri faciat, quo vtatur quoties opus fuerit de consilio medicinæ, ad balnea vero naturalia poterunt fratres ire de medici cõsilio, & Prioris Prouincialis licentia in scriptis habita, & non aliter, prout determinatum fuit in capitulo generali Ratisponæ, celebrato Anno Domini. 1290 ¶ Si vero aliquis Prior infirmos sui conuentus raro admodum visitauerit, vel eis de medico, infirmario, medicinis, & alijs necessarijs, secundum loci posibilitatem non prouiderit, vel eius incuria & negligentia, domus pro infirmis cũ omnibus supellectilibus & vtẽsilibus necessarijs deputata nõ fuerit, Prior Prouincialis in prima visitatione eũ durè arguat & coram omnibus reprehendat, si vero non se correxerit, & in secunda visitatione de eisdem negligentijs conuictus fuerit [in quo casu infirmarius & aliqui ex infirmis, qui sunt vel fuerunt, & seniores conuentus interrogandi erunt] ab officio suspendatur, ac postea priuetur, & inhabilis maneat ad omne officium cum cura animarum vsquè ad quinquenium: Prouincialis vero vel Visitatores, qui eum sic conuictũ non suspenderint, ac postea priuari non fecerint, à Diffinitorio eadẽ pœna inhabilitatis afficiantur.

In c. gñal. Ratispo.

¶ De

¶ DE CVRA HABENDA CIRCA fratres decedentes ab hac vita, & quid fiet de rebus eorum vsui concessis. Capi. XV.

VNusquiq; fratrer nostri sacri ordinis eniti & curare debet, vt quando Deo Opt. Max. placuerint eum ex hac vita ad aliam transferre, fratribus suis astantibus exemplum præbeat patientiæ, & conformitatis cum diuino beneplacito, ac fortitudinis, cum fide viua, speque firma, & amore bonorum illorum æternorum, quæ nobis Dominus noster Iesus Christus tam incomparabilibus vitæ suæ temporalis laboribus, passione, ac deniq; morte promeruit & acquisiuit, cũ autẽ aliquãdo talis fuerit qualitas morbi, vt vsum rationis pbabiliter ĩpedire possit, sollicite aduertat Prior, vt qui iuxta medici iudicium de vita periclitatur, antequàm vsu rationis priuetur, omnibus Sacramentis acceptis, tanquàm armis à Christo Domino nobis liberaliter concessis, ad transitum à temporali vita ad æternam, se muniat atquè corroboret, ab eoquè inquirat, si in aliquo tenetur alicui, vel quoad restitutionem bonorũ, vel etiam famæ & existimationis, aut si alius ei teneatur, si scit alicuius culpã p quã possit ordini scandalũ generari, vel etiam domui, aut fratri,

& quæ eo decedente probari non possit, aut si habet alicubi repositum aliquid quod ipse Prior ignoret, & si necesse fuerit, faciat de omnibus bonis ab ordine sibi concessis lucidum inuentarium, prout diffinitum fuit in capitulo generali Viennæ celebrato anno Domini 1362. & si prædictus ægrotans inuentarium facere renuerit, Prior eum compellat sub pœna proprietarij, quòd si noluerit, & mori contingerit, priuetur Ecclesiastica sepultura, prout ordinatum fuit ĩ capitulo generali Senis, celebrato anno Domini 1365. Prior autem qui dictum inuentarium, si necesse fuerit, fieri non procurauerit, per triẽnium voce passiua priuetur. ¶ Circa infirmum in extremis laborantem omnis custodia adhibeatur, nec sine custode, die noctuq; relinquatur orationibus fratrum ad id serio adhibitis eum iuuari curet Prior, & præter alios qui ingredi possunt, Prior deligat aliquem vel aliquos, qui infirmum morti proximum inuisant eiquè assistant, & animosiorem reddant, eaquè suggerant, eisquè auxilijs eum iuuent, ac verbis dulcibus consolentur, quæ eo tempore conueniãt iuxta illud Eccles. * Consolare mortuum in exitu spiritus sui; & cum iam alia officia parum erũt vtilia, eum Domino efficaciter cõmendent.

In ca. gñali Viẽnæ.

In c. gñal. Senis.

Eccle. 38.

¶ Si autem aliquis frater sine Sacramentis Ec-

clesiæ ob Prioris incuriam è vita migrare contingerit, Prior absquè vlla dispensatione officio priuetur, atquè inhabilis ad illud permaneat quousq; cum eo per capitulum generale fuerit dispensatum. In hora egressionis animæ illius de corpore, ad signum infirmarij omnes fratres conueniant circa eum, & officium commendationis animæ debitè persoluant, sicut in breuiario continetur, postquàm mortuus fuerit, spolietur & lauetur honestè, ab illis quibus Prior iniunxerit, & sit memor vnusquisq; suæ conditionis, quoniā mors porta est, per quam transit omnis caro, deinde camisia, scapulari, & cuculla desuper cincta corrigia indutus, & caligis, calceisq; calceatus ponatur in feretro, & in capitulum deferatur, apponanturq; luminaria, cum cruce & vase cum aqua benedicta & aspersorio, & sic fratres successiue & ordinate à Priore per horas diuidantur, quod à duobus ad minus fratribus psalterium semper cum requiem æternam dicentibus, cadauer non relinquatur solū, quousq; peractis quæ debentur ex ordine, honeste sepeliatur. Si vero [quod absit] morte subitanea & improuisa frater decesserit sepeliri non debeat nisi transacto termino vigintiquatuor horarum vel circa, sepulto eo & omnibus alijs expeditis, conueniant in capitulo fratres, quibus Prior in-

iungat, vt singuli quàm citius soluant, secundū ordinis statuta, debitum pro defuncto, statimq́; vt vel quàm citius poterit, Priorem Prouincialem vbicunquè fuerit, de morte huiusmodi fratris certiorem facere procuret, quatenus ipse omnibus prouinciȩ conuentibus fratris obitū per suas literas denunciet, suffragiaquè debita pro eo fieri mandet. Ordinamus autem, vt in cæmeterijs nostris, fratres à secularibus separatim sepeliantur, & sepulturȩ fratrum à sepulturis secularium distinguantur. ¶ Omnia, quȩ in vsu habebat huiusmodi defunctus, illius sint conuentus, vbi tempore mortis erat conuentualis, prȩter libros, qui erunt eorum conuentuum in quibus acquisiti fuerint, prout constabit ex vnoquoquè libro, in cuius fronte scriptum erit manu Prioris, pro tempore existentis. * Hic liber pertinet ad conuentum. N. cum subscriptione proprij nominis, quòd si aliquis liber sine huiusmodi subscriptione aliquando inuentus fuerit, bibliothecȩ illius conuentus, in quo frater tunc erit continuo applicetur. Omnes autem libri fratrum decedentium, in Biblitheca collocabuntur, nisi forte magis expedire iudicauerint Prior & patres consilij quod vendantur, & ex pretio alij vtiliores emantur, in Bibliotheca similiter collocandi, nullo tamen

men modo pretium aliter expendi posſit, ſuper quo conſcientias Priorum oneramus: ſi verò frater, tempore mortis aliquas pecunias, de licentia ſui Superioris, pro libris emendis, vel quouis alio, ī depoſito, vel alibi habuerit, quot quot illę ſint ad conuentum ſuæ profeſsionis deuoluantur, niſi eſſent in quantitate contemnenda. ¶ Si autem aliquis exiſtens hoſpes in aliquo conuentu noſtri ordinis vel eius queſta, diem ſuum obierit, ſepelietur tanquàm conuentualis, & veſtes quas ſecum detulit, erunt monaſterij, in quo vel in cuius deceſsit, quodquè eū ſepeliuit, vel ſepeliri fecit, reliqua vero ſupellex ſi quam habuerit, attinebit ad monaſterium, in quo tempore mortis erat conuentualis, quòd ſi tempore mortis nullum habuerit deſignatum conuentum, erunt conuentus profeſsionis, de libris idem erit iudicium quod ſuprà, quòd ſi aliquis frater alicuius prouinciæ, nullius tamen conuentus filius fuerit, ea quæ in vſum habuerit, erūt cōmunitatis illius prouītiæ, cuius fuit filius, ſi autem fuerit profeſſus ordinis, nullius tamen prouincię filius, erunt ſupradicta communitatis totius religionis. ¶ Mortuo Reuerendiſsimo Priore Generali, pecunię collectarū ordinis deductis expēſis infirmitatis & ſepulturę, ad manus ſucceſſoris peruenięt, ex quibus ni-

not val

nihilominus persolui volumus stipendia famu lorum,& alia debita forte contracta,si verò mo riens declarauerit, se aliquas habere pecunias, non ab ordine,sed aliunde sibi donatas,illas esse volumus illius conuentus,in quo professionem emisit,ex quibus tamen deduci debent expensæ,& solui omnia supradicta,si pecuniæ collectarum non inueniantur,vel non sufficiant,vtensilia sine qnibus domus habitari non potest, in camera Reuerendissimi Generalis cum inuẽtario relinquantur:reliqua verò omnia, tam libri quàm supellex, cuiuscunquè qualitatatis vel valoris sint,ex æquo inter conuentum suũ, & conuentum Romanum diuidantur, registrum autem totius temporis sui generalatus,&omnes aliæ Bullæ, literæ, scripturæ,ad ordinem pertinentes,in Archiuo totius religionis fideliter reponantur. Mortuo autem R. Procuratore Generali ordinis nostri,de pecunijs & vtensilibus, idem erit iudicium, reliqua verò omnia ad conuentum curiæ deuoluantur.

Quandocunquè verò R. Procurator ordinis ad officium generalatus assumptus fuerit, nihil secum deferet ex ijs,quæ in inuentario suæ cameræ continebuntur,quod in deposito conuentus curiæ volumus seruari, cum supradicto inuẽtario cameræ Reuerẽdissimi Generalis

de

de rebus apostatarum, qui ante mensem ad ordinem nõ redierint, & eorum fratrum, qui pro suis culpis perpetuò carcerabuntur, vel ab ordine expellentur, simile iudicium fieri volumus sicut superiùs de mortuis dictum est.

¶DE HVMANITATE, HOSPItibus exhibenda, & ad quid hospites nostri ordinis teneantur. Ca XVI.

AD receptionem, ac ministerium hospitũ, talis frater clericus, laicus, seu conuersus ponendus est, qui sit disciplinatus moribus, promptus in omni obsequio, & qui sciat moribus aliorum prudenter & religiose se conformare & gratum cunctis seruitium exhibere, cui dentur vnus vel plures socij, quando propter multitudinem, vel diuersitatem hospitum solus sufficere non poßit. Statuimus etiam & mandamus, quòd ordinetur domus communis in quolibet conuentu pro hospitibus aduenientibus, ita quòd propter hospites non sit inquietudo fratribus in communi dormitorio residentibus, in quo hospitio possunt in lectis esse linteamina linea non curiosa nec pretiosa, huiusmodi autem hospitium nullius priuato vsui de-

deputetur, habeantur etiam ibi archæ vel armrii & vasa seu vtensilia, prout fuerit necesse. Hospites, si quando ad nos venerint, maximè religiosi, & præsertim ordinum mendicantium nõ habentes ibidem monasterium sui ordinis, sine murmuratione, imo cùm vultus & cordis hilaritate, omni cum charitate, & deuotione, iuxta monasterij facultatẽ recipiantur, quoniã Christus Dominus, in cuius persona ipsi recipiuntur, dicturus est in iudicij magni die.* Hospes fui & suscepistis me. Quòd si hospites ipsi venerabiles & religiosæ personę fuerint, Prior eos ad habitacula interiora introducere poterit, cũ quibus licet sint fratres ordinis nostri, quãdoq; comedere siue in hospitio, siue in secunda mensa poterit, assumpto secum, nunc vno, nunc alio de grauioribus patribus conuentus: non autem indifferenter debet esse in mensa cum quibuscuis hospitibus, ne si sępius abfuerit à prima mẽsa, cõuentus scandalizetur, si hospites à remotis venerint, vel aliàs fessi fuerint, pedes eis charitatiuè lauentur, si sint religiosi. Omnibus autẽ patere volumus, quòd si lotor inter lauandũ dixerit Psal.* Miserere. aut, De profundis. cum Gloria pa. Kyriel. Pr no. Et ne nos. Saluos fac. Mitte eis Dñe. Domnine exaudi. Oremus. Omnipotens sempiterne Deus, miserere famulis

Matt. 25.

tuis,

tuis, & quicquid eis in via surripuit visus, audi
tus, vel cogitatus malæ rei aut otiosi sermonis
totum ineffabili pietate absterge. Per Christũ.
&c. extunc omnes lotioni huiusmodi tam acti
uè quàm passiuè interessentes, septem annos &
totidem quadragenas indulgentiarũ, quoties id
fecerint, ex concessione sedis Apostolicæ singuli
consequentur. Non autem parem familiaritatẽ
cuilibet volumus exhiberi, cunctis tamen, & si
nõ eq̃liter, charitatiuè & hilariter secũdũ quod
facultas domus & honestas ordinis permiserit,
seruiatur: debetq; magna cura adhiberi à Priore
& hospitario, quod hospites cõsolati & ædificati
recedant. Hospites nostri ordinis cuiuscũq; pro
uinciæ, vel congregationis sint, siue de prope si
ue de longe veniant, supra dicto modo recipian
tur tanquã fratres, habita tamen ratione qualita
tum personarũ, non enim personarũ acceptor
est, qui merita considerat, non personas quanto
autem de remotioribus nationibus venerint, tã
to maiori charitate tractandi erũt, paucis tamẽ
hospites nostri sunt contenti, tanquàm ij qui in
domo propria, & non aliena, hospitio recipiun
tur. Recumbentibus vero hospitibus, illi tantũ
ibi compareant, quibus iniunctum fuerit vt eis
deseruiant, ne potius illis sint impedimento
quã

quam consolationi, nostri verò hospites, maximè, si tempore silentij venerint, nulli se coniungant, nec loquantur, nisi eis ad quos spectat hospites suscipere, vel de speciali licentia Prioris, cùm & ipsi eodem tempore, quantùm commodè poterunt, intendere silentio debeant: si autem loqui oporteat, sic loquantur, quòd fratres in silentio manentes non inquietent.

¶ Ad hospitarium pertinet sollicitè cauere quãtùm in eo fuerit, ne fiant aliquæ dissolutiones in hospitio, & facientes suo tempore proclamare in capitulo, vel coram Priore, & si aliqua dicuntur in capitulo, quæ ad hospites pertinent, ipsis referre, si præsentes non fuerint. ¶ Prætereà hospites nostri, statim vt venerint, Priori conuentus negotium exponant, post exhibitã à Priore hospitibus nostris humanitatem, consideratis eorum meritis & labore, si vlteriùs aliquis eorum in domo moram traxerit, sicut vnus ex conuentualibus tractetur. Post tres autẽ dies, nisi fuerint legitimè impediti, vel Prior cum eis dispensauerit, ad missam maiorem, & horas: quæ cum ipsa dicuntur, atq; ad vesperas & orationem de sero, quotidie conueniant, in maioribus autem solemnitatibus, omnibus horis tam diurnis quàm nocturnis, interesse habeant, præterquàm primæ, & nonæ, nisi post

gra

gratias immediatè dicatur, ad sacra facienda sicut alij fratres cõuentus teneãtur, & capitulo de culpis semper intersint, nisi sint Priores aliorum conuentuum. ¶ Licet autem velimus hospites in omnibus obedire Priori, si tamen ex ipsis aliquis habuerit aliquid à Priore suo in mandatis seu quodcunq; aliud negotium vtile & honestũ, cui oporteat ipsum attendere, Prior loci eum non occupet aliquibus negotijs, ne illud propter quod venit, impediri vel differri valeat, sed sicut discretioni suæ videbitur, ei de socio prouidebit, cum quo illud tale valeat expedire.

¶ Statuims præterea, quòd nullus frater nostri ordinis veniens ad locũ vbi ordo habet monasterium, in domibus seculariũ, vel aliorum religiosorum prandere vel cœnare præsumat, ante quàm ad conuentum vadat, sub pœna comedẽdi in terra tribus diebus panem & aquam in medio refectorij, qui vero præsumpserit in locis prædictis pernoctare, vltra hoc eisdem diebus recipiat disciplinã, quod si per duas noctes pernoctauerit, duplicetur ei pœna, & sic deinceps, ac præterea sic pernoctantes carceri mancipentur, quousq; huiusmodi pœnitẽtia sit adimpleta quã eis imponat Prior loci si ei constiterit, vel Prior suus quando postea eorum culpæ ad suã notitiam peruenerint. Quod si Prior aliquis ta

16.q.1.ca. Si cupis. & ca. Monachi vagãtes. ext. de offi. or. ca. Quanto. & d'sta tu mo. ca. Ne iagro. §. Quia vero. i cle.

nota le quid commiserit, à Prouinciali, vel Visitatoribus, grauiter puniatur, Prouincialis verò à Capitulo Prouinciali: si frater aliquis, extra conuentum, de cuius fuerit familia, quicquàm commiserit correctione dignum, si illud tale sufficienter probatum fuerit, à Priore, in cuius conuentu vel quæsta est, de huiusmodi delicto, secundùm statuta ordinis corrigatur, quòd si Prior fratrem, qui in conuentu suo vel quæsta sui Prioratus deliquit, corrigere absquè scandalo non posit, Priori suo, vel etiam Prouinciali excessum huiusmodi fratris, quàm citius poterit lucidè & distinctè cum omnibus circumstantijs delictum aggrauantibus vel alleuiantibus scribat, & notificet. Hospites seculares non diu morentur inter fratres, ne leui aliqua occasione, fama ordinis fratrumquè forsam imminuatur: supra quindecim autem dies, sub nullo prætextu retineri posint: illi vero qui religionem nostram ingredi voluerint, supra mensem in habitu seculari non posint retineri, prout diffinitum fuit in Capitulo generali, Romæ celebrato, Anno Domini. 1497. Item malefactoribus & sceleratis, ad domos nostras metu pœnæ confugientibus, nullo modo aditus patefiat, & si fortè ob aliquam causam omnino introducendi essent, Prior asignabit eis locum

In cō. pu. Treuerē. tit. de religiosis.

In c. gñal. Romæ.

à fra-

à fratribus totaliter separatum, nec frater aliquis loquatur cum illis, absquè licentia Prioris, & quàm primùm fieri posit, à conuentu eijciantur, ne eorum causa ordo inquietari posit, si vero vltra diem in conuentu manere voluerint, Prior eis nõ annuat, absquè cõsensu patrũ consilij. Quicunquè Prior vel vicem eius gerens in consuetudinem duxerit hospites minus charitatiuè, quàm par est, iuxta possibilitatem loci recipere, vel hospitium separatum, vt dictum est, accommodare noluerit, à Priore Prouinciali in prima visitatione publicè arguatur, si vero in secunda visitatione de eadem culpa conuictus fuerit, de qua hospitarius & seniores conuentus interrogandi erunt, ab officio suspendatur, ac demum priuetur, & ad omne officium cum cura animarum per triennium inelígibilis permaneat, Prouincialis vero vel Visitatores, qui huiusmodi sic conuictum ab officio non suspenderint, vel posteà priuari non fecerint, eadem pœna inhabilitatis à Diffinitorio puniantur.

¶QVOMODO SE HABERE DEbeant Fratres, quando domum exire aliquando contigerit, & quòd sine literis testimonialibus non vagentur. Cap. XVII.

SECVNDA PARS.

STatuimus, vt nullus frater nostri sacri ordinis, siue conuentualis sit siue hospes, cuiuscunq; dignitatis vel gradus, vadat ad ciuitatem vel oppidum, absquè socio fratre ordinis nostri, clerico, vel laico, seu conuerso, à Priore sibi assignando, nequè aliquè Prior solum mittat, nisi ob grauem & vrgentem necessitatem, ita quòd aliàs vel domui vel fratri alicui detrimentum immineret, vel fraterna charitas ad id vrgeat, in quibus casibus talis mittatur de cuius honestate & grauitate non dubitetur, sed nec ipse Prior solus vadat, nisi pro ineuitabili necessitate. Conuersi vero præcipuè si non sint valde iuuenes, pro necessitatibus conuentus, soli ad huiusmodi loca mitti possint. Superior cōtra faciens pro prima vice durè coram omnibus arguatur, pro secunda ab officio per quindecim dies suspendatur, pro tertia vero officio omnino priuetur. Frater vero subditus, actiua passiuaquè voce sit priuatus per anum, si solus iuerit, nisi Superior eum sic ire iussisset. Cum autem fratres iter agunt, vel equitare oportet, poterunt soli ire, paupertas namq; ordinis non patitur, vt cuilibet itineranti, vel ob aliquam necessitatem equitanti, prouideatur de socio, si vero sit commoditas cum socio equitandi, nullus solus vadat ad minus per ciuitates vel oppida.

¶ In

¶ Inhibemus insuper, ne aliquis frater etiam asſociatus, & cum animo reuertendi, & licet etiam de facto ſtatim reuertatur, extra ſeptam monaſterij abſquè licentia Prioris exeat, ſi quis cõtrafecerit, pro prima vice, ſi de die exierit, pœnam grauioris culpæ ſuſtinere cogatur, ſi vero de nocte, pœnam ſubeat culpæ grauiſsimæ per menſem, & à conuentu illo omnino remoueatur nec foras mittatur, quouſq; Prior prouincialis de conuentu ei prouideat, ad locum vero illum vlterius non veniat, niſi per per longa tempora ita religioſe conuerſatus fuerit, vt Diffinitoribus Capituli Prouincialis cum eo diſpenſandũ eſſe videatur. Præter hæc autem per triennium voce careat: pro ſecunda vice duplicetur ei pœna reſpectiuè, & ſic deinceps augeatur ¶ Fratres antequàm domum exeant gennflexi benedictionem petant à Superiori, dicentes, Benedicite pater: Superior vero det illam tanquàm deprecans Deum, quod in eundo, ſtando, & redeũdo, eos ab omnibus animæ & corporis periculis ſeruare dignetur, per plateas vero honeſtè ac compoſitè bini & bini, æqualiter ambulantes capitibus coopertis, manibus intra manicas iũctis, & oculis demiſsis ita procedant vt, * In in- »
ceſſu, habitu, & in omnibus motibus ſuis nihil »
fiat quod cuiuſcunq; offendat aſpectũ ſed quod »

eorum deceat sanctitatem. Redeuntes vero cappis induti, eodem modo benedictionem petant & accipiant: excipimus tamen Venerabiles Magistros, ac Priores aliorum conuentuum, aliosquè patres, maioris, vel æqualis auctoritatis, quorum socij in eundo & redeundo, sufficit, quòd benedictionem petant à Superiore.

¶ Si quis vero de fratribus cuiuscunq; conditionis existat, etiam si hospes sit, procuratore domus, ac eleæmosinarijs exceptis, aliquò visitandi gratia, vel quacunquè aliqua ex causa exire debet, domos & personas, ad quas intendit ire, Priori specificet, socium nullum petens ex nomine, contentus eo de quo Prioris discretio prouidebit. Prior vero non concedat fratribus licentiam eundi ad domos infamium personarum, seu muliercularum, ne ordinis fama & honor periclitetur: quam etiam legem & ipse seruare teneatur, ne fratribus materiam scandali præbeat, diebus festis, nisi vrgens & admodùm necessaria causa se offerat conuentum nullus egrediatur, prout diffinitum fuit in Capitulo ge-
In c gñal. Venetijs. nerali, Venetijs celebrato anno Domini. 1529. Euitentur etiam, quoad fieri poterit, fratrum discursus per ciuitates & oppida, nec enim religionis opinio ac deuotio apud seculares ex eo augetur, imo in dies magis, ac magis minuitur.

Prior

Prior localis dare poterit licẽtiam fratribus sui conuentus eundi intra prouinciã, quo sibi videbitur, pro aliqua rationabili necessitate cõmuni vel particulari, ac etiam causa visitandi parentes vel relaxãdi animi gratia, & hoc cum literis testimonialibus, in quibus causa huiusmodi, nomen & cognomen fratris, lociquè ad quem vadit, ac redeundi terminus exprimatur, quod intelligi volumus, si longum iter facturus, vel foras per longum tempus fuerit permansurus. Pręcipimus autem, ne aliquis Prelatus nostri ordinis concedat alicui subdito suo licẽtiam gratiosam aut pœnalem, quin sit ibi millesimus cũ currente centesimo, & die determinata illius mensis, extra prouinciam aliquem de fratribus suis mittere sine speciali licentia Prioris Prouincialis in scriptis habita, nulli Priori licebit, si nequalis nec ipsemet extra prouinciam ire poterit, nisi sit Prior alicuius loci in Prouinciarum confinibus constituti, qui possit ire, vel mittere suos fratres ad propinqua loca, pro casu vtili & honesto. Legationem alicuius Principis, vel Domini Ecclesiastici, aut secularis, seu communitatis, absquè licentia Superioris nullus frater assumat, in causis vero suspectis, periculosis, siue odiosis, nullo quouis modo sub pœna priuationis vocis actiuę & passiuę per quinquennium.

In cõc. tridẽ. ses. 25. ca 4. de regularibus & 18. q. 2. c. Abbat.

Si autem frater aliquis extra propriam prouinciam ſine literis teſtimonialibus ſui Prouincialis exiuerit, veniens ad conuentum aliquem noſtri ordinis, ab oſtiario intromittatur, & poſtquàm prædictas literas non oſtenderit, Prior eum in carcerem includi faciat, nec inde extrahatur, donec Prouincialis prouiderit, quid de eo ſit agendum. Idem ſit omnino iudicium de fratribus eiuſdem prouinciæ, ſine literis teſtimonialibus venientibus. Cùm fratres debent aliquò ire, eadem die non reuerſuri, in eundo & redeundo, ante maius altare dicant Pſalmos cum precibus & orationibus, prout in officijs noſtri ordinis continetur.

*

***

*

¶ Ter

TERTIA PARS,

DE VNIVERSI Ordinis guberna- tione .:.

¶DE OBEDIENTIA IN ORDI ne nostro Summo Pontifici Christi D. N. Vicario præstanda. Cap. I.

NTIQVAM DIF finitionem Capituli generalis, Anno Domini. 1324. in conuentu no- In c. gñal.
stro de Mõte Pesulano Mõtis Pe
celebrati, præsenti con- sulani.
stitutione innouamus, q̃ sic habet * Cùm con- "
seruatio status nostri ordinis à fauore Summi "
Pontificis omnino depẽdeat, diffinimus, & præ "
senti constitutione firmamus, omnibus fratri- "
bus cuiuscunq; conditionis existant, mandan- "
tes, quatenus cum omni sollicitudine & reue- "
rentia mandata Summi Pontificis, & domino- "
rũ sedis Apostolicæ Legatorũ inuiolabiliter stu "
deant obseruare, rebellibus autem & inobediẽ "
tibus"

„ tibus ipsius sanctæ matris Ecclesiæ verbo vel
„ facto, occultè vel publicè, sollicitè studeant ob
„ uiare, ac eorum ambasciatas, seruitia, & fauo-
„ res tanquàm Ecclesiæ rebellium debeant respue
„ re, ac eorum conuersationem & familiaritatē
„ penitus euitare. Quòd si quis ita immemor suæ
„ salutis extiterit, quod rebellibus sanctæ matris
„ Ecclesiæ fauores, ambasciatas, vel seruitia per
„ se, vel per alium, modo aliquo præbere præ-
„ sumpserit, illum vel illos, cuiuscunquè condi-
„ tionis existant, præsenti diffinitione pœnæ car-
„ ceris per sex menses adiudicamus, vt confusio
„ nem & scandalum, quod ordini inferendū pro
„ curabant, in humilitatis spiritu, disciplina ordi
„ nis recognoscant. Cui quidem diffinitioni ad-
dimus, quòd huiusmodi facientes voce actiua & passiua in perpetuum priuentur absquè vlla spe dispensationis, nisi summus Pontifex cum eis dispensandum iudicaret.

DE ELECTIONIBVS NOSTRI ordinis in genere, & de fratribus qui ad quam cūq; prælaturā extra ordinē assumētur. Ca. II.

ELectiones nostræ in duplici sunt differentia, aliæ namq; sunt canonicæ, ī quibus maior pars electorum conuenit, ita vt si viginti

ginti fuerint electores, vni & eidem vndecim ad minus suffragari debeant, aliæ vero sunt nõ canonicæ, in quibus ille censetur electus, in quẽ plures voces conueniunt, etiam si non excedãt medietatem, in qua electione, si duo vel tres cõ currant in eodem numero vocum, illum ipso iure pro electo volumus haberi, qui Priorem locum habuerit in ordine nostro. In electione Superiorum quorumcunq; & aliorum officia lium, quo omnia rectè & sine fraude fiant, inhæ rentes decretis sacrosancti Concilij Tridentini strictè præcipimus omnes supradictos eligi de bere per vota secreta, ita vt singulorum eligen- tium nomina nunquàm publicentur: præthereà non liceat Prouinciales, Diffinitores, Priores, aut discretos, ad effectum electionis faciandæ constituere, aut voces & suffragia absentiũ sup plere. Si vero contra huius decreti constitutio- nem aliquis electus fuerit, electio irrita sit, & is qui ad hunc effectum se in Prouincialem, Dif finitorem. &c. creari permiserit, deinceps ad om nia officia in religione obtinenda, inhabilis om nino existat: nullus in electionibus nostris vo- cem actiuã habeat, nisi sit præsens, nec absẽtes possint Procuratores pro seipsis in particulari substituere, nullus ꝑtereà possit habere plures voces actiuas in eadem electione, nullus item pos-

Sess. 25. ca. 6.

posſit voci ſuæ renunciare, ſub pœna priuationis vocis actiuæ per biennium, prout diffinitũ fuit in Capitulo generali, Romæ celebrato à fundatiſsimo Doctore B. Egidio Romano, nostri ſacri ordinis Priore generali, Anno Domini. 1292. ¶ Nullus poſsit in aliqua electione ſuffragium ferre, in qua fuerit ipſe propoſitus, vel nominatus: nullus item eligi vel aſſumi ad officium cum cura animarum poſsit, niſi fuerit ſacerdos, & in ordine noſtro profeſſus, nullus etiam excommunicatus, irregularis, ſuſpenſus, aut interdictus, ſeu quauis alia de cauſa inhabilis, ad huiuſmodi officia eligatur vel aſſumatur: nullus prætereà, qui nõ ſit bonæ famæ, hoc eſt, qui ſine ſatisfactione & emendatione longi temporis, de aliquo vitio ſeu peccato graui cõfeſſus, vel conuictus fuerit, aut communiter infamatus, niſi ſe canonica purgatione purgauerit: nullus etiam, qui pro ſuis demeritis huiuſmodi officio priuatus fuerit, niſi poſt quatuor annos elapſos: nullus pretereà, qui vnq̃; fuerit ad perpetuũ carcerẽ iudicatus, prout diffinitũ fuit in Capitulo generali Viterbij, celebrato Anno Domini. 1312. ¶ Si quis frater cũ aliquo Prælato vel domino ſeculari commoratur de eius exiſtens familia, quantùm ad domicilium & menſam, nullam vocem habebit in noſtris capitu-

In c. gñal. Romæ.

De appella. ca. Conſtitutus. De cleri. excõ mi. ca. Si cele. De poſtu c. 1. & ca. Cũ dilec. de cõſue.

In c. gñal. Viterbij.

pitulis & electionibus, cuiusc unq; gradus & cō ditionis ille sit, prout diffinitum fuit in Capitu lo generali Grassæ, Anno Domini. 1335. cele- brato, idem erit iudicium de beneficiatis, vel ad beneficia habilitatis, nisi ante beneficio vel habi litationi mediante instrumento publico renūcia uerit, absq; aliquo regressu vel quacūq; reserua tione fructuum, nisi huiusmodi fructus merè & integraliter proueniant ad communem vtili tatem conuentus vel prouinciæ. ¶ Reelectio- nes in ordine nostro non permittantur, ita scili cet, vt nec Prouincialis, neq; Visitatores in eadē prouincia, nec Prior in eodē conuentu, nec Dif finitores in sequenti Capitulo Prouinciali eius- dem prouinciæ, immediatè reeligi possint: exci pimus tamen illos conuentus, qui de nouo ędi ficantur, vel in quibus aliqua fabrica magni mo menti incepta cernitur, in his enim poterit idē Prior bis & pluries reeligi, si ędificationi con- uentus conducere videbitur. ¶ Si frater aliquis cuiuscunq; conditionis sit, inueniatur procura- re voces pro se, seu procunq; alio fratre eligen do ad curam animarum, vel ad quodcunquè aliud officium ordinis, vsquè ad triennium careat voce actiua, si voces pro alio huiusmodi procurauerit, si vero pro se, careat voce actiua & passiua per idem tēpus. Declaramus, quòd vbi

In c. gñal. Grassæ.

In motu proprio Pij V. Anno. 1573.

not val

vbicunquè in istis nostris constitutionibus dicitur per vota secreta,& per electionem canonicam debere procedi, possit etiam per compromissum vnanime,huiusmodi electio fieri, cùm talis modus eligendi, electio canonica censeatur,prout declaratum fuit in Capitulo generali Viĕnæ celebrato Anno Domini. 1 3 6 2. Quod si omnes,nemine excepto,communi inspiratione,non expectato ordine suffragiorum,quempiam eligerent,ille canonicè electus censeatur, omnem enim ordinem,&eligendi formam,Spiritus sanctus,qui ad huiusmodi electionem mouet,facilè supplet.Innouamus,atquè confirmamus constitutionem à Reuerendissimo P.Mastro Alexando de S. Elpidio, quondam nostri ordinis Priore generali factam, & in Capitulo generali Arimini, anno Domini. 1 3 1 8. celebrato approbatam,& confirmatam, ita vt de cætero corpori constitutionum copularetur,& pro vna ex eis haberetur, & seruaretur, cuius

In c. gñal. Viennæ,

In c. gñal. Arimini.

» tenor talis est * Cùm doctrina Apostolica suadente,quilibet in vocatione qua vocatus est ad cultum diuini obsequij,debeat immobilis permanere,oēs & singulos nr̄i ordinis fratres hortamur,& rogamus primo,secũdo, & tertio perēptoriè,ac etiam omnibus & singulis mandamus per obedientiam salutarem, quatenus ad

Prio

Prioratum siue abbatiam, siue Episcopatum, si ,,
ue ad electionem aliquam de eo factam, cuiuſ ,,
cunq; prælationis ſeu dignitatis extra noſtrum ,,
ordinem, nullus aſſentire debeat, ſeu modo ali- 18.q. 2. c.
quo aſſenſum dare, cùm & hoc de iure non poſ Quā ſit. et
ſit ſine licentia ſpeciali Prioris generalis, vel al- 16. q. 1. c.
terius qui talem licentiam de iure poſsit dare: Siqs mo-
nec etiam aliquis talis, habita licentia, factæ de nachus. &
ſe electioni aſſēſum præbeat, niſi prius ſuo Prio ca. legi, &
ri locali, vel prouinciali, in fratrum præſentia, li ext. de ele
bris, pecunijs alijq; rebus ad vſum ſibi conceſ- cti. Si reli
ſis, quas in ordine retinebat, vel in depoſito ha- gioſus. li.
bebat, integraliter aſsignatis. Quòd ſi quis hæc 6.
noſtra mandata vel alterum ipſorum contem- 18.q.1.c.1
pſerit adimplere, trina monitione præmiſſa, in ext de pri
his ſcriptis, licet inuiti, illum vel illos ex nunc, ua.ca. Cū
prout extunc excommunicationis vinculo in- olim.
nodamus. Fratres vero noſtri ordinis, quando
fuerint ad aliquam dignitatem extra ordinem ,,
nominati, vel electi, infra tres dies à notitia talis ,,
promotionis, omni officio cum cura animarū, ,,
infra ordinem ſibi commiſſo cedant, niſi prædi ,,
ctæ promotioni publicè renunciauerint. Qua- ,,
re præcipimus omnibus & ſingulis fratribus, ,,
preſētibus & futuris, ne prædictis obedire præ ,,
ſumant vltra terminum præfixum. ,,

¶ De ,,

¶DE FORMA CELEBRATIOnis Capituli generalis totius ordinis nostri,& Reuerendissimi Patris electione. Cap. III.

Capitulum generale totius ordinis nostri, de sexennio in sexennium omnino celebrari mandamus,loco determinato p Diffinitores præcedentis capituli genealis, in diuersis regionibus,ad honorem ordinis,& vt Reuerendissimus Pater meliùs & liberiùs possit singulas prouincias ordinis visitare, prout diffinitum fuit in Capitulo generali Viterbij celebrato, Anno Domini 1 2 8 4. Hęc autem aliter disponere, Prior generalis minimè poterit ,nisi interueniente aliqua vrgentissima necessitate, consensus adesset summi Pontificis pro tempore existentis. Et ne numerus ac multitudo fratrum ad capitulum conuenientium confusionē pariat. Statuimus, ne ad huiusmodi capitulum conueniant,nisi Reuerendissimus Pater Prior generalis, Reuerendus Pater Procurator ordinis,Prouinciales omnes prouinciarum,ac Vicarij congregationum, Diffinitores similiter ac Discreti ipsarum,prẹter quos venire quoq; teneantur Priores ac regentes conuentuum generalium Italiæ, si in Italia capitulum celebretur,

In c. gñal. Viterbij.

&

& quotquot à Reuerendissimo Patre Genera
li per literas publicas, vel priuatas, ad prædi-
ctum capitulum vocati fuerint ¶ Statuimus
autem & præcipimus inuiolabiliter obseruari,
vt vnaquæque Prouincia siue congregatio no
stri ordinis, mittat de facto ad minus vnũ Dif-
finitorem ad Capitulũ generale, quod de sexen
nio in sexennium pro bono statu ordinis con-
seruando, & moribus reformandis celebratur,
si propter nimiam distantiam, vel magnas expẽ
sas, tres omnes vocales mittere non valuerit.
Ad capitulum vero, in quo nouus totius ordi-
nis Generalis eligendus erit, Prouincialis cum
alijs duobus vocalibus omnino venire tenea-
tur, ita quòd ex vnaquaq; Prouincia tres voca
les ad nouam electionem Generalis conueniãt;
alioquin Prouincialis ex inobedientia vel negli
gentia non mittens Diffinitorem ad capitulum
Generale reformationis, vel non veniens cum
Diffinitore & Discreto ad capitulum generale
electionis noui Generalis, ipso facto, excom-
municationem latæ sententiæ incurrat, quam
trina canonica monitione præmissa, præsenti cõ
stitutione ex nunc prout ex tunc, licet inuiti, in
ipsum ferimus, à qua non nisi à Priori generali
absolui possit.
¶ Prioribus Prouincialibus, & alijs electis pro
K Ca-

Capitulo generali prouideatur rationabiliter de expensis à tota prouincia, pro eundo & redeundo, iuxta quantitatem itineris, ac regionū qualitatem, secundùm quod à capitulo prouinciali taxatum fuerit. Prouincialis vero vel Diffinitor, quando Prouincialis non iuerit, portet secum in scriptis numerum fratrum viuentiū suæ prouinciæ, & quot defuncti post vltimum capitulum generale fuerunt, & nomina aliquorum dominorum, ordinis benefactorum, si illo sexennio diem suum obierunt: si vero qui ad capitulum generale venerint, ex infirmitate, vel aliquo alio casu, impediti fuerint in itinere, quo minùs ad locum Capituli generalis peruenire possint, nulla sit eis facultas aliorum substituendorum, prout diffinitum fuit in Capitulo generali, Venetijs celebrato Anno Domini. 1519.

In c.gñal. Venetijs. Statuimus nihilominus, vt patres qui ad Capitulum ipsum conuenerint, etiam si fuerint absentibus pauciores, ipsum capitulum possint & debeant die & loco determinato celebrare, & quicquid in ipso capitulo ordinatum vel statutum fuerit, vniuersus ordo per omnia seruare teneatur. Volumus autem, vt prouinciarum, vel congregationum suffragia laturi, ad huiusmodi generale capitulū nō destinentur, nisi probitate, grauitate, consilio, & doctrina præditi.

Si

Si Prior generalis aliquo rationabili impedimento detentus, non posſit ad generale capitulum venire, mittere vicarium ſuum valeat, qui vice eius poſsit, & debeat ſigillum ordinis reſignare, & ad voluntatem Diffinitorum, & aliorum vocalium generalatus officio, [ſi opus fuerit] renunciare. Quòd ſi ipſe Generalis ad capitulum generale, tempore ſtatuto non venerit, nec vicarium aliquem ſuum miſerit, à die ſtatuta & præfixa ad dictum capitulum celebrandum in poſterum, ipſo facto, ſit Generalatus officio priuatus, & in eo caſu Prior Prouincialis illius prouinciæ, in qua capitulum congregatum eſt, omnia faciat, quæ Prior Generalis præſens faceret, quouſq; Præſidens publicetur, & non vltra, qui publicatus ad electionem noui Generalis procedere faciat.

Omnes igitur & ſinguli prædicti patres vocales, feria quinta ante feſtũ Pẽthecoſtes, ĩ qua ſacra ſolẽnitate capitulũ generale ordinis nr̃i celebrari volumus, ſimul ad locũ capituli ſtudeãt cõuenire, atq; cõgregatis omnibus in Eccleſia, Reuerendiſsimus Pater Generalis, vel alius, de eius mandato, miſſam de Spiritu ſancto, cũ Gloria ĩ excelſis, & Credo, & duabus collectis, vna B. Virginis, & alia S. patris noſtri Auguſtini, ſolẽniter cantet, cui oẽs fratres, precipuè vocales, In Rubrica Miſſalis Rom. Pij V.

interſint,aut ſaltem miſſam de Spiritu ſancto, eadem die celebrent Sequenti vero ſexta feria immediatè poſt veſperas,fiat ſignum cõgregã di capitulum,campanella clauſtri pulſata,vt moris eſt, & ſtatim campana minor in campanili ter pulſetur,ſimiliter cum debito interuallo,ad quod ſignum omnes fratres vocales,ad capitulum,vel aliò vbi decenter eſſe poſsint, conueniant:quibus conſedentibus,Prior generalis dicat verſum. Adiutorium. &c. Benedicite. &c. Deinde verbũ habeat aliquod opportune,quo expleto,omnibus & ſingulis, in virtute ſanctæ obedientiæ præcipiat, vt ſi quis illorum literas habeat Sanctiſsimi D.N.Papæ ad capitulũ directas,eas protinus oſtendat,& legendas conſignet,hoc autem præceptum,ſi literæ non oſtendantur,paruo temporis interuallo,ter ſucceſsiuè faciat,tertia vice,ſub pœna excommunicationis præcipiendo:ſi vero quiſpiam huiuſmodi literas præſentauerit,volumus & decernimus,vt illæ ab omnibus debita cum veneratione,vt decet,ſuſcipiantur, & ibidem in capitulo coram omnibus publicè legantur,eiſquè,vt decet,in omnibus obediatur,& ſi virtute illarum literarum,aliquis illius capituli Præſidẽs inſtitutus fuerit,is ab omnibus debita cum veneratione pro Præſidente habeatur,& Præſidentis officio

ficio fungatur, tanta cum auctoritate, quãtam Sanctissimus D.N. Papa ei concesserit, cuius mandatis tanquàm Dei & D.N. Iesu Christi Vicarij, omnes ordinis nostri fratres, tam in capitulis, quàm extra, obedire teneantur, si vero huiusmodi literæ aut nullatenus, aut non tempore debito, nec publicè & efficaciter pręsentatæ fuerint, Prior generalis Diffinitorem designatum pro generali capitulo ab ea prouincia, in qua capitulum celebratur, inquirat, quem pronunciet in tali casu esse capituli generalis tunc celebrandi auctoritate ordinaria Pręsidentem: si vero dictus Diffinitor pręsens non fuerit, pronuncietur pro capituli Pręsidente, primus Diffinitor, qui pręsens fuerit, seruato ordine Prouinciarum, in hoc capitulo adnotato, & statim qui Pręsidens nominatus fuerit, à patribus circa ipsum sedentibus ad titulum capituli deductus, superiori loco sedeat, ante quem Prior Generalis statim genua flectens, in signum obedientiæ & reuerẽtiæ manum ei reuerenter deosculetur: postea surgens ad sinistram Pręsidentis sedeat, & post eum ordinatè sic faciant omnes patres successiuè: Pręsidens si sibi videbitur, obedientia sibi data, sermonem habebit, dicto Adiutorium. &c. Deinde de patrum, & pręcipuè Prouincialis Prouinciæ, in qua capitulum celebra-

tur consilio, duos deputabit diuini cultus magistros, siue Priores capituli, sine quorum aut alterius eorum licentia , nemo domum exire præsumat, quibusquè fratres omnes obedire teneantur in omnibus , quæ ad diuinum cultum pertinent, tam quoad horas canonicas, quàm quoad missas celebrandas , qui etiam mensis præesse debent.

De eorundem quoq; consilio, tres peritos & expertos patres , deputabit Iudices causarum omnium capituli, tam fratrum quàm seculariũ cum fratribus, qui singulorum causas audientes, ea quæ pacis sunt, in omnes intendant, & quæ grauiora fuerint, Diffinitorio referant, ipsi tantum leuiora iudicantes & determinantes, sola rei veritate inspecta, omnesquè suas decisiones in vno libro scribentes, in cuius fine omnes tres manu propria subscribant, à quorum sententia nulli post capitulum dimissum liceat appellare, nisi forte absens vel non auditus fuisset. Nullus tamen ad capitulnm generale, vel ad Iudices causarum eiusdẽ ducat casus, qui per capitulum Prouinciale, vel per Prouincialem ipsum possent expediri, secus vero faciens, non audiatur, & pro temeritate puniatur.

Deputabit etiã eorundẽ cũ cõsilio tres Examinatores literarum testimonialiũ, quas patres

vocales à ſuis prouincijs attulerint, vel ab huiuſ modi Prouincijs eis miſſæ fuerint, qui omnem controuerſiam de habentibus, ſeu non habentibus, vocem tam actiuam quàm paſsiuam, ſecundum ordinis conſtitutiones diriment.

Deputabit ſimiliter decem correctores, quorum duo ſeruient diuini cultus magiſtris, duo iudicibus cauſarum, duo patribus Diffinitorij, quatuor omnia ad victum neceſſaria prouidebunt, ac menſæ lectores & ſeruitores deputabunt, & fratribus ad capitulum veniẽtibus, hoſpitium & refectionem aſsignabunt.

Deniquè fiat confeſsio in communi, & data abſolutione pro more, cum iniunctione, vt die ſequenti omnes miſſam de Spiritu ſancto celebrent. Dicat pater Præſidens. Adiutorium. &c. Et ſic egrediantur de capitulo.

Die ſequenti, ſummo mane Prima cantetur poſtea pater Præſidens, vel alius, de eius mandato miſſam de Spũ ſancto ſolẽniter cantabit, vt ſuperius dictũ eſt. Præcipimus autẽ & mandamus, vt in quolibet cõuentu noſtri ordinis, nõ ſolũ in vigilia, ſed etiã in vigilia vigiliæ capituli generalis, miſſa de Spũ ſancto ſolẽniter celebretur, prout diffinitũ fuit in capitulo gñali, Florẽtiæ celebrato, anno Dñi. 1 3 2 6. Expleta miſſa, de iuſſum patris Præſidẽtis, pulſata cãpanella In c. gñal. Florẽtiç.

pro capitulo conuocando, vt moris est, omnes tam vocales quàm nõ vocales ad Ecclesiam cõueniant, quibus ordinatè congregatis ante maius altare, & facto signo à Patre Presidente, correctores diuini cultus in medio Ecclesiæ hymnum incipiant, Veni creator. &c. omnibus ad illas tres dictiones primas, genu flexis, qui postea surgentes, alternatim ex vtroq; choro, totum hymnum decantent, deinde predicti Correctores in medio, dicant versum Emitte. &c. Respon. Et renouabis. &c. Postea pater Præsi-
"dẽs in loco suo, in cantu dicat versum * Domi
" nus &c. Oremus. Deus qui corda fidelium san
" cti Spiritus illustratione docuisti, da nobis in
" eodem spiritu recta sapere, & de eius semper cõ
" solatione gaudere. Actiones nostras quęsumus
" Domine aspirando præueni, & adiuuando pro
" sequere, vt cuncta oratio & operatio à te sem-
" per incipiat, & per te incepta finiatur. Adesto
" supplicationibus nostris omnipotens Deus, &
" quibus fiduciã sperandæ pietatis ĩdulges, inter
" cedente B. patre Augustino cõfessore tuo atq;
" Pontifice, consuetæ misericordię tribue beni-
" gnus effectum. Per Christum. &c. Deinde sedẽtibus, dicat pater Presidens, Benedicite. Et responso ab omnibus, Deus habeatur oratio, quã habeat Reuerendus Procurator ordinis, in qua

aget,

aget, vel de noua electione si fieri debeat, in ge „
nere tamen, vel de totius ordinis moderatione „
ac reformatione, postea habeatur oratio in re- „
comendatione defunctorum, in qua vltra nu- „
merum eorum collectiuè & summatim rela- „
tum, in particulari fiat mentio aliquorum gra-
uiorum & digniorum patrum, atq; etiam illu-
strium dominorum nostri ordinis benefacto-
rum, intra ipsum sexennium defunctorum, iux
ta relationem Prouinciarum, preterea fiat etiã
mẽtio in singulis capitulis generalibus insigniũ
quorundam nostri ordinis benefactorũ defun-
ctorum oratione finita, dicat Pater Presidens
ista verba scilicet. * Debitũ missarum tam fra- „
trum & sororum, quàm confraternitatis literas „
habentium & istorum & aliorum omnium be „
nefactorum ordinis nostri defunctorum in fi- „
nem capituli reseruamus iniungendum, cũ be- „
nefactores viui recitabuntur, vt pro his omni- „
bus integrè satisfaciamus, nihilominus pro eis- „
dẽ dicamus in presentiarum. De profundis &c. “
Et ex tunc fratres surgentes prosequantur Psal- “
mum, totum cum Requiem eternam. Kyrie. “
&c. Tunc Presidens. Pater noster. Et ne nos. A “
porta inferi. Requiescant. Domine exaudi. Do “
minus vobiscum. Oremus. Absolue quæsu- “
mus Domine animas famulorum famularũq; “

uarum

« tuarum,& omnium fidelium defunctorum ab
« omni vinculo delictorum, vt in resurrectionis
« gloria inter sanctos & electos tuos resuscitati
« respirent. Per Christum. Requiem æternam.
« Requiescant.

Quibus finitis, omnes sedeant, nominentur què vocales, hoc ordine, videlicet, primò R. ordinis Procurator, deinde Diffinitores, tertio, Prouinciales, quarto Vicarij congregationum, quinto Discreti, & secundùm quod nominati fuerint, sic statim sedeant: nominentur autē singuli, iuxta ordinem Prouinciarnm, qui est huiusmodi.

Primum locum obtineat, post illam Prouinciam, in qua celebratur capitulum, quæ semper primum locum habebit.

1. Prouincia Sancti Augustini, aliàs Lombardiæ.
2. Prouincia Sanctæ Monicæ, aliàs Romana.
3. Prouincia Sancti Nicolai de Tolentino, aliàs Marchiæ Anconitanæ.
4. Prouincia Franciæ.
5. Prouincia Castellæ & Bethicæ, aliàs Hispaniæ.
6. Prouincia Coronæ Aragoniæ, aliàs Aragoniæ & Cathaloniæ.

7. Prouícia Portugalliȩ, siue Lusitaniæ cum Vicariatu Indiȩ Orientalis.
8. Prouincia Marchiæ Taruisinæ, aliàs Venetiarum.
9. Prouincia Tholosæ & Aquitaniæ.
10. Prouincia Coloniȩ.
11. Prouincia Romandiolȩ.
12. Prouincia Vmbriæ.
13. Prouincia Prouinciȩ.
14. Prouincia Bauariȩ.
15. Prouícia Terrȩ laboris, siue Neapolitana.
16. Prouincia Narbonȩ & Burgundiæ.
17. Prouincia Siciliȩ.
18. Prouincia Pisana.
19. Prouincia Senarum.
20. Prouincia Terrȩ sanctȩ.
21. Prouincia Apuliȩ.
22. Prouincia Aprutij.
23. Pronincia Calabriȩ.
24. Prouincia Poloniȩ.
25. Prouincia Rheni & Sueniȩ.
26. Prouincia Vngariȩ.
27. Prouincia Angliȩ.
28. Prouincia Hyberniȩ.
29. Prouincia Saxoniȩ & Thuringiȩ.
30. Prouincia Sardiniȩ.
31. Prouincia Mexicana, aliàs nouȩ Hispaniȩ

nię siue nominis Iesu.

32. Prouincia del Peru.

33. Prouincia Insularum Philippinarum.

34. Congregatio Lombardię.

35. Congregatio Illicetana, siue Sancti Saluatoris.

36. Congregatio Sancti Ioannis de Carbonara.

37. Congregatio Perusina, aliàs Sanctę Marię de Populo.

38. Congregatio Ianuensis, aliâs Baptistinorum.

39. Congregatio Montis Orthoni.

40. Congregatio Apulię siue Dulceti.

41. Congregatio Calabrię, siue Zamponorum.

42. Congregario Dalmatię.

Posteà Pater Pręsidens, clara & intelligibili voce dicat hęc verba. Omnes fratres tam vocales quàm non vocales accedant ad capitulum. Tunc fratres bini & bini, ad medium coram altari maiori genu flectentes, si ibi fuerit Sanctissimum corpus Domini, cum silentio maturè accedant ad capitulum, & postquàm ordinatè consederint, pater Pręsidens dicat. Adiutoriũ, &c. Benedicite. &c. Deinde Prior generalis, cuius vita esse debet alijs quibuscunq; in exem-

plum

plum;ne de ambitione prelationis notari pos-
sit,quod in religiosis est detestabile cogitare,&
detestabilius opere adimplere , sigillum officij
Generalatus, Presidenti efficaciter & cum effe-
ctu genu flexus resignet,quod erit semper illud
quod in principio harum cõstitutionum impres
sum cernitur,quod mutare,vel in aliquo altera-
re nulli vnquàm licebit,& cùm dixerit suã cul
pam prosternat se,& erectus ad vocem Presi-
dentis exeat à capitulo,& post eum omnes,pre
ter vocales. Aduertendum tamen est,quòd sur
gente Priore generali ad dicendum suam cul-
pam,omnes assistentes, preter Presidentem,ei
reuerenter assurgere debent,sicq; erecti capiti-
bus detectis manere,quousquè ipse Reueren-
dissimus pater à capitulo egrediatur, si autem
euenerit,quòd Prior Generalis munere Presi
dentis,auctoritate Apostolica, fungatur, resi-
gnabit sigillum,& prosternet se,ac dicet culpã
suam,coram Diffinitore illo,ad quem Preside
tia capituli,[nisi adessent litere Apostolice ,]
pertineret Hoc idem obseruabitur, quandocun
què Presidens in Generalem electus fuerit,in
confirmatione ipsius,& alijs ceremonijs facien
dis,extunc Pater Presidens diligenter & sollici
te vitam & merita Prioris Generalis inquirat,
& cum alijs consideret, & discutiat, & si eum
di-

dignum,ac sufficientem,promptum,sollicitum & fidelem inuenerint,ad omnia & singula,quæ ad curam & bonum regimen totius nostri ordinis requiruntur.nihilq; in eo comperrerint,propter quod sit secundum ordinis constitutiones officio priuandus,gratias Deo referentes, debent potius ipsum in regimine officij retinere, quàm ad nouam electionem faciendam procedere. Si ergo secundùm ea quæ dicta sunt talis inueniatur,quod ipsis electoribus & idoneus & religioni vtilis visus fuerit,ad aliam electionem de eo aut de alio faciendam nullatenus procedant,sed ei ipsi committant, vt suum officium prosequatur,nam prima elect io, non obstante resignatione sigilli, in sua firmitate manet,donec officio renunciauerit , & electores vel maior pars ex eis renunciationem acceptauerint, ita vt nullo pacto nisi male meritus,& causis vrgentissimis, notorijs vel sufficienter probatis præcedentibus,reijci possit ab officio inuitus, quandoquidem experientia, & in gubenando exercitatio,fratrumq; notitia,& erga eos ac seculares auctoritas,quæ non parum minueretur,si officium esset vacabile,magnopere conferunt,vt bene suo munere fungatur.

Si autem considerata ipsius Generalis conditione,& vita, videatur ipsis electoribus, vel maio

maiori parti ex eis, quòd non sit vlterius in Generalatus officio tolerandus, quia [vt dictum est] non inuenitur sufficiens, vel aliàs de aliquo casu de his, qui in sequenti capitulo notabũtur, propter quem meritò debet priuari secundùm ordinis instituta, sufficienter est conuictus, statim ad requisitionem patris Præsidentis, coram omnibus, officio Generalatus renuciet, qui nomine omnium vocalium dictam renunciationem acceptet, & eum ab officio Generalatus immediatè absoluat, eiquè protinus præcipiat, vt de eo vlterius nullatenus se intromittat, & extunc de facto Generalatus officio, eiusquè executione, & administratione, sit & habeatur priuatus. Quòd si Prior generalis sigillum sui officij resignare noluerit, vel ad mandatum, seu requisitionem patris Præsidentis, ac Diffinitorum, officio Generalatus non renunciauerit, sua inobedientia permanente, tanquàm ordini rebellis, omni communione fratrum sit penitus destitutus.

Cùm autem hac vel alia de causa, electionem noui Generalis fieri oportebit, hic modus seruabitur, videlicet. Primò, nomina vocalium per examinatores literarum testimonialium descripta, audientibus omnibus recitentur, si vero aliqui ex eis, qui à prouincijs missi fuerant,

non

non sint nominati, statim egrediantur, quibus egressis, proponentur à patre Presidente publicè ex vocalibus tres patres, fideles & graues, in celebranda electione predicta scrutatores eligendi, quorum si possibile fuerit, vnus erit ex prouincijs Galliæ, alter Germanię, vel Anglię, tertius ex prouincijs Hispanię vel Portugallię, qui statim ac se senserint nominati, è capitulo egrediantur, de quibus pater Presidens omniũ vocalium vota requirat, in quos si maior pars consenserit, pater Presidens eos ad se venientes iurare publicè faciet, se summam fidem seruaturos in discussione & collatione calculorum, deinde eos confirmabit dicẽs. *Et ago. N. Pre
» sidẽs presentis capituli, auctoritate qua fungor,
» confirmo vos in scrutatoros electionis de Prio
» re Generali nostri ordinis de nouo in presenti
» capitulo celebrandæ, dans vobis omnem aucto
» ritatem & potestatem, quam ceteri scrutatores
» huiusmodi electionis solent habere, In nomine
» Patris &c. Si vero contigerit, tres nominatos patres aut aliquem, vel aliquos eorum non acceptari, pater Presidens, alium vel alios ex ijsdẽ partibus [si fieri possit] proponat, donec de tribus scrutatoribus prouisum fuerit vt supra, deinde eligatur viua voce scriba vnus, & ille, in quem plures voces conuenerint, intelligatur ele-

electus, qui accedens ad pedes Presidentis, con firmetur ab eo dicente. * Et ego. N. Presidens » presentis capituli, auctoritate qua fungor, con » firmo te in scribam electionis de nouo Genera » li in presenti capitulo celebrandæ. In nomine » Patris. &c. Ex tunc predictus Scriba recedat in » aliquam partem capituli, vbi possit ab omnibus videri, non tamen audiri, ibiq; in mensa, ad id preparata scribat in paruis cedulis, nomina & cognomina diuersorum patrum, ab electoribus petita: vnusquisq; vero ex electoribus, petat plu ra nomina diuersorum in diuersis cedulis, ex quibus illam tantummodò mittat in bussullam quæ in medio capituli erit, in qua fuerit nomen & cognomen illius patris, quem ipse voluerit in Priorem Generalem eligere. Demum scruta tores, facta priùs collatione numeri vocalium, quem notauerant, ad numerum votorum seu vocum, quas in predicta bussulla inuenerint, posteà calculabunt numerum vocum, quas in plures diuersos patres conuenisse repererint, si autem in quempiam maior pars eligentium cō uenerint, procedetur ad publicationē vt infra, si vero in nullum maior eligentium pars cōsen serit, nomina illorum trium patrū, in quos plu res consensisse inuenerint, scribant, & primus scrutatorum pronunciet alta voce, hoc modo

L vide

„ videlicet.* Hi sunt illi tres. R R. patres, in quos „ plures ex vocalibus, consenserunt scilicet R. pa „ ter N. &c. ex his tribus potestis vnum eligere „ in Generalem totius ordinis nostri. Posteà no mina illorum trium patrum, super tribus distin ctis bussulis affigēt, quas super tabulam, vbi ab omnibus videri possint, reponent, dabunturq; singulis vocalibus singulæ ballotulæ ex panno consutę in manibus, qui per ordinem ad locū bussularum accedentes, manum, in qua ballotu lam tenent supra singulas bussulas prędictas ap ponent, & in eius, quem in Generalem totius or dinis eligere voluerint bussula, ballotulam im mittent, successiuè vsq; ad vltimum: tunc scru tatores accedant ad aperiendas bussulas, & cal culandas ballotulas, quas in singulis earum in uenerint, quòd si in nullum illorum trium pa trum maiorem partem vocalium consensisse in uenerint, reassumptis ballotulis fiet iterum, vt supra dictum est, super ijsdem tribus patribus de nouo ballotatio, nihilominùs in hac vltima vice, antequàm bussulę aperiantur, primus scru „ tatorum dicat hoc modo * Reuerendi patres „ electores, qui dedistis vota vestra & ballotulas „ vestras illis duobus patribus, qui nō habēt plu „ res, estis ne contenti dare illas ei qui plures ha „ buit in bussula nomine suo inscriptas, vel si plu res

res in paritate vocum conuenerint, ita vt nul- „
lus sit, qui plures voces habeat, vos qui dedistis „
vota vestra & ballotulas vestras ei vel eis, qui „
minor est vel minores sunt, secundùm dignita- „
tem gradus, vel cœteris patribus secũdùm pro „
fessionis primogenita in ordine nostro, estis nè „
contenti dare illas ei qui maior est, secundùm „
gradum vel professionem? Et respondente v- „
no, [omnibus cõsentientibus] illo scilicet, qui
primùm locum post Pręsidẽtem habuerit, hoc
modo * Sumus contenti dare, vt requiritis &
eos de facto damus. Scrutatores tunc accedãt
ad aperiendas bussulas, & calculandas ballottu-
las, quas in singulis earum inuenerint, & anti-
quior scrutatorum illum, quem simpliciter plu
res ballotulas in bussula suo nomine inscripta,
quam quemlibet alium habuisse inuenerint,
vel in paritate vocum antiquiorem magi-
strum, vel in ordine primo professum, si si-
mul promoti, & doctorati fuissent, hoc mo-
do pronunciabit, videlicet: Campana capitu-
li ter pulsabitur, pro capitulo congregando, &
fratribus omnibus congregatis, dictus scruta-
tor in altum ascendens electionem prõnciãn-
do, publicè alta voce dicat. * In nomine Domi „
ni nostri Iesu Christi benedicti. Amen. Anno „
eiusdẽ millesimo. &c. die. &c. Mensis. &c. Ego „
L 2 fra-

„frater.N.primus ſcrutatorum prȩſentis electio
„nis Spiritus ſancti gratia inuocata nomine meo
„& nomine omnium, ad quos prȩſens pertinet
„electio,eligo in Priorem Generalem totius no-
„ſtrȩ Auguſtininanæ religionis admodum Reue
„rendum in Chriſto patrem fratrem. N. de. N.
Et ſtatim facto ſigno cum campanella capituli,
campanæ omnes pulſentur,& cantores ſolem-
niter incipiant.* Te Deum laudamus.Et om-
nes fratres bini & bini,vt moris eſt,ad titulum
capituli ſe inclinantes,& proceſsionaliter cantā
tes,præcedente cruce,cum accolitis Eccleſiam
ingrediantur, & is qui in Priorem Generalem
elȩctus fuerit,poſt cœteros cum patre Prȩſidē
te incedens, genua flectat ante maius altare,&
pater Prȩſidēs dicat.* Dñe exau. Dñs vobiſcū
„&c. Oremus. Omnipotens ſempiterne Deus,
„qui facis mirabilia magna ſolus ,prætende ſu-
„per famulum tuum.N. & ſuper congregationes
„illi commiſſas Spiritum gratiȩ ſalutaris, & vt
„in veritate tibi placeat,perpetuum ei rorem tuȩ
„benedictionis infunde. Per Chriſtum. &c.

Quibus expletis,pater Prȩſidens ante Prio-
rem Generalem electum,ad medium altaris ac
cedat,& ſedeat è regione, confirmabitq; eum
hoc modo. Tradet namq; in manibus eius ſigil
lum magnum totius ordinis dicens. * Et ego
au-

auctoritate qua fungor in hac parte, confirmo „
te in Priorem Generalem totius ordinis nostri, „
dans tibi omnem auctoritatem & potestatem „
in spiritualibus & temporalibus, quam cœteri „
Priores Generales eiusdem ordinis solent ha- „
bere. In nomine Patris, & Filij, & Spiritus san- „
cti. Amen.

Deinde pater Presidens, pulsantibus organis, erigat illum, & sedere faciat ad medium altaris, & genibus flexis ante eum, deosculetur ei manum, posteà surgens, sedeat ad dexteram ipsius, & posteà Reuerēdus Procurator ordinis simili modo faciat, & sedeat ad sinistram: & sic cœteri successiuè per ordinem faciant, in signū obedientiæ & reuerentię, & ad loca sua vadāt: quibus expletis, dicto à patre Presidente Adiutorium &c. omnes bini & bini ab Ecclesia egrediantur.

Diebus singulis sequentibus, quousq; capitulum generale concludatur, Diffinitores omnes cum patre Presidente, Reuerēdissimo Priore Generali, ac Reuerendo Procuratore ordinis mane, antequàm aliquid tractare incipiant, missam audiant in loco ad hoc deputato & præparato, nisi eadem die vel missę conuentuali interesse, vel priuatas missas celebrare debeant, audita vero missa vocati à Correctoribus Diffini-

torij,qua hora patri Præsidenti videbitur,conueniant omnes in aliquo decenti ac secreto loco,vbi altare,vel imago aliqua posita sit,corã qua genibus flexis,incipiat pater Præsidens sine nota hymnum * Veni creator. &c.cum oratione,Deus qui corda &c. Deinde ordinatè sedeant ad negotia totius ordinis discutienda,& pater Presidens dicat. Adiutorium.&c. Benedicite,&c. Quando vero soluitur Diffinitoriũ, dicat.Sit nomen Domini.&c. Res.Ex hoc nũc. &c. Prædicti autem pater Presidens, Reuerendissimus pater Generalis,Reuerendus Procurator ordinis,ac cœteri patres Diffinitores,de corpore constitutionum demere,& mutare,atquè constitutiones nouas facere poterunt,si eorum prouidæ deliberationi videbitur expedire,ita tamen,quòd constitutio facta in vno capitulo generali,seruetur tanquàm statutum,sed robur non habeat,ita vt constitutio dici possit, nisi in sequenti generali capitulo fuerit confirmata,& è conuerso,nulla constitutio aliàs confirmata,abrogata censeatur,nisi per duo immediata capitula generalia fuerit immutata,quàmuis intereà obseruanda non sit.

¶DE AGENDIS IN DIFFINItorio,& inprimis de electione Reuerendi Procuratoris ordinis. §.1.

In

¶ INPRIMIS & ante omnia Reuer. Procurator ordinis, ad iussum patris Præsidentis surgat, & coram eo humiliter genu flectat, & cùm dixerit suam culpam, prosternat se, & erectus ad vocem patris Præsidentis exeat è Diffinitorio: & ex tunc pater Pręsidens diligenter & sollicitè vitam & merita ipsius inquirat, & cum alijs consideret & discutiat, & si eum dignum, prōptum, sollicitum, & fidelem inuenerint, ad omnia & singula quę ad negotia totius ordinis tractanda requiruntur, nihilq; in eo compererint, propter quod sit merito officio priuandus, debent potius ipsum in administratione officij retinere, quàm ad aliam nouam electionem de eo vel de alio faciendam procedere, dummodò aliàs fuerit à Diffinitorio capituli generalis legitimè electus: si autem considerata ipsius Procuratoris ordinis vita, sollicitudine, ac fidelitate, videatur ipsis patribus Diffinitorij, vel maiori parti ex eis, quod non sit vlterius in huiusmodi officio tolerandus, statim ad requisitionem patris Pręsidentis, coram omnibus officio prædicto renunciet, qui renunciationem acceptet, & eum ab officio de facto absoluat, eiq; præcipiat, vt de vlterius se nullatenus intromittat, & ex tunc officio Procuratoris ordinis, eiusq; administratione, sit & habeatur priuatus.

Cum autem hac vel alia de causa, electionē Procuratoris ordinis fieri oportuerit, hic modus seruabitur, videlicet. Reuerendissimus Prior Generalis, [cui præsertim ex officio incumbit, curare vt res ordinis nostri per prouidos & discretos viros administrentur, & eò magis in Romana curia per egregium aliquem & circunspectum Procuratorem Generalem, qui eidem patri Reuerēdissimo in pertractādis Rei publicæ nostrę negotijs, veluti dexter oculus, aut altera manus futurus sit] ad minus tres patres Diffinitorio capituli generalis proponat, qui vitæ & famæ laudabilis in ordine sint, & præter sufficientem scientiarum notitiam, facundia etiam atq; elegantia latini sermonis polleant, cùm ad Procuratoris generalis officium præter alia pertineat, sacrā Theologiam in Romano Gymanasio publicè profiteri, & sermonem in capella Domini nostri Papæ in Aduentu & Quadragesimę facere, ex quibus vnus, p secreta suffragia à patribus Diffinitorij eligatur ita vt quem plura suffragia patrum cōuenerint, is pro Procuratore totius ordinis habeatur, & à patre Pręsidente confirmetur, & licet in huiusmodi electione priori loco sit proponendus, qui prius magisterij gradum adeptus fuerit, si tamen contingat, aliquam extra tempus generalis

ralis capituli à Reuerendissimo patre ad officium Procuratoris ordinis, per modum prouisionis assumptum fuisse, is reliquis omnibus in prędicta propositione præferatur.

¶DE LITERIS DIFFINItorio missis. §.2.

¶VNVS Diffinitorum de Patris Pręsidentis mandato, literas omnes Diffinitorio directas accipiet, & coram omnibus prædictis patribus ipsis videntibus & audientibus leget, alter vero eorum, quicquid ex literis decidendum, respondendumvè fuerit, in aliquo speciali quaterno seriosè notabit: postea duos aut plures eligant Diffinitorij cancellarios, fidos ac prouidos, & qui secreta seruare norint, quos de singulis literis, nomine Diffinitorij, tam responsiuis quàm alijs, sine mora expendiēdis informabunt, illud memoria retinentes, dedecus esse, literis non respondere, pręcipuè Principum, ac Pręlatorum, & aliorum, qui reuerētialibus forent respectibus prosequendi.

¶DE DIFFINITIONIBVS FAciendis, & audientia præstanda & alijs. §.3.

¶Tra-

¶TRACTANDA autem per hos patres hæc præcipuè sunt. Primò, si quid mutandum sit in constitutionibus totius ordinis, vel in Diffinitionibus aliorum capitulorum generalium, & si quid de nouo diffiniendum, aut ordinandum, pro morum reformatione, vel meliori totius nostrę familiæ gubernatione sit, deinde examinandi sunt Discreti de statu prouinciarum, vel Diffinitores, si Discreti non adsint, audiendiq; sunt, si aliqua proponere habent, ad statum suarum prouinciarum pertinentia, iuxta tenorem tamen literarum testimonialium, audiendæ præterea literæ, referentes statum omnium conuentuum, qui sub immediata cura Reuerendissimi patris Generalis positi sunt, videndæ etiam rationes accepti & expensi in toto sexennio, tam per Reuerendissimum patrem Generalem, quàm per Reuerendum Procuratorem ordinis, quod intelligi volumus de pecunijs publici ærarij: seu depositi, vel cuiuscunq; extraordinariæ collectæ, quæ non sit ad cuiuslibet eorum sustentationem ordinata.

¶DE ELECTIONE VENERAbilium Prouincialium, ac Priorum conuentuum generalium.

§. 4.

¶Vt

¶VT autem fratrum discursus, & expensæ nimię vitētur, ordinamus, quòd nec eo anno, quo capitulum generale celebratur, nequè etiam anno sequenti in Prouincijs Italiæ capitula prouincialia celebrentur: quare dictis Prouincijs de Prouincialibus pro biennio sequenti prouidebitur, hoc modo. Reuerendissimus pater Generalis, [licèt pater Præsidēs intersit] tāquàm is qui fratres ordinis meliùs cognoscere ex officio tenetur: pro vnaquaquè Prouincia tres patres, [si fieri possit] eiusdem Prouinciæ, probos ac graues proponat, non habita quidem ratione antiquioris promotionis ad magisteriū, sed potius probitatis, doctrinæ, ac rerum experientiæ: nemini namquè iniuriam inferri existimamus, si digniores indignioribus præferantur, ex quibus incipiant ballotare eum, qui priorem locum in ordine tenet, hoc modo. Qui fuerit vltimus in Diffinitorio dabit vnicuiquè ballotulas duas ex panno consutas, vnam albam, alteram nigram, & in medio tabulæ ponat bussulam vnam & dicat. Qui vult eligere istum patrem. N. in Prouincialem prouinciæ. N. ponat in hac bussula ballotulam albam, qui vero noluerit, ponat nigram, & incipiendo à patre Præsidente per ordinē singuli ponent manū super bussulam, & abscondité relinquent ballotulam

albam

albam vel nigram quam maluerint:quòd si plures ballotulæ albæ quàm nigræ inueniantur,is electus esse censeatur,nec amplius procedatur: sin minus,secundus similimodo ballotetur:si vero nec in secundo,nec in tertio conuenerint, Reuerendissimus pater alios proponat,quousquè de Prouinciali illi prouinciæ sit prouisum, subinde ad aliarum prouinciarum prouisionem similiter procedatur:similimodo eligãtur Priores conuentuum generalium Italiæ, qui suum iam biennium compleuerunt. Regentes & familias prędictorum conuentuum Reuerendissimus pater instituet,deinde assignetur locus capituli generalis proximè celebrandi, & si quæ sunt alia,secundum exigentiam temporum tractanda,ea omnia per patrem Pręsidentem proponentur, & ab omnibus decidantur,quæ omnes decisiones scribantur distinctè,& in fine manu patris Pręsidentis & omnium aliorum subscribantur,quibus Reuerendissimus pater[quo ad ea quæ attinent ad suam moderationem,] humiliter obedire tenetur & debet,quia & si pater est ordinis excellentia singularis prelationis frater tamen etiam & par est voto professionis. Scribantur quoq; literæ per Reuerendissimum patrem Generalem & Diffinitores Imperatori, Regibus,& Principibus Christianis cõmen

mendatoriæ & supplicatoriæ, quod ordinē no „
strum Domino nostro Papę commendent, & „
fauoribus prosequantur, notificeturq́; eis de suf „
fragijs & orationibus pro eis ordinatis, prout „
diffinitum fuit in Capitulo generali, Coloniæ In.c.gñal.
celebrato, Anno Domini. 1374. Coloniẽ.

Die vltimo, quando dimittendum est capitu lum, congregentur omnes fratres tam vocales quâm non vocales in loco capituli, ter pulsata campanella claustri, ac posteà pulsata campana minori ter etiam in campanili, & dicto à Pręsidente. Adiutorium &c. Benedicite. &c. Primò legantur alta & intelligibili voce decreta à Diffinitorio facta: Deinde Prouinciales & Priores conuentuum generaliter dicant culpas suas sigillatim & illi qui suum iam biennium compleuerunt, resignent sigilla patri Pręsidenti, & ab eo absol uātur his verbis.* Et ego auctoritate qua fun „
gor, accepto renunciationem tuam, & absoluo „
te ab officio Prouincialatus talis prouincię vel „
Prioratus talis conuentus. In nomine Patris. „
&c. Tertiò: legantur nouæ prouinciarum & cō uentuum generalium prouisiones, atq; familia rium dispositiones in hac forma, videlicet. Si Prouincialis prouinciæ Sancti Augustini, qui pro tempore fuerit, suum biennium nondum compleuit tempore capituli, sic dicatur. * In

pro-

„ prouincia Sancti Augustini suum bienniū pro-
„ sequatur venerabilis pater N. de. N. prosequē
„ ti biennio præficimus in Prouincialem venerá
„ bilem patrem. N de. N. Si vero Prouincialis prædictæ prouinciæ suum biennium iam com pleuit, officioq; renunciauit, dicatur hoc modo. * In prouincia Sancti Augustini præficimus in Prouincialem venerabilem patrem. N de. N. Ipse vero, si pręsens fuerit, statim surgat, & coram patre Pręsidente genua humiliter flectat, cui pater Pręsidens sigillum illius Prouinciæ tradens in manibus ipsum in officio Prouincialatus confirmabit dicēs hęc verba. * Et ego au
„ ctoritate qua fungor in hac parte, confirmo té
„ in Prouincialem prouinciæ Sancti Augustini,
„ dans tibi omnem auctoritatem & potestatē in
„ spiritualibus & tēporalibus, quam cœteri Pro-
„ uinciales eiusdem Prouinciæ solent habere. In
„ nomine Patris. &c. Prouincialis confirmatus, deosculata manu patris Pręsidentis, accipiat sigillum, & ad locum suum reuertatur, eodem modo quoad reliquos Prouinciales ac Priores conuentuum generalium, qui confirmandi sunt respectiuè & ordinatè fiat. Post hæc pronuncietur locus futuri capituli generalis: quo facto, dicat pater Præsidēs alta & intelligibili voce. * Reseruamus nobis auctoritatem & pote-

staтem

ſtatem determinandi, diffiniendi, ſtatuendi, re- „
formandi, corrigendi, necnon mutandi & con- „
firmandi quæcunq; geſta ſunt, quandiu nos & „
Diffinitores omnes ſimul erimus, & ob hoc vo „
lumus & præcipimus, quòd nullus Diffinito- „
rum poſsit intra illud tempus à loco capituli ge „
neralis ſe abſentare. Prout diffinitum fuit in ca „
pitulo generali, Florentiæ celebrato, Anno Do In c.gñal.
mini. 1326. Tunc ad ſignum patris Præſiden Florentię
tis, Correctores diuini cultus incipiant hymnũ.
Magne pater Auguſtine. &c. Quem cantando, fratres bini & bini, vt moris eſt, ad titulum capituli inclinantes, Eccleſiam intrent ordinatè, finito vero hymno, Correctores diuini cultus dicant in medio. Ora pro nobis B. Pater Auguſtine. &c. Pater Pręſidẽs dicat orationem. Adesto ſupplicationibus. &c. Poſteà ſedeat ipſe Pater Pręſidens, & cœteri poſt eum, & dicat. Benedicite. Et reſponſo, Deus: Habeatur oratio in gratiarum actionem pro fœlici Comitiorũ celebratione, commendenturq; fratrum tam præſentium quàm abſentium ſacrificijs & orationibus, primò ſummus Pontifex, Illuſtriſsimi Cardinales, ſpeciatim Illuſtriſsimus Dominus ordinis nr̃i protector, Reuerẽdiſsimus Prior Gñals, Reuerẽdiſsimi Archiepiſcopi, Ep̃i, Patriarchę cœteriq; Prælati oẽs gratiã & cõmunionẽ
Apoſto-

Apostolicę sedis habentes, maximè illi, in quorum locis monasteria nostrę sacrę religionis existunt. Deinde Serenissimus Imperator, Reges, Principes, Respublicę, Duces, alijq; Domini Christiani, Sacrosanctę Ecclesię Romanę obedientes, & nostrę sacrę religioni fauentes: particularis autem fiat eorum mentio, qui singularibus auxilijs nostrum ordinem prosequuntur, specialia etiā beneficia si quę eo sexēnio contulerunt referendo, deinde mentio fiat in genere omnium benefactorum nostrorum, vtriusq; sexus, tunc temporis viuentium, vltimo gratię referantur eis, qui capitulo nostro suis eleęmosinis subuenerunt, vel actus nostros scilicet, quotidianas conciones, & conclusiones publicas, suo aduentu & conspectu decorauerunt. Finita vero oratione, legantur literę patris Pręsidentis, quibus strictè pręcipiat omnibus & singulis Prioribus conuentuum totius religionis nostrę, quatenus postquàm ad conuētus suos peruenerint, vel eis constiterit de huiusmodi literis, infra spatium duorum mensiū, quilibet eorum in suo cōuentu celebrari faciat tot missas, scilicet, vnam pro fœlici & tranquillo statu Sanctissimi Domini nostri Papę, & pro S.R.E Cardinalibus, alijsq; Prelatis, vnam pro Serenissimo Imperatore, alijsq; Regibus, ac

Prin

Principibus Christianis, eorumquè pace ac victoria contra infideles, vnam pro salute Illustrissimi Domini Cardinalis Protectoris ordinis nostri, vnam pro Reuerendissimo patre nostro Generale, alijsquè nostræ religionis Prælatis, vnam pro benefactoribus nostris vtriusq; sexus viuis, vnam deniquè pro benefactoribus nostris vtriusquè sexus defunctis, lectis literis, surgant omnes, & pater Præsidēs dicat. * Oremus pro Papa nostro. N. Res. Dominus conseruet eum. &c. Pater Presidens. * Oremus pro benefactoribus nostris viuis. Et prosequatur idem. Retribuere dignare. &c. Res. Amen. Tūc Correctores diuini cultus incipiant, sine nota Psal. Ad te leuaui Fratres prosequantur totū cum Gloria patri. Deinde Correctores. Kyriel. &c. Pater noster. secretè. Pater Presidens Et ne nos. &c. Saluos fac. &c. Domine exaudi. &c
„ Dominus vobiscum &c. Oremus. Deus om-
„ nium fidelium pastor & rector, famulum tuū
„ N. quem pastorem Ecclesiæ tuę præesse volui-
„ sti, propitius respice, da ei quæsumus verbo &
„ exemplo, quibus præest proficere, vt ad vitam
„ vnà cum grege sibi credito, perueniat sempiter-
„ nam. Prætende Domine. &c. Deinde flexis ge-
nibus, fiat confessio in communi pater Presidēs facta absolutione generali, secundùm quod in

officijs nostri ordinis cõtinetur, concedat licen
tiam omnibus & singulis fratribus nostri ordi-
nis, tam presentibus quàm absentibus, vt post
quàm ad eorum loca reuersi fuerint, vel post-
quàm absentibus constiterit, infra octo dierũ
spatium, possint eligere Sacerdotem idoneum
nostri ordinis, à quo in foro conscientiæ, semel
tantũ, poss int absolui quemadmodũ ab ipso ab
solui possent: quo dicto, Correctores diuini cul
» tus, cum nota incipiant. * Te Deũ laudamus.
» Quo completo, pater Presidens ante gradus al
» taris dicat Saluos fac. &c. Mitte eis Domine.
» &c. Domine exaudi. &c. Dominus vobiscum.
» &c. Oremus. Adesto Domine supplicationi-
» bus nostris, & viam famulorum tuorum in salu
» tis tuæ prosperitate dispone, vt inter omnes hu
» ius vię & vitæ varietates, tuo semper protegan
» tur auxilio Per Christum &c. Deinde dicat cũ
nota. Adiutorium nostrũ. &c. Benedicite. &c.
Resp. Deus. Posteà vertat se ad fratres, & det
eis benedictionem generalem, cum qua soluat
capitulũ dicens in cantu * Benedictio Dei om-
» nipotentis Patris, ✠ & Filij, ✠ & Spiritus san
» cti ✠ descendat super vos & maneat semper.
» Resp. Amen. Ex tunc fratres recedant. & ad lo
» ca sua in nomine Domini nostri Iesu christi per
gant. Antequàm vero omnino Diffinitorium
sol-

soluatur, literæ quę sunt Diffinitorio delatæ producantur in medium, inter quas si fuerint aliquæ Sanctissimi Domini nostri Papæ, seu illustrissimi Domini Protectoris, vel aliorum Prelatorum aut Principum, vel vniuersitatum, alicuius etiam priuatę personę, quę ad futura porrigantur, aut commodum ordinis vel alicuius prouinciæ seu conuentus concernere, aut aliàs memoria dignę esse videantur, in Archiuio ordinis nostri Romæ reseruentur, vel in registro ordinis fideliter de verbo ad verbum registrentur, sicut visum fuerit expedire: reliquæ autem omnes igne comburantur. Diffnitiones vero capituli Generalis à Reuerẽdissimo patre impressioni absq; dilatione dentur, prouincijsq; omnibus atq; congregationibus nostri ordinis quàm citius mittantur, vt ab omnibus & singulis pro viribus obseruentur, & executioni debitę mandentur.

¶DE OFFICIO ET AVCTORITATE Reuerendissimi patris Prioris Generalis totius ordinis nostri. Cap. 4.

REuerendissimo patri nostro Priori Generali totius ordinis, pro tẽpore existenti, tã quã patri & legitimo ac vniuersali pastori

omni cum reuerentia, & subiectione, tam prouinciæ quàm congregationes, ac vniuersi & singuli fratres, & moniales nostri sacri ordinis, in omnibus, vt decet, obediant, memores professionum suarum, in quibus eidem obedientiam solemniter promiserunt: qui vero Priori Generali obedire recusauerit, & in ipsa inobedientia obstinatus per diem & noctem permanserit, vltra pœnam impositam, eis qui Priori suo per diem & noctem inobedientes existunt, quam omnino subire debet, per tres annos vtraquè voce careat. Quòd si contigerit, vt aliquando in literis Reuerendissimi patris aliquid contineatur, circa quod, si melius fuisset informatus, aliter forsitam sensisset, ac scripsisset, permittimus, ne huiusmodi literę executioni mandentur, quin prius super ea re Reuerendissimus pater à Prouinciali per literas consulatur, & plenè informetur: si vero post prædictam informationem, Prior Generalis in sua perstiterit sententia, volumus, quòd omnino ei obediatur, melius namq; est obedire quàm sacrificare.

Siquis autem verbo vel facto, directè vel indirectè, per se vel per alium, quouis colore quæsito, diuisionem nostri sacri ordinis, cuius vnitas in vnitate capitis consistit, procurare ausus fuerit, tanq; schismaticus & destructor ordinis

dinis habeatur, & voce, officio, gradu, & quauis alia gratia ab ordine sibi concessa priuetur, nec ad prædicta valeat restitui, nisi per capitulũ generale, eandem subeat pœnam, qui inconsulto Priore Generali, aliquod nouum institutum viuendi, in nostra sacra religione introducere attẽtauerit, vel procurauerit quod ipse vel alius ab obedientia Prioris Generalis eximatur.

Ipse vero Reuerendissimus pater qui omnibus præest, nõ se existimet potestate dominante, sed charitate seruiente fœlicem: circa omnes se ipsum bonorum operum præbeat exemplum, liber etiã ab omnibus inordinatis affectionibus sit oportet, ne interius iudicium rationis perturbent, eoquè modo laboret rectitudinem & seueritatem necessariam cum benignitate & mansuetudine miscere, vt nec se flecti sinat ab eo quod ex officio facere tenetur, nec filijs suis, vt conuenit, compati desinat, animi etiam magnitudo ac fortitudo est ei maximè necessaria, ad res magnas pro augmento & reformatione ordinis aggrediendas, in eisq; constanter perseuerandum: non propter contradictiones [licet à magnis & potẽtibus excitatas] animum despondendo, nec ab eo quod ratio & diuinum obsequium postulat, vllis eorũ precibus aut minis se separari sinẽdo, paratissimus, si opus esset, ad mortem pro *In regula S.p. Aug.*

ordine subeundam, nam bonus pastor animam suam dat pro ouibus suis.

Prior generalis in cuius cura & prouidẽtia ordo totaliter requiescit, circa ea quæ substantialia sunt ordinis, & statũ obseruantiæ concernũt, diligentissimè inuigilare, & ad ea Diffinitorum capituli generalis, Prouincialium, ac Priorum conuentuum generalium, sæpe sæpius animos incitare debet: maximè autẽ Prioribus prouincialibus præcipiendo, quod priores omnes vitã communem cum fratribus suis obseruare faciãt: nam ex particulari vita fratrum, ac eorundem proprietate, monasteria diripiuntur, & ipsi fratres ad omnem communem vtilitatem, in qua ordinis status consistit, redduntur tepidi, & ob affectum proprium quandoq; communi vtilitati domestici inimici. Cum ergo radix & fomes omnium ferè malorum, sit proprietas fratrum, eam Reuerendissimus pater omnino eradicare procuret, nulloq; modo in nostra religione tolerari permittat, sed quod iuxta sanctorum Apostolorum morem ac Diui patris nostri Augustini regulam, communis omnibus vita, ac omniũ rerum temporalium inter ipsos fratres sit beata communitas, vnde omnia bona profluenter prosperéq; succedant, totis viribus contendat. Vt autem vniuersum ordinem in sancta regula

tis vitæ obſeruantia facilius continere poſsit & valeat, beneuolentiam ſedis Apoſtolicæ in primis, deinde Regum & Principum Chriſtianorum habere & conſeruare procuret: faciat conſtitutiones ordinationes ac diffinitiones noſtri ſacri ordinis obſeruari: eas vero inuiolabiliter quæ diſpenſationem prohibent, cùm leges condere & eas non obſeruare non niſi ordinem deludere & animas fratrum illaqueare dicatur, in alijs vero diſpenſationẽ minime prohibentibus, ſiue ſint pœnales ſiue non, in omnibus & ſingulis plenam authoritatem habeat diſpenſandi ob rationabilem cauſam. Diligenter quidem prouideat quomodo ſtudia in quibus poſt Dei cultũ, & inculpatos vitæ mores, fundamentum religionis conſiſtit, per vniuerſum ordinem ſollicitè cõtinuentur, & maxime quomodo generalia ſtudia in feruore & aſsiduitate lectionum, & diſputationum conſeruentur, & apti ad ſtudium per ſingulas prouincias ordinis promoueãtur, & ad hæc non ſolum in generali capitulo, vigili & ſollicita cura debet intendere, ſed crebro per literas, in Prouincialibus maxime capitulis, Prouinciales, Diffinitores, Priores, Regentes, & Lectores, debet inducere & monere.

Præterea curet ſollicitè & prouideat, quomo-

do ordo noster si in aliquibus partibus mundi debilis est, roborari & augeri possit, & ad hæc vigilet & insistat, ac Prouinciales instantissimè moneat & hortetur.

Ordinem vniuersum singulo sexẽnio visitet. Primo quidem sexẽnio omnino per se, si hoc si ne vitæ discrimine fieri possit, vt cognoscere valeat vultum totius pecoris sui, deinde vero per suos fidos Visitatores, ita quod semper in capitulo generali, de statu ordinis Diffinitores distinctè possit informare.

Reuerendissimi patris ordinaria familia hoc personarum numero constabit, quo etiam associatus ordinem lustrare, ac visitare, sibi licitum erit, videlicet vno magistro socio graui atquè experto, vno fido scriptore lingua latina nõ vulgariter perito, vno alio frater clerico seu conuerso rei familiaris curam gerente, vno coco, & duobus alijs seruitoribus secularibus.

Quandocunq; autem Reuerendissimus pater per prouinciam aliquam ordinis quacunq; ex causa transire contingerit, cõuentus ad quos declinauerit, eum tanquàm patrem totius ordinis cum omni reuerentia & charitate recipiãt, omniaq; sibi & socijs famulisq; suis quoad cibũ & potum iuxta ordinis facultatem libentissime subministrent, nihil à communitate prouinciæ po-

postea recepturi, ipse tamen pater Reuerendissimus caueat & aduertat, ne sua lõga mora cõuẽtus ordinis [præcipuè tenues] nimis grauẽtur.

Cum autem visitandi gratia alicuius prouinciæ limites ingreditur, obuiam illi veniant Prior Prouincialis illiusmet Prouinciç, eumq; comitetur semper, quousquè ad primũ alterius Prouinciæ locum preueniat: expensas autem cibi & potus in eundo ab vno ad alium conuentum & alias extraordinarias sanitatis vel infirmitatis, conuentus à quo recesserit soluat, recepturus postea à priore prouinciali, quicquid in huiusmodi prouisionibus expendisse ostenderit, ipse vero Prouincialis cum Diffinitoribus, cuilibet conuẽtui Prouinciæ, pro rata quantum debeat soluere taxabunt, à qua solutione immunes sint conuentus illi, in quibus pater Reuerendissimus iter faciens commoratus fuerit.

Ad eius offitium pertinet, si contingat infra sexennium officium procuratoris ordinis quacunq; ex causa vacare, de alio ordinis procuratore, viro graui, sufficienti, & sollicito prouidere, prout diffinitum fuit in capitulo generali Florentiæ celebrato Anno Domini. 1371. In c.gñal. Florentiç
Quod tamen intelligi volumus, vsquè ad tẽpus capituli generalis proximè celebrandi, tũc enim vel idẽ vel alius erit à Diffinitorio eligendus.

Ad

Ad eius etiam officiũ pertinet, Priores, Prouinciales, canonicè electos confirmare, & eosdem corrigere, suspendere, & etiam priuare ac absoluere, si secundũ ordinis statuta casus emerserit priuationis vel absolutionis Insuper Priores conuentuales canonice electos, si eorum electioni intersit aut electio sibi delata sit, vel si electi ex alia Prouincia assumantur, Prior generalis confirmet, & tam eos quàm omnes alios officiales ordinis [si opus fuerit] absoluere poterit, ad illum etiam pertinebit quos in literarum studijs ꝓfecisse cognouerit, gradibus decorare.

Prouincias ordinis diuidere, vel vnire poterit, secundum quod suæ discretioni videbitur expedire, sicut ei commissum fuit in capitulo generali Montispesuli celebrato anno Domini. 1324. Poterit item locellos & eorum possessiones conuentibus maioribus & proximioribus vnire, prout diffinitum fuit in capitulo generali Paduæ celebrato, anno Domini. 1358. & sicut edicto Pij. V. cautũ est: nemini concedat couentum aliquem ad vitam nisi quispiam locum ipsum de nouo fundauerit, vel aliàs quomodolibet de nouo acquisierit.

In c. gñai. Mõtis Pesuli.

In c. gñal. Paduę.

In motu proprio Pij. V. Anno. 1573.

Conuentibus generalibus prouidebit tam de capite quàm de membris, tanquàm ijs, qui sub eius immediata cura, regimine, ac prote-

ctione positi sunt, prout diffinitum fuit in capitulo gñali, Neapoli celebrato, anno Dñi 1539. Sunt autem hi qui sequuntur, videlicet in Italia.

Conuentus Sancti Augustini Papiensis.
Sancti Augustini Romanus.
Sancti Augustini Neapolitanus.
Sancti Iacobi Bononiensis.
Sancti Marci Mediolanensis.
Eremitarum Patauinus.
Sancti Stephani Venetus.
Sancti Spiritus Florentinus.
Sancti Augustini Perusinus.
Sancti Augustini Senensis.
Sancti Augustini Genuensis.
Sancti Nicolai Pisanus.
Sancti Augustini Anconitanus.
Sancti Ioannis Euangelistæ Ariminensis.
Sancti Augustini Pisaurensis.
Sanctę Margaritæ Taruisinus.
Sanctę Euphemię Veronensis.
Sancti Augustini Firmensis.
Sancti Augustini Panormitanus.
Sancti Augustini Messinensis.

¶ Extra Italiam vero conuentus.
Sancti Augustini Parisiensis.
Sancti Augustini Vienensis.
Sancti Augustini Tholosanus.

Sancti Augustini Montispesulanus.

Et quicunq; alij per capitulum generale sub immediata cura Reuerendissimi patris, pro tempore positi fuerint.

Loca de nouo capiēda, vel mutanda de Prioris generalis licentia capiantur vel mutentur, si commodè haberi potest, hoc est, si ab illis partibus non nimis distat, aliàs sufficere volumus licentiam Prouincialis ac Diffinitorum.

Fratres de vna Prouincia ad aliam Reuerendissimus pater & non alius remoueat, nisi adsit consensus vtriusq; Prouincialis, querelas fratrum patienter audiat, & discretè si opus fuerit, prouideat, cui tamen nullus querelam facere audeat, nisi propter defectum Prioris Prouincialis, aliàs non solum nō audiantur sed etiam corripiantur huiusmodi querelas facientes.

Apostatæ quidem de citra montanis Prouincijs, qui vltra tres mēses in Apostasia steterint & apostatæ de vltra montanis Prouincijs, qui eadem vagatione discurrerint vltra annum, si ad ordinis gremium recipi mereantur, à Reuerendissimo Priore generali, vel de eius licentia expressa, & non aliter sint recepti.

Vicarios seu Præsidentes in capitulis Prouinciarum, siue congregationum, quando ipse Reuerendissimus P. adesse nō potuerit, omnino fa-

aciat, ſicut ſuæ diſcretioni videbitur expedire, prout diffinitum fuit in capitulo generali, Romæ celebrato, anno Domini. 1 4 9 7. ſub hac forma. * Quia auctoritas ordinis in patre Generali immediatè ex Papa deſcendit, & ab ipſo Generali in Prioribus Prouincialibus & Vicarijs congregationum diffunditur: volumus, & mandamus, vt Prior Generalis pro poſſe conetur capitulis Prouinciarum & congregationum ſingularum intereſſe, vbi vero id fieri non poſſe, viderit, per literas ſuas clauſas fratribus in capitulo congregatis vnum ſignificet, qui locum ſuum teneat, & hoc nullo modo omittat, ne exinde ordinis auctoritas aut tollatur aut frangatur. Hæc ibi. Nullum vero pro huiuſmodi munere deſignet, ex his qui illo anno fuerunt Prouinciales, vel Vicarij congregationum, hoc enim prohibitum fuit in capitulo generali, Viterbij celebrato, anno Domini. 1284.

In c.gñal. Romæ.

In c.gñal. Viterbij.

¶ Si autem Reuendiſsimus Prior Generalis forte aut ob ſenectutem, aut ob aduerſam valetudinem, quæ ipſum ab executione officij Generalatus Diffinitorum iudicio perpetuo impediret, vel etiam quia ipſe inſtantiſsimè abſolui poſtulauit, fuerit à Generalatus officio miſericorditer & legitimè abſolutus, ipſi nihilominus tanquàm perſonę venerandę, qui omnium noſtrum

ſtrum curam geſsit, reuerentiam & honorem, omnes vbiquè humiliter exhibeant, omneſq; ei locum cedant Priore Generali excepto. Ipſe vero exemplum ædificationis & ſanctitatis, moribus & vita omnibus præbeat: officium quidem nullum inferius à Generalatu de cœtero in ordine habeat, nullus enim ſine deſpectu ordinis poteſt ad aliquod officium particulare aſſumi, qui multitudini præfuit vniuerſæ. In Diffitorijs capitulorum generalium & Prouincialium quorumcunquè, ſi adeſſe voluerit, vocem habebit. Et ſicut fuit diffinitum in capitulo generali, Paduæ celebrato, anno Domini. 1306. poterit ipſe in quacunquè parte ordinis noſtri ad ſuam quietem, pacem, & conſolationem, eligere ſibi vnum locum, in quo ipſe degat cum vno ſocio, qui ei ſeruiat, & conuentualis exiſtat, nec inde inuitus ipſe, vel ſocius eius per aliquem officialem ordinis valeant remoueri: prouideatur etiam eidem loco de Priore & familia, prout idem Reuerendus pater poſtulabit. Item volumus & præcipimus, quòd ſolus Prior Generalis, vel eius Vicarius ad hoc ſpecialiter deputatus ſuper factis eius poſsit viſitare, vel ipſum corrigere, ſi errare in aliquo, [quod Deus auertat,] contigerit. Nolumus tamen huiuſmodi gratijs illum frui, qui ob ſua deme-

In c. gñal. Paduę.

merita officio Generalatus fuerit priuatus.
¶ Excessus vero, pro quibus Prior Generalis poterit in capitulo generali priuari, si de re sufficientissimè constiterit, & probationes excessuum fuerint efficacissimæ, morali modo loquendo, [nam qui curam aliorum habent, præcipuè tam vniuersalem, iniustè calumniam à multis pati, varias ob causas possunt.] Excessus inquàm, sunt isti: videlicet: Si minus bene in fide catholica senserit: si Dei timore postposito in honestam vitam duxerit: & si constitutiones ac ordinationes, diffinitionesquè laudabiles nostri sacri ordinis, per ordinem seruari non fecerit, ita scilicet quod probatas, vel manifestas, graues, & enormes fratrum culpas sæpe dissimulat, nec secundũ ordinis statuta corrigit. ¶ Præterea statuimus vt decedenti Reuerendissimo Priore Generali, Vicarius ordinis sit, quicunq; à Sanctissimo Domino Nostro Papa pro tempore existẽte fuerit institutus, cui obedire nemo recuset, ac si esset Prior generalis: ipse vero capitulum generale celebrari omnino curet primo festo Pentecostes, si ante illud ad minus per sex menses Vicarius institutus fuerit, sin minus in festo Pentecostes anni sequentis, nisi iam per Generalem defunctum Capitulum generale conuocatum fuisset, tunc namquè breuitas

tem

temporis non obstabit, quominus statuto tempore capitulum generale celebretur. Debeat autem de sua institutione, mox vt fuerit Vicarius institutus, ad omnes Prouincias ordinis literas mittere, & omnibus casibus emergentibus prouidere, vsq; ad tempus capituli generalis, dummodò locum designatum pro capitulo generali celebrando non mutet, neq; de electione eorum, qui vocem in eo sunt habituri, se penitus intromittat. Eodem etiam modo procedendum erit, quando Prior generalis ad aliquam superiorem dignitatem assumptus fuerit, vel officium Generalatus, extra tempus capituli generalis, quauis ex causa vacauerit. Volumus autem & declaramus, vt deficiẽte quocunq; modo Priore generali, Vicarij eius in Prouincijs vel conuentibus, Vicariatus officium nihilominus exerceãt, quousq; à succedente in officio Generalatus, eorum autoritas expresse interdicatur, litterę quoq; præsidentiæ alicuius capituli prouincialis suum sortiantur effectum, ac si Prior Generalis in officio esset, prout diffinitum, fuit in capitulo generali Veronæ celebrato anno Domini. 1377. per B. Bonauenturam Patauinum martyrem, & Sanctæ Romanę Ecclesiæ Cardinalem, nostri sacri ordinis tunc temporis Generalem.

In c. gñal. Veronę.

¶ De

¶DE OFFICIO ET AVCTORItate Reuerendi Procuratoris generalis ordinis nostri & de ordinatione conuentus Romanæ Curiæ. Cap. V.

REuerendus Procurator ordinis, omnia negotia nostræ religionis, in quocunq; casu in ipsa Romana Curia tractanda, auctoritate præsentis constitutionis agere, & prosequi, in omnibus & singulis plenariè possit, cui etiam facultatem concedimus, quandocunq; necesse fuerit, quod liberè possit vnum vel plures Procuratores substituere, ad lites & causas, ac cœtera negotia expedienda. Volumus tamen, quòd in arduis negotijs, Reuerendissimus pater, si possibile fuerit, consulatur: Curiam ipsam Romanam semper comitetur, neq; ab ea discedat, nisi ad breue tẽpus, vel ob vrgentissimã causam, ac de licentia Reuerendissimi patris, si non nimis distauerit, curam etiam habeat publici depositi totius ordinis, simul cũ aliquo per Priorem Generalem deputando, & de eiusdem ærarij pecunijs, simul cum socio deputato, in capitulo generali rationem reddere teneatur: eidem quoq; Reuerendo Procuratori ordinis, omnes & singuli fratres ad locum Curiæ declinantes, literas obedientiæ prẽsentent, nisi adsit Pa-

ter Reuerendissimus, & quàm primùm fieri possit, causam totam, pro qua venerunt, aperiant & exponant ei, & tam in his quàm in alijs negotijs ipsi obediant, & secundùm eius consilium & mandatum se regant. Quòd si quis ad locum Romanæ Curię accedere ausus fuerit sine debita licentia, pœnam subeat in capitulo de Apostatis taxatam, de qua si aliqua difficultas oriatur, iudicare habebunt Reuerēdus Procurator ordinis, cum venerabilibus Priore & Regente in Curia memorata: similiter si quis causam aliquam vel supplicationem aduersus aliquem præsumpserit proponere in Curia Romana, absquè scitu & voluntate prędicti Reuerendi Procuratoris ordinis, pœnam subeat grauioris culpæ per duos menses, nullus quidem tam de forensibus, quàm de conuentualibus, ad Curiam Domini Papæ, nec ad palatium alicuius Cardinalis, nec ad domum Camerarij, Vicecancellarij, Notariorum auditoris contradictarum, vel alterius curialis vel officialis, seu quorumcunquè Prælatorum in Romana Curia existentium, pro aliquo negotio personaliter accedere, vel mittere, sine licentia ipsius Reuerendi Procuratoris audeat vllo modo. Priori vel Suppriori ipsius cōuētus liceat, Dominū Papā, & vniuersos Cardinales, ac etiam alios curia-

curiales, interdum pro deuotione & beneuolẽtia eorũ captanda & retinenda visitare; & pro eleæmosynis cõuentus dumtaxat petendis, [vt moris est aliorum religiosorum] ire vel mittere, alioquin nihil Prior vel Supprior, seu aliquis alius frater ordinis, pro se vel pro ordine, seu pro aliqua alia persona, vel loco, petere, vel impetrare, vel procurare præsumat, absq; Reuerẽdi Procuratoris scitu & licentia, illũ sanè qui aliter aliquid petere, ꝓcurare, vel impetrare præsumpserit, tanquàm temerarium præuaricatorem mandatorum increpet & corrigat, secundum quod delicti merita sibi suadebunt, tenore constitutionum seruato: illos autem, qui in eundo ad Curiam, vel ibidem stando, aliquid dicto vel facto commisserint, propter quod possit ordini scandalum aliquod exoriri, vel ipse ordo nota infamiæ denigrari, corrigat & puniat, secundùm quod culpa delictorum requirit, propter quod, præter carcerem conuentus Curiæ, Reuerendus Procurator ordinis habeat vnum alium carcerem firmum cum compedibus, pro Apostatis & scandalosis fratribus, in conspectu Curiæ ordinem denigrantibus, inibi detrudendis. Excessus tamen, in conuentu ipso commissos, disciplinæ Prioris in omnibus relinquat: si quando autem conuentus Curię à fra-

tribus forensibus nimium grauaretur, aliquibus de eis magis necessarijs retentis, alios ad loca circum adiacentia mittat, in quibus morentur de eius mandato, donec ipsi visum fuerit expedire. Cùm ergo in omnibus, quæ de rebus ordinis in Romana Curia ventilantur, vniuersus ordo in prouidentia & circunspectione Reuerēdi Procuratoris Generalis quiescat, omni sollicitudine & prouidentia in promotione & expeditione ipsorum negotiorum vigilet & persistat, ne irrecuperabiliter pereat ordini, quod deberet sua sollicitudine ꝓcurari: ipsi vero Reuerendo Procuratori, Prior & Regens & cœteri alij fratres de conuentu, tanquàm legitimi suæ religionis filij in opportunitate, vt par est, assistant, ipsumquè reuereantur, habeat vnum socium, ac etiam vnum famulum, & tam ipsi quàm socijs, à conuentu, in quo residebit, cōueniens & honestus cibus & potus, iuxta possibilitatem loci, subministretur, & cum ad palatium, seu aliò ire voluerit, fratrem aliquem de forensibus secundùm suam voluntatem accipiat, qui si de conuentualibus ducere, vel cum aliquo forensi fratrem aliquem mittere voluerit, illum à Priore benedictionem petere iubeat in casibus tamen repentinis & improuisis, qui nullam dilatio nō patiuntur, recipiat sociū advo

tum, quoties talis necessitas apparebit, sine sciẽtia & requisitione Prioris. Quia vero ordo noster, potest à familia conuentus Romanæ Curię nota scandali non modica denotari, ad ordinationem eius de liberatione & diligentia præuia est procedendum. Statuimus igitur inuiolabiliter obseruari, vt in ipso loco curiæ, à Reuerendissimo Priore generali frater aliquis pro Priore ponatur, quem fama & vita probet laudabilem, & longæua & religiosa eius conuersatio ordinis zelatorem. Familia quoquè tam studij quàm fratrum de conuentu, ab eodem Priore generali ex toto ordine deligatur, in qua fulgeat doctrina, & morum honestas tanta, quanta esse debet in oculis Vicarij Domini Nostri Iesu Christi & sacrosancti Cardinalium Senatus, ac tot Prælatorum, qui quotidie Romanam curiam frequentant, vita quoq; Prioris & fratrum, in cibo & potu sit communis, tantaq; in eis resplẽdeant signa religionis, & obseruantiæ, vt in omnibus ordinis nostri conuentibus, ad exẽplum eorum, regularis vitæ institutio restauretur & reformetur.

¶ DE OFFICIO ET AVTHORItate Visitatorũ Reuerendissimi patris Prioris Generalis. Capi. VI.

REuerendiss. P. Generalis, semel in singu lo sexennio, nisi ipse personaliter, visitare voluerit [quod quidem quoties cūq; sibi videbitur facere poterit,] per suos Visitatores prouidos & discretos, iusticiæ & religionis præcipuos zelatores, ac in sacris literis sufficienter eruditos, vniuersum ordinem visitare faciat, quibus tantam communicet per suas literas authoritatem, quantam sibi videbitur expedire, quos etiam propter nimias expensas vitandas, ex ipsis prouincijs vel ex propinquioribus designabit, nisi aliter sua discretio iudicauerit faciendum: ipsi vero Visitatores, officium sicut eis commissum fuerit, & non aliter, omni sollicitudine, & diligentia adimplere curent, nec vnus sine alio in actu visitationis quicquàm facere, etiā de alterius consensu poterit, sed ambo omnia & singula exequentur.

Inc. Ea q̄ de statu mona. Inc.ōc.tri. Sess. 25. de regula. cap. 8.

Corrigant, & reforment, & delicta in vnoquoq; iuxta ordinis nostri instituta puniant: nullum tamen Prouincialem, nec Priorem alicuius conuentus generalis, priuare seu absoluere poterunt: si tamen inuenerint aliquem ex prædictis, priuatione dignum, statim Reuerendissimo Patri culpam & excessum eius per suas speciales literas debent intimare, & interea si casus arduus id requirat, ab officio illum suspendere

Inc. Ea q̄ de statu monach.

va

valebunt. Priorem autem localem, quando cau sa euidens & cogens apparuerit absoluendi, nō nisi cōuocatis & requisitis venerabili Prouincia li si aderit, & aliqbus patribus de senioribus prouincię, nō tamē eiusdem cōuentus, absoluant.

Pręterea, quicquid inuenerint reformandum, vel corrigendum, tam in vita & moribus, quam in officijs, atquè in omnibus regularibus obseruantijs, siue illud correxerint, siue non, ad Reuerendissimum patrem deferant, vel mittant in scriptis, vt per relationem huiusmodi, possit Prior Generalis de statu & conditione totius ordinis notitiam habere, personas bene vel male de religione meritas cognoscere, & sic suo modo vitijs obsistere, & virtutibus subuenire, ac Diffinitores capituli generalis plenè de omnibus ad reformationē ordinis pertinentibus informare.

Prioribus omnibus Prouincialibus, & localibus, totius ordinis nostri mandamus, quatenus præmissis Venerabilibus Visitatoribus, cū ad eos peruenerint visitandi gratia, cū omni diligentia & charitate, de Prouincia sua ad aliā prouintiā, & de loco ad locū, iuxta paupertatē ordidinis prouideant in expēsis, sicut dictum est de Reuerendissimo Patre Generali, ipsi vero diligēter visitēt, & breuiter, si fieri possit, se expediant

ne Prouincijs & conuentibus sint onerosi, & in prouincijs quas visitauerint, semper & vbiquè prouinciales præcedant, ac etiam Vicarios generales cuiuscunq; prouinciæ, si qui fuerint.

¶ DE MODO CELEBRATIOnis capituli Prouincialis. Capi VII. §. I.

CViuslibet Prouinciæ venerabilis prouincialis cum socio suo, omnes conuentuales Priores cum suis discretis, Diffinitores capituli præcedētis, atquè Visitatores ipsius Prouinciæ, ad locū celebrandi capituli præordinatum, opportuno tempore singulo quoq; biēnio studeant conuenire, quod semper celebrari volumus Dominica tertia post Pascha resurrectionis, anno tamen quo generale capitulū celebratur dumtaxat excepto, in quo prouinciale capitulum celebrabitur, postquàm Prouincialis à capitulo generali discedens, in suam prouinciā peruenerit, nisi in capitulo generali de Prouinciali huiusmodi prouinciæ prouisum fuerit, tūc enim capitulū prouinciale minimè celebrabitur. Qui ex dignitate gradus, vel ex priuilegio ius ferendi suffragium obtinuerint, ad capitulum venire poterunt si voluerint, sed conuentus non tenebuntur eis expensas facere, nisi essent ex vo

In motu proprio Pij. V. Anno. 1573.

ca

calibus ordinarijs, putà si aliquis eorum esset Prior, Discretus &c. præter hos autem nullus ad capitulum Prouinciale venire præsumat, absq; licentia venerabilis prouincialis inscriptis habita, sub pœna carceris toto tempore durationis capituli, &priuationis vocis actiuæ per annũ prouincialis vero nulli licentiam concedat huiusmodi, nisi iustè negari non posit, vel nisi Prior conuentus in quo capitulum debet celebrari, petierit aliquos fratres pro honore vel commoditate capituli celebrandi, vel eos eadem de causa mittendos Prior Prouincialis iudicauerit: si vero aliqui venerint ex propinquoribus locis causa honorandæ processionis, illa finita ad propria reuertantur. Fratres non veniant citius quàm oporteat, præter venerabilem Prouincialem qui aliquantulum tempestiuius alijs venire debet ad aliqua si expedierit prouidenda, cæterorum autem nullus, ante feriam quintam immediatè præcedentem prædictam Dominicam, locum capituli celebrandi, absquè speciali venerabilis prouincialis licentia, vllo modo ingredi audeat.

In capitulo Prouinciali non fiant expensæ cibi & potus superfluæ, & immoderatæ, sed illæ quæ communiter illis partibus fieri solent inter nos, diebus solemnioribus parum plus vel minus, nec cellæ parentur more secularium, sed

honestè & religiosè sicut decet pauperes : pro quibus expensis, detur illi monasterio in quo capitulum celebratur, ab alijs singulis monasterijs, quod patrum Diffinitorum iudicio fuerit taxatum, nisi ciuitas, aut dominus aliquis, vel alia persona deuota ordinis faceret, pro sua benignitate & deuotione capituli expensas, prout diffinitum fuit in capitulo generali Romæ celebrato
In c. gñal. Romæ. Anno Domini. 1544.

¶ DE MODO RECOGNOSCENDI patrem Pręsidentem. §. II.

¶ SEXTA feria immediatè sequenti, statim postquàm vesperæ fuerint decantatæ, de mandato Prioris Prouincialis, ad sonum campanellæ claustri ter pulsatæ, vt moris est, fiat signum congregandi capitulum, & successiuè statim cāpana minor in campanili ter pulsetur prolixius, similiter cum debito interuallo, ad quod signum omnes patres vocales ad capitulum conueniant vel aliò vbi decenter adesse possint, sicut Priori Prouinciali videbitur expedire: quibus cum grauitate consedentibus, Prior Prouincialis dicat Adiutorium. & Benedicite. &c & immediatè legatur cōstitutio à socio ipsius, vt sciant omnes quidnam & quomodo sit agendum, quod semper

per antequàm aliquid fiat obseruari volumus, deinde verbum habeat aliquod opportune, quo expleto publicè ab omnibus in communi requirat, imo omnibus & singulis patribus in virtute sanctæ obedientiæ præcipiat, vt si quis illorum habeat Reuerendissimi Patris literas ad illius Prouinciæ capitulum directas eas protinus ostendat, & legendas consignet: hoc autē præceptum, si literę non ostendantur, paruo temporis interuallo ter successiuè faciat, tertia vice sub pœna excommunicationis præcipiendo: si vero quispiam huiusmodi literàs præsentauerit, volumus ac decernimus, vt illis ab omnibus debita cum veneratione, vt decet, perfectè obediatur, & si virtute illarum literarum aliquis illius Prouincialis capituli præsidēs institutus fuerit, is ab omnibus pro Præsidente habeatur, & Præsidentis fungatur officio, quod si huiusmodi literæ aut nullatenus, aut tempore debito, & publice ac efficaciter, præsentatæ non fuerint, Prior Prouincialis antiquiorem capituli proximè præteriti Diffinitorem inquirat, quem compertum pronunciet in isto casu esse Capituli tunc celebrandi authoritate Reuerendissimi Prioris Generalis Præsidentem: si autem antiquior ex superstitibus ex quacumquè causa non affuerit, antiquiorum ex su-

superstitibus, qui affuerint prefati capituli proximè præcedentis Diffinitorē, Presidentem pronunciabit, & statim qui Presidens nominatus fuerit, genua flectat in loco suo, cui omnes patres assurgant, & ipse Prior Prouincialis cum reuerentia accedens erigat eum, & ad titulum capituli deducat, locumq; illi cedat priorem, statimq; genu flectens ante ipsum, in signum obedientię ac reuerentiæ manum ei reuerenter deosculetur, posteà surgens ad sinistram eius sedeat, & post eum ordinatè sic faciant omnes patres successiuè, quibus finitis, pater Presidens dicat. Adiutorium. &c. Benedicite. &c. Deinde prout sibi videbitur sermonem habeat.

¶DE IVDICIBVS CAVSARVM & Rectoribus instituendis. §. 3.

¶EO antem completo, de patrum consensu deputet tres iudices causarum, peritos & expertos; qui ante omnia literas Discretorum examinent, ac de habentibus vocem tam actiuam q̃; passiuam omnem controuersiam dirimant: hi tres, omnes causas tam fratrum, quàm secularium cum fratribus audientes, aliaquè negotia si quæ sibi à Diffinitorio commissa fuerint discutientes, ea quæ pacis sunt in omnes inten

intendant,& quæ grauiora fuerint Diffinitorio referant,ipsi tantum leuiora iudicantes, ac determinantes,sola rei veritate inspecta:omnes decisiones in libro vno vel quaterno scribentes, in cuius fine omnes tres manu propria subscribent,à quorum sententia nulli post capitulum dimissum liceat appellare, nisi forte absens vel inauditus fuisset:quæ omnes sententiæ in archiuo prouinciæ posteà custodiantur. Si vero aliquis eorum eligeretur in Prouincialē,vel Diffinitorem,pater Præsidens alium loco eius substituere debet, ita quòd non sint minus quàm tres causarum iudices:nullus tamen ad capitulum Prouinciale,vel ad iudices causarum afferat causas,quæ per Priorem Prouincialem vel localem,possent aliàs determinari & iudicari: secus vero faciens non audiatur,& pro temeritate sua puniatur. Prior vero Prouincialis, seu localis,qui quęstiones vel casus subditorū suorum ad se deductos,qui per eum possent determinari,ad capitulum prouinciale deduci fecerit,vel permiserit, sit voce passiua per bienniū priuatus:idem sit iudicium,si Prior prouincialis,prædictas causas ad Reuerendissimum patrem,vel Prior localis ad Priorem prouincialē deduci fecerint vel permiserint, nisi hoc facerent ad hoc, vt eorum rectitudo superioribus

pa

patefieret. Deputet quoq;, maximè de Prioris loci consilio, capituli celebrandi Rectores quatuor, quorum duo diuini cultus officium ordinent, quibusq; omnes obedire teneantur in his, quæ ad prædictum cultum pertinebunt: duo alij ad victum necessaria prouideant, ac mensæ Lectores ac seruitores deputent, & fratribus ad capitulum venientibus in omnibus prouideri faciant. Deinde Pater Præsidens dicat alta & intelligibili voce. Si quis nouerit causam, propter quam, vocem quis actiuam vel pasſiuam habere non debeat in præsenti capitulo, eam referat iudicibus causarū, aliàs enim sine vitio pertransibunt omnes electiones: nec postquàm electio Prioris Prouincialis cras incepta fuerit, alicuius super hac re proclamatio admittetur: demum facta confesſione in communi genibus flexis, & data absolutione à patre Præsidente, sedente, secundùm formam in ordine consuetam dicto. Adiutorium &c. de capitulo egrediantur, & ex tunc nullus vocalium sine patris Præsidentis licentia speciali, extra conuentum vadat, quousq; vltimo die capitulum prouinciale soluatur.

Die vero Sabbathi Prima cātetur, posteà pater Præsidēs missam de Spū sancto solēniter & deuotè cantabit cū Gloria in excelsis, & Credo

atq; duabus collectis vna B. Virginis, & alia. S. patris nostri Augustini: omnes etiam vocales missam de Spū sancto similiter celebrabũt: qui vero propter tẽporis angustiam celebrare nequiuerint, de manu patris Pręsidentis sacratissimam Hostiam recipiant. Præcipimus autẽ, ꝙ in singulis cõuentibus eiusdẽ prouinciæ, eadem die missa de Spū sancto solẽniter cantetur, sine Credo, cũ eisdẽ collectis, deinde vero per octo dies cõtinuos, vbiq; in missa cõuentuali, & in priuatis missis addatur collecta. Omnipotens ,, sempiterne Deus, qui facis. &c. Post laudes ve- ,, ro & vespas, flexis genibus dicatur Psal. Ad te ,, leuaui. &c. cũ Gloria pri. Kyrie. Pater noster. Et ,, ne nos. Saluos fac. Mitte eis Dñe. Nihil profi- ,, ciat. Dñe exaudi. Dñs vobiscũ. Oremus. Omni ,, potẽs sempiterne Deus, qui facis &c. In cõuen ,, tu autem, vbi capitulũ celebratur, quotidie post primam, missa de Spiritu sancto, vt supra, ab aliquo de capitularibus cantetur, & feria secunda, post tertiam Dominicam, vigiliæ cum missa pro nostris defunctis, solemniter celebrentur: his omnibus vt capitulares intersint, sollicitare teneantur rectores diuini cultus. Expleta missa de Spiritu sancto, pulsata ter campanella pro capitulo cõuocando, vt moris est, omnes tam vocales quàm nõ vocales, ad capitulũ

conueniant, & inde bini & bini processionaliter ad Ecclesiam vadant, atq; ordinatè coram maiori altari genu flectant: cantores vero in medio etiam genu flexi, incipiant cũ nota hymnum. Veni creator, &c. Post primas tres dictiones surgant omnes, & alternatim ex vtroq; choro totum decantent, posteà cantores in medio cantent versum. Emitte. &c. Deinde pater Præsidens cantet in loco suo. Dominus vobiscum. Oremus. Deus qui corda &c. Actiones nostras. &c. Adesto supplicationibus &c.

His peractis, sedeant, & dicat pater Præsidens. Benedicite. in tono, & resp. Deus: Habeatur oratio de electione celebranda latino sermone, qua in genere, nullo dato signo quo particularis aliqua persona significetur, ad electionem eius prouincialis, qui ad maius Dei obsequiũ, & prouinciæ profectum conueniat, admoneantur omnes. Qua finita, pater Præsidens dicat.
„ * Recitentur obitus fratrum, sororum, familia
„ rium, propinquorum & benefactorum nostræ
„ prouincię, qui hoc biennio diem suum obierũt,
„ vel sua bona aliquando monasterijs nostris reli-
„ querunt: & primo venerabilis Prouincialis recitabit nomina benefactorum totius prouinciæ deinde singuli Priores, ordinatim incipiendo à primo, surgentes recommendabunt omnibus

animas fratrum,qui illo biennio in suis conuentibus mortui sunt,vel monialium nostri ordinis & obedientiæ,quæ mortuæ fuerint in conuentibus eis subiectis:item patrum vel matrũ, fratrum suorum conuentuum,& particularium benefactorum,qui illo biennio diẽ suum obierunt:recitabunt etiam nomina eorum ,qui suis conuentibus bona sua pro sustentatione fratrũ reliquerunt: quibus omnibus recitatis,Pater Præsidens dicat ista verba.* Debitum missarum & officiorum tam fratrum & sororum, quam fraternitatis literas habentium, & istorum omnium propinquorum, & benefactorũ nostræ Prouinciæ defunctorum,in fine capituli reseruamus iniungendum,cùm benefactores viui recitabuntur, vt pro his omnibus integrè satisfaciamus:nihilominus oremus pro supra dictis defunctis. Tunc cantores in medio incipiant sine nota De profundis &c. Kyrie. &c. Pater Pręsidẽs dicat.* Pater noster. Et ne nos. A porta inferi Requiescant. Domine exaudi. Dominus vobiscũ. Oremus. Deus veniæ largigitor, & humanæ salutis amator,q̃sumus clementiam tuam,vt nostræ cõgregationis fratres sorores,cõfratres,familiares,propinquos & benefactores,qui ex hoc sęculo transierunt, Beata Maria semper Virgine intercedente,cum B.

O Pa-

Patrenoſtro Auguſtino, & omnibus ſanctis tuis ad perpetuæ beatitudinis conſortium per uenire concedas. Per Chriſtum. &c. Requiem. Requieſcant. Tunc Pater Præſidens dicat. Omnes fratres tam vocales quàm non vocales accedant ad capitulum. Et fratres bini & bini ad medium coram altari genu flectentes, ſi ibi fuerit ſacratiſsimum corpus Domini, cum ſilentio ad capitulum accedant.

¶QVOMODO PRIOR PROuincialis officio ſuo debeat renunciare. §. 4.

¶SI Venerabilis Prouincialis, caſu aliquo infirmitatis, vel alterius impedimenti ineuitabilis occaſione detentus, ad capitulnm non venerit, per ſocium ſuum ſigillum Prouinciæ mittat, nomine ſuo coram omnibus reſignandum, cum literis propria manu ſubſcriptis, quibus rationem reddat Patribus capituli, quare ipſe perſonaliter Prouincialibus comitijs intereſſe non poſsit: ab ipſa vero die præfixa, ſit ipſo facto à Prouincialatus officio abſolutus, & ad electionem alterius penitus procedatur: quòd ſi Prouincialis iuſtam excuſationem non habens, ad memoratum capitulum venire contempſerit, ex tunc vſque ad decennium, ad omne offi-

cium

cium, cum cura animarum ineligibilis permaneat. Patre igitur Præsidente, & omnibus alijs tam vocalibus, quàm non vocalibus, in capitulo, cum silentio maturè consedentibus, Prior Prouincialis surgens, omnibus ei reuerenter assurgentibus, genua flectat ad pedes Patris Præsidentis, & officio Prouincialatus simpliciter, omni cum modestia, & humilitate renunciet, & sigillum Prouinciæ in manibus eius consignans, ab officio petat absolui: & tunc Pater Præsidens respondeat dicens. * Et ego auctoritate, qua "
fungor in hac parte, accepto renunciationem "
tuam, & absoluo te ab officio Prouincialatus "
huius Prouinciæ. N. In nomine Patris. &c. "
Et ex tunc ad officium Prouincialatus eiusdem Prouinciæ, nec illo, nec in sequenti Capitulo, vllo modo assumi possit. Deinde Prouincialis absolutus, deosculata manu Patris Præsidētis, a sinistra eius sedeat: post hæc vnus ex iudicibus causarū surgat, & pronūciet hoc modo, videlicet. * Hi sunt illi Reuerēdi Patres, qui in presenti electione noui Prouincialis, habere debēt vo- "
cē actiuam, scilicet admodum Reuerendus Pa- "
ter. N. Præsidens huius presentis capituli, & "
Reuerēdus Pater Prouīcialis absolutus, Patres "
Diffinitores capituli præteriti, scilicet Pater "
 N. "

N. & Pater N. &c. Patres Visitatores totius Prouinciæ, scilicet Pater N. & Pater N. Posteà numinentur Venerabiles in Sacra Theologia Magistri, post quos statim illi nominabuntur, qui eiusdem Prouinciæ fuerunt aliquando Prouinciales, quos in capitulis prouincialibus vocem habere volumus, prout diffinitum fuit in Capitulo generali, Papiæ celebrato, Anno Domini 1348. per insignem Doctorem, Magistrum Thomam de Argentina, tunc temporis nostri sacri ordinis Priorem generalem: posteà nominentur Priores omnes, non quidem seruato ordine gradus, vel primogenituræ in ordine, sed dignitatis seu præeminentiæ conuentuum, dummodò conuentus, in quo capitulum celebratur, primum semper obtineat locum inter omnes alios, quicunq; ille sit: quapropter præcipimus, vt in singulis Prouincijs ordo seruandus inter conuẽtus statuatur: ex tunc socius Venerabilis Prouincialis, posteà cœteri vocales ex gratia si qui fuerint, vltimo loco omnes Discreti, seruato ordine suorum conuentuum, & sicut prædicti omnes nominati fuerint, sic sedebunt, primus à choro Prioris, & secũdus à choro Supprioris, & sic de cœteris: & hic ordo sedendi, seruetur à primo capitulo feriæ sextæ, vsquè ad solutionem capituli Prouincialis, in omnibus

In c. gñal. Papię.

pu-

publicis actionibus, vel quandocunq; & quotiescunq; fratres simul congregari contigerit: tunc enim volumus quod capitulares non capitulares omnino præcedant, ordine prædicto inter se seruato: deinde Pater Pręsidens admoneat omnes, vt sint solliciti circa celebrationem missarum, & sequelam chori, & quod intrent diligēter Capitulum, & Diffinitorium quādo vocati fuerint, quod officium diuinum in Ecclesia grauiter & solemniter cantent, & deuotè dicant; quòd nullus accedere audeat ad loca suspecta vel inhonesta, & quòd omnes obediant officialibus capituli: postea dicat, hęc verba. * Omnes quotquot non fuerunt nominati inter vocē actiuam habentes, in hac noui Prouincialis electione celebranda, Capitulum egrediātur, cuius iussioni omnes simpliciter obediant.

¶ DE ELECTIONE NOVI Prouincialis. § V.

¶ IN Prouincialem non eligatur nisi talis, qui sit bonę vitę & famę & in sacris literis mediocriter eruditus, ac qui aliquando in officio Prioratus per aliquod tempus laudabiliter se gesserit excipimus vero hac in parte gymnasiorum Regentes, qui sua opera ordinem nostrum plu-

rimum quidem iuuant atq; illustrant, haud obscurum interim de se ipsis periculum facientes, seque huiusmodi præfecturis non indignos esse re ipsa ostendentes: cum enim sapientes dominantur, Respublicæ rectè ac fœliciter administrantur: prout diffinitum fuit in capitulo generali Romæ celebrato Anno Domini. 1575 & qui quadraginta annorum ætatem habuerint, & laudabiliter viuendo in ordine quindecim compleuerint annos, prout diffinitum fuit per Reuerendissimum patrem & acutissimum doctorẽ Gregorium de Arimino quõdam nostri sacri ordinis Generalem, in capitulo generali Montipesulano, Anno Domini, 1357. celebrato, & qui nunquàm apostataue rint. Si tamen in iuuentute sua non propter scandalum alicuius delicti commisit, sed animi leuitate, quis nostrum: ordinem semel tantum exiuerit, & reuersus quasi statim ad ordinem, in eodem semper laudabiliter vixerit, poterit imo debebit capitulum Prouinciale, cũ huiusmodi dispensare, vt ad omnes indifferenter obedientias ordinis, si aliàs fuerit idoneus, assumatur, & electiones de eo factas confirmare: ille vero qui ad Prouincialatus officium secundum ordinis nostri statuta, assumi legitimè non potest, nec ad Vicariatus generalis

In c. gñal. Romę.

In c. gñal. Mõtis pesula.

of

ficiū assumi posSit, cū huiusmodi assumptio honori ordinis nō sit cōsona, prout diffinitū fuit in ca. gñali Neapoli celebrato Anno Dñi 1300 In c. gñal. Neapoli.
Igitur Pater Præsidens Electores admonebit, vt nec precibus, nec fauore nec timore, odio, vel amore, à vero electionis tramite discedant, sed illum eligant, quem suggerente Spiritu sancto, testimonium illis perhibente conscientia, ad spiritualium & temporalium bonorum regimen fore vtiliorem cognouerint: & postea proponat publicè in communi ex vocalibus tres patres, fideles, ex diuersis conuentibus Prouinciæ, in Scrutatores omnium electionum capituli eligendos per ballotulas: si vero contingerit tres nominatos Patres, aut aliquē, vel aliquos ipsorum, non acceptari, ex tunc Pater Præsidens alium vel alios eorū loco proponat, donec de tribus scrutatoribus prouisum sit: eodem modo eligetur Scriba, & in confirmatione eius, & Scrutatorum, procedetur sicut in capitulo generali: ad absentes, vel ob aduersam valetudinem, vel ob aliquod aliud impedimentum, scriba accedere non teneatur, & in omnibus electionibus in capitulo celebrādis, officio fungatur suo. Ex tunc procedetur in electione Priroris Prouincialis, vsq; ad eiusdē cōfirmationem præcisè, & adæquatè, sicut dictum

est in capitulo de electione Reuerendissmi Patris generalis, nisi quod loco generalis legatur Prouincialis, & loco ordinis, prouinciæ: & vbi dicitur, quod Reuerendus procurator ordinis deosculetur manũ Reuerendissimi Patris generalis &c. loco eius dicatur Prouincialis absolutus. Volumus tamen & decernimus vt præter illam per Patrem Presidentem factam confirmationem, omnes Prouinciales per Reuerendissimum Patrem generalem sese cõfirmandos curent quàm citius fieri possit, habita ratione maioris vel minoris distantiæ prouinciarum, atquè itineris difficultatũ: si vero aliquis Prouincialis negligens notabiliter in hoc repertus fuerit, à Reuerendissimo Patre generali puniatur, vsq; ad priuationem officij, si sibi videbitur expedire.

¶ DE MODO ELIGENDI Diffinitores. § VI.

¶ EADEM die Sabbathi, immediatè post nonam, congregato capitulo vocalium vt supra Pater Præsidens hortabitur omnes ad electionẽ Diffinitorum ritè & prouidè celebrandam per vota secreta, & vnusquisq; nomina quatuor Patrum in bussulam mittet, & illi quatuor in quos

plures consenserint, pro Diffinitoribus habeantur, non eligãtur autẽ in Diffinitores, nec Prouĩcialis absolutus, nequè Visitatores illius biennij præcedentis: facta autem electione, primus scrutatorum publicè in capitulo pronunciet hoc modo. * Ego frater .N. primus scrutatorum ״ huius capituli Prouincialis nomine meo & no ״ mine omnium ad quos prçsens diffinitoriũ per ״ tinet electio, eligo in diffinitores præsentis capi ״ tuli nostræ prouinciæ. N. Reuerẽdos Patres in ״ Christo fratrem. N & fratrem. N. &c. Et tunc ij quatuor qui electi fuerint, coram Patre Præsidente genua flectant, & ipse eos confirmet dicens. * Et ego authoritate qua fungor confir-,, mo vos in Diffinitores præsentis capituli nostræ ,, prouinciæ .N. dans vobis omnem authoritatẽ ,, & potestatem quam cæteri Diffinitores huius- ,, modi capituli nostri solẽt habere: In nomine Pa ,, tris ✠ & Filij ✠ & Spiritus sancti ✠ Amen. ,, Ipsi vero cõfirmati deosculata manu Patris Præsidentis sedeant post Prouincialem absolutum, ordinem inter se ipsos in nostra religione cõsuetum seruantes, post quos nihilominus vt iam dictum est, sedeant Diffinitores capituli præteriti: publicabuntur etiam illi tres patres, qui post Diffinitores electos plures quam alij voces habuerint, & statim declaretur quis eorum plures

ha

habuit, quod etiam adnotabitur in libro prouinciæ, vt ex illis posſit aliquando ſuppleri defectus Diffinitorũ, ſi caſus emerſſerit, prout inferius dicetur. Diffinitorium cuiuslibet prouincialis capituli, nouem patrum numero integrari volumus, videlicet Patre Præſidente niſi adſit Reuerendiſsimus Pater generalis, Priore Prouinciali electo, & Prouinciali abſoluto, quatuor Diffinitoribus electis, & duobus Viſitatoribus biennij tunc proximè præteriti: ideo ſi quem prædidtorum in Prouincialem eligi contingeret, ſiue alio aut alijs morte pręuentis, vel alias abſentibus, numerus nouem Patrum in capitulo celebrando opportuno tempore non inueniretur, tunc & in eo caſu, is vel ij qui poſt quatuor Diffinitores electos plures alijs voces, habuerint, pro Patribus additis Diffinitorio pronunciẽtur, confirmentur, & numero aliorum aggregentur, cõſueto ordine cum alijs obſeruato.

Quibus expletis, Pater Præſidens iubeat, vt qui literas habent Diffinitorio porrigendas, eas omnes vltimo ex Diffnitoribus præſentent, qui eas in ſaculo colligens, Patri Præſidenti & cæteris Diffinitorio annumeratis præſentabit.

¶ DE OFFICIO ET AVTHORITATE Patris Præſidentis. §. VII.

Ad

¶ AD Patris Presidentis spectat officium, omnibus & singulis, tam in diffinitorio quàm in cõmuni omnium vocalium collegio proponendis, tractandis, & expediendis, psonaliter interesse, ac preesse & expediẽda oĩa proponere, & acta oĩa & gesta, decisa, electa, deliberata, determinare, diffinita, ordinata, statuta, & ritè facta tunc confirmare, modo tamẽ diffinitiones huiusmodi postea à Patre Reuerendissimo confirmẽtur: non poterit autem se intromittere de casibus, qui Priori generali in cõstitutionibus reseruantur, prout diffinitum fuit in capitulo generali Paduæ celebrato Anno Domini. 1315. Caueant etiam Patres Diffinitorij, ne quicquã diffiniant, quod istis nostris constitutionibus contradicat, sub pœna priuationis vocis passiuæ ad arbitrium Patris Reuerendissimi In c. gñal. Paduę.

¶ DE ORDINE IN DIFFINITORIO seruando. §. VIII.

¶ COLLECTIS igitur literis, hora quæ Patri Presidenti videbitur opportuna, idẽ Patri Presidens vna cum cæteris de corpore Diffinitorij, ĩ aliquò loco decẽti & secreto, vbi sit altere paratũ, ꝑut diffinitũ fuit ĩ capitulo generali Tholosæ celebrato Anno Domini. 1341 collegialiter

con

conueniant, & omnibus genu flexis ante dictã imaginem, Pater Pręsidens incipiat sine nota. Veni creator.&c. Et alternatim totum dicant.
„ Pater Pręsidens. * Emitte Spiritum. &c. Do-
„ mine exaudi.&c. Dominus vobiscũ. Oremus.
„ Deus qui corda. &c. Actiones nostras &c. Ade
„ sto supplicationibus nostris &c.

Deinde surgentes ad paratam ibidem tabulam, super qua commodè scribere possint, in qua sint omnia huiusmodi actui necessaria, hoc ordine consedebunt, videlicet. Primò, Pater Pręsidens solus in titulo tabulę, Prior prouincialis electus à dextris, Prouincialis absolutus à sinistris, primus Diffinitor à dextris, secundus à sinistris, tertius à dextris, quartus à sinistris, primus Visitator à dextris, secundus à sinistris, ordinem inter se ipsos in nostra religione consuetum seruantes, qui etiam eodem ordine ad proposita respondebunt. Ipsis igitur, sic consedentibus Pater Præsidens dicat Adiutorium. &c. vt supra Subinde hortabitur omnes, vt in omnibus & singulis in ipso Diffinitorio per ipsos tra-
8.q. 1. ca. ctandis, & diffiniẽdis, sedatis passionibus, odio,
Licet er- amoreq; ac simultatibus depositis, zelum Dei
go. d. 63. & religionis prę oculis habentes, ea quę Dei
c. Metro. honorem, animarum salutem, morum correctionem, regularis vitę reformationem, & religio

gionis conseruationem,ac propagationem,pro
fectumq́; in Domino concernere viderint,exe-
quantum: precipuè vero quatenus id efficere va
leant,quòd sit eis animus in consulendo liber,
nec alicui priuato affectui obnixius : pręcipiat
quoq́; eis omnibus,sub pœna priuationis vocis
actiuæ & pasiuę per quinquenium sine dispen
satione,vt tam ea quę in Diffinitorio proponi,
tractari,decidi,ac fieri contigerit,quàm ea quę
super huiusmodi à quouis in ipso Diffinitorio
existente prolata fuerint, nullo quouis modo,
absq; totius Diffinitorij speciali commisione,
vel licentia,alicui extraneo à corpore Diffinito-
rij reuelent durante tempore celebrationis ca-
pituli,nec vllo alio tempore, ea quæ vergere in
detrimentum,vel infamiam alicuius,vel discor
dias inter fratres possunt seminare,euomere au
deant:quod obseruare omnes iurabunt,ponen
tes manus super sancta Dei Euangelia, & pri-
mus omnium iuret Pater Pręsidens:quod si a-
liquis aut animi leuitate,aut quauis alia de cau-
sa,hoc tam salubre ac rationabile pręceptum
ac iusiurandum infringsre pręsumpserit,pręta
xatam pœnam sine aliqua dispensatione se no-
uerit incurrrisse. Si vero transacto quinquen-
nio,per misericordiam in Diffinitorem assumi
iterum contigerit, & ipse denuò aut proposita
in,

in Diffinitorio, aut sententias, siue verba prolata alicuius vel aliquorum Patrum de Diffinitorio, vt supra detegere aut propalare nõ erubuerit, ipsum tanquam ad huiusmodi dignitatem penitus inhabilem, præsenti constitutione, à quouis nostræ religionis Diffinitorio, perpetuis futuris temporibus abijcimus, & omnino relegamus: deinde pro aptiori negotiorum expeditione, duos vigiles ostiarios ordinent, quorum alter semper prope ostium Diffinitorij præsto sit, alter vero per domum vocatos inquirendo, sicut oportuerit, matura festinatione discurrat: in fine vero quando collegium soluere, & locum Diffinitorij exire voluerint: putà ad prandium, vel cœnam ituri, Pater Pręsidens dicat. Sit nomen Domini benedictum. Resp. Ex hoc. &c. quandocunq; autem ad ipsum locum Diffinitorij deinceps collegialiter eos congregari contigerit, fiet vt supra notatum est.

Die Dominica spiritualibus pręsertim vacabunt, prout diffinitum fuit in Capituli generali, Viterbij celebrato, Anno Domini. 1284. De mane fiat solemnis processio, scribantur sigillatim omnes fratres iuxta gradus suos, prouideatur, vbi debeat cantari missa, & de via processionis, fiant ordinatores, qui cũ modestia & silentio ordinẽt, & admoneant fratres, parẽtur

In c. gñal. Viterbij.

plu-

plures cantores: ante processionem Prior Prouincialis intret capitulum, & declaret modum processionis, & hortetur fratres, vt honestè & equaliter incedant, & quod nihil fiat, quod cuiusq; offendat aspectũ: intra missam fiat sermo, & aliqua dicantur in laudem & cõmendationẽ nostrę sacrę religionis, sine prẹiudicio tamen aliarum. Finita missa, processionaliter redeant ad conuentum: post prandium teneantur solemnes conclusiones sacrę Theologię, in aliquo loco publico & decenti, quibus intersint omnes Patres vocales, & alij si voluerint, omnes cappis induti: ex tunc vero vsq; ad feriam quintã inclusiuè, quotidie habeatur sermo ad populũ, & conclusiones publicè defendantur: prouideat autem Prior prouincialis multis ante diebus, quinam sint prędicaturi, & qui conclusiones defensuri, qui etiam debeant presidere: non autem eligantur ad huiusmodi munera quicunque, sed doctiores, & qui magis satisfacere valeant audituris. His autem, qui ad hæc munera obeunda electi fuerint, prouideatur de necessarijs in eundo & redeundo, vel ab eleęmosynis, quę pro capitulo celebrãdo collectę fuerint, vel si nõ sufficiãt, à cõmunitate Prouincię. ¶ Ad ea quę disponẽda fuerint procedetur hoc modo: nam primò vnus ex Patribus Diffinitorij de

P a-

Patris Prę sidentis mandato ,literas omnes ac singulas, tam in forma clausa, quám patente, Diffinitorio directas, accipiet, & coram omnibus vidētibus & audientibus distinctè leget: alter autē eorū, quicquid ex literis ipsis lectis decidendum, & ad quid respondendum fuerit, in aliquo speciali quaterno, qui decidenda inscribetur, seriosè notabit: in alio vero, qui de fratribus mutandis inscribetur, fratrum petitiones circa mutationem locorum scribat, annotando conuentum quem petit vnusquisq;, & eum in quo residet: & sicut successiuè literę huiusmodi lectę fuerint, alius aliquis de Diffinitorio easdē in distinctis filis infigat, ad finem vsq; capituli, & Diffinitorij omnimodam solutionem, & quo usq; opus esse videbitur reseruandas, in vno videlicet filo literas fratrum & monialium, in alio vero literas secularium inserē do: posteà iuxta numerum literarum, sic vnum vel plures eligant Diffinitorij cancellarios, siue secretarios, fidos ac discretos, & qui secreta seruare norint, quos de singulis literis nomine Diffinitorij sine mora expediendis, tam respōsiuis quàm alijs informabunt: illud memoria retinentes, dedecus esse literis non respondere, præcipue Principum ac Pręlatorū, & aliorum, quorum cū omni reuerentia habenda est ratio: deputabunt etiā

tres

tres sufficientes examinatores, pro his qui ad confeßiones audiendas, vel ad ordines, seu studium, de præsentibus erunt promouendi, qui quidem sub præstito iuramento, de vniuscuiusque sufficientia Patres Diffinitorij plenè informabunt: deinde literas rationum, introituum, & expensarum, legant & calculent, atq; eorum summas scribi faciant, vt Prouinciali electo postea tradantur, & cum originalibus libris conuētuum suo tempore conferantur, & cuilibet Priori restituant literas sui conuentus, ne fraus aliqua posit fieri.

¶DE AVDIENTIA A DIFFINItorio præstanda. §. IX.

¶POSTEA Discretos conuentuum singulorum, vel Priores illorum conuentuum, qui Discretos ad capitulum non miserunt, per ordinem vocari faciant; ipsi vero Diffinitorio referant circa statum suorum conuentuum, quæ ad eorum officium iuxta tenorem literarum testimonialium spectare videbuntur: neq; enim volumus aliquem eorum, nomine sui conuentus quicquàm à Diffinitorio postulare, absq; Patrum sui conuentus consensu literarum testimonio roborato: nec etiam nomine alicuius fratris

P par-

particularis quidquàm petant, absq; litera clausa vel aperta, propria manu prædicti fratris signata: aduertant autem Patres Diffinitorij, ne alicuius petitioni satisfaciant, qui vocem actiuam vel passiuam sibi restitui petierit, nisi in petitione prædicta expressa fiat mentio causæ priuationis, & temporis quo fuit priuatus: quod obseruari etiam volumus, in quacunq; alia petitione cuiuscũq; pœnitentiæ relaxandæ: quilibet autem Discretus relinquat in Diffinitorio catalogum omnium fratrum sui conuentus, cum titulis officiorum & ordinum.

¶DE VISITATIONIBVS VISItatorum aperiendis ac legendis. §.X.

¶POSTEA Visitatores producant literas siue acta suæ visitationis, quibus productis, Prouincialis absolutus facta Patri Præsidenti debita reuerencia Diffinitorium egrediatur: nõ reuersurus, quousquè fuerit iussu Patris Præsidentis vocatus: quòd si fortè aliquis ex Prioribus ad Diffinitoriũ assumptus fuerit, idem omnino faciat, quando sui conuentus legenda & iudicanda fuerit visitatio: lectis visitationibus, nomina fratrum, qui ex causa rationabili amouendi erunt, licet ipsi non petant, in quaterno mutan

tandorum ſcribantur, ſinguli ſub titulo conuẽtus in quo fuerint, & cum cauſa aſsignata.

¶ DE DECISIONIBVS, ET diffinitionibus à Diffinitorio faciendis. §. XI.

¶ POST hæc decidatur, & diffiniatur ſigillatim, de omnibus ac ſingulis literis, querelis, & petitionibus, Diffinitorio delatis, quid in ſingulis reſpondendum, iudicandum, corrigendum, mandandum, ſtatuendum, ordinandumvè ſit. Præterea omnes Diffinitiones aliorum capitulorum eiuſdẽ Prouinciæ, quæ in viridi fuerint obſeruantia, coram omnibus legantur, & ſi quid mutandum, delendum, vel iuxta temporũ mutationes de nouo diffiniendum fuerit, mutetur, deleatur, aut diffiniatur, & quæ intacta remanſerint, de nouo confirmentur, per aliquam clauſulam generalem, & ea omnia ſerioſe in alio quaterno ſcribantur, ſubinde in libro Prouiciæ tranſcribantur, & manu Patris Præſidentis, & omnium de corpore Diffinitorij ſubſcribantur.

DE SOCIO ASSIGNANDO Priori Prouinciali, & eius officio. §. XII.

¶ DEINDE prouideatur Priori Prouinciali de socio maturo & graui, quem sine consensu Diffinitorum, relinquere vel mutare non poterit, nisi forte in casu infirmitatis, quemq; secum semper habeat, quando actualiter visitauerit, vt scribat quæ dixerint fratres, prout diffinitum fuit in capitulo generali, Florentiæ celebrato, Anno Domini. 1326. cuius etiam prudenti consilio, cùm necesse fuerit, vti possit, quiq; expeditè valeat quibuscunq; literis de mandato Prioris Prouincialis tanquàm eius secretarius respondere, registrumq; Prouinciæ ordinare, atque in eo quæcunque notabilia registrare distinctè & fideliter habeat magnum & paruum sigillum prouinciæ, ad sigillandas literas in forma clausa vel aperta, scribatque minutim quicquid Prior Prouincialis à prouincia, vel aliunde [pro ipsa tamen] receperit, & quicquid, & quomodo expenderit, & posteà cum ipso scripta conferat, ad reddendum rationem in capitulo prouinciali iudicibus causarum, vt ipsi Diffinitorio referant.

In c. gñal. Florẽtiæ.

Socius prædictus Prioris prouincialis, quoad fieri poterit, subditorũ inter se, & cũ Prouinciali vnionẽ semper procuret, & inter eos velut Angelus pacis incedat, & studium adhibeat, vt oẽs Priorem prouincialẽ ament, honorent, atq; reue-

reuereantur: in conuentibus primum post Supriorem locum habebit: subministrabuntur autem ei omnia necessaria pro indumentis, à communitate eiusdem Prouinciæ.

¶ DE INSTITVTIONE PRIORUM, Supriorum, Cōfessorum monialium, Magistrorum nouitiorum, Sacristarum, & Procuratorum. §. XIII.

¶ SVBINDE vero ad institutioné Priorū localium, matura diligentia procedatur: nam licet omnia maturè debeant Pater Præsidens & alij Diffinitorij Patres determinare, specialem nihilominus ac præcipuam diligentiam debent adhibere, in institutione Priorum, quibus ex officio animarum cura incumbit, quæ est ars artiū & scientia scientiarum, scientes nihil esse quod religioni magis officiat, quàm quod ad curam animarum assumātur indigni, necesse est enim vt tales sint familiæ, quales earū existūt Priores.

Vt autem fratres nostri maiori quiete ac animorum tranquillitate altissimo famulari possint, & à conuentibus nostris simultates totaliter eradicentur, plenam & omnimodam authoritatem, & potestatem, elegendi quoscunq; conuentuum Supperiores, in patribus Diffinitorij in

posterũ collocatam esse, volumus, ordinamus, statuimus, ac præsenti constitutione de facto collocamus, prout diffinitũ fuit in capitulo generali, Senis celebrato, Anno Domini. 1486. præcipientes in virtute & præcepto sanctæ obedientiæ quibuscunq; fratribus, cuiuscunq; nostri ordinis conuentus, vt electis sibi à prædicto Diffinitorio Superioribus subijciac obedientiã præstare, nullo exquisito colore recusent, secus facientes à conuentu mutentur, & tanquam rebelles ordini, & Priori generali, sine dispensatione puniantur Ad hoc autem, vt prædicti Patres Diffinitorij, huiusmodi auctoritatẽ & potestatem sine aliqua ambitionis nota exercere liberè possint, strictè prohibemus, ne aliquis eorum eligi possit ad aliquod officium, cuius prouisio ad Diffinitorium pertineat; sed inter alios Prouinciæ Patres, officia prædicta distribuantur, Dei timore, atquè ordinis honore, ante oculos proposito, semotoquè timore, odio, vel amore, concessa sibi potestate adeò modestè vtentes, vt in Priores tales præficiant, qui sint bonæ famæ, & quos ætatis maturitas, & morum grauitas cõmendent, & qui sint ordinis zelatores manifestè & præter hoc literis sacris erudítos, Priores constituant maximè in nobilioribus cõuentibus, in minoribus autem ad minus circunspe-

In c. gñal Senis.

ctos

ctos & bonos; ad præcipuarum vero domorũ administrationem nemo assumatur,nisi prius in alijs, Prioratus officio per aliquod tempus functus fuerit,& in eo laudabiliter se gesserit, caueant deniq; Pater Præsidens & Patres Diffinitorij,quorum communibus vtilitatibus Prouinciæ,pro locorum exigentia interest prouidere, ne Dei timore & religionis amore [quod absit] postpositis, quos corrigere deberent,præficiant & honorent,nevè deprimant & conculcēt,quos pro meritis conueniret honorare; nec alia officia negligenda sunt, quæ omnia nisi bonis committantur, confusio in ordine causetur oportet: semper enim mali in oppositum nituntur bonorum,qui si viribus aucti fuerint vt bonis præualeant,actum erit de rebus ordinis. Ideo Patres Diffinitorij diligentissimè animaduertant, ne aliquis improbus, vel obseruantiæ contrarius,ad officia quæcunq; admittatur.

Ad electionem igitur Priorum, antequàm procedatur,iuret vnusquisq;,quòd in omnibus Prioribus & alijs officialibus eligendis, eis semper suffragium suum dabit, quos ad huiusmodi munera subeũda magis idoneos in Dño senserit: posteà Pater Præsidēs, & Patres Prouinciales electus & absolutus, atq; primus &c. secundus diffinitor, tres p̃res vel etam plures viua

voce nominabunt, vt eorum vnus in Priorem primi conueutus eligatur ab omnibus Patribus Diffinitorij per ballotulas, eo modo & forma qua Prouinciales eliguntur in capitulo generali: quod si nullus eorum fuerit electus, alios simili modo nominent ijdem Patres, quousq; de Priore sit tali conuentui prouisum: idem faciēt pro secundo conuentu Pater Præsidens & tertius atquè quartus Diffinitor cum duobus Visitatoribus, & sic de cœteris alternatim: itaq; instituant pro omnibus conuentibus Priores, nullum in eodem conuentum reeligendo nisi prout dispositum est in hac tertia parte capi. 2. in diuersis vero conuentibus, toties idem pro Priore constituatur, quoties Patribus Diffinitorij, Dei honori, animarum saluti, ac ordinis profectui conuenire visum fuerit, quibus hoc iudicā dum relinquimus, eorum tamen conscientias grauiter super hoc onerantes. Non obstantibus quibuscunq; prohibitionibus in contrariū cuiuscunq; sint roboris, vel quibuscunq; temporis limitationibus, etiam per Reuerendissimū Patrem & per quàm plura capitula confirmatis, quas omnes irritas & nullius valoris esse volumus & declaramus. Eodem modo & ordine eligentur Suppriores, monialium confessores siue Vicarij, magistri nouitiornm, sacristæ, &

In motu pprio Pij V. Anno. 1573.

pro

procuratores conuentuum singulorum post familiarum dispositiones: si qui de nouo ad sacerdotium vel ad alios sacros ordines, ad audiendum confessiones secularium, vel ad prædicandum fuerint promouendi, hoc loco per ballottas admittantur.

¶ DE FAMILIARVM DISPOSItione, & fratrum mutatione, ac de putatis conuentuum nominandis.

§. XLIII.

¶ SVBINDE ad familiarum dispositionẽ, & fratrum mutationem, cũ sana maturitate, & cum charitate procedant, & vnicuiq; conuentui prouinciæ, quoad fieri posit, de numero & idoneitate fratrum prouideant respectiuè, prout statui prouinciæ & fratrum saluti & consolationi secundum Deum viderint expedire: is vero tantummodò numerus constituatur & conseruetur, qui vel ex proprijs redditibus monasterij, vel ex consuetis eleemosynis fidelium commodè posit sustentari: nec in vno conuentu omnes habiles & vtiles, in alio vero omnes inhabiles & inutiles fratres collocentur. Aduertendum etiam est, ne fratres dissoluti ponantur in conuentibus, in quibus, minus quàm par est, regu

la

laris obseruantia viget, sed in illis, in quibus melius possint corrigi & custodiri. In dispositionibus familiarium primò scribantur Sacerdotes, secundò Professi, tertio nouitij, quarto laici & conuersi, & scribantur tituli officiorum ipsorum, videlicet, si fuerint Prædicatores, vel Confessores, seu vtrumq;, & de professis, an Diaconi vel Subdiaconi sint, ordinem debitum inter ipsos seruando: nominabunt quoq; pro maioribus conuentibus quatuor, pro minoribus vero duos Patres, deputatos ad negotia cõuentuum cum officialibus & alijs, vt inferius dicetur, tractanda: & licet conuentus aliquis sit ingens & nobilis, non proinde maior numerus Patrum requiratur, sed prædicti sufficiant: poterunt etiam Patres Diffinitorij, si sibi videbitur expedire, deputatos istos ex ipsis officialibus vel alijs vocalibus nominare. Si qui à Prouincia licentiandi, siue iuxta regulæ & constitutionum formam, ne contagione pestifera plurimos perdant, à nostra societate proijciẽdi fuerint, cum dilectione hominum, & odio vitiorum, fiat hoc loco.

¶ DE COLLECTA PRO Prouincia reparanda.

§. X V.

¶ Stri

¶ STRICTE precipimus omnibus & singulis conuentibus cuiuscunq; prouinciæ ordinis nostri, vt contribuant certam pecuniæ summam, quæ taxabitur in capitulis Prouincialibus per Patrem Præsidentem & Patres Diffinitorij, & per eosdem applicabitur conuentibus egentioribus, vno biennio vni, & altero alteri, habita semper ratione maioris & vrgētioris necessitatis, ita vt omnibus subueniatur. Volumus autem vt istis pecunijs ædificia coustruatur noua, vel antiqua reparentur; & cum nulla se obtulerit ædificandi necessitas, conuentui tradatur prædicta summa, vt ex ea annua annona frumenti vini & olei &c. tempore debito ematur, atq; infra annum paulatim ea pecuniæ portio, quæ ad emendam annonam expendenda erat, deposito restituatur, ita vt semper remaneat integra illa pecuniæ massa in deposito, ad eundem effectum. Conuentus autem qui hoc non indiget, summam sic ei applicatam redigat in reditus annuales. Stricte autem præcipimus in virtute Sancti spiritus, & præcepto salutaris obedientiæ, omnibus & singulis Prioribus qui pro tempore fuerint; vt in nihil aliud tales applicationes expendant: Prior vero qui secus fecerit, vel summam illam pro annona annuali emenda, integram non reliquerit in

de

deposito conuentus, cum ad capitulum Prouinciale iuerit, ad officium Prioratus perpetuò ineligibilis permaneat, & voce careat in eodem capitulo, nisi ostenderit fidem depositariorum sui conuētus, quatenus dictam summam in deposito integram reliquerit. Prioribus autē Prouincialibus distinctè præcipiendo mandamus, quod quandocunq; contigerit nouas domos, vel etiam antiquas grauiter molestari, vel suo iure priuari, & propter paupertatem proprio adiutorio destitui, de alijs domibus suæ prouinciæ exhiberi faciant domibus huiusmodi subsidium opportunum, quousquè pacis & iustitiæ obtineant complementum.

¶DE RECEPTIONE ET PROuisione noui loci. §. XVI.

¶RECEPTIONEM & prouisionem noui loci, Patres Diffinitorij in solo Prioris Prouincia arbitrio non relinquant, imo præcipimus vt nullus locus de nouo recipiatur absquè Diffinitorum consilio, & assensu, & aliquorū etiam seniorum de Prouincia: nouis autem conuentibus prouideatur de fratribus selectis: vt statim à principio religionis rigor inibi seruetur, & ordinis bonus odor & fama, in illis partibus incipiat diuulgari: de habitis quoq; nullus locus alibi quàm in ipso capitulo prouinciali, & de consensu

ſenſu maioris partis totius capituli, & non aliter quocunq; prætextu relinquatur, nec etiam hoc fiat abſquè conſenſu Reuerendiſsimi Patris Generalis, qui vbicunquè ille ſit, debet poſtulari, & in ſcriptis de facto obtineri.

Quæſtam in Prouincia ita prudenter inter conuentus diuidant, & de ea ita modeſtè & religioſè diſponant, quòd ex multitudine fratrũ petentiũ nullũ poſsit ſcandalũ generari, nec fratres vnius Prouĩciæ ĩ limitibus alterius petãt, abſquè licentia Prouincialis illius Prouinciæ, niſi forte in eadem ciuitate duo vel plures fuerint conuentus diuerſarum Prouinciarum, ſeu congregationum.

Locum etiam futuri capituli celebrandi, omnino determinent, & in eodem quaterno familiarium ſcribant; aduertantq; diligenter, ne quid diffiniendum indiffinitum relinquant, quatenus omnibus ritè ordinatis, Prouincia tota vſq; ad ſequens capitulum prouinciale quieſcere valeat in ſancta pace.

¶ DE ELECTIONE VISITATORum, & Diffinitoris, ac Diſcreti Capituli generalis. §. XVII.

¶ DEMVM eligantur duo Viſitatores, qui ſint

In Ccõili Tri sessi. 25. de regula. c.8.

sint viri religiosi & graues, & i sacris literis mediocriter eruditi, circumspectæ personæ, & bonæ famæ, qui totam Prouinciam semel ante capitulum Prouinciale visitare teneantur, & efficaciter visitent, in quorum electione seruabitur iste modus, videlicet. Cõgregato capitulo [vt moris est] Pater Præsidens congruum de Visitatoribus eligendis sermonem faciet, posteà fiet electio per vota secreta, & illi duo, in quos maior pars vocalium conuenerit pro Visitatoribus habebuntur: quòd si in nullum maior pars conuenerit, scribant Scrutatores capituli, nomina quatuer Patrum, qui plures voces in electione prædicta habuerunt, si vero in vnum tantummodò conuenerunt, & non in duos, scribant nomina duorum Patrum, qui plures voces habuerunt: quæ nomina siue sint quatuor, siue duo, publicabuntur, & in omnibus procedetur, sicut in electione Reuerendissimi Patris Generalis dictum est. Nolumus autem, quòd aliquis de corpore Diffinitorij in Visitatorem eligatur, ne numerus Patrum Diffinitorij minuatur: si vero acciderit, quòd aliquis sit in Visitatorem eletus, qui in Diffinitorio fuerit pro Priore in aliquo conuetn assignatus, vtraq; de tali facta electio sit rata & valida, non tamen conuentum cuius fuerit Prior visitabit, sed loco sui suc

cedet

cedet in illius cõuentus solùm visitatione Prior propinquioris cõuentus eiusdem Prouinciæ, & si sequenti biennio capitulum generale debeat celebrari, eligantur Diffinitor & Discretus, vel solùm Diffinitor, si Discretus non fuerit eligendus, qui pro illa Prouincia ad dictum capitulum vadant: eligantur autem modo supradicto non tamen canonicè, sicut Visitatores, sed ille censeatur electus in Diffinitorem vel Discretũ capituli generalis, in quem plura suffragia conuenerint: quando autem extra tempus capituli, electionem Diffinitoris vel Discreti fieri necesse fuerit, sufficit quòd Prior prouincialis cum Patribus Diffinitorij, ad huiusmodi electionem cõueniant, & fiet tunc per ballotulas, sicut fiunt Priores in capitulo prouinciali.

Ad Diffinitoris munus, si fieri posſit, hi tantũ eligantur, qui officio Prouincialatus functi iam aliquando fuerint: cuperemus etiam, quòd huiusmodi eligerẽtur, qui generalis capituli Diffinitores ea tenus nõ extiterint, habita etiã ratione antiquitatis, ita vt nemini [si fieri posset] hac in parte iniuria fieret. Discreti vero Prouinciarũ siue cõgregationũ, semper sint studiorũ regẽtes, nullo ab eius munere gymnasio reiecto: vbi vero nulla fuerint studia, alij posſint eligi, vt diffinitũ fuit ĩ capitulo generali, Perusiæ celebrato

Anno

In c.gñal. Perusiæ. Anno Domini. 1570. huiusmodi autem constitutio, in Cismontanis Prouincijs tantummodò seruetur, in Vltramontanis vero earundem Prouinciarum mos & consuetudo, ita tamen vt qui semel Diffinitoris munus, cùm potuit, ac debuit, obire renuit ad eiusmodi officium, nequaquàm amplius admittatur, prout fuit diffinitum & declaratum in Capitulo generali, Romæ celebrato, Anno Domini 1575. Itutricuã ad capitulum generale ad minus sciant distinctè loqui latinum, prout diffinitum fuit in Capitulo generali, Neapoli celebrato, Anno Domini 1300.

In c.gñal. Romæ.

In c.gñal. Neapoli.

Ad Visitatoris Prouinciæ, Diffinitoris, vel Discreti capituli generalis officia, talis eligendus erit, qui non sit iuuenis in ordine, sed saltem per quindecim annos in ordine steterit, & qui nũquàm cũ scãdalo ab ordine apostatauerit, nec fuerit, de aliquò vitio notabili conuictus, vel confessus sine satisfactione longi temporis, vel communiter infamatus, nisi se canonica purgatione purgauerit.

Postea vel tunc immediatè, vel alia hora quę videbitur opportuna, ter pulsata campanella, vt moris est, de culpis agatur, & primum Prouincialis absolutus genibus flexis dicat & confiteatur culpas suas, cui iam tunc patres non as-

sur

surgant,& Pater Presidens condignam suis cul
pis iniungat el pœnitentiam, quam ipse patien-
ter acceptans, deosculata humiliter manu Pa-
tris Presidentis,ad locum suum reuertatur:po
steà Priores sigillatim dicentes suam culpam,of
ficio Prioratus,in manibus Patris Præsidentis
sigillum præsentantes,simpliciter renunciabūt,
quæ sigilla Pater Præsidens acceptando, & eos
dem ab officio Prioratus absoluendo,dicat v-
nicuiq;. * Et ego auctoritate qua fungor, acce „
pto renunciationem tuam,& absoluo te ab of- „
ficio Prioratus conuentus nostri. N. In nomine „
Patris. &c. Ab eis vero, qui suum biennium nō
dum compleuerunt,& officium Prioratus pro
sequi debent, acceptet sigilla sicut ab alijs,
non tamen eos absoluat:posteà si aliquis voca-
lium habet dicere suam culpam, vel debet pro-
clamari in particulari,id breuiter fiat:deinde v-
nus Discretorum in medio genu flexus, breui
oratione latina,magna cum humilitate,nomine
omnium vocalium & singulorum fratrum to-
tius Prouinciæ,culpam suam dicat,atq;terra de
osculata,ad locum reuertatur,interim vero om
nes stent:Pater Præsidens iuxta culpatum exi-
gentiam,& nostræ religionis statuta , vnicuiq;
dicenti suam culpam,vel pœnitentiam imponat
vel gratias referat suæ bonæ administrationis,

omnibusq; pro communibus culpis imponan psalmum vnum, statim communiter genibus flexis dicendum, dictoq; Adiutorium. &c. capitulum culparum soluat.

¶ DE DIFFINITIONIBVS atquè familijs legendis.
§. XVIII.

¶ HIS ritè peractis, vel tunc immediatè, vel hora quæ Patri Præsidenti videbitur opportuna campanella claustri ter pulsetur: pro signo capituli, & successiuè statim campana minor in campaniliter pulsetur prolixius cum debito interuallo: ad quod signum omnes tam vocales, quàm non vocales, ad capitulũ conueniant: quibus cum grauitate consedentibus, Pater Præsidens dicat Adiutorium &c. Benedicite. &c. deinde hortetur omnes, vt dispositiones capituli, prompta & simplici obedientia, sine quauis contradictione hilariter excipiant, & humiliter cum omni diligentia studeant adimplere: & statim legantur alta & intelligibili voce ab vno ex Cancellarijs Diffinitorij, præmisso, in nomine Domini. &c. prænotato etiam anno, mense, die, & loco, in quo celebratum est capitulum, & quis fuerit Præsidens, & quis Prouincialis ele

ctus

ctus, nominatisquè per ordinem omnibus & sin
gulis Diffinitorij Patribus, & hoc super adiun
cto, videlicet Qui omnes vnanimi consensu, „
auctoritate eis à nostris constitutionibus con- „
cessa, ea quæ sequuntur statuerint, ac publicè no- „
tificare mandarunt. Tunc legantur diffinitio- „
nes, & postea familarium dispositiones: cum
autem pronunciatum fuerit quem Priorem cō
stituerint conuentus talis. N. is qui nominari se
senserit, statim surgat, & coram Patre Præsidē
te genua in terra humiliter flectat, cui Pater Præ
sidens sigillum illius conuentus tradens, ipsum
in officio Prioratus confirmabit dicens. Et ego „
auctoritate qua fungor, confirmo te in Priorē „
conuentus nostri, N. dans tibi omnem auctori „
tatem, & potestatem, quam cæteri Priores eius „
dē cōuētus habere solēt tā in spūalibus q̄; in tē „
poralibus In nomine Pr̄is, &c. Et Prior huius- „
modi deosculata manu Patris Præsidētis sigil. si
accipiat, & ad locum suum reuertatur, & suc
cessiuè legatur eius familia: si autem Prior ali
quis de nouo non constituatur, sed in officio
sicut anteà erat, relinquatur, huic quidem Pa
ter Præsidens tradat sigillum sui conuentus,
non tamen eum confirmet, sicut anteà ab offi-
cio non absoluit, prima namquè confirmatio te
net, quousq; absoluatur. Si vero Prior electus,

non fuerit præsens, Discretus illius conuentus, & si conuentus non habuerit Discretum, Prior propinquioris conuẽtus accipiat pro eo sigillum, & Pater Præsidens eum, licet absentem, in Priorem confirmabit dicendo. * Et ego
„ auctoritate qua fungor, confirmo Venerabilem
„ patrem fratrem. N. in Priorem. &c dans ei. &c.
in omnibus alijs officijs, publicatio habeatur pro confirmatione, absquè aliqua alia ceremonia. Statuimus insuper, prout diffinitum fuit in capitulo, Romæ celebrato, Anno Domini, 1575. vt si quis ad aliquod officium ordinis exercendum promotus & accitus illud nulla rationabili causa impeditus subire contempserit, grauiter puniatur: si vero Prioratus officium acceptare renuerit, sine causa prædicta, quam iudicare tenentur Prior prouincialis, & Diffinitores, ad officium Prouincialatus, vel Prioratus alicuius nobilioris conuentus, de cœtero inhabilis permaneat. Deinde Pater Præsidens hortetur omnes Priores, [qui statim capitibus detectis surgant,] quatenus in moribus ac regimine, iuxta nostræ sacræ religionis sanctas ac laudabiles constitutiones, & ordinationes, ac Prouinciæ diffinitiones, studeant esse, & inueniri conformes.

In c. gñal Romę.

¶ De

¶ DE SIGILLIS PROVINCIArum & conuentuum. §. XIX.

¶ SIGILLA omnia Prouinciarum nostri ordinis, tam magna quàm parua, imaginē sancti Patris nostri Augustini cū cappa siue cuculla ordinis, corrigia præcincta, pluuiali, ac desu per caputio, mitra, & baculo pastorali, habeant expressam: different autem in circumcircascrip tione, quæ distinguere debet cuiusnam prouin ciæ, seu congregrtionis sit sigillum: sigilla vero conuentuum nostrorū tam fratrum quā monia lium, habeant expressam imaginem illius sancti vel sanctæ, cuius nomine Ecclesia nuncupatur vniuscuiusq; conuentus, cum circumcircascrip tione, cuius sit conuentus. Volumus autem ac strictè precipimus, vt quilibet conuentus ordinis nostri, proprium habeat sigillum: Prior vero qui vel ob negligentiam, vel incuriam, sigil lum ad capitulum Prouinciale non portauerit, à Patre Præside debitè puniatur. ¶ Publicentur Visitatores Prouinciæ, & pronuncietur locus capituli Prouincialis futuri: quo pronunciato, dicat Pater Presidens alta voce. * Reseruamus nobis authoritatē, & potestatem determinandi, diffiniendi, statuendi, reformandi, corriendi, & emendandi, nec non mutandi, & con "

» confirmandi quæcunque gesta sunt; quandiu
» nos & Patres Diffinitorij omnes simul erimus
» quapropter volumus & præcipimus, vt nullus
» Diffinitorū se possit intra illud tempus à loco
» capituli absentare. Ex tunc ad signum Patris Præsidentis cantores incipiant hymnum. Magne Pater Augustine. &c quem cantando fratres bini & bini, vt moris est, ad titulum inclinantes, in Ecclesiam vadant ordinatè, atquè bini & bini ante maius altare, si ibi fuerit sacratissimum corpus Domini genuflectentes, ad loca sua se conferant: finito hymno cantores dicant. Ora pro nobis B. Pater Augustine, &c. Pater Præsidens in loco suo dicat orationem. Adesto supplicationibus nostris omnipotens Deus. &c.

¶ DE BENEFACTORVM VIuorum recōmendatione, & suffraijs iniungendis pro viuis atquè defunctis. §. XX.

¶ POSTEA sedeat Pater Præsidens, & cæteri post eum, & ipse dicat in tono Benedicite. & responso ab omnibus Deus, habeatur oratio in laudem nostræ sacræ religionis, in gratiarum actionem pro fœlici comitiorum celebratione,

tione, commendenturq; fratrum tam præsen-
tiũ quàm absentium sacrificijs, & orationibus,
primo summus Pontifex pro tẽpore existens,
deinde Illustrisimus Cardinalis protector, Re-
uerẽdissimus Prior Generalis. R. Procurator
ordinis, & Episcopi ordinarij illorum locorũ, in
quibus monasteria illius prouinciæ existũt, po
stea Rex, vel Prĩceps illius Regni, vel prouinciæ
specialis etiam eorum fiat mentio, qui particu
laribus auxilijs illã Prouinciã prosequũtur, spe
cialia etiam & notabilia beneficia si quæ eo biẽ
nio contulerunt, fideliter referendo, iuxta in-
formationẽ Priorum: deinde mentio fiat inge
nere benefactorũ Prouinciæ, vtriusq; sexus, tũc
temporis viuentiũ, vltimo gratiæ referantur il
lis, qui comitijs Prouincialibus, suis eleæmosi
nis subuenerunt, vel actus nostros, quotidianas
& publicas conclusiones, & conciones, suo ad
uentu & conspectu ornare dignati sunt. Finita
oratione legantur literæ Patris Præsidẽtis, qui-
bus præcipiat omnibus & singulis Prioribus il-
lius Prouinciæ, quatenus postquàm ad conuen
tus suos peruenerint, vel de huiusmodi li-
teris in suis conuentibus constiterit, diligen
ter curent, vt quilibet sacerdos suæ familiæ,
pro fratribus & sororibus, familiaribus propin
quis & benefactoribus illius Prouinciæ viuis

dicat vnam missam de Spiritu sancto, clericus semel psalmos pœnitentiales, & frater laicus siue conuersus quinquaginta Pater noster, cum gloria Patri, pro fratribus vero ac sororibus familiaribus propinquis & benefactoribus prouinciæ defunctis, quod quilibet sacerdos dicat vnam missam, clericus semel officium integrum defunctorum, frater laicus siue conuersus quinquaginta Pater noster cum Requiē æternā. &c.

Literis lectis surgant omnes, & Pater Præsidens dicat. Oremus pro Papa nostro. N. sicut in capitulo generali: deinde flexis genibus fiat confessio & absolutio sicut ibidem, simili etiam modo absoluatur capitulum, & fratres ad loca sua in nomine domini nostri Iesu Christi ire pergant. Nolumus autem, quod Prior Prouincialis super dispositiones capituli, & fratrum mutationes, dispensare possit, nisi prius executioni mandentur, ne vnus sit ædificans, & alter destruens: quæ enim tanta Patrū cōsideratione & matura deliberatione disposita sunt, de facili mutare non conuenit, nec decet

¶ QVID DE LITERIS DIFFINITORIO delatis fieri debeant. § XXI.

¶ ANTEQVAM Diffinitorium omnino

soluatur, literæ quæ sunt Diffinitorio delatæ, producantur in medium, interquas si fuerint literæ aliquæ summi Pontificis, vel eius Legati, aut Illustrissimi Domini Cardinalis Protectoris, vel Reuerendissimi Prioris Generalis, seu aliorum Prælatorum aut Principum vel vniuersitatum, seu alicuius etiam personę priuatæ, quæ ad futura porrigantur, aut quę commodum Prouinciæ, vel alicuius conuentus concernere videantur, in registro prouinciæ per secretarios Difftnitorij registrentur, vel ad Archiuium Prouinciæ seruandæ mittantur, in quo huiusmodi omnia seruari debent, prout diffinitum fuit in capitulo generali Ratisponæ celebrato Anno Domini. 1290: cæteræ autem omnes igne comburantur: diffinitiones vero capituli Prouincialis cum proœmio consueto, nomina Priorum conuentuum, & Visitatorum, & Diffinitoris ac Discreti capituli generalis, ac locus capituli proximè celebrandi fideliter scribantur, & manu propria omnium Patrum Diffinitorij subscribantur, & maiori eiusdem Prouinciæ sigillo muniantur, & deinde ad Reuerendissmum Priorem Generalem, vt ab ipso, si sibi visum fuerit, comfirmentur, mittantur quàmcitius fieri possit.

In c. gñal. Ratispo.

¶DE

¶ DE LITERIS PATRIS PRÆsidentis quas singuli Priores ad suos conuentus portare debent. §. XXII.

¶ PRIORES vero aut Discreti locorum, vel ij deniquè qui sigilla conuẽtuum de manu Patris Præsidentis receperunt, antequàm à loco celebrati capituli recedant, literas habeant à Patre Præsidente in forma patente, manus propriæ eiusdem subscritione, ac sigilli maioris Prouinciæ impressione munitas, in quibus procemium consuetum, & omnes diffinitiones in eodem capitulo factæ, & prouisio ipsius conuentus de Priore & familia & assignationes fratrum, qui inde remouentur, nec non nomina & cognomina fratrum præterito biennio defunctorum distinctè contineatur: quas postquàm ad conuentum peruenerint, eadem die Supprior vel Vicarius biennij præteriti congregato capitulo legi faciat, & lecta istitutione Prioris, eum ad titulum capituli, si fuerit præsens, deducant, & manum ei in signum obedientiæ & reuerentiæ ipse Supprior, ac subinde cæteri omnes ordinatè deosculabuntur, omnesquè & singuli officiales conuentus claues in manibus eius consignabunt: quod si non fuerit præsens idem fiet quando ipse peruenerit ad conuentũ,

sine

sunt quibus literis lectis & publicatis, nullus pro Priore in aliquo conuentu recognoscatur. Deniq; quæcunq; in hoc capitulo, vel in quouis alio istarum constitutionū de Prouinciali, de Prouincia, vel de capitulo Prouinciali dicta sunt, ea omnia intelligi volumus de Vicarijs cōgregationum, de ipsis congregationibus, & de earum capitulis: omnia etiam quæ de biennio dicta sunt, de triennio respectiue intelligantur, in illis Prouincijs in quibus capitulum Prouinciale de triennio in triennium celebrabitur, vel de quadriēnio in quadriennium in Partibus Indiarum, si propter longissimam distantiam officia tantum durare Patribus visum fuerit.

DE CONGREGATIONE IN medio biennij celebranda. Cap. VIII.

IN vnaquaquè Prouincia nostri sacri ordinis in medio biennij eodem tempore quo capitulum Prouinciale celebrari solet, & in loco per Priorem Prouincialem assignando, congregatio Prouincialis celebrabitur, vt aliquibus negotijs, & casibus ac necessitatibus commodius prouideri possit, prout diffinitum fuit in capitulo Generali Romæ celebrato, Anno Domini. 1543. per Reuerendissimum In c. gñal. Romæ.

Pa

Patrem M. Hieronymum Seripandum nostri sacri ordinis, tunc temporis Priorem Generalem, posteà vero S.R.E. Cardinalem, ac demũ sacrosancti Concilij Tridẽtini auctoritate summi Pontificis Pręsidentem.

Ad huiusmodi congregationem solummodò conuenient nouem illi Venerabiles Patres, qui in capitulo prouinciali fuerunt de corpore Diffinitorij: ille tamen, qui in capitulo Præsidentis officio functus fuit, non tanquàm Pręsidens sed tanquàm vnus ex Diffinitoribus interuenire debet, & in loco sibi competenti sedere, & ad proposita respondere: Prior autem Prouincialis Pręsidentis officio fungetur in omnibus, quòd si huiusmodi Venerabilis pater: qui Pręsidens in capitulo fuit, diem suũ obierit, vel quocunq; alio legitimo impedimẽto impeditus fuerit, quominus posit ad locum congregationis venire, Priorem ex superstitibus, qui Diffinitores fuerunt pręteriti biennij, [qui tamen in illo pręsenti biennio non sit de corpore Diffinitorij, in quo casu alius qui sequetur, erit assumendus,] Prior Prouincialis aduocabit, qui in illius locum succedat. Si vero Prouincialis absolutus mortuus vel impeditus legitimè fuerit, ille loco eius substituatur, qui ante ipsum Prouinciam gubernauit proximo pręcedenti biennio:

eo

to etiam deficiente, retrocedatur quousq; de a liquo, qui iam fuerit Prouincialis, prouideatur. Numerus autem Diffinitorum perfici & suppleri potest, si aliquis eorum quauis ex causa defecerit ex his patribus, qui post ipsos Diffinitores plures voces habuerūt; ex his autem ille qui plures alio voces habuit, primo assumatur & aggregetur. si vero Visitatores ob casum mortis, vel impedimenti venire nequiuerint, vocabitur primus Visitator biennij pręcedentis, vel etiam ambo, & sic retrocedatur ordinatè, quousquè de duobus Visitatoribus cuiuscunq; biēnij prouisum sit: quatenus ista prouincialis congregatio nouē patrū numero ītegretur, ad quā nemo venire audeat absq; speciali Prioris prouincialis licentia in scriptis obtenta: contra vero faciens, non audiatur, imo pro sua temeritate puniatur prout dictum fuit de his, qui sine licentia prędicta ad Comitia prouincialia accedere audent. Hęc vero congregatio eandem habeat auctoritatem, quam habet Diffinitorium capituli prouincialis, nisi quod in ea nouę leges vel diffinitiones pro tota Prouincia minimè condantur, nec aliqua collecta de nouo prouincię imponatur, hęc enim solum in capitulo prouinciali fieri volumus. In hac congregatione sicut in Diffinitorio capituli prouincialis omnino procedatur

notate

tur, iuxta constitutiones nostri ordinis. Sabba to ante Dominicam tertiam post pascha, quando congregatio fieri debet, post primam Prior Prouincialis missam de Spiritu sancto deuotè cantabit, sine Credo tamen, cum duabus collectis, vna Beatæ Virginis, & alia sancti Patris nostri Augustini, & omnes de corpore congregationis ipsa die de Spiritu sancto missam celebrabunt: in omnibus etiam conuentibus Prouinciæ, eadem die post primam, missa de Spiritu sancto similiter cantabitur: deinde ad negotia expedienda diligenter & maturè procedatur: vbi vero celebrabitur capitulum de triennio in triennium, huiusmodi congregatio fiat in festo omnium Sanctorum in medio triennij.

¶DE INSTITVTIONE PRIORUM, & aliorum officialium extra capitulum prouinciale. Ca. IX.

SI post capitulū prouinciale, Prior alicuius conuentus ex hac luce migrare, vel quauis alia ex causa officio priuari, seu absolui cōtingerit, Supprior, vel si dictus conuentus non habuerit Suppriorem, primus ex Patribus cōsilij, huiusmodi conuentum gubernet, quousq; Prouincialis de Vicario prouideat, qui debeat

guber-

gubernare vsquè ad congregationem: in qua Prior pro integro biennio eligendus erit, qui in capitulo prouinciali pro secundo anno confirmabitur, non obstante, quòd sigillum resignauerit, nisi forte propter demerita, vel aliam rationabilem causam Diffinitorium iudicauerit, illum officio esse priuandum: si etiam post congregationem, Prioratus aliquis vacauerit, eodem modo Prior Prouincialis de Vicario prouidebit, qui in capitulo prouinciali, sicut cœteri Patres vocem habebit: si tamen post dictam congregationem Prior Prouincialis, Priorem aliquem ab officio suspenderit, & demum à capitulo priuato absolutus fuerit, de Vicario prouidere nō poterit absquè consensu Patrum Diffinitorū: quòd si Patribus congregationis aliquando videatur magis conducere, quòd electio Prioris alicuius conuentus, vsq; ad capitulum prouinciale differatur, de Vicario vsq; ad dictum capitulum tantum prouideant: si autem alia officia conuentuum ante congregationem vacauerint, prouidebit dictus Prouincialis vsquè ad tempus congregationis: si vero vacauerint post cōgregationem, ipse etiam prouidebit vsq; ad capitulum prouinciale.

¶DE CAPITVLO priuato. Cap. X.

Capi-

CApitulum priuatum appellamus, quandocunq; & quotiescunq; Prior prouincialis extra tempus capituli vel congregationis, Diffinitores illius biennij in vnum congregat ad aliquid determinandum & prouidendum: quod quidem facere ipse potest, quoties sibi videbitur expedire, imò in aliqbus casibus, vt patet ex constitutionibus, tenetur; quòd si infra biennium, vnum vel duo ex quatuor Diffinitoribus prædictis diem suum obire contingerit, vel aliquo ineuitabili impedimento impediti fuerint, sufficit quòd Prior prouincialis alios tres vel duos, qui remanserint ad determinandum necessaria, conuocari faciat: si vero tertius è vita migrasset, vel simili aliquo impedimento impeditus fuisset, vocabitur ad priuata consilia vnus ex ijs patribus, qui post Diffinitores plures voces in capitulo prouinciali habuerunt, seruato ordine iam dicto, ita vt semper hoc priuatum capitulum ex duobus patribus ad minus præter Prouincialem cõstet: & vt prædictus Prior Prouincialis, Diffinitorũ consilio facilius vti posst, in Comitijs prouincialibus, vel simul in eodem conuẽtu collocabuntur, vel in diuersis parum tamen distantibus, ob vitandas expensas, & faciliorem congregandi commoditatem: nunquàm Prior Prouincialis aliquid

quid determinabit, Diffinitores per literas consulendo, sed semper capitulum priuatum congregabit, quando grauis & vrgens casus consilium eorum poposcerit: si tamen aliquando periculum fuerit in mora, & Prior Prouincialis à Diffinitoribus longè distauerit, poterit loco sui aliquem grauem Patrem in prædicto casu subrogare, qui simul cum Diffinitoribus prædictis super ea tantum re prouideat, sicut ipse fecisset, si præsens fuisset. In hoc capitulo priuato poterunt hi supradicti Venerabiles Patres, [si Visitatores Prouinciæ post congregationem, & ante tempus suæ visitationis, vel etiam inter visitandum vnus vel ambo ex hac vita decesserint, seu aliquo iusto & rationabili impedimento detenti nullo modo visitare potuerint] alium vel alios loco eorum instituere: & si casus occurrerit, Diffinitorem vel Discretum capituli generalis eligere. Poterunt etiam Priorem officio Prioratus priuare, non tamen per duos menses ante tempus capituli prouincialis, prout diffinitum fuit in capitulo generali, Imolæ celebrato, Anno Domini. 1 3 8 8. quod intelligi etiam voluimus per duos menses, ante congregationem. Poterunt etiam licentias ad prædicandum, & ad confessiones audiendas dare, fratres ad studium mittere, non tamen poterunt senten- In c. gñal. Imolæ.

tias vel determinationes capituli vel congregationis prouincialis mutare vel alterare, nec super pœnitentijs ibidem iniunctis dispensare, nec diffinitiones nouas condere, nec Priores instituere, nec fratrem aliquē habitu religionis priuare , nec perpetuo exilio Prouinciæ punire: præter hæc, omnia etiam facere poterunt, quæ in his constitutionibus eis commissa fuerint.

¶DE OFFICIO ET AVCTORItate Prioris Prouincialis, & pro quibus casibus possit priuari. Cap. X I.

PRIORI Prouinciali, [saluo semper mādato & reuerentia Reuerendissimi Prioris Generalis] Priores & fratres omnes suæ Prouinciæ tanquàm Patri & pastori promptè obediant, & debitam subiectionem & reuerentiam cum humilitate vbiq; locorum exhibeant: qui vero Priori Prouinciali obedire recusauerit, & in ipsa inobedientia obstinatus per diem & noctem permanserit, vltra pœnam impositam eis, qui Priori suo per diem & noctem inobediētes extiterint, quam omnino subire debet, per annum voce careat. Ipse vero in principio sui reginninis cum timore & tremore incedat, quousq; magis per experientiam quam per aliam

aliam sapientiam sit edoctus. In primis diligenter legat & notet quæ de officio Prioris Generalis scripta sunt, & quæ sibi competunt, secundum suum officium opere adimplere non desinat: ante omnia autem sollicitè procurare debet quòd in omnibus conuentibus, diuinum officiũ diurnum pariter & nocturnum reuerenter, & deuotè dicatur, iuxta ordinarium ordinis nostri. Regulam & constitutiones, & acta capitulorum, atq; ordinarium, secum portare & frequēter legere debet, vt ea, in primis seruet, deinde cœteros ad illorum obseruationem verbo, & exemplo efficaciter inducat: legē enim quam Prælatus non didicit obseruare, & frequenter non legit, non potest sine rubore & errore alios edocere. Prior Prouincialis, totius Prouinciæ curam gerat, non tamen alicuius conuentus possit esse conuentualis Prior. Ad officium eius pertinet, saltem semel in anno, omnes conuentus tam fratrum quàm monialium suæ Prouinciæ personaliter visitare, & in eis corrigere, ac reformare quæ secūdum regulam sancti patris nostri Augustini, & constitutiones, ac ordinationes nostri sacri ordinis, ac diffinitiones, tam generalis capituli, quàm suæ Prouinciæ inuenerit corrigenda, ac reformanda: nihil tamen poterit Prior Prouincialis præcipere toti Prouinciæ

nt

ſub pœna ſanctæ obedientiæ vel excommunicationis, niſi de conſilio & aſſenſu Diffinitorũ. Idem intelligi volumus de Prouinciæ Viſitatoribus. Errata etiam fratrum, vel monialium, vel conuentuum aliquorum, abſquè rationabi ac neceſſaria cauſa, nunquàm debet alijs recitare: Epiſcopum & Dominum loci, & alios principaliores amicos ordinis viſitare debet: cùm fratribus officijs diuinis & refectioni, quoad fieri poſsit, intereſſe laboret, vt illorum modum viuendi melius conſideret & perſcrutetur: Priores & Prioriſſas monaſteriorum ſuæ Prouinciæ poteſt ipſe per ſe ſuſpendere ab officio, atq; etiam de conſenſu Diffinitorum priuare, inferiores autem officiales de facto priuare, ſi caſus emerſerit: Prior tamen ſuſpenſus in capitulo prouinciali vocem habebit, niſi Pater Præſidens cum iudicibus cauſarum eum priuatione dignum iudicauerint.

Moneat fratres ad Dei amorem, & timorem, & ad proximorum charitatem, ad trium votorum obſeruantiam, ad humilitatem, patiẽtiam, & alias virtutes: cum ſecularibus & religioſis, maximè alterius ordinis modeſte loqui, & eiſdem honorem & reuerentiam debitam exhibere, ac cũ eis pacem habere: domi foriſq; ita modeſtè incedere & ſtare: * Vt in inceſſu, ſtatu,

habi-

habitu, & in omnibus motibus suis nihil fiat quod cuiusquàm offendat aspectum, sed quod eorum deceat sanctitatem. Et quantum fieri potest, operam det, vt omnes in pace & consolatione relinquat: querelas fratrum patienter audiat, & discretè, si opus fuerit, in eis prouideat: cui tamen nullus querelam facere audeat, nisi propter defectum Prioris conuentualis, aliàs non solum non audiantur, sed etiam corripiantur querelas facientes: facta visitatione omnium conuentuum, in aliquo commodiori loco se in futurum constituat, vt sciant fratres Prouinciæ vbi eum inuenire possint, si causa eum requirendi contingerit: si tamen fratres ad se venire pro leui causa cognouerit, sic venientes puniat, vt alij arceantur: volumus enim, vt discursus fratrum pro viribus restringat, nec permittat eos discurrere propter negotia quæ possent per literas expediri: fratres de loco ad locum mutare, nisi pro manifesta necessitate, vel rationabili causa, Prouincialis non debet, maximè quousq; de statu Prouinciæ, conuentuũ, & fratrum, notitiam habeat pleniorem: perturbatores conuentuum alibi transferre, & colligationes in malum per dispersionem dissolue re, & quantùm fieri licet seruato charitatis ordine, conditiones eorum Prioribus, ad quos

In reg. S. p.n. Aug.

mittuntur, notificare debet: fratrem tamen nullum per mensem ante capitulum Prouinciale de loco ad locum mutare poterit pro conuentuali, nisi aliàs notabile scandalum ordini vel conuentui redundaret, prout diffinitum fuit in capitulo generali Imolæ celebrato Anno Domini. 1388. Apostatas suos Prouincialis citramontanus infra sex menses à die commissæ apostasiæ, vltramontanus verò infra annum, salua ordinis disciplina, recipere poterunt, vltra vero istum terminum eorum receptio ad Reuerendissimum Patrē pertinebit. Prouincialis de cuius prouidentia & fidelitate ordo confisus, administrationem & regimen prouinciæ discretioni suæ committit, summopere studeat nobis monasterijs erigendis, præsentiū in ciuitatibus nobilioribus, vel quæ commoda esse videantur fratribus itinerantibus: ad promotionem etiam eorum quæ iam habētur, sollicitè & incessanter laborare debet, & ad hoc pro posse Priores & alios fratres instanter inducere: conuentus autem pauperes & remotiores magis debet habere cordi, & plus cauere ab eorum grauamine, eisq; semper subuenire in quibus potuerit, & ad subueniendum eis conuentus alios & fratres hortari, eosq; frequentius per literas consolari. Ordo itaque experietur opere,

In c. gnal. Imolæ.

qui

quibus prouincias ordinis ampliandas & augmentandas confidēter committere posſit & debeat: remouendi enim omnino ab administratione officij ſunt illi, quorum opera ordo noſter nullum ſuſcipit incrementum nec in ſpiritualibus, nec in temporalibus: Prouideatur vero Priori Prouīciali de coueniēti ſubſidio ſeu collecta pro veſtimentis & alijs expenſis ordinarijs ſecundum quod in capitulo Prouinciali fuerit determinatum: nec liceat ei plus exigere quàm fuerit taxatum, ſub pœna priuationis vocis paſſiuæ per quinquennium à die abſolutionis officij, & ſub pœna reſtitutionis in integrum. Ad capitulum generale cum illis tantum qui de ſua prouincia electi fuerint vt ad ipſum capitulum vadat, ibit, nulli alteri eundi ad memoratum capitulum licintiam concedere poſsit. Et quando ad præfatum capitulum iuerit, vel aliàs extra Prouinciam eum ire contingerit [quod inconſultis Diffinitoribus, & abſq; eorum conſenſu facere non debet] Patrem aliquem Diſcretum & expertum, & in ſacris literis mediocriter eruditum in Prouincia Vicarium relinquat, aliàs nullam habeat authoritatem in tota Prouincia, Vicarium ſtatuendi, niſi de ſpeciali licentia Patris Reuerendiſsimi, prout diffinitum fuit in Capitulo Generali,

In c. gñal. Mediola. Mediolani celebrato Anno Domini. 1343. quod tamen poterit pro Parte Prouinciæ quoties opus fuerit: si autem extra prouinciam suam iuerit, quod facere pro leui causa non debet, moram vltra quindecim dies non contrahat, nisi negotium pro quo ire cõtingerit, tam arduum esset, quod sine magno prouinciæ periculo relinqui, vel alteri committi non possit. Excessus vero pro quibus Prouincialis poterit absolui; sunt isti, videlicet. Si postposito Dei timore irreligiosè viuit, vel apud fratres seu seculares, de aliquo notabili vitio est infamatus: si constitutiones, & laudabiles ordinationes, siue diffinitiones, ordinis, vel Prouinciæ, per Prouinciã seruare non facit, transgressores scilicet non corrigendo, nec conuentus ad eorum obseruationem hortando, & monendo; vel si probatos, manifestos, graues, & enormes fratrum excessus, secundum ordinis statuta non corrigit: si munera & dona non comestibilia, nec parui momenti, à fratre aliquo vel conuentu, seu à communitate Prouinciæ, aut ab aliqua alia persona eius vel eorum nomine, per se vel per interpositam personam receperit, quæ omnia postea communitati Prouinciæ restituere compellatur hoc addito, vt si per simoniam, aut propter aliquam dissimulationẽ, vel palliationem alicuius

cul

culpæ, compertum fuerit aliquid accepisse, grauius puniatur à Diffinitorio Prouinciæ. Si vero contingeret ipsum Priorem Prouincialem ante tempus suæ administrationis expletum, ex hac vita decedere, aut aliquo quocunq; impedimẽto ita detineri, vt non possit Prouincialatus officium exercere, Visitatores Prouinciæ quam citissime Patri Reuerendissimo id significare festinent: iterim vero ad illius prædecessorem immediatum in Prouincialatus officio, & eo deficiente ad illi proximũ, ipsis omnibus Prouincialibus deficientibus, ad primum Diffinitorem capituli proximè præteriti: quòd si nullus eorũ inueniretur, ad primum Priorem in ordine cõuentuum, regimen Prouinciæ pleno iure pertineat, vsquè ad impedimenti prædicti cessationẽ, vel noui Prouincialis electionem, quæ suo tempore fiet, nisi Pater Reuerendissimus aliter disposuerit, interim tamen Rector prouinciæ, & non Prouincialis vocabitur: si autem tunc instaret tempus generalis capituli, in quo debeat Prioris generalis electio celebrari, ipse Rector Prouinciæ ad dictum capitulum ibit, vocem tanquàm Prouincialis in omnibus habiturus.

¶ De

¶ DE OFFICIO ET AVTHORItate Visitatorum Prouinciæ, & de modo visitandi, ac qualiter in iudicijs in ordine nostro sit procedendũ, quo modo etiã fratres in causis extraneorum testimoniũ reddere possunt. Cap. XII.

In cõ. tri. Ses. 25. de reg. ca. 8. In cap. Ea q̃ de statu mona.

VIsitatores vniuscuiusq; Prouinciæ, cum omni diligentia, maturitate, & æquitate, commissum sibi visitationis officium studeant exercere, ac sollicitè caueant, ne alios visitando, quicquam faciant vel omittant, quod postea in eis cõgrua animaduersione veniat corrigendum. Horum officium est omnes conuentus & fratres Prouinciæ semel ante celebrationem capituli opportuno tempore visitare, fratrumq; omnium tam subditorum quàm etiam Priorum culpas & excessus secundum ordinis statuta corrigere, & si consuetudo alqua in aliquo conuentu Prouinciæ à regula seu constitutionibus, ordinationibus, vel diffinitionibus, inoleuit aliena, ab illa præcipiant fratribus ibidẽ commorantibus de cætero abstinere, & tam in spiritualibus, uquàm in temporalibus, Prouinciam reformare, & ad debitum modum viuendi

di redigere conentur, nec vllo modo patiantur in aliquo conuentu Prouinciæ quantumcunq; minimo ceremonias illas & sanctas institutiones negligi, ac præteriri, quarũ obseruantia ex multitudine fratrum minimè dependet, vt sunt verbi gratia contemplationes, disciplinæ, silẽtiũ ieiuniũ, capitulũ, confessio, cõmunio, & cætera huiusmodi quæ sic à paucis sicut à multis obseruari possunt: ita tamen visitent quod in sua visitatione vbiq; simul ire & esse debeat, & quisquid ad suæ visitationis spectat officium, mutua præsentia, consilio, & cõsensu, secundum ordinis statuta perficiant. Quod si Priorem Prouincialem in aliquo conuentu inuenerint, non poterit dictus Prior Prouincialis, eos à visitatione prohibere, nisi iam suam visitationem ipse incepisset, quia in eo casu illam perficiet, priusquã Visitatores visitare incipiant: aliter vero de Visitatorum visitatione Prouincialis non se impediat, nec in aliquo intromittat. Sequenti igitur vel tertia die, postquàm ad locum peruenerint, quem ex officio visitare debebunt, si fieri potest & omnes fratres in domo fuerint, alioquin absentes expectent, si videbitur expedire, visitationem incipiant. Hora itaq; quæ eis opportunior videbitur, facto signo, vt moris est, omnes fratres in capitulo conueniant; & flexis ge-

genibus deuotè dicant alternatim hymnum Veni creator, sine nota, Kyriel. &c. Pater noster. &c. Vers. Memento nostri Domine &c. Res. Visita nos in salutari tuo. Domine exaudi. &c. Dominus vobiscum. Oremus. Deus virtutũ cuius est totum quod est optimum, insere pectoribus nostris amorem tui nominis, & præsta in nobis religionis augmentum, vt quæ sunt bona nutrias, ac pietatis studio quæ sunt nutrita custodias. Per Christum &c. Tunc surgant, & alter Visitatorum dicto. Adiutorium. &c. breuem sermonem faciat, de aliqua spirituali & vtili materia, si voluerit, quod per singulos cõuentus alternatim facere debent: postea fratres admonebit, & cautos reddet, de pertinentibus ad actum visitationis, sicut videbitur expedire, præcipue ne aliquis dicat inutilia vel friuola, nec ea quæ aliàs sunt correcta: deinde legat vel legere faciat excommunicationis sententiam, in hac forma. Nos frater N. & frater N. huius Prouinciæ N. ordinis Eremitarum sancti Augustini Visitatores indigni, Vos omnes & sigulos Patres, & fratres, huius conuẽtus N. eiusdem ordinis ac voti, rogamus hortamur, & in Domino monemus, primo secundo & tertio, & vobis in virtute sancti Spiritus præcipimus per obedientiam salutarẽ, quatenus

re

remotis odio, amore, timore, pretio, & preci- ,,
bus, dicatis nobis, quantùm in Domino poteri- ,,
tis, veritatem in omnibus, de quibus à nobis re ,,
quisiti & interrogati fueritis: ac insuper, quòd ,,
si aliquid notabile scitis, vel audiuistis, de Vene ,,
rabili Priore, vel fratre aliquo, quod tolerari nō ,,
debeat nec deceat, illud nobis charitatiuè reue- ,,
letis: quòd si aliquis vestrum hoc præsens no ,,
strum mandatum obseruare contempserit, ex ,,
nunc prout extunc, trina canonica monitione ,,
præmissa, in his scriptis, licèt inuiti, eum vincu- ,,
lo excommunicationis innodamus. Lecta & la ,,
ta fuit hæc sententia Anno Domini. &c die ta- ,,
li, mensis talis, in capitulo conuentus. N. Et le- ,,
gantur eorum subscriptiones: posteà adiungat.
Hæc autem sunt ea, de quibus ex nunc prout ex
tunc vnumquemq; vestrum, à nobis requisi-
tum, & interrogatum esse volumus, atq; de fa
cto requirimus, & interrogamus, videlicet. Si
diuinum officium tam diurnum quàm noctur
num, vt decet, horis debitis deuotè dicatur, &
statutis diebus cantetur: secundò, an Prior ad
matutinum surgat: tertiò, an omnes Sacerdotes
in missarum celebratione conformes sint, & si
debitè ordinarium Romanum, & nostri sacri
ordinis, in choro & altari à fratribus obserue-
tur: quartò, an sit aliquis suspectus de horis nō

dicen

dicendis,& de nō confitendo frequenter: quinto, si Ecclesia, chorus, Sacristia, sacræ vestes, paramenta, & alia quæ ad diuinum cultum pertinent, debito & religioso modo seruentur, præcipuè autem sacratissimæ Eucharistiæ Sacramentum, & si lampas die ac nocte ardeat ante ipsum, quomodo seruetur Oleum sanctum pro infirmis, atque etiam reliquiæ Sanctorum: sextò, quomodo seruiatur infirmis, & eis iuxta possibilitatem loci, & consilium medici, necessaria tribuantur: septimò, quomodo recipiantur hospites: octauò, quomodo nouitij & fratres omnes iuniores, in timore Dei, & in bonis literis, sedulò instruantur: nonò, an solita ieiunia ordinis sine causa frangantur: decimò, an die Mercurij carnes comedantur: vndecimò, si vestes lineæ ad carnes portentur: duodecimò, si bene silentium horis, & locis debitis, obseruetur, & si Prior de nocte colloquijs inutilibus ex consuetudine vacat: tertio decimò, si debitus modus in visitatione, & collocutione cū mulieribus seruetur: decimo quartò, si diebus statutis capitulum teneatur, & ad ipsum fratres conueniant: decimo quintò, si lampas in dormitorio singulis noctibus ardeat: decimo sextò si aliquid ex constitutionibus, ordinationibus, vel diffinitionibus, seu Superiorū quorumcūq; præ-

præceptis, vel statutis, contemnatur, ita scilicet, quòd nec Prior fratres ad id obseruandum moneat, & hortetur, nec transgressores aliquando vel rarò increpet, reprehendat, & corrigat: decimo septimò, an sit aliquis proprietarius in conuentu, vel qui rem sibi collatam celet: decimo octauò, an aliquis frater cum scandalo non alloquatur alterum: decimo nonò, an singuli debitè Priori subijciantur: vigesimò, an aliqui sint notati de nimia familiaritate personarum sinistræ suspicionis, vel hominibus malæ vitæ sint aliqui communiter familiares: vigesimo primò, si intus uel foris sint potatores scandalò si: vigesimo secundò, si aliqui ludis vtantur prohibitis, vel si habitum ludendo dimiserunt: vigesimo tertiò, si aliqui sint assueti iurare, vel turpiter loqui etiam iocosè, vnde male ædificentur cœteri: vigesimo quartò, an Prior visitet cellas fratrum bis in anno, sicut iubet constitutio: vltimò, si famuli conuentus sint pacifici, & honesti. Deinde fratrem aliquem modestum, & diligentem, de consilio Prioris pro fratribus vocandis nominabit, qui nomina & cognomina singulorum fratrum conuentus, scripta per ordinem, cum titulis graduum, officiorum, & ordinē, Venerabilibus Visitatoribus ante omnia præsentabit, & ex inde vsq; ad capitulū de culpis

nec

nec Prior,nec frater aliquis de conuentu,absq; speciali licentia Patrum Visitatorum extra monasterium ire præsumat,quo etiam tempore ipsi Patres Visitatores primum locum habebunt, etiam supra Priorem:sed anteà vel posteà,si ex rationabili causa moram traxerint,locum sum in Prouincia consuetum tenebunt,& ab omnibus reuerenter tractabuntur. Tempus infra quod debeant Prioris & fratrum culpas audire,& super eis inquisitiones debitas facere,limitari non potest,sed sufficit,quòd cum diligẽtia & sollicitudine fratres vocare faciant, eosquè audiant,nec tempus amittant,imò ante & post prandium,quotidie visitationis officium exerceant,vt quamprimùm se expediant. Incipientes igitur à Priore,successiuè audiant singulos fratres,scribentes ea quæ sibi dicta & reuelata fuerint,in libello,in quo vnusquisq; frater, singula quæ dixerint, manu propria suo nomine confirmabit,sic tamen cautè, quòd aliorum testimonia legere non possit,vt si forte super aliquo casu contentio oriatur,habeant Visitatores vnde veritas innotescat: non autem vocentur,neq; audiantur infames,quales sunt falsi accusatores,detractores,maledici,falsi testes,surripientes,ebriosi,& alij huiusmodi,vt videri potest in locis suis,& si qui alij per capitulum pro

nun-

uinciale iudicati fuerin infames, quorum testimonia nihil penitus valere volumus, quos omnes etiam priuatos esse voce declaramus, eaq; de facto carere volumus. Licet autem non intendamus, quòd in correctionibus & sententijs nostris, sicut in foro contentioso procedatur, sed simpliciter & de plano, sola rei veritate inspecta, prout ordinatum fuit in capitulo generali, Mediolani celebrato, Anno Domini. 1343. In ca. ge. Mediola. [praesertim cùm superiores in ordine nostro, in correctionibus fratrum, iuris ordine postposito, secundum ordinis nostri instituta procedere, liberè & licitè ex indulto Apostolico posint, & valeant,] nolumus tamen, vt nostri superiores in suis visitationibus, ac iudicijs, veritatē istam inspicere, & crimina detegere, per fas & nefas sibi licere putent. Multum vero interest, quòd Visitatores ex ijs quae audiunt in visitatione, nō facilè conscientiam forment, sed potius diligenter inuestigent de conditionibus personae denūciantis, si forte eum non cognouerint, atq; diliter attendant, & ponderent, modum, motum, & affectum ipsius: si quis etiam alicui crimē obiecerit, cuius complicem, vel conscium se fuisse dicat, non admittatur eius testimonium contra talem, cùm nullus turpitudinem suam allegare posit, sed ipse idem sicut reus criminis, quod

S pro-

quod proprio ore confessus est, publicè puniatur.

Quando aliquis obijcit crimen alicui, quod tamen probari non potest, si is qui obijcit crimen, vsq; tunc vitæ laudabilis, & sanctæ conuersationis extiterit, & de eo cui obijcitur crimen, quod illud vel simile quid aliàs commisse rit, apud graues personas nostri ordinis, inter quas conuersatus fuerit, sit opinio læsa, licèt cõtra eum non procedatur, ad pœnam, quæ tali culpæ debetur, eo quòd sufficiens testimonium non appareat, nihilominus de loco, vbi tale commisisse crimen dicitur, remoueatur, & in alio collocetur: sed si non sit auditus huiusmodi sermo de illo, cuiuscunquè meriti sit accusans, ipse accusatus ob id grauari in aliquo non debebit. Si aliquis frater commiserit aliquid, de quo sit graue scandalum apud seculares, poterunt super hoc recipere testimonia secularium personarum, de quibus non sit suspicio odij contra ordinem, vel fratrem prædictum, quibus receptis poterunt ad sententiam procedere, sicut fuit ordinatum à Reuerendissimo Magistro Alexandro de sancto Elpidio, nostri sacri ordinis quondam Generali electo, in capitu
In c. gñal. lo Viterbij celebrato, Anno Domini. 1312.
Viterbij. Postquàm igitur inquisitionem de omnibus, quæ

quæ ad emendationem & ad correctionē Prio ris & fratrum omnium spectabunt, diligenter fecerint, si aliqui vocandi fuerint, vt reprehensione secreta puniantur, maturè, & expeditè fiat: deinde visitent depositum conuentus, & in libris tam accepti quàm dati, fidem suam relinquant, eorum quæ inuenerint: visitent etiam Sacristiam, & videant quomodo obligationibus missarum satisfactum sit: visitabunt quoquè cellas fratrum, & si quid indecens inuenerint, ab eis auferant, & vel vsui communi applicent, vel vendi faciant, vt de pretio aliquid pro infirmaria ematur: idem omnino faciant, si inuenerint, quòd aliquis frater, cuiuscunquè gradus, aut conditionis existat, equum aut iumentum aliquod, per se vel per interpositam personam ad suum priuatum vsum teneat, sine speciali & expressa licentia Prouincialis & Diffinitorum, in scriptis habita, in qua rationabilis & euidens causa exprimatur, præter hoc autem, prout eis videbitur, talis frater pro sua temeritate debitè puniatur: visitent etiam alias principales officinas conuentus, vt puta loca infirmorum, & hospitum &c. & in omnibus videant & notent meliorationes conuentus, vt capitulum Prouinciale valeant de Priorum bona, vel mala administratione informare. Cū autem

ad determinationem visitationis ventum fuerit, si aliquas nouas ordinationes relinquere voluerint custodiendas, debent primo super his cum Priore & quatuor Patribus deputatis, vel duobus in minoribus conuentibus conferre, & eorum sensui qui nouerunt plenius statum domus, & patriæ fidem adhibere: quas ordinationes in libro conuentus scribant, vel scribi faciant, ac manu propria confirment, in quo libro tam hæ ordinationes, quàm diffinitiones capitulorum generalium, ac Prouincialium illius Prouinciæ, & alia memorabilia pro bono conuentus registrari debent: in libro etiam quem secum deferent, & futuris Visitatoribus tradent, omnia supradicta scribãt, vel scribi faciant. His omnibus peractis, capitulum de culpis teneant & vnus eorum idem scilicet, qui in primo capitulo sermonem fecit, in hoc secundo dicto. Adiutorium &c. verbum habeat opportunum: deinde publicet ordinationes, si quæ factæ fuerint: posteà dicat. Agamus de culpis. &c. Et Prior surgat, & coram Venerabilibus Visitatoribus humiliter genu flectẽs, dicat suam culpam, nec surgat, quandiu cum eo locuti Visitatores fuerint: interim conuentus stet, & post eum sedeat deponere Priorem, vel absoluere non poterunt, sed si expedierit, ab officio suspendant: deinde

deinde reos proclamabunt, vt si suam culpam confiteantur non oporteat testes publicare: si vero tunc quis diffitebitur, tacito adhuc nomine prædictorum testium, legent ipso & alijs audientibus quæ de eo dicta fuerint, vt ipse audiēs circustantias & modum culpæ quam commisit, erubescat & confiteatur: alioquin fratres illi per quos conuincendus erit, surgentes ad mandatū Venerabilium Visitatorum, quæ in secreto de eo dixerunt, coram omnibus confirment, vt conuictus dignam pro suis culpis subeat pœnitentiam: in iniungendis pœnitentijs prouidè discernant grauitatem culparum, & prout possibile fuerit, cum charitate puniant iusto modo, sine perturbatione, & plusquàm in ordinarijs capitulis puniri solent excessus, ne visitatio veniat in contemptum: ante iniunctionem pœnitētiæ aggrauēt culpas, quæ maiori reprobatione dignæ fuerint in quolibet delinquente, vt per hæc audientes arceantur, & ad cauendum inducantur, virtutes vero in bonis laudent, & commendent, vt cæteri excitentur & animentur: principaliter autem ad hæc intendere debent, quod ex sua visitatione sequatur correctio culparum religio reformetur, obedientia, deuotio, & omne deniq; bonū in fratribus augeatur, & pax, charitas & tranquillitas in domo relinquatur: po-

ſtea Supprior pro ſe & pro omnibus Sacerdotibus & Patribus grauioribus dicat ſuam culpam, quod etiam faciat primus ex profeſsis pro ſe & pro omnibus non ſacerdotibus, & impoſita eis pœnitentia, dicant omnes genibus flexis, Confiteor Deo &c. Et Viſitator faciat abſolutionem generalem conſuetam: & concedet omnibus & ſingulis, licentiam eligendi confeſſorem idoneum, & approbatum eiuſdem conuentus, qui eos infra tres dies abſoluere poſsit ab omnibus caſibus & cenſuris: & dicto Adiutorium noſtrum &c. capitulum ſoluant. Si inuenerint aliquem ex fratribus aliquid commiſiſſe, propter quod de conuentu illo ſit meritò remouendus, putà quia ſuſcitat ſchiſmata inter fratres, aut contra Priorem malitioſe ſe erexit, ſiue alicui perſonæ familiaritate coniunctus eſt, quam ipſe deſerere non vult, & ſine ſcandalo tenere non poteſt, vel crimen aliquod graue commiſerit, per quod generauerit, vel generare poſsit ſcandalum in populo, ſeu conuentus, aut fratrum turbare, vel impedire quietem, vel ſi inter ſeculares eſt infamis, etiam ſi de delicto conuinci nequeat, & propter alia huiuſmodi, Priori Prouinciali ſcribant, vel capitulo denuncient, vt fratrem illum inde remoueant, & ſi ſcandalum talis fratris ni

nis inuilescat, eum ad Priorem Prouincialem cum literis statim transmittant.

Omnia autem per Visitatores statuta & ordinata, tam quoad morum reformationem, quàm quoad pœnitentias iniunctas firma & immobilia permanebunt, nec Prior Prouincialis ea poterit mutare, minuere, vel alterare: idem per Visitatores de præceptis, statutis, & pœnitentijs, Prioris Prouincialis, omnino obseruari volumus & mandamus.

Siquis autem pertinaciter inobediens Venerabilibus Visitatoribus, vel eorum mandatis, repertus fuerit, pœnam patiatur, quæ debetur ijs qui Priori Prouinciali sunt rebelles.

Venerabiles Visitatores de correctione Prioris Prouincialis nõ se impediant, nec de suis culpis vel vnũ verbũ loquantur in capitulo cõuentus, sed eas fideliter Diffinitorio præsentent, si sibi relatę fuerint: ab vno quoq; autem fratre inquirant in particulari, si forte scit aliquid vel audiuit de Priore Prouinciali, quod tolerari nõ debeat nec deceat: hoc tamen in publico ob reuerentiam officij Prouincialatus nõ erit decendũ.

Priori Prouinciali, ac etiam Prioribus illis, in quorum conuentibus ipsos Visitatores habitare contingerit, sicut alij fratres & ipsi obedire teneantur, saluo semper officio eis cõmisso.

Prior Prouincialis poterit eos corrigere ac pu nire, non tamen pro culpis tempore visitationis commissis, licet personales fuissent, hoc enim pertinere volumus ad Diffinitores capituli Prouincialis, vel ad Prouincialem futurum.

Decernimus insuper, quod si quis aliquem fratrem, apud alium quam Superiorem, vel prælatum nostri ordinis accusauerit, ipso facto sit omnibus gradibus, ac voce vtraque priuatus, vsq; ad dispensationem capituli Prouincialis. Inhibemus autem, ne quis pro huiusmodi correctionibus, recursum habeat ad iuristas, vel ad quasuis alias personas, quæ non sint nostræ professionis, vt se vel alium à culpis defendat, vel à pœna eximat: si quis contrafecerit, per triennium voce sine dispensatione priuetur: idem obseruari volumus, de correctionibus aliorum Superiorum sacræ religionis nostræ.

Appellationes à correctione regulari, vel à præcepto sui Superioris, penitus inhibemus, & à nostro ordine relegamus, & ineptas iudicamus, & vt tales non esse audiendas declaramus. Quapropter si quis à processibus, seu sententijs, visitationibus, correctionibus seu præceptis, officialium nostri ordinis, indebitè appellauerit, etiam si ad Superiorem appellet, ex nunc prout ex tunc, sic ineptè appellantem, voce priuamus

per

per triennium: & idem iudicium fieri mandamus, de hisqui appellantibus adhæserint, vel appellationes defenderint, cum ad ordinem non venerimus contendere, sed propriæ voluntati renunciare, & pati cum Christo & pro Christo: hoc autem determinatum fuit in capitulo generali Florentiæ celebrato, per beatum multisq; miraculis decoratum, fratrem Clementem de Auximo, nostri sacri ordinis Generalem, Anno Domini 1287. In c.gñal. Florẽtiæ.

Ex sola suspicione aliquis aliquem non accuset, aliàs accusans sustinere cogatur pœnam, quam accusatus portare debuisset, si de obiecta sibi culpa conuictus fuisset: eandem pœnam sustineat, qui in probatione accusationis alicuius defecerit.

Prædictum modum visitandi, ac iudicandi, seruabunt Prior Prouincialis, ac Visitatores Reuerẽdissimi Patris Generalis, in suis visitationibus formalibus, & omnes Superiores ordinis nostri in suis iudicijs: quod attinet ad receptionem munerum, non solum tempore visitationis, sed etiam in toto biennio, idem sit iudiciũ de Visitatoribus ac de Priore Prouinciali.

Habeant quoq; Visitatores à suis conuentibus prouisionem ordinariam, sicut alij fratres, de necessarijs vero ad visitandum, à communi

tate

tate Prouinciæ prouideaut.

Deniquè fratrum vel monialium defectus, nisi solum Diffinitorio Capituli Prouincialis, vel ipsi Prouinciali, nullo modo dicant, sed potius bona de conuentibus, & Patribus prædicent, prout secundum Deum, & conscientiam facere poterunt, bono modo, nisi alicuius negotij vrgeat necessitas: quòd si secus fecisse conuincti fuerint, si materia fuerit grauis, & secreta, inhabiles ad huiusmodi officium per decennium permanebunt: ad idem teneatur Prior Prouincialis sub eadem pæna. Vt autem occasiones inquietudinis vitentur, & melius pax, ac beneuolentia cum omnibus conseruetur, nemo ex nostris, nec in causis criminalibus, nec etiam ciuilibus se examinari sine licentia sui Superioris permittat, sub pœna priuationis vocis per annum. Superior autem licentiam dare minimè poterit in causis criminalibus, vel infamatorijs, poterit vero eam dare in causis, quæ ad religionem catholicam pertinent, & in pijs causis ciuilibus, quæ quantum fieri possit, sic cedant in vnius fauorem, quod in alterius detrimentum non cedant: quandoquidem instituti nostri est sine cuiusquàm offensione, quantùm fieri potest, omnium in Domino commodis inseruire.

¶ De

¶ DE OFFICIO ET AVCTORItate Prioris localis, & pro pro quibuscasibus possit priuari. Cap. XIII.

PRIORI tanquàm Patri fratres sui conuentus cũ omni subiectione, saluis semper mandatis Superiorũ, ĩ omnibus obediant ab eisq; in singulari reuerentia habeatur, nam dedecus filij Pater sine honore. Ipse imprimis diligenter legat & notet, quæ de officio Prioris Generalis & Prouincialis scripta sunt, & quæ sibi competunt, secundùm suum officium opere adimplere pro viribus laboret: quod & Prouincialis è conuerso facere tenetur, cùm etiam & ipse Prior sit totius Prouinciæ. Circa omnes se ipsum bonorum operum præbeat exemplũ, nec percepta abutatur potestate, sed tanto magis se ipsum in omni disciplina cohibeat, quanto in monasterio nullum alium habeat, à quo possit cohiberi: vestitus & lectualia eius, nec in pretio nec in forma, nec in colore singularia sint: in refectorio cum cæteris & sicut cæteri comedat, nisi fuerit infirmus, vel propter hospites, nam cum Prælatus asperitatis ordinis cum alijs sustinet, ipse intelligit, quæ sunt proximi ex se ipso, & dum sentit miseriam, addiscit misericordiam: qui vero per experientiam miseriam

non

non nouit, miseris compati nescit, iuxta illud.
Amos. 6. Bibentes vinum in phialis, & optimo vnguento delibuti nihil compatiebantur super contritione Ioseph: spiritualibus exercitijs libenter interfit, quo singula ordinatè fiant iuxta illud. Esto
Exod. 18. [inquit] cum populo in his, quæ ad Deum pertinent: circa quotidiana ministeria minoris põderis, quæ per officiales exerceri solent, minus occupetur, semper tamen superintendat, & officinas sæpe visitet, & in eis negligenter vel indecenter se habentes corripiat & puniat: Priorẽ Prouincialem, Visitatores, & alios Superiores suos debita cum reuerentia suscipiat & tractari faciat, eorum mandata fratribus frequenter proponat, & vt plenè obseruentur operam det, eisquè ipsammet obedientiam præstet, quam à fratribus suis sibi præstari desiderat, & procurare debet.

Ad officium eius pertinet subditis suis spiritualia & temporalia tam in sanitate, quàm in infirmitate ministrare: varias eorum conditiones & complexiones inuestigare, & non eodẽ modo oẽs tractare, sed potius singulis se coaptare, quantum religio absquè peccato permittit: quorumdam infirmitates tam animorum quàm corporum supportando, aliorum proteruiam & comtumaciam humiliando, pu-

sila

ſillanimes roborando,deſolatos & triſtes conſolando, naturaliter impatientes & iracundos ad horam ſuſtinendo,patientes non irritando, honeſtiores & verecundiores verbis corripiendo,vitioſos & improbos [ſi qui fuerint] pœnis corrigendo:eo tamen modo in correctioni bus ſe gerendo,vt etiam qui reprehenduntur & corriguntur, quàmuis ſecundum inferiorem hominem, quod agitur ſibi diſpliceat, agnoſcãt nihilominus quòd rectè in Domino,& cũ charitate ille ſuum officium exequatur: delinquentium peccata non diſsimulando,ſed mox vt ce perint oriri radicitus amputando, memor periculi Heli ſacerdotis de Sylo,feruentiores plus debito refrenando,periculoſos & procliues ſol licitè cuſtodiendo, ipſoſq; ſi contingat interdum exire cautè aſſociando, iuuenes de facili non exponendo,maturos & idoneos occupando,ſicquè modò priuatè,modò publicè,modò durè,modò blandè,modò verbis, modò operibus,modò pœnis & diſciplinis, modò recreationibus licitis,& honeſtis, vt alacriores ad res diuinas & ſacras reddantur, modò per ſe, modò per alios fratres Diſcretos agendo, dare debet ſingulorum & ordinis profectibus operam efficacem Prior quoq;,cui cura animarũ ſubditorum ſuorum,de quibus debet rationẽ red-
dere

dere Deo,& administratio conuentus à prouin cia commissa sunt,suos subditos ad humilitatem,obedientiam,paupertatem,castitatem,alias què virtutes frequenter hortetur & moneat, maximè sacerdotes & antiquiores:nam ad progressum in virtutibus faciendum,multum confert antiquiorum exemplum:iuniores namquè sicut ipsos facere viderint,sic & ipsi facient. Ad horas canonicas temporibus statutis Domino Deo reddendas in choro & extra sollicitet, easquè semper in choro pro more dici aut cantari distinctè & deuotè faciat, quibus semper intersit, nisi sit negotio communi occupatus. Moneat quoquè fratres, quando opus fuerit, vt domi ac foris religiosè ac deuotè incedant, & cum omnibus maximè cum clericis & religiosis alterius ordinis humiliter & modestè loquantur,& ipsis honorem & reuerentiam,cum casus occurrerit,exhibeãt,vt sibi ipsis tribuant titulos religionis honestos & cõdecentes:& sacerdotes Patres,non sacerdotes vero fratres appellẽt,inuicem honore præuenientes,Deũ in se ipsis honorãtes,cuius tẽpla facti sunt. Prætereà inhibeat fratribus per Ecclesiam obambulare, vel per eam extra cõuentũ exeũtes,vel ad conuentũ redeũtes transire, maximè quando diuinũ in ea celebratur officiũ:silentiũ, quod decor reli-

religionis est, fratribus sæpe cõmẽdet, & ab omnibus discretè seruari faciat: in decenti administratione & solemni cultu diuini officij, & obseruantia regulæ & constitutionũ, ordinationũ, ac diffinitionũ, & odore bonæ vitæ & famæ domi & foris per se & suos fratres vigilet, & incessanter insistat, vt Deo, qui corde & opere colitur, admnistrationem acceptam, & gratam exhibeat, & ex ea ordini fidelium deuotio plus accrescat. Fratres ad inuicem in vinculo pacis & charitatis cõiunctos cõseruare procuret: si autem sciuerit, quòd aliquis frater ex deliberatione & pro animi affectu alicui fratri non loquatur, statim eũ vel eos moneat, vt omni liuore deposito, ad inuicem loquantur: si vero aliquis sic admonitus infra diem naturalem se nõ emendauerit, & fratri locutus non fuerit, ipso facto, careat voce, donec cũ eo per Priorem Generalem, vel per capitulũ generale fuerit dispensatum, prout diffinitum fuit in capitulo generali, Bononiæ celebrato, Anno Domini 1306. addentes, quòd iste talis non communicet donec fratri loquatur. Vtilitatem & commoditatem conuentus sic prouidè procuret & quærat, vt in fabrica Ecclesiæ & domorum, & alia loci promotione, sua sollicitudo & fidelitas nota fiat: Ecclesiam & chorũ & sacristiam in his quæ
ad

ad decorem & ornatum pertinent, ſtudeat ſolli citè conſeruare: officinas vero alias, ſeu domos mundas & honeſtas procuret peritus teneri.

Poterit Prior Suppriorem, Sacriſtam, & Procuratorem, ſi ipſi limites auctoritatis ſibi ab ipſo Priore commiſſæ exceſſerint, & moniti primo, ſecundo & tertio, in capitulo, vel coram teſtibus vlterius id facere præſumpſerint, ab officio ſuſpendere, à Priore Prouinciali efficaciter, & cum effectu priuandos, poſtquàm de cauſa ſuſpenſionis ſibi legitimè conſtiterit: idem poterit facere, ſi caſus alius emerſerit de conſenſu Patrum cõſilij. In iſtis vero caſibus vel quandocunq;, ſeu quomodocunq; aliquod iſtorum officiorum vacauerit, ſtatim Priori Prouinciali per literas id Prior ſignificet, eiq; mittat nomina omnium Sacerdotum ſui conuentus, vt Prior Prouincialis de aliquo ex eis, vel de alio fratre idoneo prouideat, vſq; ad congregationem vel capitulum Prouinciale Verùm, ne intereà conuentus ipſe aliquod diſpendium patiatur, Prior alicui ex magis diſcretis & prouidis ſuæ familiæ committat, vt interim prædicto fungatur officio: iſte tamen ad conſilia non admittatur.

Laborare quoquè debet Prior ad amicos &

&

& deuotos ordinis cõseruandos & multiplicandos, & maxime ad habendum gratiam Prælatorum, Magnatum, & primariæ auctoritatis hominum, illos interdum per se vel per fratres eis magis notos & gratos visitando, & honorifice quando ad nos veniunt, recipiendo: nihil tamen causa humilitatis & reuerantiæ seu deuotionis faciat, quod præiudicet ordinis libertati. Sic itidem, cùm aliqui male erga nos affecti esse intelligeretur, laborare debet Prior, vt ad nostram amicitiam redeant, vel ad minus aduersarij ordinis non sint, vt per beneuolentiam omnium in rebus omnibus obsequium Dei crescat, & deuotio religionis non minuatur: gratia etiam cleri & populi non est paruifacienda, sed charitas & pax cum omnibus est procuranda.

Fratribus & conuentibus vicinis debet se fauorabilem exhibere, si suo auxilio & fauore in aliquo indiguerint, & eis piè in eorum necessitibus, si potuerit, debet subuenire, aduenientes fratres charitatiuè tractare, multò vero magis eos, qui de alijs Prouincijs venerint, quos alacrius excipere debebit.

Prior in suo monasterio toto Prioratus tempore debitam residentiam faciat, ita vt rarò ad modùm ad distantia loca proficiscatur, super quo vigilet Prior Prouincialis, cumq; sic secus In cõ. tri. Sel. 6. ca. 1. & 16. d. ca. fi. c. In

T fe

Sacerdotibus. & c. Episcopū. In cōc. colo. par. 3. & eodem cōc. ti. de reg. nu. 10

fecerit arguat, & si necesse fuerit, puniat: extra ipsum conuentum vltra tres dies sine magna & euidenti necessitate Prior non maneat: si autem pro vtilitate conuentus quandoq; forte aliter expediret, & euidens necessitas immineret, de licentia Prioris Prouincialis, si in propinquo loco fuerit, vadat: quòd si ꝓpe nō fuerit, Patrū de consilio consensum requirat, & habeat, alioquin à Priore Prouinciali arguatur, & si sibi videbitur, puniatur: qui vero ex consuetudine huius mandati transgressor extiterit, nisi suos discursus moderauerit, tanquàm leuis & incōstās officio priuetur, & voce passiua careat per biennium: semper autem quando foras egreditur, si in conuentu non sit Supprior, Vicarium relinquat, quod si facere omittat, ille alijs præsit sacerdos, qui primum locum in conuentu tenet, & idē obseruetur de fratribus alijs, vbi sacerdos domi nō maneret: vbi vero Supprior fuerit nō licebit Priori Vicarium constituere, Vicarius vero à Priore deputatus si fieri possit, conuentū non exeat, cùm ipse Vicarium relinquere non possit: sicut autem Prior in conuentu debet esse assiduus, ita etiam ad id cogat fratres suos, cū ex nimio discursu apud clerum & populum incurrant infamiam non modicam.

Prior de subditis suis nullum poterit à conuentu

uentu mutare, nec ad sacros ordines licentiare, nec poterit nouitium recipere absq; licẽtia Prioris Prouincialis: quòd si cõtrafecerit, officio absq; dispensatione priuetur.

Item, non potest vltra mensem à die apostasiæ apostatam suum recipere, bene tamen vsq; ad mensem, salua ordinis disciplina: nec poterit conuentum suum visitare formaliter, bene tamen poterit laborante fama alicuius scandali veritatem inquirere, iuramentum præstando, ad quod fratres omnes volumus astrigi, in præsentia tamen duorum proborum fratrum eiusdem conuentus, quibus etiam iuramẽtum præstabit summi secreti seruandi.

Bene quidem poterit subditum suum absoluere à sententia excommunicationis à se de licentia Prouincialis lata, vel ex iniectione manuum proueniente, vel in constitutionibus siue diffinitionibus contenta, nulli tamen Superiori prælato reseruata: sed à sententia excommunicationis à suis Superioribus lata, siue eis reseruata, absoluendi non habebit facultatẽ: poterit dispensare cum fratribus super omnem irregularitatem, præterquàm homicidij voluntarij, bigamiæ, & mutilationis membrorũ: quare subditũ suũ irregularẽ in sacris ordinibus ministrare non permittat: nec ipsum suũ Vicariũ relinquat:

nec enim talibus ministratio alicuius dignitatis tantummodò est inhibita, verùm etiam cuiuslibet dignitatis est electio, seu promotio interdicta.

In motu pprio Pij. V. Anno. 1573.

Bona pertinentia ad connentum seu eleæmosynas Prior [quantùm fieri potest] non recipiat, nullo vero modo apud se retineat: sed si quandoq; ipsum aliquid ab aliqua persona recipere contingat, quod tamen inuitus per se facere debet, illud quantum & quale sit, statim vel in deposito reponat, vel vni ex depositarijs tradat, & in libro conuentus lucidè scribatur nomen & cognomen personæ dantis, & causa ob quam dedit: & sicut pecunias recipere non potest, nec eas etiam expendere ipse debet.

Prior debitum vltra libras decem siue duos aureos, nullum contrahat, nec mutuabit pecuniam, nec aliquid aliud vsu consumptibile alicui extraneo, nisi res sit parui momenti: nec expensas extraordinarias magnas faciet sine consensu Patrum consilij: qui cōtrafecerit, officio Prioratus priuetur: eandem pœnam subeat ille Prior qui ædificia magni sumptus inceperit, absq; licentia Prioris Prouincialis, & consensu prædictorum Patrum consilij, ac consilio magistrorum habentium experientiam artis: præcipimus tamen singulis Prioribus, quòd fabricas inceptas

ptas à suis prædecessoribus primò perficiant, quàm alias de nouo incipiant, prout diffinitum fuit in capitulo generali, Paduæ celebrato, Anno Domini. 1 2 8 1. nisi Patribus consilij oppositum videretur magis conuenire: teneantur tamen in eo casu consensum Prioris Prouincialis obtinere priusquàm incipiant fabricare. In c. gñal. Paduæ.

Præterea, quia tremendum & periculosum est in sententiam excommunicationis prorumpere, distinctè præcipimus & mandamus omnibus & singulis Prioribus, Supprioribus, & Vicarijs conuentualibus, ne pro quacunq; interuenientе causa, irrequisito Priore Prouinciali, vel vicē eius gerente, in sententiam excommunicationis prorumpant, sed fideli relatione eidem facta, & deferenda sententia, licentia petita, & obtenta, poterunt eam ferre, quam licētiam quasi inuitus, & cum multa maturitate & circūspectione: & quando nullum aliud prorsus inueniatur remedium, Prior Prouincialis concedere debet, ꝑpter animarū pericula: sententiā istā cū tremore non modico debēt trina monitione præmissa in scriptis promulgare, aliàs enim hoc est, sine scripto & monitione sententiam excōmunicationis ferens, triginta diebus ab executione & administratione sui officij sit suspēsus, & Supprior, si est, alioquin primus sacerdos, re- Ca. Sacro de sent. ex cō. & ca. Romana. eo. ti. in. 6

gat cōuentum prout supradictum fuit: quibus omnibus diebus ab ingressu Ecclesiæ abstinere debet, alioquin, ipso facto, irregularitatis maculam se nouerit incurrisse, cuius dispensationem non nisi à Priore Generali poterit obtinere.

Tempore etiam ordinato & præfixo, ad capitulum suæ Prouinciæ Prior ibit: quòd si iusto impedimento præpeditus ire non potuerit, sigillum per Discretum sui conuentus, quem in tali casu omnino mittere tenetur, cum rationibus & causis, quibus detentus remansit, mittat: si vero iustam habens excusationem non eundi, sigillum cum dicta excusatione non miserit per Discretum, vt dictum est, vel si nullus fuerit, qui pro Discreto mittatur, per Priorem propinquioris conuentus eiusdem Prouinciæ, vel etiam si miserit sigillum, excusatio non videatur Patribus Diffinitorij sufficiens & rationabilis, eo ipso quod mandati ordinis trangressor fuit, ad omne officium cum cura animarum in nostro ordine ineligibilis per quinquēnium permanebit.

Nullus Prior inuitus priuari, vel absolui poterit, nec suspendi, nisi in casibus expræssis in constitutionibus, vel diffinitionibus nostris: & in istis qui sequuntur; videlicet. Si capitulum non tenet, nisi rarò: si diuino officio ex

con

consuetudine non interest, cùm non sit manifestè occupatus alijs negotijs, ad ordinem vel conuentum pertinentibus: si fratribus ex consuetune verba contumeliosa dicit: si constitutiones, & ordinationes nostri sacri ordinis frequenter non legit, vel legi facit: & si nihil, aut parum curat, quòd obseruentur: si schisma, vel aliquid aliud manifestè commisit, per quod possit pax Prouinciæ perturbari: si inter seculares est infamis, licèt per fratres delictum probari non possit, si communem vitam cibi & potus cum alijs fratribus in refectorio non seruat, quantum sui corporis valetudo pmittit: si munera, seu dona ab aliquo suo subdito, præter comestibilia, aut parui momenti receperit: si subditum suum secundum ordinis statuta punire noluerit de excessu, qui per tres, vel duos saltem legitimos testes probatus fuerit, vel [nisi negligentia Prioris intercessisset] probari potuisset: si quid commiserit, propter quod pœnæ grauissimæ culpæ debere subiacere: si suis Superioribus rebellis, vel inobediens fuerit: de quouis istorum confessus, vel conuictus, poterit à Priore Prouinciali, vel Visitatoribus ab officio suspendi, & à Capitulo priuato priuari: idem fieri poterit, & debet, si aliquis Prior, tā infirma valetudine laborauerit, quod domus

curam gerere non possit. Volumus autē quod ille qui infamis inter seculares inuentus fuerit prout dictum est, omnino sine aliqua misericordia debeat ab officio suspendi & priuari, ne religionis honor detrimentum patiatur, si infames in officio relicti fuerint, dummodò infamia sit de materia graui & scandalosa, & seculares sint personæ non parum momenti.

Si Priorem infra biennium diem suum obire contingerit. Supprior eadem die Patres consilij congregabit, atquè literas nomine omnium scribi faciet, quibus Priori Prouinciali mortē Prioris defuncti significabunt, & sibi de Priore idoneo breuiter prouideri petent: has literas manu omnium subscriptas, & sigillo conuentus munitas Supprior vel eius gerens procuratori domus consignabit, quas ipse die illa vel sequenti per famulum conuentus, vel alium fidum tabellarum Priori Prouinciali mittet.

¶ QVOMODO SE DEBEANT habere fratres quando eis Prior aliquod officium seu obedientiam iniungit Capi. XIIII.

ORdinamus vt cum Prior in capitulo vel alibi iniunxerit alicui vt sit cantor in choro, portarius, eleæmosynarius, infirmarius,

rius, receptor hospitum, præfectus operũ, vel quod alio fungatur officio, ex his quæ Prior in suo conuentu prouidere solet, ille talis audito mandato Superioris flectat genua statim se facturum quod iniunctum fuerit indicans, & dicat, Benedictus Deus in donis suis &c. Assuescant autem fratres non intueri quis vel qualis ille sit, cui obediunt, sed potius quis ille sit, propter quem obediunt, qui est Christus Dominus, qui factus est pro nobis obediens vsq; ad mortem. Omnia autem officia domus, quæ per electionem non dantur, committere fratribus, & inter eos illa diuidere, Prioris est domus. Quãuis autem vnusquisq; paratus esse debeat ad quoduis officium assumendum, quod ei fuerit impositum, animaduertendum tamen erit, ne illis quæ robustiores ac fortiores homines requirunt, debiliores constituatur: habeatur etiam ratio ætatis, & dignitatis fratrum. Sciendum autem est, quod officia plura, dummodo non sint incõpatibilia, vni cõmitti possunt, maxime in minoribus cõuẽtibus, vt saltẽ aliqui fratres ab officijs vacantes, liberius spiritualibus attẽdant. Recepto quocunq; officio, debet officialis considerare, quæ licentiæ generales sint sibi necessariæ ad officium exequendum, pro quibus difficile nimis foret recurrere ad Prælatum assi-

due,

duè,& de illis cum Prælato conferre: item cum aliqui excedunt circa aliqua de pertinentibus ad officium ſuum, debet ſuper his proclamare, vel Priori ſuggerere, quòd faciat admonitionem in capitulo: cùm autem non ſufficit ſolus peragere ea, quæ ſunt officij ſui, poteſt à Prælato adiutorem poſtulare, & cum adiutoribus ſibi datis ita ſocialiter, & amabiliter ſe debet habere, quod facilè inueniantur, qui in eius adiutorium velint aſsignari: item, cùm contingit eum ab officio præpediri, debet officium ſuum vel alijs committere, vel ad Superiorem recurrere, ne eius abſentia, ſeu impedimento defectus oriatur: cum recipit officium, debet ſcire, quæ, & quot recipit, & quando officium dimittit, ſi creuerint, vel defuerint, rationem reddere, quam etiam reddere tenetur ſuis temporibus Suppriori conuentus, & depoſitarijs: non debet aliquid dare intus vel foris de pertinentibus ad officium ſuum, ſine generali, vel ſpeciali licentia: non debet cum alijs officialibus litigare, ſed ſi in aliquo adinuicem non conſentiunt, ad Superiorem recurrat: item ſi habet aliquem ſecularem in adiutorem, ſic honeſtè, & pacificè cum eo, & coram eo agat vniuerſa, quod non ſcandalizetur: caueat autem, ne illum iniurijs laceſſat, ſed charitatiuè & ordinatè eum corri

corrigat & instruat: item quando duobus idem officium committitur, per Prælatum sic prouideatur, quid ad quem pertineat, quod in confidentia alterius nihil negligatur, vel omittatur: cùm autem imponitur officium de nouo alicui, qui non bene scit ea, quæ sunt in illo officio facienda, debet à Prælato petere, vt per aliquem exercitatum in huiusmodi officio eum faciat in omnibus instrui diligenter.

Statuimus autem, vt tam fratres, quibus Deus dedit donum scientiæ, quàm etiam hi, qui sciunt manibus operari, fratribus alijs, siue conuentibus seruire gratis de talento eis tradito secundum Superiorum suorum mandata teneantur, ita quòd quando oportuerit cõmuni fratrũ vtilitati de mandato Superiorum inseruire, nulli liceat absquè speciali licentia Superioris alicui foris, vel intus, nec etiam sibi ipsi aliquid operari, nec obedientiam pro propria vtilitate, vel voluntate dimittere. Si autem aliquod ex huiusmodi officijs, seu quodcunquè aliud mandatum [dummodò illud non sit iussioni diuinæ contrarium] alicui subditorum suorũ Prior iniunxerit, ille talis fretus obedientia sine disceptatione id suscipiat, etiam si graue multũ, & suis viribus importabile videatur, quoniã virtus obediẽtiæ vires adauget, sed postea im-

be

becillitatem, & præcepti difficultatem Priori suo cum omni humilitate, & sine fictione insinuet, & si quod optat obtinere meruerit ab eodem, gratias agat Deo, & humilior fiat: si vero non meruerit obtinere quod optat, sciat animæ suæ sic expedire, & quantùm in eo fuerit, faciat sicut velle nouerit imperantem. Non enim volumus, fratres nostros Superiorum suorũ mandata causari, nec eorum præceptis [etiamsi valde difficilia ipsi imperent] cõtraire: si vero postquàm in Superioris sui obedientijs secundum sibi datam à Deo gratiam ceperit humiliter se exercere, probabiliter viderit se absq; interioris vel exterioris hominis periculo, vel nimia difficultate non posse muneri sibi iniuncto satisfacere, petat humiliter absolui vel releuari, & Superior eius [nisi frustatorias videatur causas, & excusationes prætendere] diligenti consideratione præmissa, vel eum ab officio seu obediẽtia absoluat, vel de socio, seu socijs ei prouideat, prout magis viderit expedire: ad quod si quacunq; ex causa Prior ipse difficilis videatur, Patres consilij qui in sua prece frustrari non debent, apud eum vt id faciat, procurabunt.

¶ DE OFFICIO ET AVCTORItate Supprioris. Cap. XV.

Qui-

QVilibet conuentus nostri ordinis, in quo ad minus decem fratres de familia fuerint, habeat Suppriorem idoneum ad cōuentum gubernandum, qui postquàm fuerit de nouo institutus, vel iterum confirmatus, statim à Priore inquirat, quam auctoritatem vult eum habere, & non vltra se extendat: quæ dicta sunt de officio Prioris inspiciat, & ea quæ sibi conueniunt, notet & obseruet: Priorem adiuuet omni cum fidelitate, & inter ipsum & conuentum pacem semper procuret: querulosorum & turbantium alios vel inobedientium nō se receptorem exhibeat: pro fratribus in licitis & honestis libenter apud Priorem intercedat. Ad eius officium pertinet omnibus horis tam diurnis quàm nocturnis in choro interesse, communi mensæ nunquàm deesse, & omnibus alijs obedientijs primus omnium adesse, vt si Prior aliquibus negotijs occupatus præsens non fuerit eius vices gerat, tunc enim volumus & præcipimus, vt sicut Priori obediatur ei: cum propter processionem, vel funus, vel alios casus emergentes, fuerit conuocandus conuentus, debet de cōuocando ipso, & deducendo ac reducendo diligentem curam habere, & quod non moretur inutiliter expectando, procurare: prouidere etiam, quòd debito modo & hora campanæ pulsentur ab ijs

quibus incumbit, & ſigna alia fiant conuocandi conuentum.

Ad eius etiã officiũ pertinet obire loca couẽtus, & ſollicitè curare, quod ſilentium locis & horis debitis obſeruetur: culpas ordinarias leues & manifeſtas maximè in iuuenibus in abſentia Prioris reprehendere, & corrigere, de grauioribus vero Priorem certiorem facere: non poterit autem exiſtente Priore in conuentu, aliam pœnitentiam imponere ſacerdotibus, quã quòd Pſalmum, vel ſuam culpam coram Priore in refectorio dicant, non ſacerdotibus vero, poterit iniungere, quod ibidem in terra comedant: profeſſorum, qui extra nouitiatum degunt, ſemper curam habebit, cui eandem ſuper eos auctoritatem damus, quam habet magiſter nouitiorum ſuper ſuos nouitios: qui eos ſemper cuſtodiat, nec permittat diſcurrere per conuentum, nec cum ſacerdotibus ſedere, vel conuerſari, ſed cogat quòd in cellis ſuis maneant, & ſtudeant, & in ſpiritualibus exercitijs ſe occupent, vel in alijs operibus manualibus ſe exerceant, quatenus nunquàm ſint otioſi, & quòd tẽpore recreationis non ſe ſacerdotibus coniungant, ſed ſeparatim ſtent.

Ad eius etiam officium pertinet facere inuẽtaria omnium vtenſilium, quorumcunque officia-

ficialium conuentus, vt putà infirmarij, celerarij, refectorarij, & similium, & priusquàm aliquis officium relinquat, omnia per inuentarium consignet coram Suppriore, & ab eo per ipsum inuentarium ei qui in officio successerit, consignentur: prætereà bis in anno cum depositarijs omnes officinas visitet, & omnia in inuentarijs contenta videant, & de his quæ inuenerint, Priorem informent, ne aliquid per incuriam perdatur, vel consumatur.

Quando fratres conuentualiter congregati fuerint, Supprior in choro sinistro post Bacalaureos primum locum habebit, si vero Prior in conuentu non fuerit, in loco eius erit.

Cùm Prior foras egreditur, die ipsa reuersurus, ac si in monasterio Prior esset, eadem sit auctoritas Supprioris: vnde foras mittere fratres non poterit, nisi magna necessitas occurrerit, poterit tamen concedere fratribus licentiam, vt cũ extraneis ordinatè loqui valeant.

Quòd si ad loca remotiora profectus fuerit Prior, non reuersurus eadem die, poterit Supprior in omnibus gerere vicem eius, nisi ipse Prior illi speciali aliqua interdicat, contra quæ vel aliquid eorum, etiam si totius conuentus consensus & supplicatio accedat, nõ præsumat aliquid facere. Cùm igitur Suppriorum absen-

absentia Prioris illius habeat auctoritatem, omni: quæ in nostris constitutionibus, ordinationibus, diffinitionibusq;, vel à quibuscunq; nostri ordinis Superioribus præcepta vel prohibita sunt vel fuerint Prioribus, sibi etiam præcepta vel prohibita esse intelligat, sub ijsdem concessionum, præceptorum, mandatorum, & prohibitionum formis.

Debet etiam Supprior in absentia Prioris cõuentum in bono statu consueto conseruare, & nihil immutare, nec nouitates introducere, nec aliquid magnum attentare, nisi forte magna necessitas vel euidens vtilitas hoc exposcat, & de consensu Patrum consilij: non item emat, nec vendat, nec alias prouisiones extraordinarias faciat, nec de vestimentis prouideat: præterea notabilia quæ emerserint in absentia Prioris, eidé referre debet, licet fuerint correcta, dummodò non sint secreta. Tempore capituli Supprior à conuentu non recedat, quousq; Prior adueniat vel vicem eius gerens.

¶ DE OFFICIO SACRISTÆ Conuentus. Cap. XVI.

PRo Sacrista conuentus talis frater assumatur qui sit fidelis, grauis, & sollicitus, & ad res Ecclesiæ & altarium curiose tractandas

das inclinatus, quiq; omnium Sacerdotum possit confessiones audire, & ad consilia conuentus non sit ineptus. Hic ante omnia, sollicitam cum tremore & reuerentia curam habeat sanctissimi Corporis Christi Sacramenti, quod ab ipso bis in mense reuerenter renouetur, & clausum sub custodia, mundissimè & quàm dignè fieri possit, reponatur, ita vt nulli sit liberũ locum sanctissimi Sacramenti aperire, excepto solo Sacrista, cui sacra commissa sunt: qui clauem custodiæ sub alia claui clausam semper teneat, semperq; plures Hostias sacratas reponat, ne si infirmum communicare contingat, Ecclesia sine Sacramento remaneat: diligenter etiã attendat Sacrista, vt ante Christi corporis salutiferum Sacramentum, die noctuq; lumen semper ardeat, nec aliquando extinguatur, & ideo prouidere faciat, vel ipse prouideat de oleo sine aliquo defectu: habeat etiam in aliquo vase argenteo, vel aliàs decenti, Oleum sanctum pro infirmis nostris, quod suis temporibus renouari faciat: adhibeat curam, quod seruetur diffinitio facta in capitulo generali, Arimini celebrato, Anno Domini. 1555. quę sic habet. * Reliquiæ sanctorum, cum honore & debita reuerentia in loco conuenienti asseruentur: nõ enim „ decet, vt quæ diuinæ gratiæ olim fuerunt rece- „ pta-

In c gñal. Arimini.

„ptacula, & verissima Christi membra: & pura „ Spiritus sancti domicilia, ita in loco seruentur „ vt nulla hominum pietate coli possint, sed præ „ cipuè custodiantur & obseruentur, vt per eas „ fideles commoti didiscant virtutem, & fidem „ sanctorum imitari, & intercessionis officium „ ab eis, quorum illæ sunt reliquiæ, flagitare.

Ad huius officium pertinet eorum, quæ ad cultum diuinum attinent, in Ecclesia sollicitã curam gerere, sollicitum se reddere in pulsandis campanis ad horas vel missam, nisi Prior alicui hoc munus iniunxerit, oblationes vero fideliũ panis & vini, & huiusmodi rerum, quæ ad Ecclesiam quandoq; deferuntur, ad manus eius veniant, easq; in integrum Celerario consignet, fratribus dispensandas, eleæmosynas vero offi ciorum & missarum in libro Sacristiæ scribat quas securè custodiat, & pro vtilitate Sacristiæ, & aliquando etiam conuentus expendere possit, secundùm Prioris voluntatem, dummodò de introitu & exitu, sicut Procurator suis temporibus rationem reddat: Missæ autem celebrẽtur, iuxta deuotionem offerentium, de tali Sancto, vel de tali festiuitate, & quotidie Sacrista faciat computum missarum dictarum, vt à nu mero dicendarum deleantur.

Quicunque autem eleæmosynam aliquam

pro

pro missa vel missis dicendis, vel aliquo alio officio celebrando, receperit ab aliquo, præcipimus in virtute sanctæ obedientiæ, vt infra viginti quatuor horarum spatium, postquàm ad monasterium peruenerit, teneatur eam Priori vel Sacristæ integraliter resignare: qui contrafecerit, transacto termino 24. horarum, quinq; diebus in terra sedens, in pane & aqua ieiunet, & iisdem diebus recipiat disciplinam, & eleæmosynam resignare penitus compellatur: nullus cuiuscunque gradus, vel conditionis existat, vocatus ad celebrandum ire recuset, nisi forte legitima causa impeditus: in Sacristia toto tempore celebrationis missarum, silentium seruari faciat: Ecclesiam & Sacristiam mundas conseruet, ab imaginibus & altaribus frequenter puluerem excutiat: habeat curam de tectis reparandis, ne vnquàm pluat in Ecclesia vel Sacristiæ, & quòd sint aliqua armaria apta ad rerum custodiam, & quòd Sacristia sit fortis in ostijs, fenestris, & clauibus, iuxta quam cum vno socio vel duobus habitare, & dormire poterit, si locus ad hoc aptus fuerit, & Priori videbitur expedire.

Debet etiam prouidere, quòd in Sacristia in loco cõpetenti semper inueniatur aqua ad lotionem manuũ volentiũ celebrare, vel ministrare,

& mappulæ mūdæ ad exterſiorem manuū, vna pro ſacerdotibus, & alia pro non ſacerdotibus.

Prouideat etiam de particulari piſcina in Sacriſtia, vel Eccleſia, in quam lotiones rerum ſacrarū mittantur, q̄ mūda & honeſta cuſtodiatur in quā nulla ablutio mittatur: itē, pũideat, ꝙ Hoſtiæ pulchræ in pyxide decenti, & vinum purum & ſanum, & aqua recens & munda in ampullis bene purgatis & nitidis, calices, veſtimenta, miſſalia, flabella tempore muſcarum, & omnia alia neceſſaria pro miſsis celebrandis, ſemper habeantur in promptu, & in certis, & competentibus locis, inueniantur & reponantur.

Debet etiam habere curam, quòd omnia vaſa, vtenſilia, & albæ, atquè cottæ, tobaliæ altarium, corporalia, & manutergia, & alia quæcunquè linea, ſic frequenter lauentur in vſus altarium, & miniſtrorum, quòd ſemper inueniantur munda, & nitida, & præcipuè ea quæ ſunt circa altaria, quæ non ſufficit, quòd mediocriter ſint munda: Corporalia, & panni pro abſterſione calicum lauanda ſunt ſeparatim ab alijs, & purgamentum illud in piſcinam ſacram eſt mittendum: cum autem conſumpta fuerint vetuſtate, comburantur, & cineres in eandem piſcinam mittantur: debet cauere paramentis, & ornamentis à putrefa-

ctione

ctione & corrosione, interdum ad solem & aerem exponendo vt à tinea præseruentur, atquè etiam curam habere quòd ad munus semel in anno omnia dissuta resarciantur, & læsa in aliquo, siue vasa sint, siue paramenta reparentur, non tamen vetera & minus vtilia vendere, vel distrahere debet inconsulto Priore, & Patribus consilij, & si fieri potest, fiat hoc etiam de scitu illius cuius sumptibus & expensis illa fuerunt facta: & si vendantur, eorum pretium in aliquid vtile pro ipsa Sacristia commutetur.

Ad eundem pertinet scire ordinarium nostri ordinis, vt quandoquè fratres dirigat & instruat: debet autem curam adhibere, quod liber ordinarij sit in sacristia in aliquo loco patenti & determinato, vt fratres quomodo faciendum sit, in eo videre possint, quando de aliqua ceremonia dubitauerint. Similiter habeat in Sacristia statuta synodalia, in quibus frequenter ferũtur sententiæ excomunicationis, & in quibus aliqua prohibentur, quę à confessoribus oportet non ignorari: affigat etiam in Sachristia casus omnes in bulla cœnæ Domini contentos, ac etiã Episcopales, quos sibi ordinarij locorum reseruauerint, ibidem etiam in tabula aliqua clarè & distinctè scribi faciat, obligationes omnes perpetuas missarum, officiorum, & anniuersario-

tum, quas fratres illius conuentus adimplere tenentur.

In motu proprio Pij V. Anno. 1573. Bona autem quæ ad Sacristiam pertinent absque Prouincialis & Diffinitorũ licentia in scriptis habita nullatenus distrahantur, vendantur, aut pignori dentur, nec etiam cõmodentur absq; licentia Prioris & Patrũ consilij, quam licẽtiam non concedant, nisi rationabili causa subsistẽte.

Bonorũ Sacristiæ duo inuentaria fiant, quorum vnum sit in deposito conuentus, vt per illud Prouincialis & Visitatores Sacristiam possint visitare, aliud iuxta se teneat Sacrista, cui semper adiungat quicquid de nouo factum fuerit: caueat autem, ne aliquid perdatur, sed potius laboret, quod in dies semper aliquid augeatur. Postremò, quia in magnis conuentibus, difficile est omnia supradicta ab vno executioni mandari, Sacristæ detur socius, & inter se sic diuidant supradicta, vt per eos sciente vtroq; quid ad se pertineat, fiant ordinatius vniuersa.

¶ DE OFFICIO PROCVRATORIS conuentus, & de rebus domus non alienandis. Cap. XVII.

Qvilibet conuentus nostri ordinis, in quo præter Priorem fuerint ad minus duo fratres de familia, habeat Procuratorem

rem, qui sit quoad fieri possit maturus, sobrius parcus, non turbulentus, non tardus, non prodigus, vel extirpator substantiæ conuentus, nec etiam auarus: super omnia charitatem habeat ad omnes, & cum non potuerit opere, admiuus verbo fratribus satisfaciat, quia scriptum est: Sermo bonus super datum optimum: sit præcipuè bonæ vitæ & famæ, ne dum bonis temporalibus prouidetur, quicquàm depereat de bono nomine, & honore monasterij, qui longè & incomparabiliter pretiosior est quibuscūque commodis temporalibus;

Procuratoris officium est, sollicitè & diligenter inquirere, quid conuentui in refectorio, quid mensæ hospitum, quid necessitati expediat infirmorum, & charitatiuè prouidere, ne quantùm in eo fuerit, & facultas domus permiserit, fratres incommodum, siue infirmi, siue sani fuerint, patiantur: sed hoc de voluntate Prioris tacita vel expressa faciat, sine qua aliquid expendere etiam in commune bonum ei non liceat: hic tempore silentij cum infirmario, foresterario, coco, cellerario, & famulis domus, de his quæ necessaria fuerint, loqui poterit, discretè tamen, ne concessa sibi potestate videatur abuti: eius etiam officium est, prouidere quomodo possesiones cōuētus meliorētur, &

augmententur, & omnia quæ quocumq; modo conuentui obueniunt, exigere, ac Priori & Depositarijs consignare in deposito: facere etiam omnes expensas, nisi forte circa Sacristiam vel ædificationes Priori alter visum fuerit: item ipsius interest quæ emenda sunt, tẽpore suo emere, similiter vẽdere quæ fuerint vendenda, quod magna cum cautela faciendum est, ne scandalũ oriatur: sepe visitet prædia, & posessiones conuentus, & super illorum conseruatione & incremento studeat & vigilet, nec permittat eas per incuriam labi vel deficere, & Patribus consilij significet quot & qualia sint bona, quæ possidet monasterium. Quàmuis autem exemplo Marthæ, cuius suscepit officium, circa multa sollicitari & turbari habeat, silentium tamen & quietem cellæ non penitus abijcere debet, vel abhorrere, sed potius quantum domus negotia patiũtur, ad cellam quasi ad tutissimum & quietissimum portus sinũ recurrat, vt legendo, orando, meditando, turbulentos animi sui motus, ex rerum exteriorum cura, vel dispositione surgentes, sedare possit.

Habeat quoque librum, in quo recepta & expensa diligenter scribat quotidie, ne per obliuionem aliquid omittatur, in quo etiam statum domus, quoad ea quæ debentur, eidem diligen

ter

ſerſcribat.

Debita magna quacunque ex cauſa ſine ſpeciali Prioris licentia contrahere non poterit: litem etiam nullam mouebit, nec motam reſcindet, abſq; Prioris & Patrum conſilijs ſcitu, & cõſenſu. Strictè prohibemus, ne Procurator vel frater alius, negotia extraneorum coram quocunq; iudice, ſeu quouis alio officiali, tractet, abſq; licentia Prioris Prouincialis expreſſa, ſub pœna priuationis vocis actiuæ per biennium. Nolumus tamen quòd Prior Prouincialis licentiam alicui concedat tractandi aliquod negotiũ, etiam pro parentibus vel ad inſtantiam cuiuſcunq; notabilis perſonæ, quod religioſum non deceat: nullus frater noſtri ordinis accipiet executiones teſtamẽtorum quarumcunq; perſonarum, ſine licentia expreſſa Prioris conuentualis nec aliquis cuiuſcunq; gradus vel dignitatis ſit, ſine licentia Prioris Prouincialis & Diffinitorũ, alicuius litigioſæ cauſæ in foro exteriori decidẽdæ, cõmiſsionem vel iudicaturam acceptet.

Extr. Ne clerici, vel mona. ca. 1. §. fi. & 16. q. 1. ca. Sunt non nulli. &. c. de præſẽ. & c. Monachi.

Innouamus antiquam diffinitionem factam in capitulo generali Pariſijs celebrato Anno Domini. 1329. quæ ſic habet * Cupiẽtes ordinis indemnitati ſalubriter occurrere, & præſumptuoſam audaciam tranſgredientium, remedio prout poſſumus, efficacius refrænare, præſenti „ dif

In c. gñal. Pariſijs.

diffinitione sancimus & ordinamus, vt quicun
" què frater nostræ religionis, cuiuscunquè con-
Et ex mo ditionis existat, libros pro libraria deputatos,
tu ꝑprio vel res Sacristiæ, ac etiam redditus conuentus
Pij. V. pro sustentatione fratrum diuinitus prouisos,
aut bonorum fratrum studio procuratos, di-
" strahere, vel alienare, aut sibi appropiare præ-
" sumpserit, talis, excommunicationis sententiam
" incurrat, ipso facto, quam ex nunc prout ex-
" tunc, trina canonica monitione præmissa, pro-
" ferimus in contrarium facientes, ac etiam in
" omnes alios, qui ad hoc faciendum præstite-
" rint assensum, licentiam, vel fauorem.

Procurator, præ omnibus alijs fratribus, curam habeat famulorum conuentus, in primis, quòd non recipiantur in familia, nisi tales, quòd sit spes probabilis, quòd honestè se habere debeant inter fratres: postquàm autem recepti fuerint, eos sollicitare debet, quod diebus festiuis missam integram audiant, & quod in aliquibus maioribus solemnitatibus confiteantur, & sacratissimam communionem recipiant, & de hoc debet esse certus: compellendi sunt etiam, interesse sermonibus, qui fiunt in Ecclesia, si possunt: debet esse sollicitus ad sciendum, quæ sit fama de eis domi, & foris, & considerare facta eorum & vitam, &

eos

eos admonere, & corrigere: instruendi sunt; quod in omnibus modestè, & ordinatè se gerant, quòd cum fratribus omnibus etiam conuersis reuerenter loquantur, quòd seruitia communia pro seruitijs fratrum particularium non dimittant, quòd vestes lasciuas vel notabiles in ornatu vel colore non deferant. Cùm autem non expedierit, vt aliquis eorum cum fratribus amplius moretur, debet apponere curam, quod cum amore & deuotione ordinis recedat, & non scandalizatus.

Poterit etiam in principalioribus conuentibus Procurator secularis constitui, pro illis negotijs, quæ per laicum tractari poterunt, ad euitandos nimios discursus Procuratoris religiosi, & ne etiam habitus nostræ sacræ religionis in locis indecentibus quandoquè compareat.

¶DE OFFICIO DEpositariorum. Cap. XVIII.

IN vnoquoq; conuentu ordinis nostri, statim in principio biēnij, infra spatium trium dierū ab aduētu Prioris, eligentur in capitulo conuentus, duo Depositarij discreti & fide, In motu pprio Pij V. Anno. 1573.

&

& qui [si fieri possit [sciant computa facere; eligetur etiam primò vnus, & statim publicabitur, & deinde alius similiter eligetur eo modo, quo eligitur Discretus, quando ad capitulum Prouinciale itur. Ad horum officium pertinet, quòd quilibet eorum habeat clauem vnam arcæ depositi, nec eam alicui vnquàm committat, nec in cella relinquat, sed secum semper deferat, & sollicitè custodiat, tertiam clauem habebit Prior, nec eam alicui dabit, præterquàm Suppriori, quando foras iuerit eadem die non reuersurus, quæ claues dissimiles erunt: debent habere curam, quòd locus depositi sit ita securus in omnem euentum, quòd nec à domesticis nec ab extraneis possit aliquid damni recipere, & quòd pro maiori securitate in dormitorio accommodetur: & quòd in domo sit Archiuium cum armarijs seu capsis, in quibus scripturæ, priuilegia, contractus, & omnia iura ad conuentum pertinentia, asseruentur ita cautè, quòd nullo modo damnificari possint, cuius claues in deposito sub tribus clauibus seruentur, nec inde aliqua scriptura auferatur, nisi de licentia Prioris; expressa, & præsentibus duobus depositarijs, & primo scribentibus in quaterno, qui ibidem esse debet, cui, & ad quid, & quo tempore fuerit consignata, postea immediatè

diatè requiratur Prior, vt tempus assignet, infra quod ille talis teneatur prædictam scripturam reddere Depositarijs: qui vero contra hãc formam & ordinem, scripturam aliquam ex deposito. vel Archiuio alicuius conuentus extrahere præsumpserit, vel extrahi fecerit, vel infra terminum sibi à Priore assignatum dictam scripturam extractam Depositarijs nõ restituerit, quia tam vtilem & necessariam constitutionẽ infringere ausus fuit, ex nunc prout ex tunc, trina canonica monitione præmissa in his scriptis licet inuiti, eũ excõmunicationis vĩculo innodamus: à qua absq; prædictæ scripturæ restitutione, absolui minimè possit, qua tamen restituta, à Priore loci absoluatur.

Eorum etiam officium est, sollicitare quòd fiat inuẽtarium bonorum immobilium, & quorumcunq; iurium ad conuentum pertinentium quod vulgò, Campio dicitur, & quòd si possibile fuerit, fiat in forma probante, deq; eo exemplum authenticum fiat duplicatum, vt alterum in propria domo remaneat, alterum vero in archiuio Prouinciæ, quod in conuentu Curiæ, vel insigniori seu principaliori domo Prouinciæ esse debet, reponatur: huius archiuij Prouinciæ, curam habebit aliquis frater fidelis & gratus, cui Prior Prouincialis iniunxerit.

De-

Debent esse præsentes, quando aliquid in cõuentu venditur, & pretium recipere, & in depositum deferre, & quamcunq; pecuniam ab exactoribus exactam fideliter cum Priore sub dictis tribus clauibus diuersis custodire.

Duos habebunt libros, in quorum vno scribent introitum, in alio exitum, siue acceptum & datum: qui libri, nisi quando in eis scribere, vel per eos in eodem deposito, & non aliàs computa facere necesse fuerit, semper sub tribus clauibus custodiantur, nec alicui particulari vnquàm tradantur.

Priori & istis duobus Depositarijs, reddent rationem dati & accepti ad minus singulis mensibus Sacrista & Procurator coram deputatis, Prior vero & Depositarij, coram dictis Deputatis ac Sacrista & Procuratore reddent rationem Priori Prouinciali & Visitatoribus tempore visitationis: quando vero Sacrista & Procurator rationes suas reddunt, quicquid residui pecuniæ fuerit, in deposito relinquatur.

Cùm autem Prior ad capitulum Prouinciale ire vult, auditis rationibus omnium officialium conuentus, & scriptis seu notatis notandis in vtroq; libro, scilicet accepti & dati, manu propria fidem faciat in vtroq;, vsq; in illam diẽ, nihil acceptum vel datum fuisse, quod in libris

illis

illis non sit notatum.

Deposita aliqua cuiuscunq; extraneæ personæ, nullus recipere vel seruare præsumat, nisi de consensu Prioris, & Patrum consilij: & si aliqua hoc modo recipienda fuerint, inquiratur primò de persona deponente, & videatur exactissimè quid deponat, ne fraus aliqua committatur: & postquàm hoc modo recepta fuerint, cum inuentario seruentur in deposito conuentus, nec ea Prior ipse, nec conuentus, sub prætextu vel occasione aliqua, obligare alicui, vel ex eis aliquid expendere præsumant, nec Depositarij teneantur super hoc obedire Priori, nec ei vllo modo assensum præbeant: si vero deposita fuerint magni valoris, nisi de licentia Prioris Prouincialis nullatenus recipiantur.

¶ DE OFFICIO DEPVtatorum. Cap. XIX.

DEputati conuẽtus debẽt esse [quoad fieri possit] viri auctoritatis cõpetẽtis, expti, amatores boni, in sensu suo nõ nimis abũdantes, & qui spiritũ Dei habere credantur.

Ad horum officium pertinet, cum Priore, Suppriore, Sacrista, & Procuratore, atq; cum graduatis à Prouincia admissis, & quocunque

alio

alio patre, qui in capitulis Prouincialibus vocē habuerit, seu eiusdem conuentus Prior aliquan do extiterit, dummodò propter suam malam administrationem non fuerit priuatus, nisi postea eiusdem conuentus administratione lauda biliter functus fuerit, & cum alijs fratribus vo cem habentibus disponere, ordinare, & determi nare de bonis conuentus acquisitis, & acquiren dis, mobilibus & immobilibus, quicquid omnes fratres simul disponere, ordinare, & deter minare de iure possent, & valerent, volentes, quòd sufficiat, vt isti prædicti Patres in conficiendis scripturis tantummodò scribant: non poterunt tamen bona immobilia, in quibus, vel ad quæ ius habuerit conuentus, vende re, commutare, impignorare, infeudare, vel in emphyteosim siue affictum vltra nouem annos dare, aut alicuius alienationis titulo obligari, absquè Prioris Prouincialis licentia in scriptis habita, quam ipse dare non debet nisi ob euidentē conuentus vtilitatem, vel ob aliquam ineuitabi lem & vrgentissimam necessitatem: non poterunt etiam alicui concedere capellam in conuē tu absquè licentia Prioris Prouincialis & Diffinitorum in scriptis habita: nec etiam poterunt ipsi soli nouitios recipere, nec receptos ad professionem admittere, nec in promouendos ad

ſacros ordines conſentire, nec Depoſitarios aut Diſcretum qui ad capitulum Prouinciale vadat, vel Vicarium ſi tunc conuentus Suppriorē non habuerit, eligere: quæ omnia & ſingula, recipere ſcilicet nouitios, & quæ ſequuntur, non ad eos ſolum, ſed ad omnes fratres vocales cōuentus, pertinere volumus ac decernimus. Sine Patrum prędictorum conſilio, Prior conuētualis rem aliquam magni momenti aggredi non audebit, ſcriptum eſt enim: Omnia fac cum conſilio, & poſt factum non pœnitebis: nec poterit eis in conſultis pinguem aliquam eleemoſynam facere: quare in principio ſui biennij ab eis inquirat quantū ſibi licebit eleæmoſynæ pro qualibet vice elargiri, & limites ſibi conſtitutos non tranſgredietur. Volumus autem quod iſti prædicti Patres in ſuis conſilijs per ballotulas de pano conſutas ſuffragia ferāt in illis negotijs, quæ decidi poſſunt per ita, & non, vel volo, & nolo: prius tamen viua voce rationibus, commoditatibus, vel incommoditatibus, hinc inde diſcuſſis, ita vt omnes in claram notitiam negotij propoſiti veniant: nemo autem vel ſuam vel alterius contentioſe præſumat defendere ſententiam, ne bonum [quod abſit] conſilium in diſcordiam & contentionem vertatur. Super rebus autem magni momenti duobus diebus ad minus congregē

tur Patres prædicti,& siue affirmatiuè siue negatiuè in prima congregatione conclusum fuerit,secunda expectetur,&si in illa decretum fuerit idem quod in prima, executioni mandetur, sin minus,tertia omnino fiat,& non vltra procedatur. Quando huiusmodi congregatio fieri debet,fiat in aliquo loco secreto,ad id deputato si fieri possit,& qui maior fuerit,dicat. Adiutorium nostrum.&c.in principio, posteà sedeant ordinatè:& ipse Præsidens proponat quæ fuerint proponenda & decidenda: iunior omnium vel cui Præsidens iniunxerit, scribat fideliter in libro ad hoc deputato,quicquid conclusum fuerit,& singuli,antequàm congregatio soluatur, subscribant:in quo etiam libro fideliter registrabuntur quæcunq; literæ nomine conuentus alicui nostri ordinis Prælato missæ fuerint ,prout diffinitum fuit in capitulo generali Grassæ celebrato, Anno Domini. 1335 In fine vero,dicat Prior,vel qui præest Adiutorium nostrũ. &c.

Declaramus autem,quòd Prior Prouincialis in prædictis concilijs siue congregationibus, si voluerit,poterit præesse,& vocem habere, cũ sit Prior omnium conuentuum,non tamen fratres tenebuntur eum ad huiusmodi concilia vocare,etiam si sit in conuentu.

Si omnes Patres consilij in conuentu adsint,

ve

vel ad eum illa die fuerint reuersuri, Prior non poterit aliquid determinare, nisi omnibus vocatis & congregatis, exceptis grauiter infirmantibus: si vero aliquis eorum, eadem die reuerti non debet, non tamen multum debeat immorari, si negotium dilatione patitur, omnino expectetur: quod si differri minime conueniat, vel ille diutius immorari debeat, poterit capitulum Patrum consilij congregari, nisi tamen media pars eorum quacunque ex causa abesset, tunc namquè dictum capitulum congregari nolumus: quare aduertat Prior, ne Patres consilij foras mittat, quando aliquid de eorundem consilio decidi oportuerit.

¶DE ELECTIONE ET OFFIcio Discreti, & quomodo eligatur Vicarius domus, cùm ad Prouinciale capitulum itur. Cap. XX.

IN conuentibus, qui Suppriorem habent, vel habere possunt, pro Discreto, qui cum Priore ad capitulum Prouinciale ire debeat, eligetur ab omnibus vocalibus frater aliquis, qui sit sacerdos, & de eiusdem conuentus familia, ad minus ab anno vel circa, & qui habeat ad minus viginti quinquè ætatis, & decem religionis

annos:eligetur autem hoc modo, videlicet. Octò diebus antequàm Prior à conuentu recedat ad capitulum Prouinciale iturus, vocatis omnibus fratribus de conuentu, inuocetur Spiritus sancti gratia, genibus flexis, cum hymno. Veni creator. &c. & orationibus sancti Spiritus Beatæ virginis Mariæ, ac sancti patris nostri Augustini, deinde egressis vocem non habentibus, eligatur ab omnibus viua voce Scriba vnus, qui nomina & cognomina Patrum ab Electoribus, petita fideliter scribat in paruis cedulis, è quibus vnusquisq; Electorum vnam mittat in bussulam, quæ in medio erit: hæc autẽ oĩa ita fiant, quod ab omnibus videri possint, sed non audiri: quæ scripta per electores in bussulã missa scriba coram oĩbus in mensa numerabit, nullam legendo: si vero inuenta fuerint tot quot fuerint Electores, accedat Prior cum Patribus consilij, & suffragia calculabunt: quo facto scrutinio vnus eorum primus scilicet ex consiliarijs, excepto Priore de consensu omnium eum qui plures voces habuerint coram omnibus publicet, & in Discretum eligat sic dicendo. Ego. N. nomine meo, & nomine omnium ad qnos pertinet præsens Discreti electio, eligo Patrem N. de. N. in Discretum huius conuentus. N. Eodem quoquè modo

elige

eligetur Vicarius si conuentus Suppriorem non habuerit: si vero in cōuentu aliquo non fuerint tres ad minus Electores, Prior Prouincialis de vicario prouidebit: tunc Prior eum ad se vocatum confirmabit sic dicendo, Et ego. N. Prior huius conuentus. N. confirmo te in Discretum eiusdem conuentus. N. dans tibi omnem auctoritatem & potestatem quam cęteri Discreti eiusdem conuentus habere consueuerunt, In nomine Patris &c. eodem etiam modo confirmabitur Vicarius si fuerit electus, postea Prior dicat alta voce. Siquis vestrum sit, qui spiritu Dei ductus intelligat aliquid esse proponendum patribus Diffinitorij capituli Prouincialis huius nostræ Prouinciæ proxime celebrandi pro maiori reformatione siue vtilitate spirituali vel tēporali totius prouinciæ vel huius conuentus, illud in scriptis per se vel per alium in hoc primo triduo mihi consignabit. Monemus autem omnes & singulos, vt Dei & religionis honore ante oculos proposito, monitis huiusmodi obedire procurent; quæcunq; vero dicta, vel in scriptis Priori data fuerint, conferet ipse cum patribus consilij sint ne proponenda conuentui necne: & post tres dies transactos capitulum congregabit, & vocalibus conuentus proponent si quæ proponenda fuerint, super quibus vniuscuiusq;

sententiam & consensum exquirat,& ea in quibus maior pars consenserit, notarifaciat: deinde literæ ad Diffinitorium capituli Prouincialis per Discretum mittendæ sic formentur.

* Admodùm Reuerendi Patres. Nos Prior & fratres huius conuentus. N. ordinis Eremitarum sancti Augustini Prouinciæ. N. notum facimus Paternitatibus vestris,quatenus Pater frater. N. iuxta ordinis statuta,per eos ad quos pertinebat electio Discreti, electus fuit in Discretum eiusdem conuentus,tali die, talis mensis,huius anni N.cui quidem auctoritatem & potestatem damus,quam cœteri Discreti eiusdem conuẽtus habere consueuerũt in capitulis Prouincialibus huius Prouinciæ:proponere verò vel procurare nomine istius conuentus coram Paternitatibus vestris nihil poterit,præter ea quæ sequuntur,videlicet pro reformationẽ vel vtilitate vniuersæ Prouinciæ, si Paternitatibus vestris visum fuerit,quod.&c.Quod vero attinet ad conuentum istum in particulari,tanquàm legitimus & sufficiens Procurator, nostrum omnium nomine,ea quæ sequuntur efficaciter,& de facto procurabit, cui gratam audientiam præstare, & postulata concedere pro sua benignitate dignentur,ea autem sunt videlicet.&c. Siquid autẽ,præter hæc quæ dicta sunt

nomine

nomine istius conuentus postulauerit, ne eius postulationi quouis modo satisfiat humiliter suplicamus Paternitatibus vestris, quibus nos, & istum locum intimè in Domino cõmendamus. Si autem nihil velint petere, alijs omissis, dicatur. * Si quid autem nomine istius conuentus &c. Posteà Prior & vocales singuli subscribant, & literæ claudantur, ac sigillo conuentus muniantur: supra scriptio vero sic habeat. * Admodùm Reuerendis in Christo Patribus Præsidẽti & Diffinitoribus capituli Prouincialis Prouinciæ. N. ordinis fratrum Eremitarum sancti Augustini, in conuentu. N. proximè celebrandi. Quæ literæ Discreto tradantur, præter quas alias portabit, quæ fidem faciant, quòd ritè sit electus in Discretum illius conuentus, in quibus sufficit, quòd Supprior & Deputati subscribant, quas literas iudicibus causarum præsentabit, vt superiùs dictum est.

Antequàm à conuentu recedat, literas status conuentus, continentes scilicet summam introituum & expensarum, siue accepti & dati totius biennij, atquè omnium debitorum & creditorum, frumenti etiam vini & olei, & omnium prouisionum in conuentu remanentium, continentes quoquè multiplicationem, vel diminutionem redditũ, vtilitatum, siue meliorationũ

ædificiorum etiam, atq; paramentorum, per Depositarios, & duos primos Patres Deputatos confici faciat, & coram omnibus in capitulo legantur, ac posteà omnes Patres consilij ibidem subscribant, quas literas Patribus Diffinitorij præsentabit, vt de familia prouidenda melius possint iudicare, prout diffinitum fuit in Capitulo generali, Romæ celebrato, Anno Domini. 1 2 9 2 In quo capitulo electus fuit in Generalem Beatus Doctor Egidius Romanus.

DE ORDINE PRÆCEDENTIARUM. Cap. X X I.

PRæcedentias vero Patrum extra capitulum Prouinciale, hoc ordine visum est constituere, videlicet. In quolibet conuentu primò sedeat Prior Prouincialis, si adsit, deinde Prior localis, posteà Diffinitores, succedant Visitatores, sequantur Magistri Sacræ Theologiæ per prouinciam acceptati, ac mox qui Prouincialatus munere aliquando in eadem Prouincia functi fuerint, posteà Priores aliorum conuentuum, si adfuerint, deinde Præsentati, siue licentiati ad magisterium, posteà Bacalaurei similiter acceptati, deinde Supprior conuentus, mox socius Prioris Prouincialis à

Diffinitorio aſsignatus, ex tunc alij graduati, à Prouincia admiſsi, demum fratres alij, & omnes inter ſe obſeruent ordinem debitum, & in illis Partibus conſuetum. Declaramus autem, quòd extra tempus Capituli inter Priores conuentuum, ſi non ſint in propria reſidentia, non debet ſeruari ordo conuentuum, ſed præeminentia perſonarum: item, quòd Suppriores conuentum in conuentibus alienis locum teneant ſuæ profeſsionis.

*
***
*

Quarta

QVARTA PARS.

DE CVRA, AC REGIMINE Monialium, ac Mantellatarum, nostri Sacri Ordinis.

¶DE RECIPIENDIS AD HAbitum Monialium, siue Mantellatarum. Cap. I.

VT ingressus ad religionem non omnibus indifferenter, sed vt decet probatis dumtaxat, ac illis, de quibus bona spes probabiliter haberi potest, pateat omnibus & singulis Prioribus localibus, & Priorissis & eorũ subditis, in virtute sanctæ obediẽtiæ præcipimus, ne aliquã personã ad habitũ monialiũ vel mantellatarũ admittant, absq; Prouincialis illius Prouinciæ expressa licẽtia, & quandocũq; habitus monialiũ aut mantellatarũ alicui personæ, cũ huiusmodi licẽtia dabitur, id in Ecclesia ante altare corã fratribus vel monialibus, respectiuè, puplicè & solẽniter fieri mandamus. Hoc idẽ quando imponitur corrigia obseruari cupimus, nisi aliqua rationabilis causa aliter fa-

ciẽdũ suaderet. Nolumus autẽ, vt puella aliqua ante duodecimum ætatis annum completũ, habitum religionis induatur, nec ea de causa in capitulo acceptetur, nec etiam solemnem professionem emittat, ante decimũ sextum ætatis annum expletum: quòd si puella quæ habitum regularem suscipere voluerit, maior duodecim annis sit, non ante, eum suscipiat: nec posteà, ipsa vel alia professionem emittat, quã explorauerit Episcopus, vel eius Vicarius, aut aliquis eorum sumptibus ab eis deputatus, virginis voluntatem diligẽter, an coacta, an seducta sit, an sciat, quid agat: cuius etiam professionis tempus, ne Episcopus ignoret, teneatur Priorissa eum ante mensem certiorem facere, sub pœna ei imposita à sacrosancta Tridentina Synodo. Mantellatæ autem mulieres ad habitum non recipiantur, nisi fuerint bonæ famæ, & probatæ virtutis atquè quadraginta annorum ætatem ad minus habuerint, nec ante trigesimum quintum, Prouincialis, nec etiam Reuerendissimus Pater Generalis, super hoc dispensandi habeant auctoritatem. Corrigiæ vero nostræ non concedantur, nisi personis notis & honestis, & eiusmodi qualitatis, quod ordo propter eas non veniat in contemptum. De professione vero Mantellatarum vtriusquè sexus personarum, confici

In cõc. tri. Ses. 25. c. 15. de re for. c. Gõ sal. 17. q. 2. ca. Ad aposto. de regu & c. Non solũ. eo. ti. in. 6 ca. Ad nostram. ca. Cũ virũ. & c. Postu eo. ti. & c. 1. co. ti. i. 6 Ses. 25. c. 17.

pu-

publica instrumenta per manum Notarij volumus: ipsarum etiam Mantellatarum vtriusq; sexus personarum, specialem curam, nisi Reuerendissimus Pater Generalis aliter disponendũ duxerit, Priori loci propinquioris committimus, cum potestate substituendi eis, vnum de confessoribus suæ familiæ pro tempore deputatis, cum auctoritate quam iuxta Apostolica indulta, & nostri sacri ordinis instituta, habere noscitur super fratres suos. Corrigiatis vero nostri ordinis personis, nullus frater alia Sacramẽta Ecclesiæ, sine Sacerdotis earum parochialis licentia ministrare præsumat, præter ea quæ quibuscunq; secularibus à nostris fratribus ministrari consueuere, eò quòd Sanctissimus Dominus D. Leo Papa. X. Indulgentijs dumtaxat, & non alio exemptionis Priuilegio huiusmodi corrigiatas personas gaudere, per suas Apostolicas literas declarárauerit.

¶DE ELECTIONE PRIORISSÆ, & aliarum officialium. Cap. II.

AD tollendum, vt decet, omnem perpetuitatis suspicionem, quæ forsan posset in sexu fragili facilius suboriri, statuimus, & ordinamus, ne officia Priorissarum plus durent, q̃; officia

officia Priorum in ipsa Prouincia durare consueuerunt. Quare omnino inuiolabiliter obseruari mandamus, quòd tam in electione quàm in confirmatione Priorissarum siue Abbatissarum, tam monialium quàm etiam Mantellatarum in congregatione manentium, hæc forma seruetur, videlicet. Prior Prouincialis in sua visitatione, vel alius, cui ipse vices suas in hac parte commiserit, mentemquè suam declarauerit, volens prouidere de noua Priorissa siue Abbatissa proponat tres moniales eiusdem monasterij graues, religiosas, ac ordinis zelatrices, quarum quælibet iuxta sacrosanctæ Tridenti Synodi decreta, non sit minor quadraginta annis, & quæ octo annis post expressam professionem laudabiliter vixerit: quòd si his qualitatibus nõ reperiantur in eodem monasterio, ex alio eiusdem Prouinciæ poterit eas nominare, si tamen hoc Prouinciali, vel ei, qui eius nomine & vice electioni præest, incommodum videatur, ex ijs, quæ in eodem monasterio annum trigesimum excesserint, & quinquè saltem annis, post professionem recte vixerint, de consensu Reuerendissimi Patris Generalis, & non aliter nominentur: ex quibus vnam eligere canonicæ teneantur moniales dicti monasterij, vocem actiuam habentes, seruata forma sacro

In cõc. tri. Ses. 25. c. 6. de reforma. Cõc. Cartha. 3. cõc. Aga. c. 19. c. Sãcti moni 20. q. 1. Ca. in denitatibus. de elec. l. 6

sancti

Trid. Sess. 25. c. 6. de refor.

sancti Tridentini concilij, ac nostrarum constitutionum: facta vero electione modo supradicto, ille qui præest electioni, congregatis monialibus, alta voce dicat. In nomine Domini nostri Iesu Christi benedicti. Amen. Anno eiusdem &c. die. &c. talis mensis. Ego N. pronuncio & declaro Venerabilem in Christo sororem N. electam fuisse in Abbatissam seu Priorissam huius monasterij sancti vel sanctæ. N. Et statim tradet ei sigillum conuentus, & eam confirmabit prout solent Priores conuentuum confirmari: similiter in collegio Mantellatarum suo modo fiat: sic etiam eligetur Suppriorissa: de alijs vero officialibus, & Discretis conuentus, prout secundum Deum suæ discretioni videbitur: de consilio tamen Priorissæ & confessoris, Prior Prouincialis prouidebit, quoties opus fuerit. Notandum tamen est, quòd supradictæ electiones per ballotulas fiunt, eo modo, quo eligitur Prior Prouincialis, postquàm tres Patres plures voces habentes nominantur. Suffragia numerare debet Prior Prouincialis, vel qui præest electioni, & confessor monialium, atq; socius eiusdem Prioris Prouincialis.

¶DE CLAVSVRA MONIALIUM ordinis nostri. Cap. III.

VT clausura in omnibus nostri ordinis monialium monasterijs, omni veneratio ne, vt decet, seruetur in omnibus, & singulis Priorissis eorundem monasteriorum nobis commissorum, in virtute Spiritus sancti, & sub pœna excommunicationis latæ sententiæ, quam trina canonica monitione pramissa, ex nunc prout ex tunc in his scriptis [licèt inuiti] ferimus, præcipimus, & mandamus, vt neminem cuiuscunq; generis aut conditionis, sexus vel ætatis fuerit, intra septa monasterij intromittant, vel ingredi permittant sine licentia Reuerendissimi Patris Generalis, vel Venerabilis Prioris Prouincialis in scriptis obtenta, & solùm in casibus necessarijs & vrgentibus concedenda quòd si contrafecerint, officio priuentur, si quævero de monialibus subditis, ad id cōsilium, auxiliū, vel fauorem quouis modo præstiterint, sint, ipso facto, voce actiua & passiua per biēnium priuatæ, & quinq; vicibus alternatis diebus, in medio refectorij coram toto conuentu, in pane & aqua ieiunent, sine aliqua dispensatione. Prohibemus insuper, quin potius iure cautum esse declaramus, ne aliqua monialis vel mantellata monastericrum prædictorum, tacitè vel expressè professa, cuiuscūquè status, gradus, conditionis, dignitatis, ac præeminētiæ existat,

In cōc.tri. Ses. 25. c. 5. d̄refor. ca. Diffinimus.18.q 2 ca. 2. Periculoso. de statu mon. in.6

In cōc. tri. Sess. 25. c. 5. & cōc. Cabilonē c. 57. 62. & 63.

existat, etiamsi Regia prosapia sit orta, monasterij clausuram exire præsumat, quacunq; occasione etiam infirmitatis prætextu, nisi ex causa magni incendij, vel infirmitatis lepræ, aut epidimiæ: quæ tamen infirmitas, iuxta constitutionem fœlicis recordationis Pij. V. Pont. Max. præter Reuerendissimum Patrem Generalem vel Venerabilem Priorem Prouincialem, etiam per Reuerendissimum Episcopum, seu alium loci ordinarium cognita & expræssè in scriptis approbata sit, sed nec in prædictis casibus extra sua monasteria, nisi ad tempus stare eis liceat, aliter autem quàm vt præfertur egredientes, seu Prælati vel Prælatæ nostri ordinis, licentiam egrediendi quomodocunq; concedentes, excommunicationis maioris latæ santentiæ vinculo, statim eo ipso, absq; aliqua declaratione se subiacere sciant, à quo præterquàm à Romano Pontifice [nisi in mortis articulo] absolui non poterunt. Insuper tam egressas, qnàm Superiores eis licentiam concedentes, dignitatibus, officijs, & administrationibus per eos & per eas tūc obtentis priuat, & illos, ac illas ad obtenta, & in posterum obtinenda inhabiles declarat supradicta Papalis constitutio.

Vniuersos autem ac singulos nostri ordinis, fratres tam subditos quàm Superiores, præsentes

tes

tes, ac futuros primo, secundo, & tertio, requirimus, ac monemus, eisdemq; in virtute sanctę obedientiæ, & sub excommunicationis pœna, quam trina canonica monitione præmissa in his scriptis [licèt inuiti] ferimus, & quam eo ipso contrafacientes incurrant, à qua non nisi à Reuerendissimo Patre, si in Italia fuerint, si vero extra Italiã, à suo Priore Prouinciali absolui possint, addita pœnitẽtia ieiunij triũ dierum in pane & aqua, in medio refectorij intra quindecim dies explẽda, districtè præcipimus, & mandamus, ne aliquis frater nostri ordinis, monasteria monialium, vel collegiales domos Mantellatarum collegialiter viuentium nostri ordinis, vllo modo ingrediatur, exceptis tamen confessoribus ipsarum, qui simul cum socio à Priore deputato, dicta monasteria respectiuè, pro Sacramentis ministrandis grauiter infirmantibus, & prò sepeliendis etiam cadaueribus, ac funeralibus iuxta loci consuetudinem celebrandis, & non aliter ingredi possint. Cùm etiam à Priore Prouinciali, vel Visitatoribus monasteria monialium, vel collegia Mantellatarum nostri ordinis de more visitantur, ad fenestrellam confessorij omnes moniales vel Mantellatas sigillatim, vt opus est, ipsi audiant, deinde ad fenestrã magnam duabus ferreis cratibus, vel vna tan-

 tum,

tum, ferreas tamen, densasq;, & bene accuminatas virgulas habentē, munitam, tela tamen amota, culpas ipsarum capitulariter congregatarū, vbi audiri, & videri posśint, de more audiant, & eis salutarem pœnitentiam iniungant: disciplinam tamen non imponant ipsis, sed imponendam postea Priorissæ comittant.

Hunc eundem modum seruari volumus in electionibus faciendis, & in alijs quibuscunq; ipsis monialibus proponendis, quoniam longe honestius ac modestius huiusmodi fieri possūt, absq; eo quod Prior Prouincialis, Visitatores, aut Prior localis, siue monialium cōfessor, clausuram ipsarum tunc ingrediatur: per hoc tamē non intendimus prohibere, quin Prior Prouincialis, seu Visitatores, antequàm faciant capitulum de culpis, cum socijs honestis & grauibus nostri ordinis professis, semel monasterium ingrediantur ad id visitandum & recognoscendū. Quicunq; vero quauis ex causis prædictis, vel quibusuis alijs, monasteria, vel collegiales domos præfactas ingresi fuerint, volumus vt cū omnibus monialibus ac mantellatis huiusmodi, ipsi silentium seruent. Abbatissa vel Priorissa loci, & eius Suppriorissa, ac duabus vel tribus alijs venerandæ grauitatis sororibus, per Abbatissam vel Priorissā deputandis exceptis, quæ

ipsos

ipsos Patres associabunt, cum quibus de occurrētibus cū oī modestia & grauitate loqui licebit, cæteris monialibus, sine Abbatissæ seu Priorissæ licētia, ad eos accedere, aut cū eis loqui nō præsumentibus, nisi à Prouinciali vel Visitatoribus specialiter vocatæ fuerint: quādo vero confessori monialium monasteriū ingredi necesse fuerit: ipsum simili modo associabunt Supriorissa, & vna ex portarijs, cum duabus ex Discretis conuentus, Discretas autem conuentus vocamus eas moniales, quæ cum Priorissa & officialibus, negotia conuentus tractare debent, eo modo quo solent in conuentibus fratrum deputati illa tractare.

¶ QVOMODO MONIALES IN locutorijs se debeant habere. Cap. IIII.

VT autem monialium saluti, & bonæ famæ cum Dei adiutorio consulamus, omnes & quascunq; Priorissas seu Abbatissas ordinis nostri, hortamur & in Domino monemus, ne alicui ex monialibus suis licentiam cōcedant, loquendi cum fratre aliquo siue nostræ siue alterius religionis, nec cum aliquo seculari, nisi ei sit consanguinitate vel affinitate maxime coniunctus: monialis vero quæ sine predicta

licentia, aliquem extraneum allocuta fuerit, infra octo dies ter in terra comedat in medio refe ctorij, tresq; ei imponantur à Priorissa disciplinæ: eandem pœnam subeat portaria, quæ illam in locutorium introduxerit, vel eo accedere permiserit, ac præterea officio priuetur: quando vero alicui moniali licentia data fuerit accedendi ad locutorium, loqui cum aliquo non possit, nisi ipsa Priorissa, aut altera venerandæ grauitatis sorore, per ipsam Priorissam ad hoc specialiter deputanda, semper præsente, audiente, & intelligente omnia quæ ibi dicentur: ac stantibus semper, & continuè clausis telis nigris, siue fenestris collocutorij, ita vt mutuò posint audiri, sed non videri: monialis vero, quæ sine speciali licentia Priorissæ [quam nisi valde rationabili causa interueniente dare non debet] fenestram locutorij, siue vt vulgò dicitur, ralum aperuerit, aut telam amouerit, pro qualibet vice, infra octo dies in medio refectorij super nudam terram sedens, pane & aqua tribus diebus reficiatur, absq; vlla dispensatione.

Volumus etiam, quòd nulla monialis posit literam aliquam scribere extra conuentum absquè licentia Priorissæ, quam postquàm scripserit, eidem Priorissæ ostendere teneatur, priusquàm eam claudat: si quæ vero monialis miserit,

rit,vel receperit literas clausas vel apertas, quin eas ostenderit Priorissæ,per annum voce priue tur, teneatur vero Priorissa omnes literas sibi præsentatas,mittendas vel recipiendas, de facto legere.

¶DE AVDIENDIS CONFESsionibus Monialium. Cap. V.

PRæcipimus & mandamus,ne aliquis frater nostri ordinis,siue Prælatus,siue subditus,cuiuscunq; gradus ,vel dignitatis existat,alicuius monialis nostri ordinis confessiones audiat , aut Sacramentum aliquod ministret ,tametsi eligēdi sibi confessorem,apostolica,& aliaquauis actoritate facultatem haberet,exceptis confessoribus monasteriorum monialium nostri ordinis per Diffinitorium Prouinciæ deputatis,vel deputandis, contrafacientem autem ab audientia confessionum per triēnium suspendimus Nullus autem cōfessor monialium in capitulo Prouinciali ad audientiam eiusdem monasterij, pro alio biennio confirmetur,nec ad huiusmodi officium assumantur iuuenes,sed senes & graues ac prudentes.

Prædictus monialium confessor, non possit alicui cōmittere vices suas, seu aliquem ad au-

 dientiam

dientiam alicuius monialis subdelegare: cùm autem infirmitate, vel alio quocunq; legitimo impedimento fuerit præpeditus, tūc Prior propinquioris loci alium vel alios ex confessoribus deputatis poterit substituere, quandiu prædictum impedimentum aderit. Præter ordinarium autem confessorem, alius extraordinarius à Prouinciali seu à Priore cōuentus propinquioris nostri ordinis, bis, aut ter in anno, monialibus offeratur, qui omnium confessiones audire debeat, iuxta decretum Concilij Tridentini.

Sess. 25. cap. 10.

Monialium confessor, temporibus ad ipsarum confessiones generaliter deputatis dumtaxat exceptis, & aliqua necessaria causa vrgente, apud monasterium ipsarū non sæpe moram trahat, sed facta earum communione generali diebus in capitulo de communione fratrum determinatis, eadem die ad conuentum fratrum reuertatur: nec apud monasteria ipsa vel eorum Ecclesias, secularium audiat confessiones sine sui Prioris licentia speciali: contrafaciens vero à Priore suo arguatur, & etiam, si ei videbitur, puniatur.

Nolumus etiam, quòd ipse confessor monialium, absq; sui Prouincialis licentia, vel commissione, de rebus, causis, iuribus, vel actionibus monasteriorum ipsarum, vllo modo se intro-

mittat,

mittat, sed simpliciter in foro conscientiæ, eisdem Sacramenta ministret, cum omni auctoritate quam Reuerendissimus Pater Generalis Priuilegiorum indultis habet super eas, nisi ipse sibi aliqua generaliter vel specialiter reseruauerit. In foro autem exteriori, non absoluat ipsas ab aliqua censura, quam publicè contraxissent, excepta excommunicatione, pro leui iniectione manuum in aliquam sororum: ab alijs vero censuris publicè contractis, à Priore Prouinciali, vel locali absoluantur in foro exteriori.

De confessore pro monialibus Prior Prouincialis prouideat, quoties opus fuerit: in omnibus alijs, monasteria monialium, quæ curæ ac regimini Reuerendissimi Patris nostri Generalis subiecta fuerint, iuxta sacros canones, & Apostolica indulta, ac reformatas nostri sacri ordinis constitutiones, & ordinationes, ac laudabiles ritus, & capitulorum diffinitiones, cum omni integritate & sanctimonia, regi ac gubernari mandamus, mutatis tamen mutandis, quæ eis iuxta differentiã sexus minime cõueniunt.

*

QVINTA PARS

DE FORMA, CIRCA STVdia studentes, graduatos, ac Prædicatores, in ordine nostro seruanda.

¶DE DIFFERENTIA STVDII generalis ac Prouincialis. Cap. I.

VM hactenus, ea quæ ad sacrorum cultum, ac ceremoniarum obseruantiam, quæ vè ad domesticos & commẽdabiles vsus, & mores vitę quam profitemur congruentes pertinẽt, satis prouisa, atq; ad obseruantiæ normam, Domino adiuuãte, pro nostra fragilitate redacta esse credamus, reliquum est, vt ea quoq; decernamus, quæ circa studiosorum formam, necessaria esse existimantur. Cùm igitur in ordine nostro duo sint gymnasiorum genera, quædam quæ generalia & maiora, quædam quæ Prouincialia & minora nuncupantur: illa esse generalia & maiora declaramus, ad quæ ex omnibus

Pro-

Prouincijs, nõ nisi à Reuerendissimo Patre Generali studentes mitti possunt, & in quibus omnium artium, & sacræ etiam Theologiæ, communiter ex more laudabili, ordinariæ lectiones leguntur, quorum Rectores Magistri Regentes appellari debent: Prouincialia vero & minora studia ea dicimus, ad quæ Venerabilis Prouincialis vnà cum Diffinitoribus iuuenes illius tantum Prouinciæ, præmisso debito & consueto examine, promouere ac mittere possunt, accedente tamen consensu Reuerendissimi Patris Generalis, in Prouincijs & congregationibus Italiæ, ad quæ etiam Pater Reuerendissimus iuuenes ex qualibet Prouincia mittere valeat, quotiescunq; sibi videbitur expedire, & in quibus lectiones Dialecticæ tantummodò leguntur & explanantur, quorumq; Præceptores & rectores, regentis titulo nequaquàm appellantur: huiusmodi autem studia, tam generalia, quàm prouincialia, in illis dumtaxat locis teneantur, quæ Prior Generalis pro temporum, & locorum qualitate & exigentia ordinauerit, inter quæ dignior semper & principalior locus sit studio Parisiensi. Prouideat quoq; idem Reuerendissimus Pater, vt in quolibet studio generali sit vnus magister sacræ Theologiæ regens, qui neque in eodem loco Prior esse, nec aliud offi-

officium in ordine, pro tempore quo regens fuerit in studio generali, habere vlla ratione possit. Quod etiam dictum esse volumus, de his qui in aliqua vniuersitate Theologiam, vel alias facultates ære publico conducti profitentur. Sit etiam saltem vnus Bachalarius, duo Lectores, & vnus Magister studentium, quòd si Bachalarius defuerit, sint tres Lectores, quorum primus locũ teneat Bachalarij: in conuẽtibus etiam illis, in quibus studiæ commodè vigere possunt, sacræ scripturæ lectio habeatur, quæ lectio dignioribus Magistris assignetur, prout præcipit Sacra Tridentina Synodus.

In motu ꝓprio Pij V. 1573. Se. 5 ca. 1

DE OFFICIO ET AVCTORITATE MAGISTRI REGENTIS. Cap. II.

MAgistri Regentis officium erit, omnes qui sunt de corpore sui studij, docere imprimis initium sapientiæ, hoc est, timorem Domini: ad diuinum cultum horas scilicet canonicas, tam in choro quàm extra persoluendas, non solùm verbo, sed exemplo inducere: ad bonos mores, ac pacem inter se ipsos, & cum alijs fratribus de conuentu seruandam, & obedientiam Priori præstandam, eos sæpe ver-

bo & exemplo hortari ad studium, deinde vnũquemq; excitare, ac diligẽter curare, vt tam Bachalarius, quàm Lectores, ac Magister studentium, solliciti sint ad sua munera exequenda, vt etiam studentes ad studium, ac lectiones nõ sint pigri, quos frequenter examinare debet, vt de omnium sollicitudine & profectu plenè instructus sit, tanquàm de illorum fructu redditurus Priori Generali rationem. Ad eius quoq; pertinet officium, à die sancti Nicolai de Tolentino, vsq; ad tẽpora vacationum, quæ fiunt ante quadragesimam quotidie, præterquàm diebus Dominicis, ac quintis ferijs, nisi eadem hebdomada aliquod occurrat festum, vnam lectionẽ legere ex libris Senten. Petri Lombardi, quam lectionem prosequetur post Pascha vsq; ad festũ sanctorum Apostolorum Petri & Pauli: cui lectioni studẽtes omnes in Theologia, Cursores, atq; Lectores interesse teneantur: quorum omnium interest, eligere lectionem ex quouis libro magistri sententiarum, quam magister Regens ex officio legere tenetur. Vt autem vniformitas quoad doctrinam, quemadmodum quoad alia in ordine nostro custodiatur, volumus, vt magistri Regentes in lectionibus & determinationibus disputationum, in omnibus sequi & tueri debeant sanam, & catholicam doctrinam,

funda

fundatissimi Doctoris nostri B.Egidij Romani,quondam nostri sacri ordinis Generalis, vbi vero eius scripta non reperiuntur, ex diui Thomæ Aquinatis doctrina suppleatur:liceat autẽ exercitij gratia,sustinere in publicis disputationibns,opiniones catholicas aliorum Doctorũ nostrorum,verbi gratia Thomæ de Argentina Gregorij de Arimino,Iacobi de Viterbio, Gerardi de Sena,Alphonsi Tolletani, Michaelis de Massa,Augustini Romani,Augustini de Ancona,& aliorum multorum, quorum nomina longissimum esset recẽsere. Præter hanc etiam ordinariam lectionem sacræ Theologiæ,hortamur Venerabiles Rergentes,vt si eis tempus & & vires sufficiant,lectionẽ aliquam legant studentibus,& cursoribus, vel ex Metaphysica, vel ex sublimiori parte naturalis Philosophiæ: eisdem quoq; temporibus curabit, vt quotidianæ disputationes fiant bis in die,hyeme quidem in Theologia post prandium,in Logica vel Philosophia post cœnã,æstate vero in Metaphysica vel Philosophia post prandium, in Logica vero post cœnam,vel in Philosophia,si post prandiũ disputetur,in Mecaphysica : quibus omnibus disputationibus intersit ac præsit:curetq; , vt in qualibet proposita quæstione,tria adminus,prĩcipalia argumenta,à cursoribus vel studentibu,

adducta

adducta examinentur, præterea, quæ Lectores in medium adducent: quibus examinatis, recteq; solutis, determinabit ipse quæstiones per debitas distinctiones, conclusiones, ac probationes. Magistro Regenti cura incumbit distribuẽ di alias lectiones, ad vtilitatem & captum studẽtiũ, tam Bachalario q̃; Lectoribus, ac Magistro studẽtiũ, qui cũ omnibus studẽtibus & alijs de corpore studij, magistro Regenti honorem & obediẽtiam absq; vlla tergiuersatione, In omnibus quæ pertinent ad studij dispositionẽ, præstabunt: quòd si quis contrafecerit, per Priorem loci primò moneatur, secundò puniatur, tertiò ab studio expellatur. Ad tollẽdam insuper quorundam iuuenum audaciam & temeritatẽ, mandamus, vt nullus studentium, sub pœna priuationis studij, audeat inconsulto magistro Regẽte, vel lectiones audire, vel conclusiones aliquas sustentandas proponere, graduati vero absquè magistri Regentis licentia, clanculum vel quouis pacto talibus legentes, gradibus & officio legendi, statim priuari intelligantur, & declarentur, à magistro Regente, excusatione quacunq; amota.

¶DE OFFICIO BACHALARII Lectorum, Magistri studentium, Cursorum, ac magistri Biblici. Cap. III.

Bacha-

BAchalarij munus erit, lectionem quam sibi magister regens iniunxerit, diligenter legere, & in disputationibus quotidianis, quę in conuentu fiunt post prandium respondētem modestè iuuare, & pro ipso, si defecerit, respondere.

Lectorum officium erit, iniunctas sibi à magistro Regente lectiones, ad vtilitatem suorum discipulorum prosequi, & eos de ipsis lectionibus semel ad minus in hebdomada examinare, in disputationibus arguentes iuuare, cum omni modestia, hoc ordine scilicet: vt si primus arguere voluerit, secundus ei cedat, & sic de singulis: liberum vero sit tam Bachalarijs quàm Lectoribus, ante magistri regentis determinationē difficultates non tactas mouere, & veras inquirere solutiones: Lectores etiam tenebuntur quandocunq; venerabili Priori visum fuerit, publicè conciones habere. Lectores & Bachalarij in omnibus negotijs conuentus in quo fuerint assignati tractandis, vocem habebunt: studentes autē antequàm ad lectoriam promoueantur, vocales non erunt, nec in aliqua electione vocem habebunt. Magistri studentium officium erit nouitijs studentibus rudimenta Dialectices interpretari, iuxta doctrinam M. Pauli Veneti nostri, vel alterius doctoris à magistro regente sibi de

ter

terminandi, eosq; quotidie examinare, & supra dicta rudimenta memoriter recitantes audire, in disputationibus, quæ fiunt in conuentu post prandium, si is qui quæstionem proponit Theologiæ, cursor non fuerit, pro eo respondere: si vero cursor fuerit, non respondebit pro eo magister studentium, sed primus Bachalarius: in disputationibus autem quæ fiunt in cõuentu post cœnam, ad ipsum pertinebit pro studente, qui conclusionem proponit semper respondere. In super sui muneris erit curare, vt studentes matutinum [quando surgere non tenentur] simul post cõpletoriũ in capitulo deuotè & reuerẽter dicant: sollicitus deniq; sit, vt quæstiones disputandæ ordine debito à cursoribus & studẽtibus publicentur, primumquè in loco ad id deputato scriptæ affigantur, ac vt in fine prandij pro more Patres inuitentur: demum, vt in loco disputationis cum argumentis ad partes, ritè & cõgruè proponantur.

Si vero in aliquo studio generali, præter istos fuerint plures Bachalarij, aut Lectores, iuxta dispositionem magistri Regentis, extra ordinarias lectones legent: & in disputationibus potẽrunt suas mouere difficultates ac etiam arguentes iuuare. Cursorum officium erit, in quotidianis disputationibus quæ fiunt post prandiũ cum eos

eos respondere contingerit, absq; auxilio magi stri studentium sub Bachalario respondere, & argumenta ab inferioribus studentibus proponenda videre prius, & postquàm proposita fuerint, assumere & roborare: in disputationibus vero, quæ fiunt post cœnam, ad eos pertinebit ea facere, quæ Lectores in principalioribus disputationibus facere consueuerunt.

Magistri Biblici officium erit, quotidie ex sacra scriptura lectionem legere ijs omnibus, qui interesse solent lectioni Magistri Regentis, & ab ea non vacare, nisi temporibus & diebus supra notatis: Dominicis tamen diebus & alijs festis, hora disputationis consueta, super aliqua sanctarum scripturarum difficultate non per modum contentiosæ disputationis, sed per modum familiaris & pij colloquij circulum teneat, & post duas aut tres difficultates discussas, catholicam iuxta sanctos Doctores determinet veritatem. Magister Biblicus in sacrarum literarum interpretatione nihil asserere audeat, quod à doctrina dissentiat sanctorum Ecclesiæ Doctorum, nihil item, quod à decretis sanctæ Romanæ Ecclesiæ, & sanctorum Conciliorum ab ea approbatorum, deuiare videatur.

¶DE PROMOVENDIS AD Studia & gradus. Cap. IIII.

Sta-

DE PROMOTIONIBVS. C. 4. 177.

STatuimus & decernimus ne aliquis ad studia admitatur, nisi prius à Patribus sui conuentus, vel illius seu illorum, in quo vel in quibus per aliquot ante annos cõuersatus fuerit testimonium habeatur, quod sit persona humilis, & vitæ ac famæ laudabilis, ac nulla infamia notoriè infamatus: qui autem graui aliquo vitio notati fuerint, ad studia non admittãtur, & qui fuerint admissi studio priuentur: qui vero tales admiserit, officio priuetur, & voce passiua careat per quinquennium sine vlla spe dispensationis.

Quia vero multoties occurrit, quod iuuenes dum in Grammaticalibus instruuntur, regulis ac formulis grammatices vix dum plene perceptis, se in gymnasijs recipi quibus modis possũt, arte, ac precibus satagunt, præpropere ac immature logicalia aggressuri: stricte prohibemus ne ad artium studia aliquis promoueatur, nec pro studente vllo modo habbeatur, nisi primum fuerit in grammaticalibus disciplinis sufficienter instructus; cuius sufficientia vt cognita habeatur, statuimus, vt cum tempus aduenerit, quo is in studentium numero esse petierit, prius coram omnibus Patribus & singulis in eo gymnasio profitentibus, diligenter examinetur, & sui periculum in humanioribus litteris perficiat, le-

gendo lectionem vnam ex approbatis auctoribus linguæ latinæ, pridie sibi à Regente assignandam, & quibuscunq; propositis sibi in eadem disciplina interrogationibus respōdendo: quem & legentem & respondentē, mox per secreta suffragia Patres singuli literarum professores dijudicabunt, an Superiori sit commendandus tanquàm qui ad altiora studia dignus sit promoueri: oneramus autem in hoc singulorum conscientias, vt recte quod iustum fuerit, iudicent, & religionis pastori significent, nec indignum aliquem commendent: talium namq; inscitia, velint, nolint, aliquando eorum cū dedecore prodatur necesse est, dum & si longo tempore eruditi aliquo pacto euaderent: quæ tamē per se digna, grauia, ac pulchra sunt, ea ipsa inordinata, incondita & aspera ab ore talium grammaticalia minus calentium, fluant necesse erit: quod perinde est, ac si quis preciosissima edulia, neque probe curata, nec sale vel suis aptis leporibus condita, delicatis palatis gustanda apponeret. Ne autem ingressi in aliquod gymnasium, cum Dialecticæ libros per ordinem ac curatè perdiscere deberent, hunc & illum intermittentes, vel potius omittentes, saltuatim ad vlteriora transiliendo, quibusdam facilioribus ad ostentationem tantummodò degustatis, pri

mis studiorũ stipendijs ornari atque augeri pre propere & immodice appetentes, Physicalia studia inire procurent, in his quoquè absquè dubio eodem modo peracturi: ordinamus & præcipimus, vt qui ad aliquod studium admissi fuerint, & in religionis gymnasijs locati, duobus saltem annis integris in Dialecticæ studijs se ipsos exerceant, nec Physicis disciplinis eo tempore vacare præsumant, ne scientiam & modum sciendi perdiscendo confundant: interim tamen grammaticalia eis non prohibemus: qui ante id tempus, & biennio hoc non completo, iuuenibus aliquem ex Philosophiæ libris clanculum, vel apertè legerit officio legendi, & omnibus exemptionibus priuetur, nequè huiusmodi lectiones ad cursum velocius peragendũ, studentibus patrocinentur. Qui integro biennio Dialecticis intenderit, & in eis non parum profecisse à magistro Regente eum examinante, iudicatus fuerit, ad Philosophica studia admittatur: in quibus etiam altero biennio versetur, nec tunc temporis quouis prætextu ad scholasticam Theologiam assumatur, sed & in Philosophicis, ac Dialectices disciplinis se ipsum exerceat, lectoribus ac discipulis contrafacientibus, ea quæ iam proposita est, pœna mulctandis: qui vero parũ profecisse comperti fuerint,

à studentium numero, nullo suscepto præmio amoueantur. Qui Philosophiæ studio integro pariter biennio operam dederint, coram Patribus & singulis in Gymnasio illo profitentibus, diligenter examinentur à Magistro Regente, an ita in his facultatibus profecerint, vt commodè Theologiæ operam dare possint, qui si idonei reperti fuerint, & in Philosophicis cõgruè instructi tunc & non prius, neq; aliter, inter studentes formatos habeantur, & sacræ Theologiæ studijs initiẽtur, & ad ea ipsa admittantur, in quibus integro saltẽ anno seipsos exerceant, antequàm aliquo studiorum stipendio decorentur, eo autem tempore Metaphisicæ incũbant, & prioribus omnibus disciplinis, quantam pro temporis opportunitate poterunt operam impendant: hos autem à Venerabili Priore benignius tractari, & à communibus quibusdam seruitijs, quibus iuniores studentes subduntur, eximi mandamus: nec enim mensis inseruire cõ[illegible]m est eos, qui hoc cursu peracto ad altiora studia se accingunt.

Quinquennio in his studijs, [vt præfertur,] completo, qui cursoratus gradu ornari voluerint, prius coram Patribus omnibus sui periculum faciant, conclusiones ex Philosophia & Theologia defensantes publicè, & lectionẽ ex

aliquo

aliquo Arist. libro eisdem à Venerabile Regente pridie assignandam legentes: quod si per secreta suffragia ab omnibus magistris, & quibuscunq; graduatis sumenda, digni inuenti fuerint qui primo hoc honore decorentur, tunc omnium consensu Priori Generali, pro hoc suorum laborum stipendio cõmendentur à magistro Regente, qui suam P. Reuerendissimam deposito omni amore, odio, ac in solam veritatem respiciendo, de profectu, sufficiẽtia, ac moribus prædictorum fideliter informet: qui sic promoti ad cursoratum, nihilominus magistro studentium in omnibus, quæ ad suum officium pertinent obtemperare teneantur.

Cursores [quos non proprie seu graduatos nouit religio] in eo statu triennio perseuerent, Theologiæ, sacræq; scripturæ operam egregi nauando, arguendo, disputando, quatuor sententiarum libros percurrendo, & ea omnia perficiendo, quæ sacræ Theologiæ professorem decent, quibus vè idonei reddi possint, vt aliorum lectores aliquando, & magistri, dici & esse meritò valeant.

Post hanc primam protionem, cum Reuerendissimo Patri Generali congruum tempus videbitur, quod non minus regulariter esse debet quam trienni post adeptum cursoratum,

ſe præſente [ſi fieri poſsit] ſin autem examinatoribus ab ipſo inſtitutis , mandet à curſoribus ſuos actus pro lectoria fieri hoc pacto. Per Magiſtrum Regentem & examinatores prædictos, binæ cuilibet curſori aſsignabuntur lectiones, vna in philoſophia naturali vel metaphyſica, altera in libris Sententiarũ, triduo tranſacto poſt aſsignatas lectiones , legent in capitulo coram Magiſtro Regente, examinatoribus, & toto ſtudio, primo die primam, & ſecundo alteram, quibus etiam diebus ad concluſiones reſpondebũt ex lectionibus deductas, quæ nõ pautiores ſint quam quinq;, arguentibus primum examinatoribus ordinate, deinde alijs, prout Magiſter Regens ordinauerit, quod ſi per ſecreta ſuffragia à Magiſtro Regente, examinatoribus, & alijs graduatis ſumenda, digni inuenti fuerint qui lectoriæ gradu decorari debeant, per Magiſtrum Regentem & examinatores literæ ad Reuerendiſsimum Priorem Generalem de profectu, ſufficientia, ac moribus mittantur, & ſi Priori Generali videatur , lectoriæ gradum eis conferre poterit. Eadem forma ad lectoriam Magiſtri ſtudentium promoueatur , nec ab his actibus liberi ſint , niſi tantum illi qui in capitulis Generalibus concluſiones publice defenderint , atquè ibidem ad lectoriam promoti fuerint ,

Tem

Tempus autem ordinarium examinandi, tam studentes pro cursoratu, quàm cursores pro lectoratu, sit à quintadecima die Augusti, vsq; ad octauam Septembris, & nõ aliud. Qui in lectoria diligenter, & cum profectu discipulorũ munus suum obeundo, exercitati fuerint ad minus per biennium, cum Priori Generali videbitur, dummodò non sit anteà, ad Bachalariatum promoueantur: Bachalarij etiam non ante completum adminus in eo gradu biennium, legendo, prædicando, & quæcunq; illis demandata fuerint exercitia virtutum summa cũ laude peragendo, ad magisterium promoueri à Reuerendissimo Priore Generali postulent, nec quo uis quæsito colore obtinere contendant: qui quidem gradus nulli est concedendus, nisi ei, qui vel Regentis munere fungi, vel publicè sacræ scripturæ lectionẽ legere dignus atq; idoneus, & integritate vitæ & morum grauitate ornatus fuerit.

Volumus etiam & mandamus, vt nullus ad magisterium licentiatus, magistralibus exemptionibus, imò nec nomine ipso magistri potiatur, nisi prius actus perfecerit, & insignia Doctoratus susceperit: interim tantùm Licentiati vel præsentati appellentur, & Bachalariorum exemptionibus gaudeant, ipsos tamen præce-

dant:deinde ab eodem Priore Generali,si potestatem à Sanctissimo D. N. habuerit, magistri in sacra Theologia creentur,vel ipsum gradum in approbata aliqua doctorum Theologorum facultate,quæ in literis licentiæ nominetur, suscipiant,aliter autem quacunq; ratione creatos Theologiæ magistros ordo noster non cognoscat,nec pro magistris habeat:quin & eos, qui hac ratione magistri creati fuerint,si extra ordinem sine Prioris Generalis licentia quomodocunq; manserint,omnibus suis gradibus præsenti constitutione priuamus,quos eis restituere,nec ipse Prior Generalis possit,nisi de consensu Diffinitorum capituli Generalis nemine discrepante.

¶DE FORMA CREANDI MAgistrum in sacra Theologia. Cap.V.

PRomotor habeat annulum, & birretum magistrum paratū, & sedens expectet promouendum, qui flexis genibus ad pedes Promotoris interrogetur ab eo. * Quid petis? Et respondeat humiliter. Peto promoueri ad gradum Doctoratus,& magisterij sacræ Theologiæ. Promotor. Promittis tenere, seruare,docere,& defendere doctrinam sanam & catholi-

cam, iuxta determinationem sanctæ matris Ecclesiæ? Respondeat. Promitto, & spondeo in hac forma.

¶ PROFESSIO FIDEI IVXTA Formam Bullæ S.D.D. Pij. Papæ IIII.

EGo N. firma fide credo, & profiteor omnia, & singula quæ continentur in Symbolo fidei, quo sancta Romana Ecclesia vtitur, videlicet. Credo in vnum Deum Patrem omnipotentem factorem cœli & terræ, visibilium omnium & inuisibilium. Et in vnum Dominum Iesum Christum, filium Dei vnigenitũ, & ex Patre natum ante omnia secula, Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero, genitum non factum, consubstantialem Patri, per quem omnia facta sunt, qui propter nos homines, & propter nostram salutem descẽdit de cœlis: & incarnatus est de Spiritu sancto ex Maria virgine: Et homo factus est. Crucifixus etiam pro nobis sub Pontio Pilato passus & sepultus est. Et resurrexit tertia die secundum scripturas. Et ascendit in cœlum, sedet ad dexteram Patris. Et iterum venturus est cum gloria iudicare viuos & mortuos, cuius regni non erit finis. Et in Spiritũ sanctũ dominũ, & viuificantẽ, qui ex patre filioq; procedit: qui cũ Patre

&

& filio ſimul adoratur, & conglorificatur, qui locutus eſt per Prophetas. Et vnam ſanctam catholicam & Apoſtolicam Eccleſiam. Confiteor vnum baptiſma in remiſsionem peccatorũ, & expecto reſurrectionem mortuorum, & vitam venturi ſeculi. Amen. Apoſtolicas & Eccleſiaſticas traditiones, reliquaſq; eiuſdem Eccleſię obſeruationes, & conſtitutiones, firmiſsime admitto & amplector. Item ſacram ſcripturam iuxta eum ſenſum quẽ tenuit et tenet ſancta mater Eccleſia, cuius eſt iudicare de vero ſenſu, & interpretatione ſacrarum ſcripturarum admitto, nec eam vnquam niſi iuxta vnanimem conſenſũ Patrum accipiam & interpretabor. Profiteor quoq; ſeptẽ eſſe vere & proprie Sacramenta nouæ legis, à Ieſu Chriſto Dño noſtro inſtituta, atq; ad ſalutem humani generis, licet non omnia ſingulis neceſſaria, ſcilicet Baptiſmũ, Confirmationum, Euchariſtiam, pœnitẽtiam, extremã vnctionẽ, Ordinem, & matrimoniũ, illaq; gratiam conferre, & ex his baptiſmũ, confirmationẽ, & ordinem ſine ſacrilegio reiterari nõ poſſe. Receptos quoq; & approbatos Eccleſiæ Catholicæ ritus, in ſupradictorũ omnium Sacramentorũ ſolemni adminiſtratione, recipio & admitto: omnia & ſingula quæ de peccato originali, & de iuſtificatione, in ſacroſancta Tridẽ

nai

na Synodo diffinita & declarata fuerunt, amplector & recipio: profiteor pariter, in missa offerri Deo, verũ, propriũ, & propitiatorum sacrificiũ, pro viuis & defũctis, atq; in sanctissimo Eucharistiæ Sacramento esse vere, realiter, & substantialiter, corpus & sanguinẽ, vnà cũ anima, & diuinitate, D.N. Iesu Christi, fieriq; cõuersionẽ totius substantiæ vini, in sangunẽ, quam cõuersionẽ catholicam Ecclesia transubstãtiationẽ appellat, fator etiam sub altera tantũ specie, totũ atq; integrũ Christũ, verũq; Sacramentũ sumi. Constanter teneo purgatoriũ esse, animasq; ibi detẽtas, fideliũ suffragijs iuuari: similiter et Sanctos vnà cũ Christo regnantes, venerandos atq; inuocandos esse, eosq; orationes Deo pro nobis offerre, atq; eorũ reliquias esse venerandas firmiter assero: imagines Christi, ac deiparæ sẽper virginis, necnõ aliorũ sanctorũ habendas & retinendas esse, atq; eis debitum honorem ac venerationem impartiendam: indulgentiarum etiam potestatem à Christo in Ecclesia relictam fu[illegible] illarumq; vsum Christiano populo maxime salutarẽ esse affirmo: sanctam catholicam et Apostolicam Romanam Ecclesiam omniũ Ecclesiarum matrẽ et magistram agnosco: Romano Põtifici B. Petri Apostolorũ Pricipis successori, ac Iesu Christi Vicario, verã obedientiam spõdeo aciuro

cetæ

cœtera item omnia à sacris canonibus, & œcumenicis cōciliis, ac præcipuè à sacrosancta Tridentina Synodo traddita, diffinita & declarata indubitanter recipio atq; profiteor, simulq; contraria omnia, atq; hæreses quascūq; ab ecclesia damnatas & reiectas, & anathematizatas, ego pariter damno, reiicio, & anathematizo hac veram catholicam fidem, extra quam nemo saluus esse potest, quam in præsentiarum spōte profiteor, & veraciter teneo, integram & immaculatam vsq; ad extremum vitæ spiritum constantissime, Deo adiuuante, retinere & confiteri, atque ab illis quorum cura ad me in munere meo spectabit teneri, doceri, & prædicari, quantum in me erit, curaturum, ego idem. N. spondeo, voueo, atq; iuro, sic me Deus adiuuet, & per hac sancta Dei Euangelia.

¶DEINDE PROMOTOR IMponat annulum digito eius dicens.

QVONIAM sapiētiam vocasti amicam & amator factus formæ illius quæsisti eam tibi sponsam, assumere, ecce Deus dat tibi eam sponsam vt semper tecum sit, & cor tuum possideat. Insignum ergo sponsationis accipe annulum in manu tua, & ego auctoritate Apostolica qua

fun-

fungor, instituo, creo, et facio te Doctorem & magistrum in sacra Theologia, doq; tibi potestatem, & facultatem, publice legendi, docēdi, interpretandi, exponendi, & declarandi sacram Theologiam. * in nomine Patris & Filij, &c. Et hæc dicendo, tradat ei Bibliam sacram, quā ipse accipiens aperiat, & iterum modeste claudat: deinde surgat promotor, & faciat nouum Doctorem sedere in sua sella, dicens, * Ego te promotum ad gradum magisterij sacræ Theologiæ, annumero consortio doctorum, et magistrorum dictæ facultatis: ita collocet te & sede re faciat Dominus cum principibus vt solium gloriæ teneas: qui est benedictus in secula seculorum. Amen.

¶ DEINDE IMPONIT BIRRE-
tum capiti eius dicens.

¶ ACCIPE birretum nigrum, insigne magisterij: sic ornent te Deus corona glo[illegible] De inde eleuet eum, & dans eis osculum dicat, Ecce odor filij mei sicut odor agri pleni cui bene dixit Dominus: crescere te faciat Deus in millibus et benedicat tibi in secula seculorū. Amen. Deinde det pacem omnibus alijs Magistris sacræ Theologiæ, postea dentur ei litteræ patētes testi

testimoniales prædicti gradus Magisterij. Vnusquisquè etiam secum habeat, & deferat fidem sibi factam à magistro Regente, & Priore conuentus, quo tempore ad studium fuerit admissus, vel ad Philosophiam, quo tempore factus fuerit studens, formatus Cursor, Lector, seu Bachalarius vel Licentiatus, ne ordo præcedentiarum confundatur, & scandala possint exoriri.

¶DE ORDINE PRÆCEDENtiarum in gymnasijs seruando. Cap. VI.

VT omnis confusionis & discordiæ materia, in nostris studijs generalibus deuitetur, statuimus, vt magistri præcedant Licentiatos, siue præsentatos, Licentiati siue præsentati Bachalarios, Bachalarij Lectores, Lectores Magistrum studij Cursores, Cursores studentes formatos, qui Theologiæ incumbũt: ii vero præcedant studentes in Philosophia, vltimo loco sint qui Logicæ vacauerint: inter magistros vero ij priorem locũ habeant, qui prius ad minus per tres menses insignia magistralia susceperint, non autem qui prius literas aut facultatem à Patre reuerendissimo habuerint, cũ aliquando contingat aliquos prius literas suscepisse

pisse, tempus tamen eorum promotionis, non absquè rationabili causa, longius præfigi: ex a lijs graduatis illi semper priorem obtineant lo cum, qui prius fuerint per duos menses admi nus gradibus ipsis decorati: inter studentes ve ro, qui eandem scientiam profitentur, talis or do seruetur, vt videlicet illi præcedant, qui per integrum annum prius eidem scientiæ operam dederint: si autem ad eandem scientiam infra annum admissi fuerint, qui in eo gymnasio prius fuerint, priorem obtineant locum: quòd si intra dictum tempus simul vene- rint, locum priorem habeat, qui prius fuerit sa cerdos ordinatus: quòd si simul fuerint ordina ti, ille priorem locum habeat, qui prius profes sionem emisit: & si simul professionem emise runt, ille alium præcedat, qui prius habitum sus cepit, quòd si eadem die habitum susceperunt, tunc ille præcedat, qui maior ætate fuerit: & si ætate non excesserint, ille præferendus erit, qui in literis reuerendissimi Patris prius nomina tus fuerit. Aduertendum tamen est, quòd [illegible] per sacerdotes præcedere debent non sacerdo tes, quamcunq; scientiam profiteantur, vel quo cunque sint gradu decorati. Qui vero propter aliquam culpam notabilem de studio ad studiū mutatur, si graduatus sit, vltimū locū habeat inter

inter omnes qui in eodem sunt gradu: si autem fuerit studens, vltimus sit omnium studentium, & habeatur ac si tunc de nouo ad estudiũ receptus fuisset, donec ad pristinum statum per Reuerendissimum Patrem restituatur. Quæ omnia supradicta, locum habeant in gymnasijs, & locis vbi studentes pro exercitijs & actionibus studiorum conuenire solent. In reliquis vero vtpote in choro, in refectorio in capitulo, in processionibus & similibus fratres nostri locũ teneant secundum antiquitatem & ordinem suæ professionis & secundum qualitatem graduum vsq; ad gradum lectoratus & ad officium quod vocant Magistri studentium, inclusiuè.

¶QVANDO GRADVATI AC studẽtes officio interesse teneantur, & de subsidio studentium, ac de fratribus amouendis à studio. Cap VII.

PRiores locorum, in quibus vigent studia generalia non cogant Magistros Regentes, nisi quotidie ad orationem serotinam, diebus vero festis ad missam conuentualem & vesperas: diebus autem solemnioribus quibus parantur cantores, etiam ad matutinum: Magistri vero Biblici quotidie legentes vltra hoc ad missam conuentualem quotidie cogantur. Bacha

chalarij, Lectores, ac Magistri studentiũ intersint quotidie missæ conuentuali, ac horis quæ cũ ea dicuntur: diebus vero festis vesperis quoquè: illis autem solemnitatibus in quibus parari debent cantores, matutino quoq; ac completorio: studentes & cursores cogantur quotidie ad missam conuentualem & horas, vt dictũ est, & ad vesperas, diebus vero festis & solennioribus ad matutinum & completorium: debet autem Prior negligentes ad hæc, punire, & illos qui tempore officij, cui non tenentur adesse, studio non intendunt sed vagantur, exemptionibus debitis priuare, & omnes frequenter ad Dei cultum & timorem hortarij, & non permittere vt aliquis de corpore studij quicunq; ille sit, plusquam per mensem tempore vacationũ à studio absit, nisi forte tempore quadragesimæ ad prædicandum missus fuerit, vel aliqua rationabilis causa interuenerit: poterit tamen Pater Reuerẽdissimus aliquos habiliores ac dilig[illegible] qui que de se maiorem præbuerint expectation[illegible], particularibus exemptionibus afficere, vt doctiores euadere possint ad honorem Dei & religionis vtilitatem: sed vt iuxta paupertatem ordinis studentes in studio se sustentare possint, neque librorum aut aliarum rerum penuria, studia relinquere cogatur, præsenti costitutione de

cernimus inuiolabiliter obseruari, vt studētibus oibus donec ad cursoratū ꝓmoti fuerint, Priores cōuentuū in quibus professionem emiserūt, vel quorum sunt filij mittant ante festū omniū sanctorum scutos aureos tres, quos expendere teneatur Prior in beneficium studentis, libros scilicet, seu aliquid aliud quo magis indiguerit emēdo: Prior qui præfata subsidia tempore debito studentibus non soluerit, ad soluendum penitus compelatur, & si pertinax fuerit, puniatur. Si qui in aliquo gymnasio minus congrue commorari visi fuerint Priori seu Regenti, & inde eos ammoueri petierint, nō prius amoueantur quam speciatim Prior Generalis de eorum omnibus erratis ac ratione certior fiat, & suæ āmotionis iustam causam nouerit, vt melius vbi collocandus ille sit dijudicare, & alijs etiam pœnis iuxta errata eum afficere, vel potius tanquam ignauum pecus à reliquis arcere possit. Præcipimus ta[illegible] iuuenibus studentibus sine ratio[illegible] causa, iniuria & itineris incommoda afferantur. Prouideat autem Prior Generalis, vt in locis in quibus studia tam generalia quā prouincialia fuerint, Prior loci sicut honorem & statum ordinis diligere debet, sic studium sollicite & ardenter foueat, & studentibus pius & fauorabilis semper assistat: ad quod suos omnes

con

conuentuales semper inducat & hortetur, nec studium eorum, obedientia aliqua, nisi omnia inuictus & ineuitabili quasi necessitate compulsus impediat.

Per hanc autem de studiorum, studentium, ac studiosorũ forma constitutionem, nihil derogare intendimus priuilegijs studij Parisiensis, nec etiam statutis aliorum gymnasiorum seu collegiorum; authoritate Reuerendissimi Prioris Generalis aliàs confirmatis, quæ in his particularibus gymnatijs obseruari mandamus, his omnibus non obstantibus: neque etiam de forma promotionis celeberrimæ facultatis Parisiensis aliquid immutare pretendimus; modo Magistri in ea promoti ordini obediant, & Magistrum Regentem iuxta antiquam consuetudinem ad capitulum generale mittãt & in omnibus Priori Generali obedientiam præstent: aliorum autem studiorum promotiones, tam citra quàm vltra montes, nisi de lic[illegible] Prioris Generalis sint factæ, nullæ sint in quac[illegible] fiant vniuersitate, & si qua p Priores Generales vel Capitula quoq; generalia priuilegia contra hoc concessa fuerint, præsenti constitutione abrogamus.

***
*

¶ DE LECTIONE CASVVM conſcientiæ. Cap. VIII.

CONſcientiæ caſus vel à venerabili Regente vel ab aliquo alio ex Patribus ad id muneris idoneo & deputato quotidie exponantur, ſicut ſæpius à maioribus noſtris ſancitum eſt: quam lectionē nedum in omnibus gymnaſijs, ſed etiam in omnibus monaſterijs vbi decem fratres ad minus commorantur, haberi volumus, & mandamus: huius practicæ Theologiæ, [quam conſcientiæ caſus appellamus] lectioni, ſacerdotes, ſinguli intereſſe debent. Licet autem nec Lectores, nec Superiorum graduum Patres ad eam cogamus, eos tamen vt [cum commode poterunt] interſint, monemus, hortamur, & rogamus: ex alijs vero ſacerdotibus quincunque illi fuerint qui intereſſe renuerint, à Priore puniantur, & ad confeſsiones non admittantur, & ſi iam fuerint admiſsi, ſuſpendantur, & ſi durauerit pertinatia, priuentur: ſi autem cōmodius videatur, loco lectionis prædictæ, tenere circulum poſt prandium, liberum erit Prioribus, dummodo omnes interſint, & tres caſus ab vno fratre idoneo à Priore aſsignando proponantur, quibus reſpondebunt ij, quibus Prior iniūxerit: poſt reſpontionē vniuſcuiſq; caſus, is

cui incũbit casus proponere, determinationẽ leget alta voce in aliqua sũma docta & aprobata, cuius ordinẽ sequi proposuerit ꝗ consilio & cõsensu Regentis seu Prioris.

¶DE OFFICIO PRÆDICAtorum. Cap. IX.

AD prædicandum diuinum verbum nemo accedat, nisi [iuxta Apostoli doctrinam] missus p obediẽtiam fuerit. Mittiautẽ siue admitti nec à Prioribus localibus, neq; Prouincialibus nullus possit ad prædicandum, nisi promotus à Priore Generali ad gradum lectoriæ prius fuerit. Alij vero fratres quantumcunq; docti, si ad gradum lectoriæ promoti non fuerint, nisi prius examinati & approbati fuerint à Priore Generali vel Prouinciali, & Diffinitoribus Prouinciæ super hoc ab ipso Reuerendissimo Generali potestatem habentib[illegible] [illegible]blicè prędicare nullatenus valeant. Si quis autem [illegible]tra præsentem constitutionem aliquem fratrẽ ad prædicandum mittere, vel admittere præsumpserit, omni gradu & dignitate ordinis, voce insuper actiua & passiua vsq; ad dispensationem duorum capitulorum generalium priuatus existat, si quis vero non præfata ratione pro

motus publicè prædicauerit, pœnæ grauioris culpæ per mensem adiudicetur, & ad prædicandi munus nunquàm amplius promoueri possit, absquè speciali dispensatione Reuerendissimi Patris.

Fratres vero cuiuscunq; gradus, & conditionis existant, ad prædicandum non mittantur, absq; licentia in scriptis illorum Superiorum, qui huiusmodi licentias concedendi facultatem habuerint, cum quibus, si in Ecclesijs nostris prędicaturi sint, prius Episcopis aut locorum ordinarijs se præsentent, & ab eis benedictionem accipiant, si vero in Ecclesijs, quæ nostri ordinis non sunt, eos prædicare contingerit, imprimis ne dum benedictionem, verùm etiam licentiam ibidem prędicandi obtinere teneantur, nec id munus exercere præsumāt, nisi prius ea omnia præstiterint, quæ per sacrum Tridentinum concilium decernuntur. Forma autem licentiæ, hæc erit.

In cō. tri. Ses. 5. c. 2 de refor. Cōc. late. vlti Sess. 11. de mo do prædicandi. Trid. vbi supra. ca. Excō[illegible] mus. §. Quia vero.

Cùm te doctrinæ sanæ, probatę, & catholicæ, vitæ quoquè probitatis & integritatis amatorem hactenus cognouerimus, in eam spem adducti sumus, vt sis non modo in eo quod cepisti, perseueraturus, sed etiam ardentiori animo id idem & acturus, eam ob rem tenore præsentium, auctoritate Reuerendissimi Prioris Generalis

neralis nobis in hac parte commissa, potestatem tibi damus in nostris Ecclesijs cũ benedictione & alienis etiam de consensu Reuerendissimorum Episcoporum, in quorum Diœcesi fuerint Ecclesiæ, prædicandi. In nomine Patris. &c. Hortamur vero te quantùm possumus in Domino & monemus, vt Deum præ oculis habeas, ad solam ipsius gloriam, & populi salutem spectes, scandala item, errores, & omnem hæresim, imo vel leuem suspicionem prædicando euites: quod per te facilè fiet, si puram Euangelij doctrinam ad sanctorum patrum, ac Conciliorum, præcipuè Tridentini decreta conijciẽs oculos, exposueris: neq; in sublimitate sermonis, sed in ostensione Spiritus & virtutis prædicaueris, vt sit sermo tuus, & prædicatio tua non in sapientia hominum, sed in virtute Dei. Dat. &c.

Est autem summopere cauendum, ne aliqui indocti, & minus periti permittantur ascendere pulpita, & publicas habere concion[illegible] cùm præsumptio talium, seu temeritas, cedat [illegible] solùm in detrimentum populorum, sed etiam ĩ derisum ordinis. Quapropter erit muneris, & officij Prioris Prouincialis prouidere, vt nemo publicè prędicare præsumat, nisi prius examinatus fuerit priuatim aliquoties, & deniquè

approbatus. Conuenit autem omnes exerceri in concionibus domesticis, vt animentur, & assuescant aliqua ratione quoad vocem & modum ad munus exercendum, & vt specimen etiam talenti quod eis Dominus in hoc genere communicauit, præbeant. Prædicator habet officiũ speculi quantum ad exemplum, & lucernæ quã tùm ad prædicationis verbum, vnde necesse est vt concordet ipsius vita cum doctrina, ne quod ex vna parte ædificat, ex alia perdat & destruat. Prætendat itaq; prædicator, in habitu humilitatem, in moribus honestatem, in verbis discretionem, in zelo animarum charitatem, in agendis maturitatem. Cum prædicator proponit verbum Dei, attendat quid dicat, & illa semper studeat prædicare per quæ magis videatur posse fructificare, & omnes vias persequatur, quibus fideles ipsos verbum Dei prædicando, ad viuendum non secundum carnem, sed secundũ Spiritum inducat: attendat etiam, quibus dicat, vt secundum [illegible] hoc sermonem suum formet, quibusdam enim competunt subtilia, quibusdam plana & simplicia, quibusdam aspera, quibusdã lenia, aliud competit religiosis, aliud secularibus, aliud obstinatis, aliud humilibus & deuotis. Item non solùm curet prædicare multis, sed etiam paucis, nec tantum in ciuitatibus, sed etiã in

in castris & in villis: non prædicet sine præmeditatione, nisi sciat aliàs quid dicere debeat: in prędicando caueat inordinatum motum corporis, excessiuum clamorem, dicendi velocitatē, vel tarditatē, nimiam prolixitatem, superfluam subtilitatem, omnia deniq; quæ reddere possunt auditores minus dociles, beneuolos & attentos: item dubia pro veris non prædicet, nec fabulas vanas aut scurrilia, quæ possunt sermonem facere contemptibilem item videat diligētissimè, ne de verbo Dei faciat viam vindictæ, & in sermone directe vel indirecte de proprijs iniurijs minime recordetur: quando domi concionatur, reprehensionem alicus fratris, vel ipsius religionis non attingat, prout diffinitū fuit in capitulo generali, Venetijs celebrato, Anno Domini. 1332 sub his verbis. In c. gñali Venetijs.

Cum ordinem nostrum in odore bonæ famæ totis viribus conseruare teneamur, eò quod nomen bonum sit melius q̃; diuitiæ multæ, diffinimus, & præcipiendo mandamus vniuersis, & singulis prædicatoribus nostri ordinis, quatenus cōtra ordinē in cōmuni vel aliquam eius personam in particulari nullatenus prædicare præsumant, & siquis superbiæ Spiritu inflatus contra præsens mandatum aliquid attētare prę sumpserit, in terra coram toto conuentu sedēs panem

panem & aquam manducet, donec in prædicatione temerariæ dictæ vel prolata plenariè reuocet. Mandantes singulis Prioribus sub pœnæ inobedientiæ generalis, vt prædicta faciant obseruari. Hæc ibi.

Addimus nihilominus, quod si ex prædicatione huiusmodi scandalum oriretur, per mensem pœnæ grauioris culpæ per suum Superiorẽ subiacere cogatur, & tanto plus quanto scandalum maius fuerit: nec etiam alios religiosos vel religionum statum, seu clericos reddat laicis despectos & odiosos, sed in suis prædicationibus [vt decet] omnium religiosorum & Ecclesiasticorum statum, omni cum modestia & veneratione laudet, & cõmendet. Cum autem Prælatos Ecclesiæ teneantur tanquàm Patres præ cœteris reuereri, illos absentes, à Prędicatoribus dũ in suggestu concionantur, reprehendi nolumus, in particulari pręsertim, nec eorum vitia argu[illegible]; enim hinc fructum aliquem nasci[illegible]mus, quin potius plebem aduersus illos concitari, debitamq; reuerentiam eis adimi, quod magnam pestem & incredibile damnum in Ecclesiam hactenus inuexit: si vero ijdem adsint, pręsente populo, cõmemoratio eorũ, quę ad illorũ pertinent officiũ, magna cum moderatione fiat, prout diffinitũ fuit in capitulo generali

rali, Viennę celebrato, Anno Domini. 1362. Inc. gñal. Viennæ.
sub hac forma * Deffiniendo præcipimus omnibus & singulis fratribus nostri ordinis, quatenus Prælatis Ecclesiæ sacrosanctæ reuerentes sint, & cum humilitate & obsequio deuoti, & nullatenus contra eos, nec contra statum eorũ in sermonibus, seu quocunq; alio actu aliquid immiscendo, vel obloquendo dicere audeant, imo eosdem tanquàm Reuerendos Patres pro posse alliciant, & faciant per omnia fauorabiles & benignos. Contrarium facientes, officio prædicationis priuamus, & pœnæ vnius mensis grauiorum culparum submittimus, & hanc pœnam extendi volumus contra prædicantes scandalum, vel infamiam, aut damnum, vilipensionem ordinis, vel alicuius conuentus.

¶ QVOMODO PVNIENDVS esset is, qui à veritate Orthodoxę fidei [quod Deus auertat] quouis m... [illegible] ...issen tiret. Cap X.

CVM nos prę cœteris hęresim omnem à catholica Ecclesia damnatam horrere, atq; odisse, maxime deceat, vtpote eo spiritalli parente prognatos, qui hęreticos omnes verbo & calamo, ac quacũq; alia ratione potuit tam ardẽter insectatus est, vt hęreticorũ malleus

merito

merito ab Eccleſia appellatus ſit, cumq; Reuerendiſsimi ordinis noſtri Generales ex Apoſtolico indulto habeant, vt aduerſus quemcunq; ſibi ſubditum etiam in crimine hæreſis procedere, reosquè iuxta delicti grauitatem debitis pœnis afficere poſsint, dummodò non prius ad ſanctum inquiſitionis officium delati ſint, ad huiuſmodi pernicioſiſsimam peſtem quàm longiſsime arcendam [quam etiam à quocunquè religioſorum cœtu Deus Opt. Max. prohibere dignetur] ſtatuimus, vt Reuerendiſsimus Pater Generalis, qui pro tempore fuerit, in huiuſmodi erroribus inquirendis, ac puniendis, hac ratione procedere teneatur, videlicet. Primum vt in huiuſmodi cauſis, ac caſibus, duos ſibi ſocios veluti aſſeſſores & conſultores aſciſcat ſacræ Theologiæ, vel iuris Pontificii profeſſores ſiue doctores, de quorum conſilio & iudicio rē pertractet, ac terminet, quos etiam in ſua ſententia vel abſolutoria, vel condemnatoria nominatim exprimat, & ſubſcribere faciat: teneatur tamen ante abſolutionem ſancto officio notificare, & cōſeruare oēs proceſſus, & poſt abſolutionē mittere inſtrumēta publica ſentētiarū & adiurationū ad prædictū ſanctū officiū: puniat cōfeſſos vel cōuictos animaduerſione cōdigna, iuxta ſacrorū canonū œcumenicorūq; cōcilio-

tũ dispotitionẽ: pósitq; de eorundem assessorũ consilio pœnam perpetui vel longi carceris indi es mitigare, ac commutare, quatenus pœniten tis resc ipiscentia, hnmilitas, atq; patientia requirere videbuntur.

Si quis vero ad tantam dementiam deuenerit, vt heresim suam pertinaciter obstinateque defendere non vereatur, religionis habitu omnino priuetur, & Dominorum Inquisitorũ potestati tradatur, ac iudicio subijciatur: quippe qui recte norunt quid iuste vel misericorditer illi vlterius expedire videatur. Si quis autem formaliter hæreticus inuentus fuerit hæresesque publice aut etiam priuate tanquã præceptor docuerit, & ad se reuersus omnem hæresim abiurauerit, & misericordiam postulauerit, vltra pœnas sacrorum canonum, volumus vt quorumcunque Sacramentorum administratione perpetuo careat, publice aut priuate legendi seu concionandi munere nullo vnquam [illegible]ore potiri pósit. omnibus gradibus, honoribus, ac [illegible]tatibus priuatus absque vlla spe restitutionis intelligatur, & de facto habeatur, sitque omnium sui ordinis nouissimus: nec Reuerendiss. Pater Generalis per se nec etiam in capitulo generali vnã cum Patribus Diffinitoribus cum eo in aliquo dispensare valeat.

Quod

Quod si quis in hæresim formaliter prolapsus, præceptor tamẽ hæresum vel hæresis, nec publice nec priuate fuerit, hic præter pœnas sacrorum canonum, sanctorum, Sacramentorũ mynisterio, omniq; officio, gradu, ac dignitate sit priuatus, ad officium aliquod cũ cura animarũ, & ad confessiones audiendas nunquam amplius admitatur, nec restituatur, ad missam celebrandam non possit licentiari nisi in capitulo generali, gradibus vero & officio prædicatoris non restituatur nisi in tertio capitulo generali, tẽpore in quo sanctæ catholicæ Romanæ Ecclesiæ fuerit reconciliatus, dummodo per testes graues ac fide dignos Diffinitorio constet, ipsũ esse vere catholicum, humilem ac modestum, ad quæ omnia si fuerit admittendus, per secreta suffragia admittatur: cum autem huiusmodi gradui restituitur, sit vltimus inter omnes eiusdem gradus: si quis vero non conuincitur formaliter hæreticus, sed de vehementi suspicione abiurare coactus fuerit, idem de eo sit iudicium, hoc duntaxat excepto, quod in secundo capitulo generali possit supra dicto modo cum eo dispensari: si quis demum leuiter fuerit suspectus, iudicio Reuerendiss. P. relinquatur. Hæc omnia supradicta respectiue obseruari volumus cũ his qui per sanctum inquisitionis officium de quacũq;

cũq; hæresi cōdēnati fuerint. Quare præcipimus in meritũ salutaris obedientiæ R. Procuratori ordinis & omnibus alijs fratribus cuius cũq; gradus vel dignitatis seu q̃litatis fuerit, ne audeant pro huiusmodi dispēsatione aliquã à sũmo Pōtifice vel à dominis Inquisitoribus quouis modo procurare.

¶ DE LIBRARIÆ ET CVSTOdia librorum. Cap. XI.

STATuimus & ordinamus quod nullus Prior localis etiam toto cõuentu cõsentiēte sed nec Prior prouincialis accedente cõsensu capituli Prouĩcialis librũ vel libros cuiuscũq; cõis librariæ nostrorũ cõuētuũ, det, vēdat, aut quouis quæsito colore alienet, aut etiam impignoret, vel ad huiusmodi licētiam cõcedat, vel assensũ p̃beat, sub pœna priuationis officij, gradus & honoris. Quare inouamus diffinitionē factam i ca. gñali Mōtispesuli celebrato, An. D[illegible]24 q̃ sic habet * Cũ p̃ ordinis p̃motione, statu & honore, nr̃a religio libris aptis ad studiũ non habeat thesaurũ cariorē, diffinimus & ordinamus q̃ oēs libri p̃tinētes ad librariam cõmunē cuiuslibet cõuētus, sine distractione qualibet cõseruētur, ĩhibētes ĩ virtute sanctæ obediētiæ Prioribus

Pro

procuratoribus, ac etiam officialibus cuiuslibet conuentus ne aliquem librorum prædictorum alienare vel subpignorare præsumant, & quicunque contrarium fecerit, illum vel illos trina monitione premissa in his scriptis excommunicationis vinculo innodamus, & nihilominus contra prædicta temere facientes per Prouincialem arceantur ad plenam restitutionem librorũ destructorum. Hæc ibi. Permitimus tamen quod libri conuentus possint accomodari religiosis & personis honestis, habita tamen cautione, quod nõ possint amitti, vel cedula relicta, & de licentia Prioris, & Patrum Consilij consensu, si tamen aliqui sint libri, qui fratrum vsui fuerint inutiles aut quidam ex eis essẽt duplicati, tales de expressa licentia Prioris Generalis vel Capituli Prouincialis vendi poterunt, ita tamen quod preciũ venditorum plene & absque diminutione in alios libros conuertatur, vel cum alijs libris vtilioribus & necessarioribus poterunt conmutari. Nullus etiam frater vendat librum sibi datum à quocunque vel qualitercunque acquisitũ extra ordinem, nec aliquo modo alienet absque sui Superioris licẽtia, quam ipse non concedat nisi causa necessaria & rationabili interueniente, sub pœna grauioris culpę, aliter alienanti, infligenda, incaute vero cõcedens licentiam, à suo Superio

ri debite puniatur. Debet etiam ordinari Librarius siue custos Librariæ, cuius officium erit, habere curam, quantum in se fuerit, quod habeatur locus securus & bene aptus, vel armariũ ligneum pro Libraria, in quo collocare debet libros conuentus, separatim secundum varietatem facultatum, & illos qui fuerint eiusdẽ facultatis, ordinate & non confuse, scribatq; in vnoquoq; volumine cuiusmodi liber sit, & quid in eo cõtineatur, & in principio cuiuslibet libri ponatur huiusmodi titulus. *Iste liber est talis cõuentus ordinis Eremitarum sancti Augustini. Et si fuerit dignum, quod dator libri in memoria habeatur, addatur, quem dedit talis, vel qui fuit talis fratris iam defuncti Procurare debet huiusmodi custos quod sint tabulæ, vna quidẽ vniuersalis, totius scilicet Librariæ, & aliæ particulares, quæ applicandæ erunt singularibus banchis, vel interstitijs, vt facilius sciatur vbi possit inueniri quod quæritur: ipsius etiam interest tenere Librariam mundam, & coaptatam, & sæpe à libris puluerem excutere: dare etiam operam quod libri communes augeantur, & qui nõ habentur in omni genere facultatũ, habeantur, & hoc meliori modo quo poterit, & quod illi, qui iam habẽtur, reparẽtur, cooperiantur, & bene ligẽtur, atq; etiã cauere in posterũ ab ijs, quæ inue

nerit libris nocuiſſe: fratres vero qui libros deturpauerint, vel in illis aliquid propria authoritate ſcripſerint, vel deleuerint, vel in aliquo alio male tractauerint, debet admonere, & ſi neceſſe fuerit ſuo tempore & loco proclamare: ſollicitus præterea ſit de clauſura Librariæ vel Armarij: clauem apud ſe teneat & aperiat, & claudat quandocunq; opus fuerit.

Nullus vero, aliquam perſonam extraneam introducat in Librariã abſq; venerabilis Prioris licentia, & cuſtodis ſcitu, ſub pœna vnius diſciplinæ pro qualibet vice: cũ autem introducẽdus fuerit aliquis extraneus, ſit ibi præſens cuſtos, nec aliquẽ extraneũ introductum ibi ſolũ manere permittat, ſub eadem pœna: frequẽter libros viſitet & videat, ne aliqui deperdantur, quod ſi aliquem inuenerit deeſſe debet diligenter ſollicitare quod reinueniatur.

Quando aliquis frater voluerit extrahere aliquem librũ ex libraria, ſcribet manu propria in libro ad hoc deputato, hoc modo. Ego. N. tali die, extraxi ex Libraria talem librũ, vel tales libros, & cũ eos reddiderit, coram ipſo debet cuſtos memoriale ſupradictum delere, ne confuſio aliqua oriatur: item bis in anno debet omnes libros colligere, & ad Librariam reportare ad videndũ ſi aliquo indigeant, & ſemel in anno ſcilicet

cet

cet post Pascha immediate, rationem reddet de omnibus libris, Suppriori & Depositarijs, per inuentarium Librariæ, cuius transumptum in deposito esse debet: hoc idem faciet quadocunq; officio cesserit.

SEXTA PARS

DE CVLPIS, AC POEnis eis debitis.

¶ QVANDO DEBET FIERI CApitulum de culpis, et de modo in eo seruando. Cap. I.

INgulis sextis ferijs Capitulum de culpis absq; vlla dispẽsatione in vnoquoq; conuentu nostri sacri ordinis, siue multos siue paucos habeat fratres, omnino fieri præcipimus & mandamus, nisi forte ipsa die aliqua magna occurrat solemnitas, tũc enĩ fiet ĩ vigilia ipsius solẽnitatis: fiet autẽ hoc modo & ordine. Inmediate post missã cõuentualẽ, vel hora qua Priori videbitur, ad signũ campanelæ ter pulsatæ, fratres omnes conuentuales, atq; etiam hospites, exceptis Prioribus aliorum conuentuum, ad capitulum conueniant, & incli-

nantes ad altare, vel crucē, seu imaginē, vadant ad loca sua, & absq; genuflexione ordinate sedeant, secundū consuetum ordinem præcedendi, quod vbicūq; fratres conuenerint, seruari volumus: & si Prior vel vicē eius gerens postea venerit, omnes ei reuerēter assurgant, quod vbiq; fieri debet; qui sedeat in medio tituli, seu in sede ante mediū altaris, ita vt fratres versis vultibus ad imaginem vel crucem, dicant Deo & prælato culpas suas. Prior sedendo dicat. Adiutorium. &c. fratres omnes surgentes respōdeant. Qui fecit. &c. Prior dicat Benedicite: conuentus respondeat, Deus, & inclinet ad benedictionem quam Prior det dicens, Dominus vos bene*dicat, & ab omni malo defendat. &c. vt in Pretiosa: post datam huiusmodi benedictionē, si quis venerit, coram Priore inclinet, & erectus stet quousq; ad locum suū Prior eum ire innuerit: si uero nō fuerit sacerdos prius genuflectat, & postea stet erectus. &c. Sedentibus omnibus legat Prior de regula vel constitutionibus siue diffinitionibus, seu ordinationibus, quantum sibi videbitur expedire, lecta vero ita clare explicet, vt omnes qui adfuerint ea perfecte intelligant: deinde admoneat fratres, si opus fuerit, de aliquibus ad honorem Dei, honestatem ordinis, & fratrum correctionē pertinentibus: postea dicat,

aga

Agamus de culpis. Quo audito, omnes ad terram se prosternant, & Prior interroget. Quid dicitis? Respōdeant singuli. Meā culpam. Tūc Prior dicat. Surgite. Et omnes surgant, & sedeant. Et dicat Prior. Egrediātur nouitij. Prius tamen ipsos poterit de negligentijs & culpis eorum, si visum ei fuerit, reprehendere, & corrigere: licitum erit etiam alijs fratribus, nouitios proclamare in capitulo, non tamen molestandi erunt in aliquo pro defectibus seu negligentijs, quas in principio statim committūt. Nouitius autem, vt senserit se notari vel reprehendi, prostratus iaceat quandiu Prior dixerit. Egressis nouitijs ad iussum Prioris egrediantur similiter hospites si adfuerint, quos tamen Prior, si sibi videbitur, & casus emerserit, priusquàm egrediantur, arguere & corrigere poterit, qui vt se notari senserint, genu flectant, quousq; Prior dixerit. Egressis hospitibus dicat Prior: qui se reos cognouerint, veniam petant: continuo qui se reos existimauerint, ante Priorem genuflexi, submisso capite, humiliter se accusent de defectibus manifestis [nullus enim de occultis in capitulo se tenetur accusare] commissis contra regulam, constitutiones, vel ordinationes, seu diffinitiones nostri sacri ordinis, & accusantes se, terram manu tangant, & pectus percu-

tiant: vel si se accusare neglexerint, à Priore vocentur, seu ab alijs charitatiuè proclamentur: mitius vero semper agatur cum ijs, qui se sponte accusauerint, nam culpa leuior efficitur, quæ confessione voluntaria aperitur: obseruandum tamen est, ne duo simul procedant ad petēdum veniam, nisi ambo clamati vel vocati fuerint, sed vno genu flectente, & se ipsum accusante, cæteri sedeant, donec finierit. Nullus autem in capitulo loquatur sine licentia Prioris petita per hæc verba. Benedicite Pater. Nisi vel culpam suam dicendo, vel Priori ad interrogata respondendo. Nullus item sedendo loquatur, cuiuscunq; sit auctoritatis, sed semper surgant, quando loqui vel ad loquendum licētiam petere voluerint, nec Prior aliquem sedere iubeat ad loquendum, nisi sit Magister in sacra Theologia: si quis autem sine licentia loquatur, vel etiam licentia petita & obtenta modum excesserit, nisi ad iussum Prioris statim omnino siluerit, à capitulo e[illegible], à quo exire silenter sine mora teneatur: quòd si noluerit, disciplina ei statim imponatur: omnes namq; ibi reuerenter se habere tenentur, cum iudicium capituli imago quædā sit iudicij diuini futuri. In proclamationibus autem culparum hunc modū seruari volumus, vt petita licētia loquēdi à prælato, dicat proclamās

stans

ftans non exaggerando verba, ne eius accusatio sit accusabilis. Frater. N. habet dicere suam culpam: & tūc illo, qui proclamatus fuerit, surgente, & si nō fuerit sacerdos genuflectēte, si nō recordetur, subiūgat proclamans. Recordetur frater. N. quod tali die, loco tale quid dixit vel fecit seu facere omisit. Tūc proclamatus genibus flexis humiliter dicat culpā suam, vel petita supra dicto modo licētia, modestè se excuset, nō enī volumus, q̄ aliquis culpā suam, vel alterius in capitulo vel extra, ptinaciter vel furibūde præsumat defendere, sub pœna grauis culpæ: si autē proclamatus negauerit, vel se excusauerit, p̄clamans nō instet nisi iussus vel interrogatus à Priore: in proclamante enī apparere debet charitas, & modestia: vterq; vero sermonē suū dirigat ad Priorē, nec mutuò loquantur, ne forte [quod absit] in capitulo contētiones oriantur, & culpæ culpis addantur, ac locus correctionis fiat locus corruptionis: proclamans vno cōtextu omnia proponat: itē in eodem capitulo nullus amplius, quam de tribus culpis proclamet, bene poterit tamen vnus de eadem culpa simul plures proclamare: plures autem q̄; tres, eundē fratrem in eodem capitulo non proclamēt. Caueat autē vnusquisq;, ne se proclamanten in eodē capitulo proclamet, nec foris super hoc cum

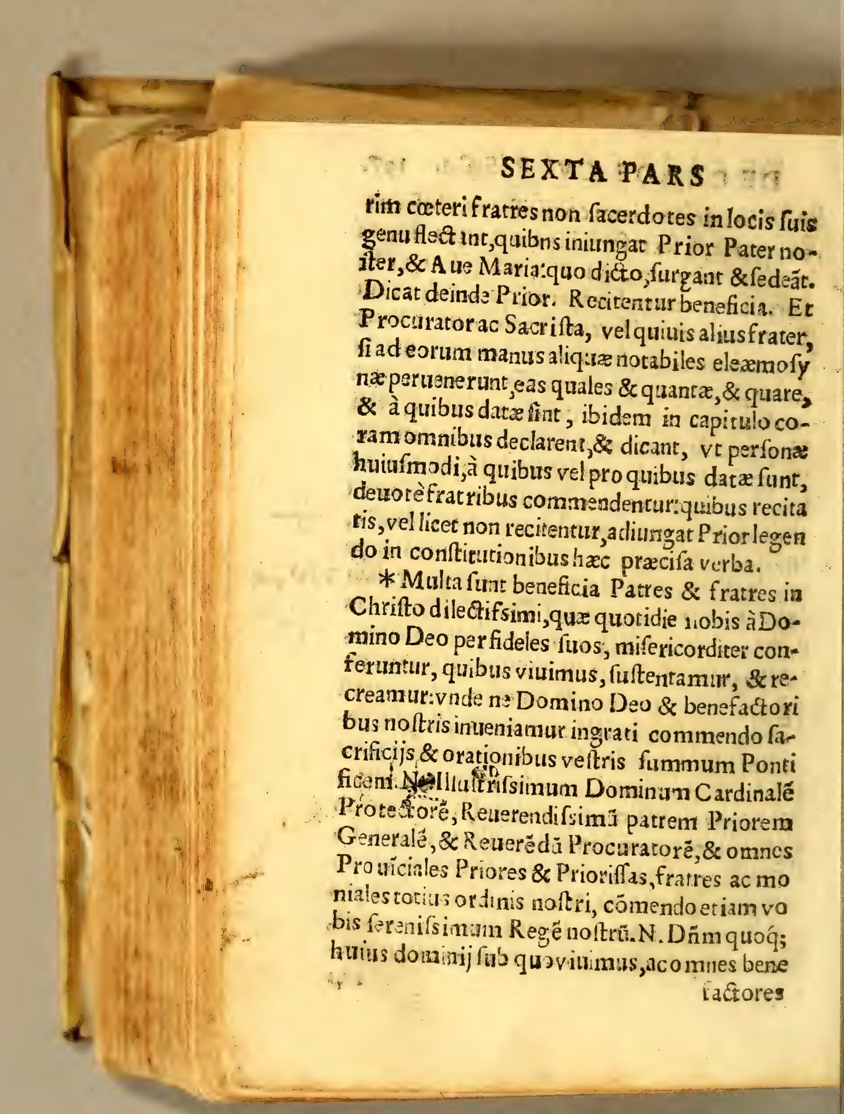
so contendat, sed se totum ad emendationem disponat: nullus in capitulo de defectibus, qui ibi manifestantur, audeat ridere, sed potius cõpatiantur, & pro eis orent. Prior pro culpis, de quibus fratres confessi, vel conuicti fuerint, secundum statuta ordinis pœnitẽtiam imponat: iustitiam autem eius qui præest, debet comitari discretio, pietas, & mansuetudo: si vero alicuius culpa talis fuerit, vt disciplina sit dignus, Prior det illam, vel alius de eius mandato, dummodò non sit inferioris ordinis, tunc vero præcipuè alio committenda erit impositio disciplinæ, quando se Prior erga aliquem subiratum esse cognouerit. * Ira enim viri, iustitiam Dei nõ operatur, & ira non habet misericordiam. Nullus autem in hoc renuat obedire Priori. Quòd si quis superbia ductus, culpam suam non cognouerit, vel ordinis disciplinam subire noluerit, vel quouis alio modo Priori suo obedire renuerit, Prior intra propriam cellam eum includi præcipiat, & postea mittat ad eum successiuè aliquos ex senioribus, qui pijs sermonibus, & blandis exhortationibus ad satisfactionem illũ inducant: si autem ipse [quod Deus auertat] expectatus per diem & noctem, & exhortatus primo, secundo, & tertio obstinati cordis extiterit, satisfacere, obedire, vel se cognoscere nolẽs

Iaco.1.
Prou.27

Prior

Prior in carcerem eum conijci faciat, vbi secunda, quarta, & sexta feria in pane & aqua sine dispensatione ieiunet, quousq; rescipiscat, vt sic fortassis pœna oculos aperiat, quos culpa clauserat: cum vero ad se reuersus clamauerit. Pater peccaui in cœlum, & coram te: è carceribus educatur, & pœna culpæ commissæ debita secundũ ordinis statuta puniatur: quibus expletis, vel si de particularibus culpis nihil occurrat dicendũ. Supprior vel antiquior sacerdos, si ipse non adfuerit, in medio capituli genu flexus, pro omnibus patribus conuentus humiliter & distinctè, sic quod ab omnibus intelligi possit, veniam petat, & dicat hoc modo. * Reuerende pater, dico Deo & vobis meam culpam pro me, & pro omnibus patribus huius conuentus, de omnibus, & singulis defectibus, & transgressionibus regulę, constitutionum, & omnium præceptorũ ordinis nostri, huiusq; conuentus, & peto veniam à Deo & vobis. Interim vero omnes sacerdotes stent inclinati, capitibus detectis, Prior iniungat eis Psalmum, Laudate Dominum omnes gentes, quem statim sic inclinati dicant. Postea surgat antiquior ex professis, & in medio capituli genuflexus, & inclinatus dicat, idẽ pro se & pro omnibus socijs suis illius conuentus, & venia petita terrã humiliter deosculetur: inte-

rim

rim cœteri fratres non sacerdotes in locis suis genu flectant, quibus iniungat Prior Pater noster, & Aue Maria: quo dicto, surgant & sedeāt. Dicat deinde Prior. Recitentur beneficia. Et Procurator ac Sacrista, vel quiuis alius frater, si ad eorum manus aliquæ notabiles eleæmosynæ peruenerunt, eas quales & quantæ, & quare, & à quibus datæ sint, ibidem in capitulo coram omnibus declarent, & dicant, vt personæ huiusmodi, à quibus vel pro quibus datæ sunt, deuotè fratribus commendentur: quibus recitatis, vel licet non recitentur, adiungat Prior legendo in constitutionibus hæc præcisa verba.

* Multa sunt beneficia Patres & fratres in Christo dilectissimi, quæ quotidie nobis à Domino Deo per fideles suos, misericorditer conferuntur, quibus viuimus, sustentamur, & recreamur: vnde ne Domino Deo & benefactoribus nostris inueniamur ingrati commendo sacrificijs & orationibus vestris summum Pontificem. N. Illustrissimum Dominum Cardinalē Protectorē, Reuerendissimū patrem Priorem Generalē, & Reuerēdū Procuratorē, & omnes Prouinciales Priores & Priorissas, fratres ac moniales totius ordinis nostri, cōmendo etiam vobis serenissimum Regē nostrū. N. Dn̄m quoq; huius dominij sub quo viuimus, ac omnes bene

factores, amicos, confratres, & familiares istius Prouinciæ N. & præcipuè huius cõuentus, omnes itẽ habitatores istius ciuitatis, vel districti, maxime illum vel illos, qui in præsenti capitulo recitatus fuit, vel recitati fuerunt. Multæ etiam sunt personæ, quæ in tribulationibus & angustijs positæ, sepe rogant cõmendari orationibus vestris, habẽtes deuotionem & fiduciam in eis, illas igitur omnes & singulas secũdũ earũ fidẽ vobis cõmendo. Prætereà cõmendo sacrificijs & orationibus vestris animas omniũ fideliũ defunctorũ, in particulari vero animas parẽtũ nostrorũ fratrũ & sororũ, ac amicorũ ordinis nostri, & benefact rũ, q̃ nobis annuales vel quotidianas eleæmosynas reliq̃runt, vel pro quibus à suis nobis collatæ sunt, & cõferũtur. Insuper commendo animam fratris. N. vel talis personæ his diebus ex hac vita migrauit. Et si quæ essent obligationes, vel eleæmosynæ datæ pro aliquibus animabus, pro quibus non esset plenarie satisfactum ob aliquam negligentiam, vel obliuionem: ego accepto eas ad participationem missarum, & omnium bonorum nostrorum, donec fuerit pro eis satisfactum coram domino Deo: pro quibus omnibus & alijs merito nominandis tam viuis q̃; defunctis dicamus. Prior surgẽs dicat orationẽ. Retribuere.

 Deinde

Deinde cantor incipiat. Ad te leuaui. Kyriel. &c. Prior. Et ne nos. Saluos fac. Domine exaudi. Dominus vobiscum. Oremus. Prætende Domine. &c. De profundis. &c. vt in cap. 1. primæ partis continetur, tunc si quid debet vocalibus proponi, dicat Prior. Egrediantur omnes vocẽ non habentes. Qui statim, nemine excepto, egredi teneantur: in capitulo autem conuentus, nullus vocem habebit, qui non sit sacerdos, & qui à die professionis suæ in nostra religione tertiũ annum non compleuerit. In fine dicat Prior. Adiutorium. &c. Et tunc fratres bini & bini in medio ad imaginem vel crucem inclinantes, ordinatè egrediãtur. si quis autem ob aliquam ineuitabilem occupationem capitulo non interfuerit, in refectorio coram Priore, & non longe ab eo dicat genu flexus. Reuerende pater. &c. Et à Priore pœnitentia ei imponatur.

¶DE POENIS IN GENERE, AC sententia excõmunicationis. Cap. II.

CVm præcipua infligentium pœnas intentio, debeat esse peccantiũ correctio, Prælati ordinis nostri diligenter procurent, vt ij quos puniunt, pœnis meliores ac cautiores reddantur: quod fiet certe cum eos tanq̃; filios corripuerint, ostendentes eis amorem etiam in verbis, & quærentes ab eis rationem facti, quasi

eam

eam desiderantes, vt occasionem nō puniendi
inueniant: quapropter eos sæpe moneant hortē
turq;ad patientiam, & mœrentes consolentur,
corripiant deniq; eos tāquam spirituales in spiri
tu lenitatis, considerantes se ipsos ne & ipsi ten
tentur: illi vero quibus pœnitentię ordinis fue
rint iniunctæ, humiliter eas acceptent & patien
ter adimpleant, & à culpis se emendare procu
rent, cum vero profectus desiderio: quandocū
què autem aliquis sacerdos à Superiori suo ex-
tra capitulum reprehenditur etiam sine culpa,
terram manu tangat, & pectus percutiat, & hu
militer vel suam confiteatur culpam, vel religio
se se excuset: si vero non fuerit sacerdos genufle
ctat, & similiter faciat, nec surgat nisi iussus à
Superiore: cuicunq; fratri, cui pœnitentia de
bet imponi, dicatur prius, quare ei talis pœni-
tentia imponatur, & ante sententiam detur ei lo
cus debitæ defensionis: contrafacientes graui-
ter puniantur, & sententia taliter data, & pœni-
tentia contra hanc formam imposita, nulla sit
ipso facto, si autem aliquando cōtingat aliquod
graue delictum ab aliquo perpetrari, cuius pœ-
na in constitutionibus non sit taxata, Prior iux
ta delicti grauitatem consulto, si prope aderit,
Prouinciali, sin minus Patribus deputatis sui
conuentus, eam poterit taxare atq; imponere:

Prior

Prior vero Prouincialis in simili casu idem faciat de consilio Prioris localis: oportet tamen huiusmodi pœnas in constitutionibus non taxatas, per alias taxatas parum plus vel minus regulare Item statuimus, quod nullus īpedire audeat correctionem alicuius, vel inquisitionem, sub eadē pœna quam reus subire deberet: à pœnitentijs inflictis ab aliquo Superiori, nullus eiinferior potest absoluere, nec in eis dispensare, absq; eiusdē speciali licentia: à sententijs excommunicationis latis in constitutionibus, vel diffinitionibus, siue statutis Superiorum, vel etiam à iure prouenientibus Prior localis absoluere, & absolui possit, nisi sit in ipsis constitutionibus, diffinitionibus, vel statutis absolutio specialiter alteri Superiori reseruata. A sententia vero excōmunicationis contra aliquem in particulari, vel in aliquo speciali casu, & pro illa sola vice promulgata non possit absoluere nisi ferens sententiam, vel alius de eius mandato seu cōmissione. Quicunq; vero contrafecerit, præter hoc quod absolutio penitus irrita nullius erit valoris, officio, gradu, & omni dignitate quam tunc habuerit, priuetur vsquè ad dispensationem illius, ad quem talis absolutio pertinebat, vel capituli Prouincialis: omnis autem excommunicatus excommunicatione maiori non ingrediatur

diatur Ecclesiam, capitulum, vel alia loca communia, sed nec ad electiones vel consilia quælibet admittatur, quin imo quandiu sic steterit, ab omnibus euitetur.

DE POENA DESTRVENTIVM falsificantium, vel alterantium literas, vel sigilla officialium nostrorum, necnon & priuilegia ordinis nostri, & de poena aperientium siue occultantiũ eorundem literas. Cap. III.

NVllus frater literas falsas Reuerendissimi Prioris Generalis, Reuerendi Procuratoris ordinis, vel alicuius alterius Superioris ordinis nostri, vel eorundem falsa sigilla per se vel per alium audeat conficere, vel tenere, vel eis vti, nec eorum veras literas audeat falsificare, hoc est demere, vel addere aliquid in eis quod sensum & tenorem literarum immutet, nec clausas audeat malitiose aperire: si quis vero cõtrafecerit, illũ ex nũc prout ex tũc trina canonica monitione pmissa in his scriptis [licet inuiti] excõmunicationis vinculo innodamus, prout diffinitum fuit in capitulo generali, Paduæ

Ca. Cum olim. &. 2. de off. delega. c. Cũ olim. de rescri. ad audi. de cri. fal.

A c.gnal. Paduæ. Paduæ celebrato anno Domini. 1 2 8 1. & prætere a pœnæ grauissimæ culpæ per mensẽ sine dispensatione subiacebit, ac ineligibilis per trienniũ ad omne officiũ ordinis permanebit: eidem pœnæ subiaceat qui publica instrumenta in fauorẽ totius ordinis, aut alicuius prouíciæ, seu domus destruere, alienare, falsificare, seu occultare fuerit ausus. Qui vero indulgentias vel priuilegia Sedis apostolicæ in fauorẽ ordinis falsificare ausus fuerit, vltra pœnas impositas, in pœnas contentas in Bulla cœnæ Dñi se nouerit incurrisse. Qui vero literas Reuerendissimi Prioris Generalis, Reuerendi Procuratoris ordinis, vel alicuius alterius prælati nostri ordinis, tam eas quę ipsi ad alios miserint, quam eas, quæ ad ipsos ab alijs mittentur, destruere vel occultare presumpserit, pœnæ grauioris culpę per mensem subiacere, sine dispensatione cogatur.

ea. ad falsariorũ. de crimi. fal.

¶DE POENA INIVNGENDA EI qui animo irato aliquem precusserit. Cap. IIII.

In cap. Si quis. 17. q.4. et in ca. Nõ dubiũ. d sen. excoica.

ORdinamus quod si aliqs frater animo irato alicui percussionem comminatus fuerit, pœnam grauioris culpæ per hebdomadam sustinere cogatur, & si percusseri. aliquem fra

fratrem manu, subiaceat supradictæ pœnæ per quindecim dies; si vero percusserit eum ligno vel lapide, seu aliquo alio absq; vllius Partis corporis graui læsione, per mēsem eidē pœnæ subiaceat: si vero aliquem extraneū percusserit, pœnę subiaceat supradictę per duos menses: & tantum in prædictis pœnis augeatur, quantum Priori de cōsilio Patrum visum fuerit expedire, iuxta qualitatem personæ percutientis, & personæ percussæ, & percusionis, ac scandali magnitudinem: at vero si ex percusione grauis aliqua læsio inferatur, percutiens pœnam culpæ grauissimæ per duos menses sustineat, ac per trienniū vtraq; voce careat: si autē ex percussione mutilatio membri, vel vulnus enorme seu mortale inferatur, & mors minime subsequatur, eandē pœnam per sex menses absq; vlla dispensatione sustineat, & per quinquennium voce careat: aggrauentur etiam istæ pœnæ pensatis circunstantijs, prout supradictum est: si vero vsq; ad homicidium [quod Deus auertat] aliquis dilaberetur, talem volumus & omnino decernimus, perpetuo carceri mancipari, & quod singulis septimanis secunda quarta & sexta feria, panis & aqua solum sine aliqua dispensatione ei ministretur. Quod si quis ad tantam sęuitiam veneri it, quod plusquam ter diuersis tēporibus, fratrē aliquē

 vel

vel aliquos grauiter percusserit, etiam absq; membri læsione vel sanguinis effusione, peracta pœnitentia secundum differentiam percussionum in cap. isto posita, hæc superaddatur, quod ad omne officiũ ordinis ineligibilis pmaneat, quousq; sit cum eo per generale capitulũ dispẽsatũ, prout diffinitum fuit in capitulo generali Viterbij celebrato Anno Dñi. 12 8 4. Item quicunq; frater in suũ Priorem vel prælatum manus iniecerit violẽtas, præter pœnam taxatam, voce vtraq; perpetuo absq; vlla spe dispensationis careat, quam etiam constitutionem ad complices & fautores percussionis, & iniectionis violentarum manuũ volumus extẽdi. Item præcipimus in virtute Spiritus sancti, & salutaris obedientiæ, ne quis cuiuscunq; generis arma secũ portet, nec apud se habeat. Si quis autem frater inuentus fuerit portare, vel quouis modo habere arma, propter quæ merito sit suspectus, ipso facto, pœnæ grauissimæ culpæ per quindecim dies sit adiudicatus.

In c. gña. Viterbij.

not

¶DE POENA INCIDENTium in aliquẽ lapsum carnis.

Cap. V.

Qui voti à se emissi, & professionis suæ oblitus, fornicationis crimine se maculauerit, de huiusmodi culpa sufficienter cõ uictus

uictus, vel etiam proprio ore confessus, pœnæ culpæ grauissimæ per mensem subiaceat, ac voce per triennium priuetur, ac post dictum mensem à conuentu, & loco illo omnino mutetur, & ad locum illum vlterius non mittatur, nisi per longa postea tempora ita religiose conuersatus fuerit, vt Diffinitores capituli Prouincialis rationabile ducant cum eo dispensare. Quòd si quis laxatis habenis, carnali concupiscentiæ obsequutus, in grauiora etiam carnis scelera [qđ Deus auertat,] & in abominabiles turpitudines [quæ inter nos nec nominari quidem decet] prolapsus fuerit, hunc iuxta grauioris ac fœdioris criminis genus, & iuxta aggrauantes circunstantias, grauioribus etiam pœnis plecti volumus, ita scilicet, vt iuxta mensuram delicti sit & plagarum modus, ad perpetuam vsq; incarcerationem, & suspensionem à ministerio altaris, necnon ad priuationem omnium graduũ, & vocis actiuæ & passiuæ in perpetuum, si in profundum fœditatis ac turpitudinis se immerserit.

¶DE POENA REVELANTIUM secreta ordinis, vel confessionis. Cap. VI.

SIfrater aliquis ordinis nostri, cuiuscunq; capituli, seu etiam domus eiusdem ordinis, alicui extraneo scienter & ex deliberatione secretum reuelauerit, pœnam grauioris culpæ per quindecim dies pro qualibet vice sustinere sine aliqua dispensatione efficaciter compellatur, & voce careat per annum: secretum vero capituli, seu domus, intelligimus causas infamatorias, vnde ordo noster, prouincia, seu conuentus, aut frater aliquis particularis notabiliter infamari possit. Nihil igitur de religione nostra, seu domo, vel quouis fratre, extraneis personis reuelari aut manifestari siue dici debet, nisi id quod ad Dei gloriam & honorem, ad religionis ac fratrum, decorem, & audientium ædificationem pertinet: secretum etiam dicimus quicquid Prior Reuerēdissimus Generalis vel alij Superiores præceperint secretum haberi, extraneos autem dicimus qnot quot non sunt nostræ professionis, vel sub debita obedientia Reuerendissimi Patris Generalis non degunt, exceptis Reuerend. Prælatis qui fuerunt ex nostris: sacerdos vero qui tanta fuerit fraude diabolica obcæcatus, quod ex alicuius cōfessione sibi facta in foro pœnitentiali, præsumpserit aliquid directe vel indirecte quouis modo reuelare, si de huiusmodi scelere sit conuictus, statim sine aliqua dispensatione pœnæ

gra

grauissimæ culpæ per quatuor menses subiaceat: item auctoritate audiendi confessiones, eo ipso, perpetuo sine vlla spe dispensationis sit priuatus, & per quinquennium voce careat.

¶ DE POENA FALSO ACCVsantis, & falsi testis. Cap. VII.

Licet via malignantium, & iniquitas peruersorum, nulla possit lege seu mandato præcludi, tamē ad hoc, quantum in nobis est, tenemur sollicitè vigilare. Quare statuimus & ordinamus, & omnes ac singulos fratres nostri ordinis primo, secundo, & tertio monemus, & eisdem strictè præcipimus per obedientiam salutarem, & sub excommunicationis pœna, ipso facto, incurrenda, vt nullus ex eis fratrem aliquem, vel prælatum falso coram aliquo Superiori, vel officiali nostri ordinis, seu alio quouis Iudice Prælato, seu officiali, aut Principe accuset, vel cōtra aliquem falsum testimonium reddat, vel falsum testem det, seu, inducat, vel dari faciat, vel falso iuret, seu iurare faciat in iudicio: quod si quis tanta peruersitate & suggestione diabolica fuerit obcœcatus, quod contra hoc præceptum præsumpserit quouis modo facere, trina monitione præmissa ex nunc prout

extunc in his scriptis [licet inuiti] excõmunicationis vinculo innodamus,& ipsum, ipso facto excommunicatum esse decernimus & declaramus: quod intelligi volumus de falso infamatorio, prout declaratum fuit in capitulo generali, Romæ celebrato, Anno Domini. 1 2 9 2. addentes insuper, quòd quicunq; fuerit de tali malitia & temeritate conuictus, per mẽsem pœnæ grauissimæ culpæ subiaceat, nec in posterũ eius testimonium vnquàm in iudicio admittatur, nec in visitationibus vocetur, nisi ad audiẽdũ culpas suas, & ꝑ infami habeatur, careatq; voce in perpetuum, nisi cum eo per tria capitula prouincialia dispensetur: si quis vero aliquẽ fratrẽ de crimine aliquo coram quouis nostri ordinis Prælato vel iudice accusauerit, & in probatione defecerit, pœnam subeat tallionis.

In c. gña. Romæ.

¶DE POENA SVRRIPIENtium. Cap. VIII.

SIquis frater, aliquid ab aliquo etiam minimum furatus fuerit, à Priore loci disciplinis & alijs pœnis efficaciter puniatur: si vero circa quantitatem aut valorem vnius aurei, alicui personæ, vel loco aliquid furtiuè sustulerit, rem restituere cõpellatur, & pœnæ grauissi

mæ culpæ per menſem omnino ſubiaceat. Si vero maioris valoris fuerit furtum, eadem pœna reſpectiuè augeatur: ſi quis autem calices, vel aliqua Eccleſiæ ornamenta furari præſumpſerit, pœnam ſubeat culpæ grauiſsimæ, quouſq; poſt ſex menſes & non antea, per Prouinciale capitulum cum eo fuerit diſpenſatum, eidem pœnæ ſubiaceat, qui arcam depoſiti confregerit vel clam aperuerit, & ille etiam qui inuẽtus fuerit habere aliquod inſtrumentum, vel adulterinas claues, quibus poſsit ſeras vel arcas aperire, niſi ſe canonica purgatione purgauerit. Volumus autem, quòd qui de furto [niſi fuerit de re modica] conuictus vel confeſſus fuerit, pro prima vice præter pœnas impoſitas, per triennium voce careat, ſi vero in ſecundo furto fuerit deprehenſus, voce careat in perpetuum, & pro infami iudicetur & habeatur.

¶DE POENA PROPRIEtarij. Cap. IX.

QVOniam per ſolemnem ſiue expreſſam, ſiue tacitam profeſsionẽ, fratres noſtri omnibus & ſingulis quibuſcunq; bonis iuribus, & actionibus, ad ipſos tũc vel ĩ poſterũ quoquimodo attinẽtibus, & quoad ꝓprietatẽ

12. q. 1. c. Dilectiſsimus. & c. Scimus. c. Mona. de ſtatu & mona.

Et cũ ad monaste. co.tit. de pigno.ca. vltimo.
In cõ Anglica, p. & in cõc. Colo. ti. de mona. ca. 3.
In cõ. tri. Sess.25. c. 1.&.2. de refor. ca. Cũparuu lus. 1. q.
In motu ꝓprio Pij V. Anno. 1573.

& quoad omnem & totum penitus eorundem vsufructum, nihil de eis sibi quouis modo reseruantes, efficaciter & cum effectu renunciãt, ita vt deinceps, nec etiam verbo, aliquid proprium siue suum dicere debeant: strictè præcipimus omnibus, & quibuscunq; fratribus ordinis nostri profeßsis, vt nullus eorum [sicut canis qui reuertitur ad vomitum] per se vel interpositam personam habeat priuatum dominium, vsum, vel vsufructum pecuniarum, redituum, vel quorumcunq; bonorum mobiliũ, aut immobilium, aut se mouentium, sed omnia quantacunq; & qualiacunq; & quomodocũq; acquisita habuerint, vel eis donata fuerint, in mera & libera potestate sui Prælati teneãtur resignare, nihil penitus sibi retinentes, seu quouis modo reseruantes, dicentes. Quid manducabimus, aut quid bibemus? aut quo operiemur? Hæc enim omnia gentes inquirunt, imo potius deponentes omnem sollicitudinem in crastinũ, totam penitus spem in illum proijciant, qui sic abunde pascit volatilia cœli, quæ neq; serunt, neq; metunt, neq; congregant in horrea, & sic ornatè vestit lilia agri, quæ non laborant, neq; nent, & obedientes consilio Domini Saluatoris, primùm quærant regnũ Dei & iustitiam eius, seruando eius mandata, & reddendo eidẽ quod

in

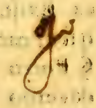
in professione vouerunt, vt consequi merean-
tur liberalissimam, ac certissimam promissio
nem eiusdem Saluatoris dicentis. Et hæc om-
nia adijcientur vobis. Vnde, quicquid fratribus
datur in eleæmosynam promissis, vel quibus
cunq; orationibus, prædicationibus, lectioni
bus, aut confessionibus, vel pro quacunq; arte, 18. q. 2.
vel artificio, industria, vel labore, in rem cōmu Abbates
nem redigatur, & cui necesse fuerit, præbeatur, 12. q. 1.
ita vt iuxta beati patris nostri Augustini regu Nō dica-
lam. * Nemo sibi aliquid operetur, sed omnia tis. c. No-
opera nostra in vnum fiant, maiori studio & fre lo vos.
quentiori alacritate, quàm si nobis singuli pro In reg. p.
pria faceremus. Et vnusquisq; tanto se amplius nostri.
proficere noscat, quanto libentius & feruentius
pro communi, quàm pro particulari vtilitate
prædicauerit, legerit, vel quodcunq; aliud fece
rit: pia tamen & laudabilis discretio ita à Supe-
rioribus obseruetur, vt ipsorum fratrum, quo-
rum causa huiusmodi bona ad monasterium
venerint, quoad eorum necessitas pro loco &
tempore in huiusmodi bonis eis donatis vel re
lictis, vel ab eis vtcunq; acquisitis dispensandis
specialem habeant rationem. Ad hanc antem
communitatem integrè seruandam in omni-
bus & per omnia, & ipsi Priores locorū tenean
tur. Præcipimus autem in virtute sancti Spiri
tus

In motu proprio Pij V. Anno 1573.

tus, ac salutaris obedientiæ, vt si pecuniæ alicui fratri intuitu priuatæ personæ ab aliquo donatæ fuerint, Superiori exhibeantur infra viginti quatuor horarum spatium à receptione earũ, vel à reuersione fratris in couuentum: Prior vero illas in deposito pro communi vtilitate reponat. Prior etiam pecunias sibi in eleæmosynam datas intuitu suæ personæ, in deposito pro communitate, vt supra habere omnino teneatur. Qui comestibilia, vel alia parui momenti receperit sine Prioris licentia, pro prima vice comedat in terra in medio refectorij, pro secunda disciplina ei imponatur, deinceps ad arbitriũ Prioris puniatur, & semper re accepta priuetur. Qui vero pecuniam, vel rem aliam magni momenti, sine licentia Prioris à quocunquè receperit, si ipsam pecuniam vel dictam rem habuerit, absolui ab aliquo confessore non possit nisi prius id tale quantum & quale fuerit, Priori ostenderit, hæc enim recipi ab aliquo prohibemus absq; Superioris expressa licentia suo præcepto, sub quo etiam præcipimus, ne aliquis frater extraneis personis dare, donare, vel vendere, seu permutare cum eis possit aliquid non parui momenti absq; eadẽ expressa licentia sui Superioris: quod si huiusmodi pecunia vel res accepta, siue data, fuerit valoris vnciæ argenti, siue

siue eam habeat, siue non, ille qui accepit, vel dedit à nullo, præterq̃; à Priore absolui possit, & sic delinquens pœnæ grauioris culpæ per mensem subiaceat: si vero maioris vel minoris valoris fuerit res celata, minuatur vel augeatur pœna respectiuè, & vltra hãc pœnam acceptis omnibus priuetur, & data [si fieri possit] recuperare cõpellatur, & contra hanc supradictam formam de consignandis cum effectu omnibus rebus in manibus, & libera potestate & volũtate Prioris, nullã licẽtiam in ordine nostro dari volumus. Si quis autẽ [quod Deus auertat] in tantũ pgressus fuerit malũ, ꝙ ppriętarius moriatur si hoc fuerit euidẽs & manifestũ, beneficio Ecclesiasticæ sepulturæ omnino priuetur, vt viuẽtes terreantur. Statuimus etiam, ꝙ nullus frater ordinis nostri, siue Prior siue subditus sit, cuiuscunq; etiam sit gradus vel dignitatis, quouismodo extra ordinẽ, vestes, libros, siue aliquid aliud sibi ad vsum concessum ponere audeat, nisi de expressa licentia sui Prioris, si fuerit subditus, si vero Prior fuerit, de scitu & consensu Patrum consilij, & hoc semper fiat relicto in deposito lucido inuentario: quicunq; vero contrafecerit, sine aliqua dispensatione rebus ipsis efficaciter priuetur, & de ipsis sicut de bonis fratrũ decedentium omnino disponatur, prout diffinitum fuit

fuit per Reuerendissimum M. Alexandrum de sancto Elpidio quondam sacri ordinis nostri Priorem generalem electum in capitulo genera li, Viterbij celebrato, Anno Domini. 1312.

In c. gña. Viterbij.

Vt autem omnis priuatæ proprietatis amputetur occasio, præcipimus omnibus, & singulis nostræ religionis Prioribus, vt cunctis fratribus suæ familiæ in infirmitate omnia necessaria, omni cum charitate, & hilaritate subministrent: in sanitate vero curent, vt quàmuis sit, in quo probetur votum paupertatis, & sui ipsius abnegatio, non desit tamen, quo sustentur natura, & ad diuinum obsequium absq; aliquo incommodo conseruetur. Licet vero ex licentia, & priuilegio Sedis Apostolicæ, nostra sacra religio, nõ obstante titulo mendicantis, possit bona stabilia in communi legitimè possidere, volumus tamen, ne vita & status nostrorum fratrũ, à tam sancta denominatione atq; titulo omnino deuiare videatur. Vt in singulis conuentibus, quo ad fieri possit, per vnum ad minus fratrem vel conuersum, ista sancta mendicitas humiliter exerceatur.

In cõ. tri. Ses. 25. c. 3. de ref. ca. Exijt. q seminat § Porro. de verbo sig. in. 6.

¶DE POENA RECVRRENtium ad seculares pro sua promotione, aut impunitate culpæ commissæ Cap. X.

Si

SI quis pro sua promotione, vel adeptione officij vel gradus intra ordinem, aut ingressu seu continuatione studij, siue pro mora in cõuentu in quo est, vel mutatione ad alium, aut pro defensione, seu immunitate culpæ commissæ, contra volũtatem Superioris preces vel literas prælatorum, Principum, magistratuum, aut quorumcunq; nobilium aut potentum personarum extra ordinem nostrum, per se vel per alium procurauerit & obtinuerit, si propter huiusmodi preces vel literas, oporteat vel contingat quemcunq; prælatum nostri ordinis [ne ipse aut ordo damnum aut indignationem talium personarum incurrant] concedere huiusmodi gratiam tali fratri, eo ipso dictus frater voce actiua & passiua per tres annos priuetur, nisi gratiæ sibi taliter concessæ, sine indignatione Prælatorum, aut Principum huiusmodi, statim renunciauerit, loco insuper per idẽ tempus priuetur, ita vt sit vltimus sui ordinis respectiue. Si vero aliquis, de quo probabiliter creditur, quod tales preces vel literas procurauerit, id se fecisse negauerit, si gratiæ huiusmodi rennunciare noluerit, ad purgationem canonicam compellatur & si conuictus fuerit, pœna taxata puniatur, put fuit ordinatum in capitulo generali Arimini celebrato, Anno Domini. 1318. & in capitulo generali

In c. gña. Perusiæ. sub. R. p. n. Magis. Thadeo perusino. Anno. 1570.

In c. gña. Arimi. & Motis pessu & flor.

generali Florentiæ celebrato, Anno Domini. 1326. Et si ex his offensa vel damnosa indignatio ordini, vel cuicunq; Prælato concitata fuerit, pœnam grauioris culpæ per mensem sustinere cogatur vltra pœnam prætaxatam.

¶DE POENA CONSPIRANtium, & eorum qui in ordine fuerint capita factionum. Cap. XI.

PRæcipimus & in virtute sanctæ obedientiæ mandamus, quòd nulli fratres iuramento aut fide præstita colligationem seu confœderationem faciant, quod sibi mutuo nõ deficiant in suis defensionibus, sustentationibus & huiusmodi, quæ notam conspirationis ostendunt, nec de facto contra aliquem Prælatum, vel subditum malitiose conspirent, sub pœna excõmunicationis, ipso facto, incurrẽda, quam trina canonica monitione præmissa in his scriptis, licet inuiti, ferimus, prout lata fuit in capitulo generali, Coloniæ celebrato, Anno Domini. 1374. Si quis vero, per conspirationem, coniurationem, colligationem, aduersus aliquam personam aliquod malum machinatus fuerit, pœnam grauissimæ culpæ per mensem sustineat, & si ob talem conspirationem, vel coniuratio

tio

ſtionem aliquis Prior vel conuentus malum, ſiue detrimentum, vel ſcandalum notabile patiatur, pœnæ ſupradictæ ſubiaceat per duos menſes: ſi autem aliquis Prouincialis vel Prouincia, per tres, ſi vero Reuerendiſsimus Pater Generalis, vel vniuerſus ordo, per annum nec in iſtis pœnitentijs aliquis poſsit diſpenſare. Annullamus vero, & irritamus omnia iuramenta, vel promiſsiones, ſuper talibus conſpirationibus, le gis, vel confœderationibus hactenus factas, prout annullatæ fuerunt in prædicto capitulo generali, Coloniæ celebrato. Vt autem paci, ac vnitati ordinis conſulatur, præcipimus, & inuio labiliter obſeruari mandamus, vt illi qui inuenti fuerint eſſe tanquàm Duces & capita factionum, diuiſionum, ſeu partialitatum, in conuentu, vel prouincia aliqua, ſeu in toto ordine, ſi de hoc conuicti fuerint, vel ſi probabiliter fuerint ſuſpecti, & ſe canonicè purgare nequiuerint, à conuentu illo, vel prouincia, vel à toto ordine, omnino cum effectu expellantur, nec vlterius admittantur, nec in hoc aliquis Superior, nec etiam Prior Generalis diſpenſare poſsit. Illi vero, qui tales defendere, vel eis auxilium, ſeu fauorem præbere non erubuerint, voce actiua & paſsiua priuentur per decennium abſq; vlla ſpe diſpenſationis. In c. gña. Coloniæ.

¶ De

¶ DE PÆNA INFAMANTIVM, & mitenttium litteras infamatorias ſine nomine. Cap. XII.

CAueant ſummopere fratres noſtri ordinis cuiuſcunq; gradus aut conditionis exiſtant, ne prælatis Eccleſiæ vllo modo detrahant, ſi quis autem conuictus fuerit, quod de ſummo Pōtifice, vel Dominis Cardinalibus, Regibus, ſeu alijs Prælatis aut Principibus verba diffamatoria dixerit, vel ſcripſerit, pœnæ grauiſsimæ culpæ per mēſem ſubiaceat, ſi vero quę dixerit, huiuſmodi ſint, quæ probari nō poſsint, alter menſis eiuſdē pœnæ ſuperaddatur, quæ pœna augeatur, vel minuatur penſata qualitate exceſſus: idem ſit iudiciū de eo qui de Reuerēdiſſ. Patre Generali, vel alio ordinis Prælato verba infamatoria ſimili modo dixerit. Quare præcipimus, vt ſi aliquis frater aduerſus Superiorem ſuū non malitioſe ſed in veritate habuerit quicquam quod nullo modo tolerari debeat, nō eū traducat, aut eius famam parui faciat, de qua maxima cum circunſpectione tractandum eſt, quinimo inter ſe & ipſum ſolum, cum charitate prius & humilitate ipſum admoneat, quam admonitionem ſi neglexerit, & contempſerit, aliquem de ſenioribus & diſcretioribus fratribus

quē

quem ipse audiat libentius ad eum monendum inducat, & si adhuc non se correxerit, Superiori Prælato veritatem insinuet, & declaret, vt sic per illum corrigatur, vel in capitulo generali aut Prouinciali corrigendũ procuret, nec alio modo præsumãt de suis Supioribus diffamatores obloqui vel scribere, sub pœna prætaxata, pẽsata iniurię qualitate, & quantitate, & põderato gradu prælaturæ. Diffamãtes autem aliquem non prelatum, pœnæ grauioris culpę per mensem, & si falso diffamauerit, per duos mẽses subiacere cogantur, & plus vel minus, pensata qualitate personæ & infamiæ: semper tamẽ intelligi volumus quod infamia sit notabilis, & persona non sit aliàs de eodem crimine infamata, nisi postea fuerit canonice purgata: & omnis diffamator tali diffamato famam publice reddere compellatur, si quod dixit probari non posit. Statuimus & ordinamus, & omnes ac singulos fratres nostri ordinis primo, secundo, & tertio hortamur & monemus, & eisdem stricte præcipimus per obediẽtiam salutarem, ne quis eorum per rithmos vel catilenas, aut quasuis cedulas, vel literas sine nomine cognomine proprio, vel libellos famosos, aut descriptiones in quouis loco, etiam in parietibus designatas, aliquem diffamare, vel cõuitijs afficere audeat quouis modo, contrafa-

cientes vero ex nunc prout ex tunc trina moni- tione præmissa in his scriptis, licet inuiti, excō municationis vinculo innodamus, & per duos menses pœnæ culpæ grauissimæ adiudicamus, ac voce per annum priuamus.

¶DE POENA LVSORVM, histrionū, & maleficorū. Cap. XIII.

Ext. de vita & hon. cleri. cap. Clerici. 2 & extra pre. ca. Inter dilect. &. 25. d. c. 1. & c. Cū decorē. de vita & hone, cle.

STatuimus & ordinamus, quòd nullus frater nostri ordinis, nec cum alio fratre, nec cū aliquo seculari ad aleas, vel chartas, vel taxillos ludere audeat, quin & alios ludos indecētes & inhonestos fratribus prohibemus, siue deposito pretio, siue non: si quis vero conuictus fuerit se lusisse ad chartas, siue taxillos cum fratribus, vel secularibus in conuentibus, vel in domibus secularium, pœnam grauioris culpæ pro qualibet vice sustineat. Item prohibemus ludos laruaticos, & histrionicos, & quamcunque repræsentationem, more secularium, sub eadem pœna prætaxata, ijs qui repræsentauerint, & sub pœna priuationis ab officio, sine aliqua remissione, Prælato qui huiusmodi licentiam repræsentandi fratribus concesserit, vel repræsentari per fratres tales comœdias permiserit. Item statuimus, quòd qui artibus prohibitis vtuntur

nota

tur

tur,atq; ſtudent,per duos menſes pœnam grauiſsimæ culpæ ſubeant, ac etiam alias diuturniores,iuxta qualitatem delictorum,& per quinquennium voce vtraq; priuentur:eandem pœnam ſubeāt,qui apud ſe libros,vel libellos,chartas,vel ſchedulas,de his & ſimilibus habuerint, niſi canonica purgatione ſe purgauerint:libros vero,vel ſchedulas huiuſmodi, coram omnibus igni comburi mandamus.

QVOMODO APOSTATÆ AD ordinem recipiantur, & de pœnitentia eorundem. Cap. XIIII.

Licet cōſiderata ratione apoſtaſiæ,ille tantū apoſtata verè iudicari debeat, qui habitū ſuæ religionis temerè reliquit, vel etiam cū habitu à religione receſsit cū animo deliberato nō reuertēdi,imo retrocedēdi à religione:nihilominus tamē poſtq̄;ſacroſanctū œcumenicū & generale Cōciliū Trid.prohibēdo ſtatuit, ne Seſ.25.c. quis regularis à ſuo conuentu recederet,etiam 4. prætextu ad Supiores ſuos accedēdi,niſi ab eis miſſus aut vocatus fuiſſet,inſup ſtatuit,vt ſiqs ſine p̄dicto mandato i ſcriptis obtēto repertus fuiſſet, ab ordinarijs locorū tanq̄; deſertor ſui

 inſti-

instituti puniretur, statuimus & ordinamus, ac in virtute Spiritus sancti pręcipimus & mandamus, ne aliquis frater nostri ordinis professus,
In cõ. tri. absquè licentia sui Superioris petita & obtenta
Ses. 25. c. à prædicto ordine, siue aliqua eiusdem ordinis
19. de re- Prouincia, seu conuentu discedere præsumat:
gulari. si autem [quod Deus auertat] fratrem aliquẽ
Pau. 4. in sine prædicta licentia, à præscripto ordine, pro-
Bulla cõ uincia, vel conuentu discedere & aufugere con
apostatas tingat, illum primo, secundo, & tertio mone-
An. 1558 mus, inducimus, & hortamur, eidemquè præ
Et Pius. 4 cipimus per obedientiam salutarem vt per to-
An. 1560 tam illam diem, qua prædictum ordinem, Pro
Bul. Pau. uinciam, vel conuentum reliquit, & quam ei
4. ad for- pro termino perẽptorio assignamus, ad ipsum
mã iuris ordinẽ, prouĩciã, vel conuentũ de facto redeat:
reduxit. qui si illa die non redierit, scientes illum ex hoc contumacem & apostatam, vel saltem fugitiuum, trina canonica monitione præmissa in his scriptis ex nunc prout ex tunc ipsum [licet inuiti] excommunicationis vinculo innodamus. Sed ne ex hoc indiscreti Prælati occasionem sumant subditos suos plus æquo contristandi, & male tractandi, quia ad Superiores prelatos recurrere non valent, volentes huiusmodi vexationi de sufficienti remedio prouidere, ordinamus & statuimus, vt si aliquis

fra

frater cuiuſcunquè ſtatus, vel conditionis ſit, à ſuo Prouinciali eundi ad Reuerendiſsimũ Patrem facultatem obtinere nequiuerit, & exiſtimauerit non ſolum legitimam, ſed & neceſſariam & vrgentem cauſam ſe habere, illam proponat Viſitatoribus Prouinciæ, vbicunq; fuerint, ad quos accedendi, ſi neceſſe fuerit, ei nullo modo licentia denegabitur, quibus in meritũ ſalutaris obedientiæ præcipimus, vt Deum præ oculis habentes diligenter dictam cauſam perpendant, & examinent, & ſi illa iudicauerint neceſſariam & vrgentem, ſub eodem præcepto eis iniungimus, vt prædicto fratri literas teſtimoniales apertas conficiant, etiam renitente Prouinciali, quibus Reuerendiſsimo Patri ſignificent, illum ad ſuam Reuerendiſsimam Paternitatem cum legitima cauſa & licentia religionis accedere, citantes capitulum præſens iſtarũ conſtitutionum, ac per literam aliam clauſam eidẽ fratri datam, Reuerendiſsimo Patri totam cauſam exponant, qua ducti talem licentiam vel fidem conceſſerunt, & in vtriſq; literis vterquè ſubſcribat, cũ quibus huiuſmodi frater ad Reuerendiſsimum Patrem accedere liberè poſsit, ac ſi vocatus ab eodem per literas, vel à Prouinciali ſuo miſſus fuiſſet, nec aliquam cenſuram, aut pœnam incurrat: ſi autem Viſitatores prædi

cti causam non esse vrgentem iudicauerint, nō solum ei licentia denegetur, verumetiam & pœnitentia suæ leuitati debita imponatur, & si recesserit, excōmunicationem superius latam incurrat. Si vero aliquis frater à Priore suo cōuētuali eūdi ad Priorem Prouincialem licentiam obtinere non potuerit, eodē modo se habeat cū Patribus consilij conuentus, & ipsi similiter circa licentiam seu fidem ei concedendam: quod si propter hoc vel Prior Prouincialis cū Visitatoribus, vel Prior localis cū Consiliarijs contenderint, à Superioribus suis vel à capitulo Prouinciali grauiter puniantur. Quicunq; ab ordine no
18. q. 2. Abbates stro apostatauerit, si postea misertus sui & pœnitentia ductus, vel vi aliqua compulsus, ad ordinem redire voluerit, vsq; tertio porta misericordiæ non ei claudatur, nisi tale quid cōmiserit vel in ordine vel extra, quod ad receptionem in ordine se reddiderit indignum. Modus autē receptionis talis erit. Primò, carceri mancipetur; deinde prima die, qua capitulum fieri debeat, si venerit in habitu seculari, exuat eum antequàm ingrediatur capitulum, vbi recipiendus erit: & indutus tunica ita quod vsq; ad cingulū desuper nudus remaneat, cū virgis in manibus, capite discooperto ante pedes Prioris se prosternens, humiliter dicat suam culpam, atq; surgens

gens ad Prioris mandatum ab eo reprehẽdatur & charitatiuè corripiatur, sed non exasperetur. Primo autẽ exigat ab eo iuramentũ de stando mandatis Ecclesiæ, quæ fient ei pro causa absolutionis, quo iuramẽto præstito, iniungatur ei, quod de cœtero talia non cõmittat, ex tũc vapulet ad pedes Prioris quantũ ei videbitur, & postea sessorũ vtriusq; lateris, [nõ tamẽ sacerdos vapulet à non sacerdote] dicẽtiũ alternatim. Miserere mei Deus, semel vel plures iuxta multitudinẽ fratrũ, deinde redeat ad pedes Prioris, & stet genibus flexis, capite & corpore inclinato, & cũ virgis in manibus. Prior vero surgat, & cœteri post eum, & capite detecto, dicat Kyriel. &c Et ne nos. &c. Saluum fac. &c. Esto ei Dñe. &c. Nihil proficiat. &c. Dñe exaudi. &c. Dominus vobiscũ. Oremus. Deus cui propriũ est misereri semper & parcere, suscipe deprecatinẽ nostram, & hunc famulũ tuũ ad confesionẽ & pœnitẽtiam, veramq; emendationem tua inspiratione cõpunctũ, quem excõmunicationis sententia ligat, miseratio tuæ pietatis clementer absoluat Per Christũ. &c. Tunc sedens absoluat eum dicens, Dñs noster Iesus Christus, qui beato Petro Apostolo collatis clauibus Regni cœlestis dedit potestatem ligandi atq; soluẽdi, ipse per suam pijssimã misericordiã te absoluat,

& auctoritate ipsius, & beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius, mihi in hac parte commissa, in quantum possum, debeo, & valeo: Ego te absoluo à vinculo excommunicationis, suspensionis, & interdicti, quod incurristi propter apostasiam & retrocessionem à nostra sacra religione. Et si fuerint plures casus, dicat. Propter tales casus N. & N. illos nominando: toties quoties illud vel illa incurristi, & restituo te Sacramentis sanctæ matris Ecclesiæ & communioni ac vnitati fidelium. In nomine Patris. &c. Deinde imponat ei scapulare & capucium, & surgēs dicat. Dominus vobiscum. &c. Oremus. Deus misericors & clemens, sine quo nihil inchoatur, nihilq; boni perficitur, adsint nostris humilibus præcibus tuæ pietatis aures, & hunc famulum tuum, qui perierat, & inuentus est, quem in tuo sancto nomine ad sacræ nostræ religionis gremium reuertentem benignè recipimus, ab omnibus tentationibus defende, & concede ei, vt in hoc sancto proposito, & prima vocatione sua deuotius persistere, & remissione peccatorum percepta, ad electorum tuorum consortiū peruenire valeat. Per Christum &c Iste pœnā quæ in capitulo de grauissima culpa notabitur, pro prima apostasia per mensem integrum sustinebit, & carebit voce & loco, donec post annum,

& non antea fuerit cum eo per Prouinciale capitulum, si Patribus videbitur, dispensatum: ad officium cum cura animarum, vsq; ad quinquēnium nullatenus assumatur, nec ei vnquàm cōputetur inter annos religionis tempus apostasiæ: si vero secundo apostatauerit, supradicta pœna per duos menses puniatur, & voce ac loco careat, donec post biennium & nō antea fuerit cum eo per generale capitulum dispēsatum, & ad omne officium cum cura animarum ineligibilis permaneat. Si autem ad tertiam apostasiam deuenerit, per tres menses pœnæ prædictæ subiaceat, & voce ac loco careat, donec cum eo per duo capitula generalia fuerit dispensatum, & ad omne officium cum cura animarum ineligibilis in perpetuum permaneat: quod si ad quartam apostasiam deuenerit, ad ordinem non recipiatur, sed omnino repudietur, & à nostra societate proijciatur. Ei autem, qui cum scandalo de ordine exiuerit, vel in seculo inhonestè conuersatus fuerit, seu ibidē diutius permanserit, iuxta qualitatem scandali, vel delictorum, vel iuxta moræ longitudinem, pœnitētia apostasiæ debita, habito Patrum consilio augeatur: nullus in apostasia existens ad conuentum modo aliquo sit admissus, nec frater aliquis cum eo conuersetur, nisi pro sua reductione. Ille vero, qui non à

reli-

religione, sed ab aliqua prouincia quocunq; prętextu sine prædicta licentia recesserit, seu apostatauerit, hoc modo recipiatur. Primo carceretur, deinde prima die qua capitulum tenebitur, cum habitu ducatur ad pedes Prioris, vbi prostratus trãsgressionem suam humiliter cõfiteatur, & humero nudato vapulet ad pedes Prioris & vtriusquè lateris sessorum & absoluatur, si non fuerit iam absolutus ab aliquo superiori absoluendi potestatẽ habente, nõ tamẽ super eũ oratio. Deus misericors dicatur. Iste pœnam grauioris culpæ per mensem pro prima apostasia sustinebit, quo tempore silentium obseruabit semper & vbiquè, & carebit voce per annũ: pro secunda vero duplicetur ei pœna, pro tertia triplicetur, & voce careat ac loco vsquè ad dispensationem duorũ capitulorũ Prouincialium. Si vero ad quartã apostasiam deuenerit, in prouincia amplius nõ recipiatur, sed ad Reuerẽdiss. Patrẽ transmittatur, qui eũ in aliqua alia ordinis prouincia collocare debeat, absq; vlla spe ad suam prouinciã amplius reuertendi. Declaramus autem quod illũ dicimus vere à prouincia apostatasse, qui discedẽs sine licentia, vel terminos prouinciæ egreditur, vel intra prouinciam vagatur, non accedens ad prouincialem nec ad aliũ

eius

eiusdem prouinciæ conuentum. Ille vero qui à sua prouincia discesserit absquè licentia Prioris Prouincialis, & ad Priorē generalem recto tramite non iuerit, seu in aliqua prouincia ordinis se recipi non fecerit, sed hac & illac discurrens & vagans deprehensus fuerit, etiam si ipse dicat se semper animum habuisse ad ordinem reuertendi nec vnquam retrocessisse, quia tamen factis cōfirmauit quod verbis negat, nullo modo ei credatur, Ecclesia namq; de exterioribus tantum iudicat, imo tanquam verus apostata ab ordine, puniatur, licet cum habitu religionis inueniatur. Quapropter præcipimus omnibus Prouincialibus, vt cum aliquis frater à suis prouincijs absq; licentia discesserit, tempus sui discessus quam primum Patri Reuerendissimo significent, qui per etiam de tempore, quod frater prædictus peruenerit distincte mentionē faciat in literis ei cōcessis ad reuertēdū in prouinciam suam. Quod si Patri Reuerendiss. vel Priori Prouinciali constiterit, huiusmodi fratrē vage absq; li●ntia notabiliter discurrisse, vel extra ordinem nōtabilem moram fecisse eundo vel redeundo, tanquam apostata ab ordine puniatur: si vero in sui defensionem adduxerit se infirmitate, vel alio quouis rationabili impedimento fuisse detentum, nullo modo ei credatur, nisi literis fide dig

dignis hoc patere fecerit: si vero frater aliquis ab vno conuentu in alium eiusdem Prouinciæ, vel ad Priorem Prouincialem iuerit, absq; sui Superioris licentia, pro prima vice in cella maneat clausus, quousq; absoluatur in capitulo modo supradicto, subeatq; pœnam grauioris culpæ per quindecim dies, non tamen amittat locum nec vocem, pro secunda duplicetur ei pœna, pro tertia triplicetur, quarta vero discessio huiusmodi pro prima apostasia à Prouincia habeatur, ac iudicetur, & sic deinceps. Declaramus etiam, quòd quando in istis nostris constitutionibus inuenitur, quod ille qui aliquando ab ordine apostatauit, in Prouincialem eligi nõ possit, & quod in Visitatorem, Diffinitorem capituli generalis. &c. eligi debeat talis, qui nunq; ab ordine apostatauerit, intelligẽdum est de prima & vera, vel pro tali iudicata apostasia ab ordine, & non à Prouincia, nec à conuentu. Diffinimus etiam, quòd si receptores, qui secundum ordinem possunt supradictos recipere, prædictam formam non seruauerint, in capitulo Prouinciali voce actiua priuentur, & nihilominus qui contra hanc formã receptus fuerit, vel punitus, ad pœnas supradictas in omnibus teneatur, & voce in omnibus careat, quandiu pœnitẽtiam non adimpleuerit in hoc capitulo assignatam.

In cõ. tri. Ses. 25. c. 4.

¶ De

¶DE PVRGATIONE CANONICA, infamia laborantium. Capi. XV.

QVoniam in sacris eloquijs admonemur, vt bonum nomen curemus, famamq; nõ negligamus, Sapiẽte dicente, Curam habe de bono nomine: Statuimus & ordinamus vt si aliquis frater apud bonas & graues personas de vitio aliquo vel crimine notabili fuerit diffamatus, de quo tamen satis conuinci non potest, si ipse petierit indici sibi purgationem canonicam, nullo modo ei denegetur, ad quam etiã poterit cogi, vt vel conuincatur & puniatur, si in purgatione defecerit, vel recuperet bonam famam, & habilis ad quæcunq; reddatur. Indicẽda vero erit purgatio canonica à Priore Prouinciali in hac forma * Cum contra te, N. peruagetur infamia apud bonas & graues personas, quod tale quid perpetraueris, non tamen factum sufficienter probetur, à quo constanter asseris te immunẽ: nos vt infamiam tollamus à te, & scandalum ab alijs, purgationem canonicam indicere tibi decreuimus: ideoq; in virtute sancti Spiritus & sub precepto S. obedientię, ac sub pœna conuicti, tibi præcipimus per præsentes, vt intra tot dies à notitia præsentium incepisse debeas purgationem canonicam in capitulo tui cõuen

2.q.5.fe re p totũ. &.11,q.3. ca. In cunctis, ex eodẽ c. penu &.10.q.5 ca. psbyt.

uentus coram omnibus capitulariter congregatis, cum his quinq; compurgatoribus à te postulatis, & à nobis tibi concessis, videlicet. N. & N. &c quam purgationem canonicam, si facere recusaueris, aut non perfeceris, imo in ea defeceris, sceleris contra te obiecti conuictus habeberis: præcipimus autem prædictis omnibus, & singulis cōpurgatoribus in virtute sanctæ obedientiæ, & sub pœna excōmunicationis, ipso facto, incurrenda, quam trina monitione præmissa in his scriptis [licet inuiti] ferimus cōtra oppositum facientes, vt Deum præ oculis habētes non fictè sed verè & realiter dicant quicquid senserint iuxta eorum conscientias de veritate, vel falsitate iuramenti, facti à fratre se purgante. sub eadem pœna præcipimus tam cōpurgatoribus prędictis q̃; Præsidēti. N. ne alicui vnq̄; reuelent, nec directè nec indirectè quisnam iurauerit in fauorem vel in condēnationē huiusmodi fratris. Dat. &c Volumus autem, quòd præter hanc pœnam, quicunq; ausus fuerit alicui reuelare, quod sub tanto sigillo conseruari præcipimus, si de hoc fuerit sufficienter conuictus, in perpetuum absq; vlla spe dispensationis careat voce tam actiua quàm passiua. Huiusmodi cōpurgatores sint omnes bonæ famæ, & timoratæ consciētiæ, & qui longo tempore fratris purgan-

gandi conuersationem nouerint, secum etiam conuersantes, & qui fuerint de dicto casu, seu suspicione, & suspicionis causa informati plenariè, vel possint sufficienter informari. Prior in capitulo coram omnibus fratribus literas supradictas Prioris Prouincialis legat, quibus lectis infamiam fratris, & causam suspicionis proponat, eiquè præcipiat sub præcepto formali sanctæ obedientiæ, vt veritatem confiteatur: deinde infamatus, coram Priore genu flectat, ac supra sancta Christi Euangelia, sibi à Priore porrecta, alta voce solẽniter iuret, quod ipse nunquàm perpetrauit illud crimen, de quo est infamatus: postea compurgatores cum Præsidente in aliquo separato loco congregati, primo omnes iurabunt super sancta Christi Euangelia, se omnia plenè seruaturos, quæ in literis Prouincialis sibi præcepta fuerunt, quod si periurasse aliquando conuicti fuerint, præter alias pœnas, pœna periurij puniantur: postea compurgatores sigillatim iurabunt, quod ipsi credunt, vel non credunt, vel si sibi videtur, seu non videtur in suis conscientijs, illum fratrem iurasse, & dixisse vera in capitulo volẽs se purgare: qui si se purgare nequiuerit, tanq; reus & conuictus secũdũ criminis grauitatẽ puniatur, si vero fuerit debitè purgatus debet cõtinuo p Præsidẽtẽ

&

&compurgatores certior fieri Prior Prouincialis, quatenus eum in bona sua fama restituat & reponat per literas suas in hac forma datas. *Nos frater. N. &c. sacris eloquijs admoniti melius esse nomen bonũ quam diuitias multas, & quam vnguenta preciosa, non potuimus æquo animo ferre te N. infamiæ peruagantis labe manere pollutum: cũ ergo contra te curreret infamia quod tale crimen opere perpetrasses, nos ad illam diluẽdam tibi purgationem canonicam cum quinquè compurgatoribus indiximus, quos à te prolatos probauimus tanquam religiosos integræ ac rectæ conscientiæ, & probos viros nobis optime notos, quiq; tuam conuersationem à longo tempore nouerunt, tecum etiam conuersantes, & de dicto casu & suspicionis causa plene informati fuerunt, qui tibi sub præcepto sanctæ obedientiæ ac præstito iuramento ad veritatem dicendam requisito & astricto, & constanter factum neganti, quin etiam innocẽtiam in hac parte asserenti adhæserunt, & in conscientia sua asseruerũt se credere quod veraciter innocentiam tuam assereres, & quod factum in tanto pręcepto non negares, si illud commisisses. Idcirco ad releuationem tuæ famę, & dilutionem infamiæ descendentes, visis negatione & assertione tua, & compurgatorum adhęsione & contestatione,

sed

ſedentis in camera noſtra in ſella quã pro tribunali & loco iudicij eligimus, Deum & iuſtitiam præ oculis habentes, Chriſti nomine inuocato, dicimus, pronunciamus, & ſententiamus te. N. ab infamia ſupradicta illæſum & liberum, & in facto innocẽtem, & iniuſte affectum nomine & infamia prædictis, & tanquàm innocentem & liberum declaramus, & in poſterũ omnibus & ſingulis ſuper iiſdem, niſi alia cauſa [quod Deus auertat] de nouo oriatur, ſilentium perpetuum imponimus. In nomine Patris &c. Acta lata & lecta. &c.

¶ DE POENA PRIVATIONIS vocis & loci. Cap. XVI.

DEclaramus quòd quandocunq; in conſtitutionibus ſiue diffinitionibus noſtris, ſeu à quocunq; ordinis Superiori priuatur aliquis voce paſsiua, hic talis non ſolum eſt inhabilis ad officia cum cura animarum, ſed ad omnia etiam alia, quæ per electionem dari conſueuerunt: non tamen intelligitur inhabilis ad alia ordinis officia, poteſt namq; exercere officium ĩfirmarij &c. Quando vero quis priuatur voce actiua, non ſolum non poteſt ſuffragium ferre in electionibus, ſed neq; in alio quocunq;

quāuis parui momenti negotio: quare præcipimus, vt quando in capitulo proponendum fuerit aliquid, qui voce actiua fuerint priuati cum alijs egrediantur qui vocem actiuam non habuerint, nec Prior cum aliquo dispensare valeat, quod ibi remaneat. Cum autem aliquis priuatur voce absolute sine aliqua limitatione, vtraq; voce intelligatur priuatus. Prohibemus autem ne aliquis Prelatus fratrem aliquem voce priuare possit, præterquam in casibus in cõstitutionibus vel diffinitionibus expressis, excepto Prouinciali, de consilio tamen & consensu diffinitorum. Declaramus quod quando aliquis commiserit culpam cui in constitutionibus siue diffinitionibus sit imposita priuatio vocis, si huiusmodi vocem non habuerit, vel ipsa fuerit propter aliam culpam aliàs priuatus, illa pœna in aliam commutetur, tanquam si in constitutionibus vel diffinitionibus taxata non fuisset. Qui autem loco priuatus fuerit, si sit sacerdos, vltimum habeat locum inter omnes sacerdotes, si non fuerit sacerdos, vltimum habeat locum inter omnes professos non sacerdotes, & sic de cæteris, & hoc obseruentur vbicunq; fratres conuentualiter fuerint cõgregati. Quod si frater loco priuatus alium quàm vltimum locum [vt dictum est] occupare præsumpserit, & de eo admoni-

tus

tus se non emendauerit, ex tunc ad recuperandum suum locum sit inhabilis, nisi capitulũ Prouinciale super hoc specialiter dispensauerit.

¶ DE POENA INCARCERAtionis, & torturæ. Cap. XVII.

IN singulis conuentibus nostri ordinis qui habuerint Suppriorem sit carcer vndiq; munitus & tutus cũ compedibus, qui alteri vsui non applicetur, qui tamen non adeò tetro atque horrendo situ sit, vt fratres necentur, sed dumtaxat castigentur: vbi vero non fuerit cõmoditas habendi carcerem, sint ibi nihilominus compedes quibus noxij coerceri possint, prout diffinitum fuit in capitulo generali Arimini celebrato anno Domini. 1555. Quicunquè propter sua demerita in carcerem coniectus fuerit, antequàm intromittatur caputio priuetur, nec ei vllo modo reddatur, nisi quando è carcere eductus fuerit. Custos vero carceris qui carceratum caputio non priuauerit, vel existenti in carcere caputium dederit, pro qualibet vice absquè caputio semel in terra comedat, nec Prior super hoc quouis modo dispenset. Item præcipimus in virtute sancti Spiritus cuiq; fratri, qui pro tempore cuiuscunq; carceris vel car Inc. gña. Arimini.

 cera-

ceraticustos fuerit, ne vllo modo per se vel per alium fratri condemnato ad ieiunium Panis & aquæ aliquid aliud, præter panem & aquàm, nec ei qui condẽnatus fuerit ad ordinariũ ieiunium plusquàm semel in die cibaria quadragesimalia ministrare præsumat, vel ministrari faciat seu permittat absquè speciali & expressa licentia Superioris. Qui vero ausus fuerit hoc nostrum præceptum temerè transgredi, ad tot ieiunia & talia obseruanda in medio refectorij per totam mẽsam teneatur, & cõpellatur, quot sui causa carceratũ fregisse Priori cõstiterit. Prę tereà, si quis exigẽtibus suis demeritis fuerit in vinculis positus, aut carceri mancipatus, & aliquis de fratribus nostris quicunq; sit ille ad fugiendum per se vel per alium eidẽ dederit vllo modo auxilium, cõsilium, vel fauorẽ, vel limam martellum, aut quodlibet aliud instrumentum tradiderit vel tradi procurauerit ad infrigenda, vel soluenda vincula, seu alia instrumenta præstiterit euadendi, licet non euaserit, per viginti dies pœnam carceris sustineat: si autem euaserit carceri mancipetur, absq; spe gratiæ quãdiu ille cui dedit auxiliũ vt euaderet, debuit remansisse. Si autem per malitiam aut negligentiam custodis, aliquis carceratus fugerit, ipse talis ponatur loco fugiẽtis, quousq; per illũ per quem poterat fugiens

fugiens liberari, liberetur, habita ratione malitiæ vel negligentiæ. Item ordinamus, quòd nullus frater cuiuſcunq; gradus aut cõditionis exiſtat, ingrediatur ad carceratos cauſa viſitationis vel miniſterij, aut quouis alio modo, abſq; ſpeciali licentia Superioris, ſub pœna grauioris culpæ, tam ingredienti, quàm cuſtodi permittenti infligenda. Prætereà ſtatuimus, quòd ſi aliqs infametur de aliquo crimine, vel notetur, propter quod ſi verum eſſet, merito puniendus foret pœna carceris, ſi de eius fuga probabiliter timeatur, Superior poſsit ipſum in firma cuſtodia retinere etiam intra carcerem, ſi cella ipſius tuta non fuerit, ipſum etiam vinculando, ſi neceſſe fuerit, non per modum carceris, vel pœnæ, ſed per modum cuſtodiæ, ne fugiat, quouſquè de crimine prædicto fuerit debite informatus. Mandamus autem Superiori quod ſtatim, & celeriter procedat ad inquiſitionem faciendam de crimine ſupradicto meliori modo quo poterit, prædictus vero frater, capucio non priuabitur ante ſententiam: idem poterit fieri, ſi quacunq; alia ex cauſa de alicuius fuga probabiliter timeatur. Per modum vero pœnæ nulli Prælato licebit fratrem aliquẽ carceri mancipare, vel in compedibus tenere, niſi in caſibus, in conſtitutionibus expreſsis, vel

de consensu Patrum consilij: in cella vero propria fratrem includere poterit Superior, si casus exigerit de cõsilio ad minus duorum Deputatorum, vel in defectu eorum, de consilio duorum ex senioribus conuentus: fugiens ex carcere, vel ex alia pœna, cui pro culpis obnoxius erat, si postea redierit, vel captus fuerit, pœnis in quibus erat, & aliquantulum grauioribus subiacere cogatur.

Innouamus, & obseruari præcipimus antiquam diffinitionem ordinis nostri, factam in capitulo generali, Mediolani celebrato, Anno Domini. 1343. quæ sic habet. * Vt scelerati & pestiferi viri, si qui fuerint [quod absit] possint in ordine de suis sceleribus apertius conuinci, & corrigi, ideo diffinitionem in Genuensi capitulo. 1308. factam, & in Viterbieñ. 1312. cõfirmatam, qua prohibetur, quod nullus officialis nostræ religionis audeat à suo subdito vel subiecto veritatẽ aliquam, per tormẽta vel supplicia extorquere: præsenti declaratione, decernimus, debere intelligi, de supplicijs & tormentis crudelibus quæ quoquomodo possent periculum inducere personale. Volumus enim, & in fauorem correctionũ permittimus, vt Prouinciales seu Visitatores cũ moderamine religioni debito, casibus personis, ac circũstantijs cogẽtibus maturè pensatis

In c. gña. Medola.

ſatis, de cõſilio aliquorũ ſeniorum, ſeu bonorũ fratrum Prouinciæ talia facere poſsint. Cui diffinitioni addimus, quod cõmiſsionẽ & facultatẽ dare & concedere Prioribus poſsint, ad huiuſmodi in aliquo particulari caſu facienda.

¶ QVÆ SIT LEVIS CVLPA, ET de pœna ei debita. Cap. XVIII.

Leuis culpa eſt, ſi quis in choro legendo, vel cantando offendens, non ſtatim ſe humiliauerit, terram manu tangẽs, pectuſq; percutiens: ſi quis diuino officio nõ intentus, vel in alijs locis publicis vagis oculis & motu irreligioſo oſtenderit leuitatẽ: ſi quis in choro in libro aliquo legerit, quod ad offciũ non pertineat, vel in quocũq; libro, alijs cantantibus, ipſe legerit: ſi quis in Eccleſia vel in dormitorio inquietudinis aliquid fecerit: ſi quis in eleuandis, ſeu dimittẽdis ſedilibus ſtrepitũ in choro fecerit: ſi quis lectionẽ vel cantũ ſtatuto tẽpore nõ prouiderit: ſi quis aliquid aliud legere vel cantare præſumpſerit quàm habuerit cõmunis vſus: ſi quis diſcooperto capite per vicos inceſſerit: ſi quis diſſolutè & inordinatè ridẽs cachinnis, vel ludis, dictis, vel factis alios concitauerit ad ridendum: ſi quis ex aliquo conuentu exiens, vadens & rediens, benedictionem genuflexus

accipere neglexerit: si quis ad lectiones in choro dormierit: si quis temporibus statutis cum aliis auditurus lectionem non adfuerit: si quis altare vel ornamenta Ecclesiæ negligenter tractauerit: si quis vestes, vel libros sibi datos statuto tempore non reposuerit: si quis aliquid vtẽsilium fregerit, vel perdiderit: si liber, in quo legendum est, cuiusq; neglectu defuerit: si quis ad capitulum, vel ad communem refectionem seu collationem, ob negligentiam non interfuerit: si quis eum à quo proclamatus fuerit, eadẽ die proclamare præsumpserit: si quis otiosum verbum, seu vaniloquium dixerit: si quis eorũ qui officijs deputati sunt, in aliquo negligens repertus fuerit: si quis silentium fregerit: si quis pro victu vel vestitu murmurauerit. Pro supradictis culpis, & his similibus imponatur sacerdotibus psalmus, vel alia oratio in medio refectorij dicenda, non sacerdotibus vero, quod semel in terra comedant in medio refectorij, quousq; misericordia & licentia surgendi à Priore concedatur, quam genibus flexis postulabit vnus ex antiquioribus & grauioribus sacerdotibus.

¶ QVÆ SIT GRAVIS CVLPA, & de pœna ei debita. Cap. XIX.

Grauis

DE GRAVI CVLPA. C. 19. 221.

GRauis culpa est, si quis immodestè cum fratre aliquo, vel cum seculari contenderit: si quis alicui fratri vel seculari opprobrium vel nomenclaturam, quæ cedat in derisum, dixerit aut scripserit, vel aliquem defectũ naturalem animo iniuriandi obiecerit: si quis mẽdacium ex deliberatione & ex intentione dixisse deprehensus fuerit: si quis turpem sermonem protulerit, vel scripserit: si quis absq; necessitate aliquid, licet sit verum, cum iuramento affirmauerit vel negauerit: si quis fratri præteritam culpam, pro qua iam satisfecit, improperauerit: si quis alicui fratri indulgentiam à se petenti de aliquo commisso veniam negauerit: si quis alicui detraxerit, vel de eo grauiter murmurauerit: si quis silentium frangere in consuetudinem duxerit: si quis in priuatis silentium fregerit: si quis culpam suam vel aliorum proteruè vel superbè defenderit: si quis accusans, vel proclamans in accusatione vel proclamatione iurgiũ fecerit. si quis cum illo à quo accusatus vel proclamatus fuerit, super eo contenderit, nam qui odit increpationis insipiens est: si quis procedẽs vbi fœminæ sunt, in vsu habuerit, in eas oculos figere, vel cum fœmina solus, & non de confessione locutus fuerit, nisi breuiter interrogando, vel respondendo, vel de licentia Prioris: si quis Prou. 12.

ieiunia

ieiunia ordinis fregerit: si quis in tabernis bibere vel comedere non erubuerit, præterquàm in itinere: si quis postquàm missus fuerit, in contemptum obedientiæ sine licentia, ante terminum sibi præfixum, reuerti præsumpserit, vel vltra terminum sibi assignatum, moram fecerit per diē. Pro huiusmodi & similibus culpis sacerdotes semel in terra comedant modo, quo superiùs dictum est, nō sacerdotibus vero, vna disciplina cum virgis super humerum nudum, publicè imponatur cum Psal. ad placitū Prioris.

¶ QVÆ SIT GRAVIOR culpa, & de pœna ei debita. Cap. XX.

GRauior culpa est, si quis blasphemiam euomerit: si quis extra iudicium peierauerit: si quis ieiuninm ab Ecclesia institutū fregerit: si quis mortale peccatum manifestè commiserit: si quis sciens & volens sentētiam excommunicationis incurrerit: si quis sciens se esse excommunicatum celebrauerit, vel in suis ordinibus ministrauerit: si quis per contumaciam, & manifestam rebellionem, Priori suo per diem integrum inobediens extiterit, vel cum eo intus vel foris, postposita debita reuerentia

rentia & paternali timore, quasi de pari contendere ausus fuerit, volumus enim, nostri ordinis Superioribus, locum Domini nostri Iesu Christi, ac sancti Patris nostri Augustini tenentibus, à suis subditis summam obedientiam, & reuerentiam exhiberi: si quis item ebrius aliquando etiam semel tantum deprehensus fuerit, qui vero hoc duxerit in consuetudinem pro infami habeatur. Qui de huiusmodi, & similibus culpis confessus, vel conuictus fuerit, per hebdomadam careat loco, nec cum extraneis loquatur, nec foras mittatur, quo tempore, secunda, quarta, & sexta feria, coram toto conuentu recipiat disciplinam, & in terra super scabellum, vel lapidem nudum semel in die comedat, vsq; ad finem mensæ, absq; dispensatione, de his quæ Prior, per misericordiam apponi iusserit, nec aliquis audeat pro eo veniam postulare: & præter hæc, aliæ etiam pœnæ addantur, iuxta mensuram & grauitatem delictorum.

¶QVÆ SIT GRAVISSIMA culpa, & de pœna ei debita. Ca. XXI.

Grauissima culpa est, si quis fuerit falsarius: si quis graue aliquam læsionē alicui ītulerit: si q̄s se fornicationis crimine macu

laue rit

lauerit: si quis confeſsiones reuelauerit, & cœtera huiuſmodi, quæ ſuperiùs poſita ſunt in ſuis proprijs capitibus. Qui de huiuſmodi & ſimilibus confeſſus, vel conuictus fuerit, poſtquàm per aliquot dies in carcere ſteterit, primo in capitulo, ſcapulis nudatis condignam ſuæ culpæ ſubeat diſciplinam, qua impoſita à Priore, vapulet ad pedes vtriuſq; lateris ſeſſorũ, prout ſuperiùs dictum eſt, deinde in cella claudatur, vſq; ad horam prandij, & tunc in medio refectorij, in terra ſedens, panem & aquam ſolùm, ſine diſpenſatione manducet, & ibidem ſedet, vſq; ad vltimum ſignum completæ refectionis, & tunc alijs ſurgentibus, ipſe de terra ſurgat, dictaq; ab hebdomadario oratione, ad portã refectorij ſe proſternat, ita vt omnes deſuper eum tranſeant, & ſtatim in carcerem remittatur, & quandiu fuerit in hac pœnitentia, ſecunda, quarta, & ſexta feria in pane & aqua ſine diſpenſatione ieiunet, & in capitulo quoties tenebitur, diſciplina ei imponatur ſuper nudas ſcapulas, & eadem die in refectorio faciat ſupradictam pœnitentiam, tã quoad ieiunium, quàm quoad proſtrationem. Quandiu fuerit in hac pœnitentia, non communicet, niſi in periculo mortis: ſi tamen verè contritus inuentus fuerit, & Sacramentum Euchariſtiæ in aliqua magna ſolemnitate poſtulauerit inſtan

ter

ter & deuotè, soluatur à vinculis, & ad locum decentem cautè, & cum secura custodia ducatur, ad eundem carcerem continuò rediturus, nec vocem actiuam habeat nec pasiuam. Prior tamen, ne in desesperarionem labi posit; quando sibi videbitur expedire, mittat ad eum fratrem vel fratres discretos & deuotos, qui ipsum moneant, & hortẽtur ad dictam pœnitentiam, patiẽter & humiliter exequendam.

¶DE INCORRIGIBIlitate. Cap. XXII.

INcorrigibilis ille quidem iudicandus erit, qui culpas grauisimas non veretur committere, & tamen pœnas ferre recusat, vel de cuius correctione & emendatione non est aliqua probabilis spes, de quo dicit Sanctisimus Pater Augustinus, in regula nobis data. * Etiam si ipse non abcesserit, de vestra societate proijciatur, ne contagione pestifera plurimos perdat. Iuxta Apostoli doctrinam, qui hæreticũ hominem, post adhibitam trinam monitionem & incorrigibilitatem patefactam deuitari iubet peccantem peccatum ad mortem quoniam [inquit] subuersus est, qui huiusmodi est. Hic quidem habitu exutus sicut à corde professionem

abiecit,

abiecit, sic & professionis habitũ deponere cogatur, ne habitus nostræ sacræ religionis despiciatur in indignis, si tamen vsquè ad illam horam sanæ mentis & integri sensus extiterit: oportet enim, vt religio despumetur ad hoc vt in sua puritate seruetur: non tamen sub quacunque occasione quisquè est expellendus: ne monastica disciplina veniat in contemptum: quando vero aliquis erit licentiandus, solum ad Reuerendiss. Patrem hoc facere pertinebit, vel ad Diffinitorium Capituli Prouincialis, in quo præsidens vices ipsius gerit. Ordinamus tamen, ad litium cautelam, quod in ombibus literis expulsorijs dandis fratribus à nostra sacra religione segregandis & expellendis, ista clausula inseratur vel ad minus pro inserta habeatur, videlicet. Omnia nihilominus iura, actiones & successiones tam ex iure cõmuni quam ex priuilegijs, seu statutis nostri ordinis occasione tuæ professionis dictę religioni in genere, aut alicui prouincię congregationi, seu cõuentui ipsius in specie qualitercunquè pertinentia, eisdem reseruamus, & in nullo penitus derogamus. Inouamus etiã antiquam diffinitionem factam in capitulo generali Bononiæ celebrato anno Domini .1306. quæ sic habet. * Diffinimus quod nullus officialis nostri ordinis aliquem licentiatum ab ordi-

ne

ne vlterius ad ordinem ipsum recipiat, quod si fecerit, receptio talis sit nulla. Et hanc diffinitionem Pater noster Generalis ipse obseruet, & faciat ab alijs obseruaueri.

¶ QVOMODO ET A QVIBVS iniungendæ sint supradictæ pœnæ. Cap. XXIII

CIrca pœnas supradictas statuimus, ꝙ fratribus assuetis leui culpæ, pœna leuis mutetur in grauem: & assuetis graui, illa mutetur in grauiorem: & assuetis grauiori, illa mutetur in grauissimam, & quod semper aggrauatis culpis, ratione circustantiarum aggrauentur etiam & pœnæ in costitutionibus taxatæ, in quibus quidem omnes notare circūstantias impossibile foret.

¶ Declaramus etiam quod Prior cōuentualis per se absq̄; alterius consilio, poterit imponere pœnam, & leuis & grauis culpæ, pœnam vero grauioris culpæ, de consilio duorum antiquiorum ex Deputatis. At pœnam grauissimæ culpæ de consilio omniū Consiliariorū, in scriptis, & non aliter imponere possit: qui vero huiusmodi pœnas aliter imposuerit, à suis Superioribus pro prima vice durè arguatur, pro secunda grauiter puniatur, pro tertia officio priuetur

Impositæ tamen pœnæ, quocunq; modo imponantur, à subditis humiliter acceptẽtur, postposita omni appellatione: nam à correctionibus nō licet fratribus nostris appellare. Poterit etiã Prior aliquibus Patribus grauioribus & dignioribus, de consilio Deputatorum commutare disciplinam in aliquos psalmos, vel orationes in medio refectorij genibus flexis dicendas, dispẽsare etiam cum eis, ne in terra sedeant, sed super tabulam nudam, in fine alicuius mensæ comedant: hoc vero non intelligatur in pœna culpæ grauissimæ, quam cuilibet cuiuscunq; gradus, ætatis, vel dignitatis existat, sine diminutione imponi, ab eoq; adimpleri præcipimus: qui enĩ non est veritus culpam grauissimam committere, nullo priuilegio, nec honore, nec respectu debet gaudere, quominus condignam suis demeritis subeat pœnitentiam.

¶DE FREQVENTI LECTIONE harum constitutionum, & præcisa earũdẽ obseruatione Ca. XXIIII.

QVemadmodum beatissimus Pater Augustinus in regula nostra mandauit, vt semel in septimana nobis legeretur, ad hoc, vt in ea tanquàm in speculo nos possemus

mus inspicere, & nihil per obliuionē negligere-tur: sic congruū nobis videtur, vt præsentiū cōstitutionū tam frequēs sit lectio, vt nullus sit ī nostro sacro ordine frater, qui eas ignoret, aut per ignorantiā transgrediatur. Volumus idcirco vt quotidie ante prandiū, atq; etiā ante cœnā, & sabbato ad prandiū & cœna postq; patū lectū fuerit de scriptura sacra [nisi de ordinario legi debeat] Prior legi faciat in tono sine cantu, de præsentibus cōstitutionibus, & in capitulo etiā de ipsis eidē Prior legat & interpretetur, lingua quam oēs intelligant: quod intelligentibus molestū ex fraterna charitate esse non debet, cū non alta sapere, sed humilibus cōsentire debeamus omnes. Magister quoq; nouitiorū nouitijs seorsum vel de cōstitutionibus, vel de ordinario quotidie aliquid legat, & obseruare doceat. Prior autē Prouincialis & Visitatores, de hac frequenti lectione semper inquirant, & siue Priorem, siue Magistrum nouitiorum in hoc delinquentem, debita punitione castigent.

Verū cū sciamus, q; difficile sit tot nationum homines, quot sunt in ordine nostro, in easdē vitæ & morū leges omnino conuenire posse: sciamus quoq; multos esse, & pro tēpore fore maiori Spūs gratia afflatos, qui rigidiora seruare velint & possint, & esse in seruāda religione seue-

 riores

riores. Volumus, vt q̄libet Prouincia seu cōgrē gatio nostri sacri ordinis diffinire sibi peculiaria aliqua statuta possit, quæ tamē nullius sint valoris, si per Priorē Gn̄alem fuerint infirmata, ꝙ in singulis capitulis Prouincialibus reuideantur, & de nouo approbētur vel reprobētur: similiter, siqua Prouīcia aliquid de pręsentibus cōstitutionibus sibi mitigare desiderauerit, ad Prioris Gn̄alis auctoritatem recurrere teneatur, ad quē solū pertinere, volumus harū cōstitutionū moderationē pro cuiusq; Prouītię exigētia, nisi particulariter ꝓhibita sit in ipsis cōstitutionibus dispēsatio siue moderatio, nec enī tūc Prior gn̄alis poterit rigorē cōstitutionū ī aliquo mitigare.

Post regulā ergo omnes in hoc libello tanq̄; in speculo inspiciamus, & vbi nos inuenerimus ea q̄ scripta sunt faciētes, agamus gratias Dn̄o bonorū omniū largitori: vbi autē viderimus aliquid deesse, doleamus de p̄terito, caueamus de futuro, orantes vt nobis debitū dimittatur, & in tentationem non inducamur. Amen.

¶ EXPLICITÆ SVNT CONSTItutiones sacri Ordinis Eremitarum Sancti Patris nostri Augustini Hipponensis Episcopi, & Ecclesiæ Doctoris eximij.

INDEX

LOCVPLETISSIMVS OMnium, quæ continentur in Augustinianis constitutionibus. In quo etiam reperies vocabulorũ, quæ non sunt adeò in vsu declarationem, nunc per dictionem Latinam, nunc per Hispanam. Et quia index huiusmodi, nec prodijt in lucem, neq; typis est mandatus, simul atq; constitutiones Augustinianæ in lucẽ prodiere, volẽs indicis Auctor Charum Lectorem parum laboris in comparandis sententijs sustinere, quod Typographus per folia, ipse per paginas numerare excogitauit. Vtens in hanc functionem. A. & B. quibus facili negotio incommodo Typographi medetur. Nam si viderit Lector hanc, aut illam sententiam esse in folio primo, secundo, aut tertio &c. Et ibi fuerit. A. intelliget, sententiam illam in priori pagina collocatam. Si autem B. affixum fuerit, intelliget, in posteriori pagina reperiri sententiam illam.:.

*

***

*

INDEX.

A

Apostatas

Ba

Capi

Cellæ.

D.

Deposita-

Deputatis

Diffinitor

E

Eli

cipantur

Frater

quas

Fratrum

Frater

prę sente

Hospi

Infir-

Lecto

Literis

Literæ

Magister

Magister

Medi-

Missæ

N.

vsq;

O.

Ope

Pæna

Pæna

Pæna

Pæna

Prior

ſtar

INDEX.

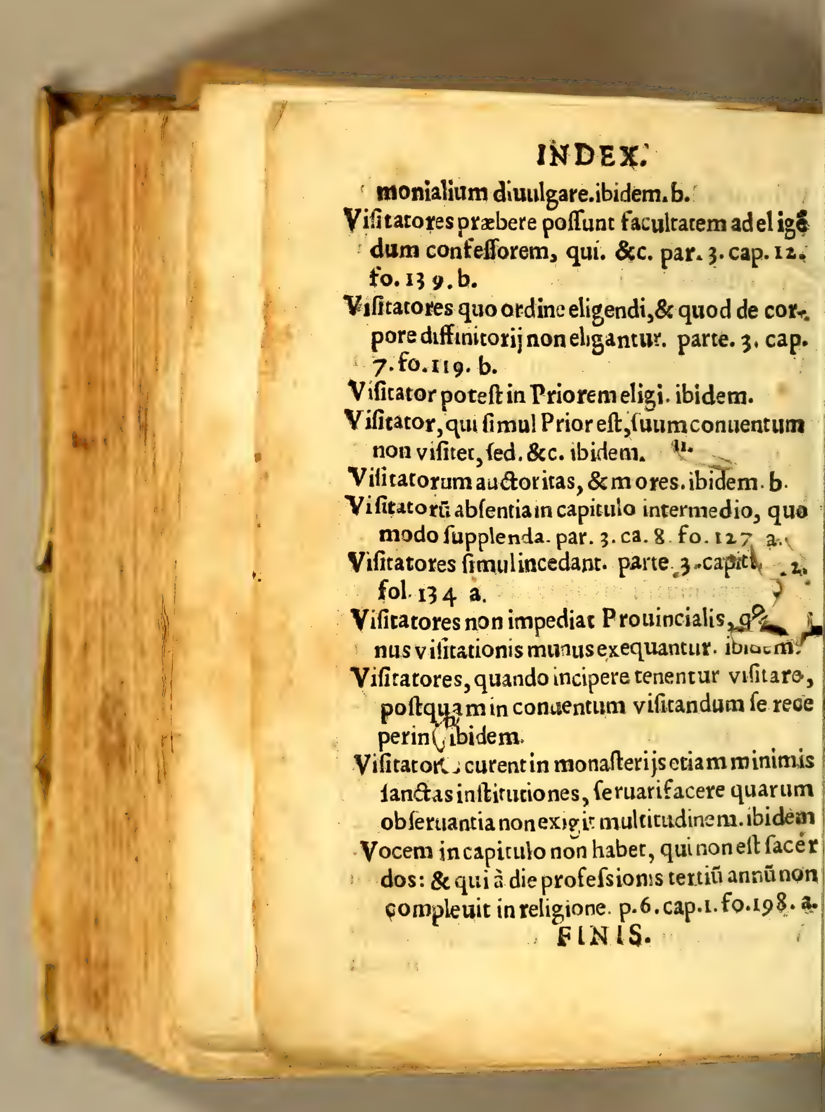
Profeſ

stini

par.

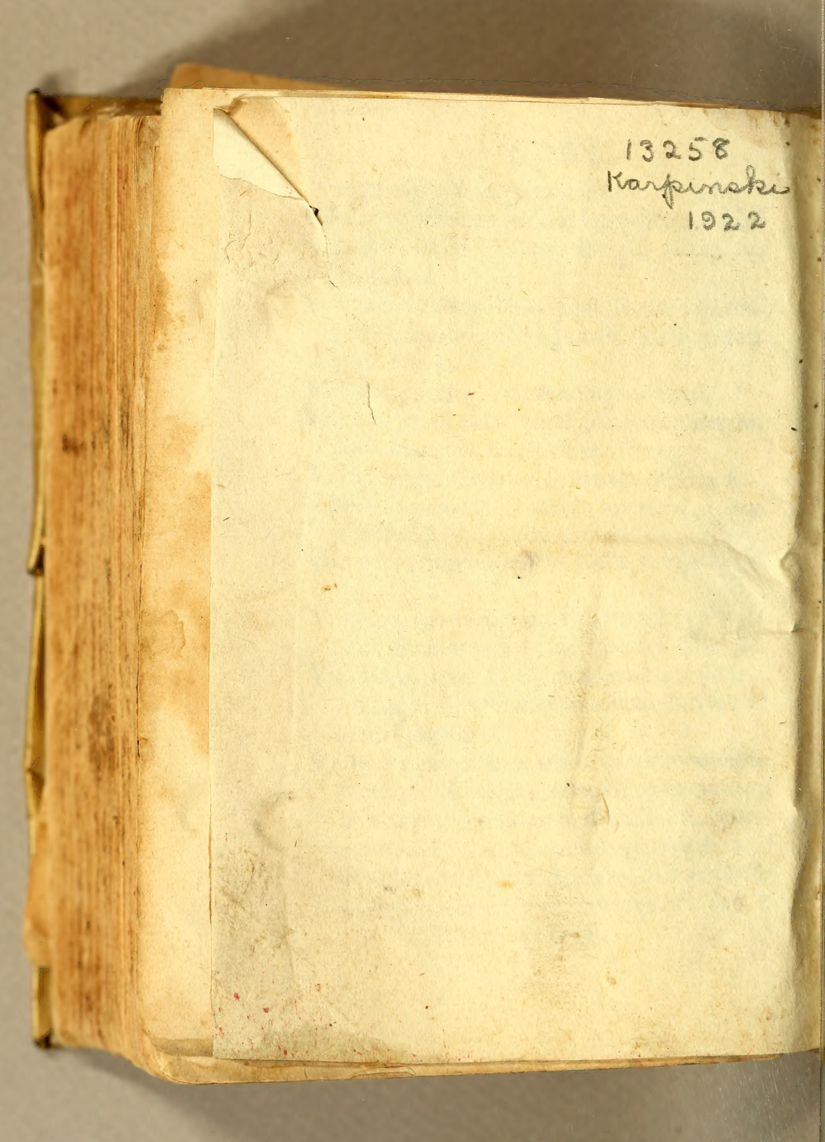
Studẽ

INDEX.

FINIS.

13258
Karpinski
1922

96

